Bundel - Commissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden van 14 mei 2024

1 19:00 - Opening

2.a 19:05 - Vaststellen concept besluitenlijst d.d. 2 april 2024
- Concept Besluitenlijst raadscommissie 2 april 2024 ABA
- Concept Besluitenlijst raadscommissie 2 april 2024 ABA aangepast vastgesteld

2.b 19:10 - Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 2-4-2024 en 1 mei 2024)
- Toezeggingen afgedaan tussen 2 april en 1 mei 2024

2.c 19:15 - Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht

2.d 19:20 - Terugkoppeling vanuit verbonden partijen

3 19:25 - Jaarrekening 2023, Bijgestelde begroting 2024, Begroting 2025 Meerjarenraming 2025-2028 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis, 2024/37
Ambtelijke ondersteund door: de heer W. Spelthan
- Raadsvoorstel 37 (bijlage) 1. Jaarrekening 2023 versie 2.0__202401388__
- Raadsvoorstel 37 (bijlage) 2. Bijgestelde begroting 2024 versie 2.0__202401389__
- Raadsvoorstel 37 (bijlage) 3. Begroting 2025 - meerjarenraming versie 2.0__202401390__
- Raadsvoorstel 37 (bijlage) Brief Brunssum__202401387__
- Raadsvoorstel 37 (bijlage) gereviseerde versie Uitgaande brief__202404169__
- Raadsvoorstel 37 (gereviseerd) Jaarrekening 2023, Bijgestelde begroting 2024, Begroting 2025 Meerjarenraming 2025-2028 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis__202401239__ PUB

4 19:40 - Ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenramingen 2026-2028 van de Stadsregio Parkstad Limburg, 2024/40
Ambtelijke ondersteund door dhr. Sef van Heel
- Raadsvoorstel 40 (bijlage) Aanbiedingsbrief owb 2025 SPL colleges 20240327-050
- Raadsvoorstel 40 (bijlage) Aanbiedingsbrief owb 2025 SPL raden 20240327-049
- Raadsvoorstel 40 (bijlage) Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028
- Raadsvoorstel 40 (bijlage) Uitgaande brief Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenramingen 2026-2028 Stadsregio Parkstad Limburg.__202401946__ (1)
- Raadsvoorstel 40 Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenramingen 2026-2028 Stadsregio Parkstad Limburg.__202401901 PUB

5 20:00 - VRZL - Ter zienswijze - jaarstukken 2023, voorstel bijdrage Cao-loonkosten en begroting 2025, 2024/36
Ambtelijk ondersteund door: Nydia Ruijpers
Externe ondersteuning de heer Leon Houben
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) 20240405 Aanbiedingsbrief jaarrekening, voorstel Cao- loonkosten en begroting VRZL__202401660__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 1 - VRZL_Jaarbericht_2023__202401659__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 2 - Concept jaardocument 2023 VRZL__202401658__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 3 - VRZL Concept accountantsverslag 2023 - bevindingen__202401657__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 4 - Voorstel structurele bijdrage Cao- loonkosten vanaf 2024__202401656__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 5 - Concept begroting 2025 VRZL__202401655__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 6 - Jaardocument MCC 2023__202401654__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Bijlage 7 - Toelichting jaardocument MCC 2023__202401653__
- Raadsvoorstel 36 (bijlage) Uitgaande brief__202404343__
- Raadsvoorstel 36 Jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg__202404342__PUB

6 20:30 - Sluiting

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE ALGEMEEN BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 2 APRIL 2024 OM 19:00 UUR

IN DE RAADZAAL

Besluitenlijst van de vergadering van de raadscommissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden, gehouden op dinsdag 2 april 2024 om 19:00 uur in de raadzaal. Hier opvolgend vergadert de raadscommissie Ruimte en Techniek. Deze vergadering is openbaar.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
<link>

AANWEZIG COMMISSIE ALGEMENE BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN:

Voorzitter:	Dhr. F.G. Joosten (VVD)
Burger-commissieleden:	Dhr. B.J.N. Driessen (Lijst Brunssum Lokaal) Dhr. P.A.H. Peters (Lijst Borger) Dhr. A.G. de Haas (VVD) Mw. J.H. Smeets (PvdA) Mw. B.H. Arts-Robeerts (SP) Dhr. J. Ulaga (PAK)
Raadsleden	Mw V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. L.C.C. Hermans (Lijst Borger) Dhr. R. Houkes (BBB Lijst Palmen) Dhr. J.G. Kusters (PAK) Mw. S. Offermans (Lijst Brunssum Lokaal) Mw. G. Di Palma (VVD) Mr. J.M.H. Palmen (BBB Lijst Palmen)
College:	Mw. W.J.F. van der Rijt
Notulist (plv. griffier):	Dhr. N.C.P. Meijers
Afmeldingen:	Dhr. R.Stevelmans (VVD)
Ambtelijke ondersteuning:	
Externe ondersteuning:	
Participanten:	

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 19:00 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Algemeen bestuurlijke aangelegenheden d.d. 20 februari 2024
De besluitenlijst van de commissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden van 20 februari 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 7-2-2024 en 20-3-2024
De toezeggingen met het nummers 64 (2023, Raad) is akkoord en worden als afgehandeld beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht
In het kader van de actieve informatieplicht wordt een mededeling gedaan door de burgemeester dat het rijk anderhalf miljoen euro beschikbaar stelt voor een pilot
In het kader van de passieve informatieplicht worden vragen gesteld inzake de kwesties ‘drijfzand op de Brunssummerheide’ en ‘brandstichting’.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen
Er is geen terugkoppeling vanuit de verbonden partijen.

Agendapunt 3: Toestemming wijzigen gemeenschappelijke regelingen door wijziging Wgr 2024/12
Burgemeester Van der Rijt geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen.

Toezegging 12 (2-4-2024 ABA) Kredietbank
Burgemeester Van der Rijt zegt toe:
Burgemeester zal de betreffende portefeuillehouder schriftelijk terug laten komen op de vraag van mevrouw

Offermans (LBL) over de kredietbank Limburg: Welke gevolgen heeft de uittreding van gemeente Heerlen uit Kredietbank Limburg voor Brunssum?

Toezegging 13 (2-4-2024 ABA) adviesrol
Burgemeester Van der Rijt zegt toe:
Op de vraag van mevrouw Offermans (LBL) of de gemeenteraad van Brunssum een adviesrol kan vervullen inzake De Parkstadregeling, zegt de burgemeester toe dat zij in het dagelijks bestuur het initiatief zal nemen tot een dergelijke adviesrol van de gemeenteraad zodra de nieuwe GR is vastgesteld.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:

1. Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling BsGW, GGD Zuid-Limburg, Het Gegevenshuis, ISD BOL, Kredietbank Limburg, Omnibuzz, Rd4, RUD Zuid-Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, Veiligheidsregio Zuid-Limburg, WOZL en WSP Parkstad overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.
2. Tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling ISD BOL overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.

De commissie adviseert, met uitzondering van de LBL, het voorstel als akkoord te behandelen in de raadsvergadering van 16 april 2024.

Agendapunt 4: Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 19:17 uur

gemeente Brunssum

BESLUITENLIJST **Versie 2 gewijzigde versie**

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE ALGEMEEN BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 2 APRIL 2024 OM 19:00 UUR

IN DE RAADZAAL

Besluitenlijst van de vergadering van de raadscommissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden, gehouden op dinsdag 2 april 2024 om 19:00 uur in de raadzaal. Hier opvolgend vergadert de raadscommissie Ruimte en Techniek. Deze vergadering is openbaar.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
<link>

AANWEZIG COMMISSIE ALGEMENE BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN:

Voorzitter:	Dhr. F.G. Joosten (VVD)
Burger-commissieleden:	Dhr. B.J.N. Driessen (Lijst Brunssum Lokaal) Dhr. P.A.H. Peters (Lijst Borger) Dhr. A.G. de Haas (VVD) Mw. J.H. Smeets (PvdA) Mw. B.H. Arts-Robeerts (SP) Dhr. J. Ulaga (PAK)
Raadsleden	Mw V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. L.C.C. Hermans (Lijst Borger) Dhr. R. Houkes (BBB Lijst Palmen) Dhr. J.G. Kusters (PAK) Mw. S. Offermans (Lijst Brunssum Lokaal) Mw. G. Di Palma (VVD) Mr. J.M.H. Palmen (BBB Lijst Palmen)
College:	Mw. W.J.F. van der Rijt
Notulist (plv. griffier):	Dhr. N.C.P. Meijers
Afmeldingen:	
Ambtelijke ondersteuning:	
Externe ondersteuning:	
Participanten:	

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 19:00 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Algemeen bestuurlijke aangelegenheden d.d. 20 februari 2024
De besluitenlijst van de commissie Algemeen bestuurlijke aangelegenheden van 20 februari 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 7-2-2024 en 20-3-2024
De toezeggingen met het nummers 64 (2023, Raad) is akkoord en worden als afgehandeld beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht
In het kader van de actieve informatieplicht wordt een mededeling gedaan door de burgemeester dat het rijk anderhalf miljoen euro beschikbaar stelt voor een pilot
In het kader van de passieve informatieplicht worden vragen gesteld inzake de kwesties ‘drijfzand op de Brunssummerheide’ en ‘brandstichting’.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen
Er is geen terugkoppeling vanuit de verbonden partijen.

Agendapunt 3: Toestemming wijzigen gemeenschappelijke regelingen door wijziging Wgr 2024/12
Burgemeester Van der Rijt geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen.

Toezegging 12 (2-4-2024 ABA) Kredietbank
Burgemeester Van der Rijt zegt toe:
Burgemeester zal de betreffende portefeuillehouder schriftelijk terug laten komen op de vraag van mevrouw

Offermans (LBL) over de kredietbank Limburg: Welke gevolgen heeft de uittreding van gemeente Heerlen uit Kredietbank Limburg voor Brunssum?

Toezegging 13 (2-4-2024 ABA) adviesrol
Burgemeester Van der Rijt zegt toe:
Op de vraag van mevrouw Offermans (LBL) of de gemeenteraad van Brunssum een adviesrol kan vervullen inzake De Parkstadregeling, zegt de burgemeester toe dat zij in het dagelijks bestuur het initiatief zal nemen tot een dergelijke adviesrol van de gemeenteraad zodra de nieuwe GR is vastgesteld.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:

1. Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling BsGW, GGD Zuid-Limburg, Het Gegevenshuis, ISD BOL, Kredietbank Limburg, Omnibuzz, Rd4, RUD Zuid-Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, Veiligheidsregio Zuid-Limburg, WOZL en WSP Parkstad overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.
2. Tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling ISD BOL overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.

De commissie adviseert, met uitzondering van de LBL, het voorstel als akkoord te behandelen in de raadsvergadering van 16 april 2024.

Agendapunt 4: Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 19:17 uur

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
Kredietbank	02-04-2024	12	Van der Rijt	16-04-2024	Ja
kopie motie aan tweede kamer	12-03-2024	9	Van der Rijt	16-04-2024	Ja
Informeren gemeenteraad voorbereidingsbesluit omgevingsplan (Raad)	26-09-2023	59	Van Dijk	03-04-2024	Ja
Innovatieve hulpmiddelen voor zorgwerknemers	01-11-2022	83	Hermans	12-04-2024	Ja

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Jaarrekening 2023

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 28 maart 2024.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 29 maart 2024.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 4 juli 2024.

Inhoudsopgave

VOORWOORD 4
Inleiding / samenvatting resultaten 6
1. Paragrafen 8
1.1 Lokale heffingen 8
1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 8
1.3 Indicatoren 9
1.4 Onderhoud kapitaalgoederen 11
1.5 Financiering 12
1.6 Bedrijfsvoering 15
1.7 Verbonden partijen 15
1.8 Grondbeleid 16
1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 16
1.10 Openbaarheidsparagraaf 16
2. Jaarrekening 17
2.1 Balans per 31 december 2023 17
2.2 Exploitatierekening 2023 18
2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 22
2.3 Waarderingsgrondslagen 24
2.4 Toelichting op de balans 24
2.5 Gegevens in kader WNT 29
BIJLAGE A | overzicht realisatie per product 32
BIJLAGE B | overzicht realisatie ad hoc opdrachten 36
RECHTMATIGHEIDSVERKLARING 38
VASTSTELLINGSPROTOCOL 39
Lijst afkortingen 40

VOORWOORD

Het enige wat Het Gegevenshuis merkte aan spanningen op de arbeidsmarkt de afgelopen jaren was de wisseling van personeel bij de deelnemers of het gebrek aan personeel op sommige plekken, waardoor alle zeilen bijgezet moesten worden om hiaten in de ketenprocessen te voorkomen. In 2023 werd Het Gegevenshuis zelf geraakt door de situatie op de arbeidsmarkt. Liefst tien vacatures zijn ontstaan, waarvan de helft inmiddels is ingevuld en voor de overige vijf plekken begin 2024 een wervingscampagne is opgestart. Even voor de goede orde: tien vacatures betekent voor Het Gegevenshuis 25% van het totale personeelsbestand en dat hakt er zeker in als het daarbij ook gaat om leidinggevende posities of seniorfuncties bij datamanagement en bedrijfsbureau. Gelet op het nieuw aangetrokken personeel zien we dat dit ook kansen biedt om met nieuw, fris elan de ingeslagen koers te vervolgen. Als het met de huidige vijf vacatures net zo afloopt als de reeds in 2023 ingevulde, dan brengt de arbeidsmarktsituatie Het Gegevenshuis alleen maar verder vooruit.

Dat wil niet zeggen dat het gemakkelijk is. Allerhoogste prioriteit voor Het Gegevenshuis is het leveren van de aantallen en kwaliteit die zijn afgesproken met de deelnemers en vastgelegd in de productbladen. Dit betekent links en rechts schuiven met medewerkers en daar waar het eigen personeel het niet aankan, wordt gebruik gemaakt van de flexibele schil door het inhuren van personeel bij externen. Fijn is het om te constateren dat de deelnemers hier nauwelijks iets van merken en dat, ondanks de vacatureruimtes, ook in 2023 de afgesproken dienstverlening werd geleverd. Het stabiele karakter van Het Gegevenshuis is ook in deze situatie overeind gebleven, hetgeen bij mij waardering oogst.

Het management maakt risicoafwegingen om te prioriteren waar eventuele temporisering of uitstel van activiteiten mogelijk is, want niet voor alles is inhuur van externen een reële optie. Bijvoorbeeld omdat specifieke kennis niet beschikbaar is op de markt of omdat er geen ruimte is om externen te begeleiden of aan te sturen. Zo moest er getemporiseerd worden bij de doorontwikkeling van de digital twin, de inzet van nieuwe inwintechnieken en de verdere professionalisering van het archiefbeheer. Ook werd besloten om de doorontwikkeling van de eigen software voor BOR-data te stoppen en in 2024 een aanbesteding te doen voor een nieuw pakket van een marktpartij. De eerdergenoemde temporisatie van activiteiten betekent geen afstel. Inmiddels zijn alweer diverse activiteiten opgestart en als het personeel weer op sterkte is, zal volop en hopelijk met hetzelfde nieuwe en frisse elan aan de toekomst worden gewerkt.

De hiervoor beschreven situatie heeft ertoe geleid dat de onderuitputting op de personeelskosten groter was dan de inhuur van derden, waardoor een batig saldo op de jaarrekening ontstaat. Een batig saldo dat nog hoger is geworden doordat voor het eerst in het bestaan van Het Gegevenshuis renteopbrengsten uit het schatkistbankieren mochten worden bijgeschreven. De post onvoorzien hoefde niet te worden aangewend. Al met al heeft dit geleid tot een batig saldo van ruim twee ton en daarmee schrijft Het Gegevenshuis voor de negende keer op rij zwarte cijfers en kunnen de deelnemers naar rato van de bijdrage dit geld terugontvangen. Niet alleen in het leveren van de afgesproken diensten, maar ook in de realisatie van de hiervoor benodigde middelen, springt hetzelfde woord eruit: stabiliteit! Daar kan ik als voorzitter alleen maar trots op zijn.

Net om die stabiliteit ook voor de toekomst te kunnen blijven waarborgen, heeft het algemeen bestuur besloten om de ICT-dienstverlening te gaan betrekken bij een marktpartij. Het Gegevenshuis toont op het gebied van de benodigde ondersteuning meer overeenkomsten met een architecten- of ingenieursbureau dan met een gemeente, terwijl de huidige dienstverlening door Parkstad-IT zich concentreert richting gemeentelijke organisatie. Zeker voor de toekomstige invulling van de strategische agenda en inhoudelijke stabiliteit, past een marktpartij daar beter bij. Ook vanuit het oogpunt van financiële stabiliteit is het afnemen van diensten bij Parkstad-IT risicovol. Voor 2024 is een verhoging van de bijdrage van ruim 60% aangekondigd, terwijl inhoudelijk de diensten nauwelijks afwijken ten opzichte van 2023. Daarmee komt sturing op de voor Het Gegevenshuis kenmerkende financiële stabiliteit in gevaar en dat betekent vanuit de permanente risico-afwegingen dat het blijven afnemen van diensten bij Parkstad-IT geen optie is, ook al leidt de aanbesteding en migratie tot nog meer inzet van het krap bezette Gegevenshuis.

Samenvattend is de conclusie dat voor het 9e jaar op rij de overeengekomen prestaties zijn geleverd met minder middelen dan begroot. Van zo'n organisatie ben je graag deelnemer en ik graag voorzitter. Vanuit die rol feliciteer ik de medewerkers en het management van Het Gegevenshuis met dit prachtige resultaat.

Ik wens u veel leesplezier bij deze jaarrekening 2023.

mr. R. (Richard) de Boer, voorzitter.

Inleiding / samenvatting resultaten

Algemeen

De te behalen resultaten door Het Gegevenshuis zijn helder en transparant vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen, waarbij de kwaliteitsindicatoren en bijbehorende normen, doorlooptijden en hoeveelheden in meetbare getallen zijn vastgelegd. Over de geleverde prestaties legt Het Gegevenshuis per kwartaal verantwoording af aan de opdrachtgevende gemeenten en het Waterschap Limburg door de overeengekomen prestaties af te zetten tegen de feitelijk geleverde prestaties. De opdrachtgever kan dus het hele jaar door de rol van regievoerder op de output waarmaken aan de hand van objectieve, meetbare criteria. De resultaten van een jaarrekening op het gebied van de geleverde output en kwaliteit zijn als zodanig dan ook geen verrassing voor de opdrachtgever. Samen met de contractmanagers zijn dienstverlenings-overeenkomsten en productbladen vastgelegd.

In deze jaarrekening kunnen we ten aanzien van de geleverde prestaties, waarover in de kwartaalrapportages reeds verantwoording werd afgelegd, kort zijn. De overeengekomen prestaties werden of geheel behaald of er was incidenteel sprake van een logisch verklaarbare afwijking. Om de afgesproken prestaties te leveren, waren kort door de bocht die middelen nodig die ook vooraf waren gecalculeerd. Door een in verhouding grote uitstroom van personeel ontstond veel vacatureruimte die niet meteen kon worden ingevuld. Dit heeft ertoe geleid dat extra personeel werd ingehuurd uit de flexibele schil bij externen. De besparing in personeelskosten was groter dan de meerkosten voor inhuur van personeel. Dit komt omdat een aantal activiteiten die niet direct van invloed zijn op de te leveren prestaties na afweging van de risico's werden getemporiseerd of niet konden worden uitgevoerd. Het is zaak dat zo snel mogelijk de vacatureruimte wordt ingevuld, zodat ook uitvoering kan worden gegeven aan de plannen voor de middellange en lange termijn.

Kort samengevat: Het Gegevenshuis heeft geleverd wat vooraf is afgesproken met de deelnemers tegen lagere lasten als geprognosticeerd in de begroting. Overall ontstaat er een batig saldo van € 200.509,- dat zal worden teruggestort naar de deelnemers..

Taakvelden in de jaarrekening

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie.
Als groei- en innovatie-ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

De bijgestelde begroting van 2023 is gebaseerd op het BBV waarbij sprake is van een indeling in taakvelden. Zo is de bijgestelde begroting van 2023 gesplitst in de taakvelden 040 Overhead, 210 Verkeer en Vervoer, 570 Openbaar Groen, 720 Riolering, 810 Ruimtelijke Ordening en 830 Bouwen en Wonen. De taakvelden zijn terug te vinden in deze jaarrekening.

Financiële resultaten

De exploitatierekening laat een batig saldo zien van € 200.509,- Op hoofdlijnen wordt dit batig saldo veroorzaakt door het volgende: Met name door vacatureruimte werd op het gebied van salarissen fors minder uitgegeven dan begroot en dit leidde door onder meer temporisering op niet-productieactiviteiten niet tot een evenredig post aan uitgaven voor externe inhuur. In onderling verband bezien droeg dit voor ca € 124.000,- bij aan het batig saldo. Daarnaast werd voor het eerst in het bestaan van Het Gegevenshuis rente-inkomsten ontvangen bij het schatkistbankieren ad ca € 31.000,- en de post onvoorzien ad ca € 35.000,- hoefde niet te worden aangewend. Dit zijn hoofdpunten voor wat betreft het resultaat. In hoofdstuk 2.2 wordt verder ingezoomd op alle cijfers van de exploitatie.

Bij de opstart van Het Gegevenshuis werd geen weerstandsvermogen vastgesteld. Voor wat betreft het weerstandsvermogen kan gesteld worden dat dit voor een organisatie als Het Gegevenshuis ook niet nodig is omdat positieve of negatieve resultaten ten gunste/ten laste komen van de deelnemers naar rato van de bijdrage. Bovendien hangen deze resultaten altijd samen met producten of diensten die onderdeel zijn van de dienstverleningsovereenkomst en zijn de risico's in verhouding klein.

Het Algemeen Bestuur heeft bij de bijgestelde begroting van 2018 besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de lasten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gebracht van producten en diensten.

Het resultaat in hoofdlijnen:

	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen	€ 315.631	€ 376.281
Vreemd vermogen	€ 1.060.973	€ 403.217
Resultaat	**€ 298.872**	**€ 200.509**

	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie
Lasten totaal	€ 4.307.380	€ 4.691.017	€ 4.498.971
Baten totaal	€ 4.297.391	€ 4.681.029	€ 4.699.480
Totaal	**€ -9.998**	**€ -9.998**	**€ 200.509**
Aanwenden reserve ICT	€ 9.998	€ 9.998	€
Gerealiseerd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ 200.509**

Voorstel resultaatbestemming	
Bestemmingsreserve	€ 0

Het resultaat zal worden teruggestort naar de deelnemers waarbij als verdeelsleutel de bijdrage op basis van de bijgestelde begroting 2023 geldt. In paragraaf 2.4 is de berekening van het terug te ontvangen bedrag per deelnemer opgenomen.

1. Paragrafen

Niet alle verplichte paragrafen uit het BBV zijn van toepassing op de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis int geen belastingen en heffingen en bezit geen grondposities.

1.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico's rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties en andere administratieve en geometrische activiteiten die te maken hebben met ruimte en gebouwen: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene kosten (risico's) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene kosten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten. Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het Algemeen Bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

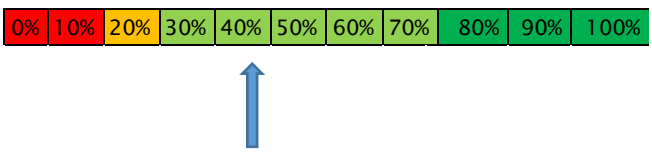
Bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT
Van het batig saldo bij de jaarrekening 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om € 169.000 te bestemmen voor het uitvoeren van een aanbesteding en het realiseren van een overgang voor de ICT-dienstverlening van Parkstad-IT naar een marktpartij. Dit bedrag is bedoeld voor inhuur externe know how voor het opstellen van een programma van eisen, voor de juridisch en inhoudelijke begeleiding van de aanbesteding en voor de migratie van Parkstad-IT naar een marktpartij. Het bedrag is berekend bij een in 2022 uitgevoerde marktconsultatie. Op 7 december 2023 heeft het algemeen bestuur definitief besloten om de bedoelde aanbesteding uit te voeren. Deze staat nu gepland voor 2024 en voor de migratie tot maximaal 1 oktober 2025. Dit betekent dat deze bestemmingsreserve in 2024 en 2025 zal worden aangewend.

1.3 Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio		**01-01-2023**	**31-12-2023**
Eigen vermogen	(A)	€ 315.630,66	€ 376.281,49
Totaal vermogen	(B)	€ 1.376.603,84	€ 779.498,97
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**22,93%**	**48,27%**

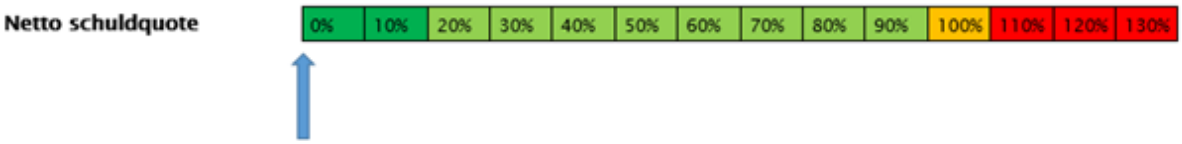
Solvabiliteitsratio

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Schuldratio		**01-01-2023**	**31-12-2023**
Schulden:	Langlopende schulden	€ -	€ -
	Vlottende passiva	€ 520.989,30	€ 329.433,84
	Overlopende passiva	€ 539.983,88	€ 73.783,64
Vorderingen:	Vorderingen	€ -357.669,86	€ -360.640,04
	Liquide middelen	€ - 967.665,30	€ -386.301,02
	Overlopende activa	€ -31.293,68	€ -22.570,41
Schulden -/- vorderingen	(A)	€ -295.655,66	€ -366.293,99
Inkomsten voor bestemming reserves	(B)	€ 4.336.191,14	€ 4.699.487,12
Netto schuldquote	**(A / B)**	**-6,82%**	**-7,79%**

Voor een organisatie geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 110% uitkomt. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Al bij een netto schuldquote boven de 100% springt het licht voor een organisatie op oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een organisatie zich ergens tussen de 0% en 100%.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ)
Omdat Het Gegevenshuis géén leningen verstrekt, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie
Het Gegevenshuis exploiteert noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor Het Gegevenshuis dat begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten, is dit lastig om in deze definitie te vatten.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Vanuit die insteek kan de structurele exploitatieruimte 2023 als volgt worden berekend:
((€ 4.485.971 - € 4.295.450) + (€ 9.988 - € 0)) / € 4.689.492 * 100% = 4,3%

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De incidentele lasten en baten in 2023 bestonden uit:

Incidentele lasten en baten	2023 bijgesteld	realisatie
Lasten		
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 90.366	€ 75.765
Afschrijvingen	€ 9.988	€ 9.988
Inhuur productie regulier voor incidentele opdracht Simpelveld	€ 16.302	€ 16.302
Incidentele software lasten Gulpen-Wittem	€ 24.562	€ 24.562
Eenmalige lasten mutatiedetectie	€ 65.594	€ 65.594
Totaal	**€ 206.812**	**€ 192.211**
Baten		
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 90.366	€ 75.765
Vergoeding Simpelveld voor incidentele opdracht	€ 16.302	€ 16.302
Overige initiële kosten Gulpen-Wittem	€ 24.562	€ 24.562
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 65.594	€ 65.594
Totaal	**€ 196.824**	**€ 182.223**
Saldo incidentele baten en lasten	€ - 9.998	€ -9.998
Aanwenden reserve ICT	€ 9.998	€ 9.998
Structureel en reëel evenwicht	**€ 0**	**€ 0**

De structurele lasten en baten worden berekend door de incidentele lasten en baten van het gerealiseerd totaal van lasten en baten af te halen.
Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vallen onder incidenteel en worden in de berekening voor de structurele exploitatieruimte daarom niet meegenomen. De inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning is lager uitgevallen dan de bijgestelde begroting.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen.
De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties.

1.5 Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota's, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota's en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken.

Risicobeheer

Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2023 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a. Omvang van de programmabegroting per 01-01-2023: € 4.691.017,-
b. Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage: 8,20%

Toegestane kasgeldlimiet voor 2023 (a) x (b): € 384.663,-

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2020	€ 340.739
2021	€ 345.867
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663

Elk kwartaal toetsen we de werkelijke liquiditeitspositie aan de kasgeldlimiet. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (Provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld.
Overschrijden we de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij dan moeten we via een plan van aanpak aantonen dat we de korte financiering terugbrengen binnen de norm van de kasgeldlimit. Uit dit plan kan blijken dat de overschrijding maar tijdelijk is, zodat we de overschrijding zonder maatregelen kunnen oplossen.
Is de overschrijding echter structureel dan zal dit moeten leiden tot het aflossen van kort geld c.q. het consolideren door middel van het aantrekken van vaste geldleningen.
De werkelijke ruimte c.q. overschrijding van de kasgeldlimiet in 2023 was als volgt:

Jaar	Gemiddelde netto vlottende schuld (- = overschot)	Kasgeldlimiet	Ruimte binnen de kasgeldlimiet (- = overschrijding)
1e kwartaal 2023	€ -907.417	€ 384.663	€ 1.292.080
2e kwartaal 2023	€ -788.851	€ 384.663	€ 1.173.515
3e kwartaal 2023	€ -646.510	€ 384.663	€ 1.031.173
4e kwartaal 2023	€ -474.320	€ 384.663	€ 858.983

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde netto vlottende schuld alle kwartalen van 2023 binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Een minusteken betekent in deze tabel een overschot. Het aantrekken van vaste geldleningen was daarom dan ook niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleent aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3%) maximaal 0,3% van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen.
Dit kan aan de hand van de zogenaamde EMU-enquête.

	Omschrijving	Werkelijke cijfers 2023
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	200.509
+/+	Saldo stortingen in reserves	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-9.988
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.988
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Aankoop/ uitgaven grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0
EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)		**200.509**

Uit de berekening blijkt dat over 2023 sprake is van een overschot op het EMU-saldo.

Omschrijving		2023	2024	2025	2026
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	200.509	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in reserves	0	0	0	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-9.988	-6.772	0	0
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.988	9.988	0	0
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0	0	0	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0	0	0	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0	0	0	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0	0	0	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0	0	0	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0	0	0	0
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**200.509**	**3.216**	**0**	**0**

In 2024 zit in de reserve ICT € 3.216,- te weinig om de gehele afschrijving van de landmeetapparatuur te dekken. Voor het EMU-saldo betekent dit een overschot in 2024.
Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

1.6 Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering werd afgenomen bij Parkstad IT. Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlof-registratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

1.7 Verbonden partijen

Parkstad-IT is op dit moment een gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Formele besluitvorming is door allerlei ontwikkelingen steeds vooruitgeschoven. Op het moment dat het AB had besloten tot formele toetreding, bleek Het Gegevenshuis op basis van de regeling Parkstad-IT niet te kunnen toetreden. Dit en gelet op de ontwikkelingen binnen Parkstad-IT om toe te groeien naar een nieuwe gemeenschappelijke regeling met een nieuwe koers, was voor het AB aanleiding om een marktconsultatie te laten uitvoeren.

Ook werd er onderzoek gedaan naar de ontvlechtingskosten. Uiteindelijk heeft het AB op 7 december 2023 besloten om de ICT-dienstverlening via PIT te beëindigen per uiterlijk 1-10-2025 en een Europese aanbesteding uit te voeren. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

1. De karakteristieken van Het Gegevenshuis komen korter in de buurt van een ingenieurs- of architectenbureau dan een gemeentelijke organisatie waardoor, gelet op de strategische agenda van Het Gegevenshuis, de ICT-dienstverlening door een marktpartij beter aansluit dan de ICT-dienstverlening door Parkstad-IT.
2. De juridische inbedding en strategie van Parkstad-IT is nog ongewis, waardoor toekomstige risico's moeilijk te duiden zijn.
3. De enorme stijging van de bijdrage aan PIT voor 2024, onder meer veroorzaakt door een stijging van de storage-kosten en waarbij een grote mate van ongewisheid geldt welke stijgingen in de volgende jaren Het Gegevenshuis kan verwachten. Een en ander verhoogt de financiële prikkel om een aanbesteding te houden.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2023	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026
Parkstad-IT	€ 275.822	€ 452.000	€ 452.000	-

1.8 Grondbeleid

Niet van toepassing.

1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Er is geen sprake van taakstellingen, ombuigingen of bezuinigingen. Het Gegevenshuis factureert aan de hand van een voorcalculatie en op basis van productbladen.

1.10 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

2. Jaarrekening

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. De jaarrekening 2023 van Het Gegevenshuis sluit met een positief resultaat van € 200.509,-. Voor alle duidelijkheid dit is inclusief stortingen en onttrekkingen aan de reserves (zie ook 2.4).

2.1 Balans per 31 december 2023

ACTIVA	Saldo 01.01.2023	Saldo 31.12.2023	PASSIVA	Saldo 01.01.2023	Saldo 31.12.2023
Vaste activa	**19.975**	**9.988**	**Vaste passiva**	**315.631**	**376.281**
Materiële vaste activa	19.975	9.988	**Eigen vermogen**	**315.631**	**376.281**
Investeringen met een economisch nut	19.975	9.988	Algemene reserve	0	0
			Bestemmingsreserves	16.759	175.772
			Saldo van baten en lasten 2022	298.872	0
			Saldo van baten en lasten 2023	0	200.509
			Voorzieningen	**0**	**0**
Vlottende activa	**1.356.629**	**769.511**	**Vlottende passiva**	**1.060.973**	**403.217**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**357.670**	**360.640**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**520.989**	**329.434**
Vorderingen op openbare lichamen	357.304	360.239			
Overige vorderingen	366	401	Overige schulden	520.989	329.434
Liquide middelen	**967.665**	**386.301**			
Overlopende activa	**31.294**	**22.570**	**Overlopende passiva**	**593.984**	**73.784**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	8.583	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	526.271	47.448
Overige overlopende activa	31.294	13.988	Overige overlopende passiva	13.713	26.336
Totaal activa	**1.376.604**	**779.499**	**Totaal passiva**	**1.376.604**	**779.499**

2.2 Exploitatierekening 2023

In totaliteit laat de exploitatie een batig saldo zien van € 200.509,-.

Lasten Het Gegevenshuis 2023		2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
Personeel				
	salarissen, opleiding, vervoer, overig	**€ 3.097.535**	**€ 3.196.865**	**€ 2.923.490**
Bedrijfsvoering				
	huisvesting, facilities, ICT, bedrijfsvoeringsapplicaties	**€ 547.055**	**€ 545.637**	**€ 522.025**
Software				
	licenties en onderhoud applicaties; innovatie	**€ 371.688**	**€ 434.256**	**€ 464.070**
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 45.000	€ 64.037	€ 159.001
	Productie (privacy en informatie iso-certificering) *(deels incidenteel)*	€ 8.000	€ 8.000	€ 74.010
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 37.831	€ 65.520	€ 69.458
	Inhuur trainees en detachering	€ -	€ 161.602	€ 138.142
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning *(incidenteel)*	€ 80.000	€ 90.366	€ 75.765
	Accountant	€ 16.928	€ 16.928	€ 15.100
	P&O/Boekhouding	€ 57.624	€ 56.315	€ 51.095
	Archivering	€ 9.162	€ 14.935	€ 4.962
	Totaal inhuur derden	**€ 254.546**	**€ 477.703**	**€ 587.533**
Onvoorzien		**€ 36.556**	**€ 36.556**	**€ 1.853**
Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren		**€ -**	**€ -**	**€ -**
Totaal		**€ 4.307.380**	**€ 4.691.017**	**€ 4.498.971**

Toelichting

Lasten
Over het geheel genomen zien we dat de lasten € 192.046 lager zijn dan de bijgestelde begroting.

Personeel
In 2023 heeft voor de omvang van Het Gegevenshuis een forse uitstroom van personeel plaatsgevonden. Een aantal vacatures (3) kon redelijk snel worden ingevuld en een aantal (5) maakt onderdeel uit van een grootschalige wervingscampagne die begin 2024 haar beslag krijgt. In financiële zin betekent dit dat er minder aan salarislasten werd uitgegeven dan begroot (€ 234.174). Daar staat tegenover dat vanuit de flexibele schil meer inhuur derden noodzakelijk was dan begroot. Het realiseren van de overeengekomen dienstverlening met de deelnemers heeft de hoogste prioriteit en als er op enig moment onvoldoende medewerkers zijn in eigen dienst, dan is inhuur noodzakelijk.

Salarislasten in verhouding tot inhuur derden		2023 bijgesteld	2023 realisatie	2023 verschil
Personeel				
	Salarissen	€ 3.039.085	€ 2.804.911	**€ 234.174**
Inhuur derden				
	Inhuur	€ 477.703	€ 587.533	**- € 109.830**
Aandeel batig saldo 2023 salarislasten minus overschrijding inhuur derden				**€ 124.344**

In andere gevallen die niet rechtstreeks de resultaten van de dienstverleningsovereenkomsten raken, wordt steeds een afweging gemaakt of temporiseren van activiteiten verantwoord is teneinde de inhuur zo beperkt mogelijk te houden. Dit is een van de belangrijkste redenen weshalve er minder aan inhuur derden werd uitgegeven dan de niet uitgegeven salarislasten en wat het resultaat van deze jaarrekening voor wat betreft batig saldo fors beïnvloedt. Vacatureruimte heeft niet alleen invloed op de hoogte van de salarissom, het werkt ook door in andere posten, zoals opleidingskosten, vervoerskosten, verstrekkingen in het kader van de werkkostenregeling. In totaal gaat het hierbij om € 39.201 dat minder werd uitgegeven dan begroot.

Dat aan salarislasten minder werd uitgegeven dan begroot, komt voor een deel ook doordat de inzet van medewerkers t.b.v. het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkoolwinnen uit de provinciale subsidie kon worden voldaan.

Ondersteuning bedrijfsvoering
Op de verschillende onderdelen bij deze post die door de gemeente Landgraaf en Parkstad-IT worden geleverd, zoals huur, facilities en ICT zien we dat begroting en realisatie redelijk in evenwicht zijn. Het positief resultaat ad € 23.612 wordt vooral veroorzaakt doordat er minder aan eigen ICT randapparatuur en vooral eigen facilitaire voorzieningen werd uitgegeven. In afwachting van een onderzoek naar het huisvestings-/werkplekconcept werd de aanschaf van nieuwe voorzieningen zoveel mogelijk uitgesteld.

Software en innovatie
De lasten van software en innovatie liggen € 29.814 hoger dan de bijgestelde begroting. Voor een klein gedeelte wordt dit veroorzaakt doordat meer ondersteuning van de leveranciers nodig was wegens het tekort aan eigen personeel. Voor een belangrijk gedeelte komt dit doordat meer licenties nodig waren voor bepaalde software (m.n. FME) door een grotere toepassing in de reguliere werkzaamheden en daarnaast door tegelijk te kunnen beschikken over licenties voor projecten, zoals mutatiedetectie.

Inhuur derden
De post inhuur derden is met € 109.830,- overschreden. Zoals reeds onder de post personeel werd toegelicht komt deze overschrijding door de inzet van trainees en door detacheringen van medewerkers van deelnemers. In het cluster datamanagement werd expertise ingehuurd. In totaal is deze overschrijding fors minder dan het overschot op de post personeel.
De hogere uitgaven voor inhuur productie regulier, hangt een op een samen met de inhuur van medewerkers uit de flexibele schil bij bedrijven.
Onder de post inhuur productie (privacy en informatie, iso-certificering) vallen behalve de tussen haakjes genoemde onderdelen alle inhuur die in het kader van de bedrijfsvoering nodig zijn en niet tot het primaire proces behoren. In eerdere jaren was dit niet aan de orde, maar in 2023 gaat het om de inzet van externen voor de begeleiding van het traject wijziging gemeenschappelijke regeling, voor het in kaart brengen van de ontvlechtingskosten bij Parkstad-IT, voor werkzaamheden bij datamanagement en voor een juridisch advies bij een geschil over een transitievergoeding. Voor een gedeelte heeft dit ook te maken met vacatureruimte, voor een gedeelte betreft dit ook specialistische know how die niet bij het management en het bedrijfsbureau voorhanden is.
De inhuur in verband met de uitvoering van de strategische agenda loopt redelijk in de pas met de begroting.
Aan inhuur voor trainees en detachering werd minder uitgegeven dan begroot door een voortijdige beëindiging van een traineeship.
De post inhuur expertise-na-ijlende effecten steenkolenwinning geeft op zich een vertekend beeld. Het gaat deels om inhuur van externe expertise en deels om kosten die Het Gegevenshuis maakt op het gebied van software, inzet eigen personeel, beschikbaarstelling van faciliteiten. Deze kosten worden volledig voldaan uit provinciale subsidies die voor een periode van vier jaar zijn verstrekt (tot 1-9-2023) en inmiddels met twee jaar zijn verlengd (tot 1-9-2025). Dat betekent dat de inkomsten en uitgaven niet gelijk lopen met het kalenderjaar.
De post Accountant is redelijk in overeenstemming met de begroting.
De post P&O/Boekhouding loopt in de pas met de begroting. Daarnaast werd nauwelijks een P-adviseur ingehuurd doordat deze taken met name door MT-leden werden uitgevoerd.
Tenslotte zien we minder uitgaven dan begroot op de post archivering (ca. € 10.000). Dit is een typisch voorbeeld van geplande activiteiten die getemporiseerd werden wegens vacatureruimte en waardoor geplande activiteiten niet werden uitgevoerd.

Onvoorzien
De aanwending van deze post was nagenoeg niet aan de orde. De geboekte lasten hebben te maken met de voorschottenkas voor kleinere uitgaven.

Baten

Baten	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
Bijdrage Beekdaelen	€ 450.788	€ 475.940	€ 475.940
Bijdrage Brunssum	€ 138.733	€ 147.860	€ 147.860
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 268.544	€ 290.638	€ 290.638
Bijdrage Gulpen-Wittem	€ -	€ 197.940	€ 184.683
Bijdrage Heerlen	€ 1.325.537	€ 1.333.690	€ 1.276.007
Bijdrage Kerkrade	€ 150.280	€ 153.285	€ 153.285
Bijdrage Landgraaf	€ 251.884	€ 270.690	€ 270.690
Bijdrage Simpelveld	€ 141.911	€ 156.705	€ 156.705
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 940.604	€ 988.589	€ 988.589
Bijdrage Vaals	€ 121.382	€ 130.553	€ 130.553
Bijdrage Voerendaal	€ 173.664	€ 188.340	€ 188.340
Bijdrage Waterschap*	€ 117.243	€ 119.588	€ 119.589
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 96.710	€ 96.710	€ 146.970
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 4.177.280**	**€ 4.550.528**	**€ 4.529.849**
Bijdragen derden	€ 40.111	€ 40.136	€ 47.516
Renteopbrengst schatkistbankieren			€ 31.127
Mutatie reserve			€ 9.988
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 80.000	€ 90.366	€ 81.000
Baten totaal	**€ 4.297.391**	**€ 4.681.029**	**€ 4.699.480**

* Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag inclusief btw van € 121.116,- in de primaire begroting en een bedrag inclusief btw van € 123.979,- in de bijgestelde begroting en de realisatie.

	Begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie
Lasten totaal	€ 4.307.380	€ 4.691.017	€ 4.498.971
Baten totaal	€ 4.297.391	€ 4.681.029	€ 4.699.480
Totaal	**€ -9.998**	**€ -9.998**	**€ 200.509**
Aanwenden reserve ICT	€ 9.998	€ 9.998	€
Gerealiseerd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ 200.509**

Toelichting

Bijdragen deelnemers

In de bijdrage van de deelnemers zien we in totaal drie afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting.

Bij Gulpen is de realisatie lager omdat we bij de bijgestelde begroting uitgingen van het feit dat het product riool zou worden afgenomen in de loop van 2023. Door diverse omstandigheden bleek dit echter niet realiseerbaar, waardoor de bijdrage op dit onderdeel werd verminderd.

Bij Heerlen is de realisatie lager omdat de doorbelasting van software (€ 49.477) die enkel voor Heerlen wordt gebruikt in tegenstelling tot de bijgestelde begroting niet in de deelnemersbijdrage is meegenomen, maar apart is gedeclareerd.

Dit verklaart meteen de afwijking van de bijdrage van deelnemers voor ad hoc opdrachten, omdat op deze post de doorbelasting van de software voor Heerlen is meegenomen en daardoor ruim € 50.000,- hoger is dan begroot.

Deze extra (ad hoc) opdrachten hebben te maken met landmeten, met huisaansluitingen riool en advisering naar aanleiding van rioolinspecties. Daarnaast betreft het de doorbelasting van facturen van het Kadaster aan de deelnemers die deze bevragingen afnemen.

Onderstaand het overzicht van de ad hoc opdrachten door de deelnemers. In de bijlage is dit op productniveau uitgewerkt.

Bijdrage deelnemers ad hoc		2023 realisatie
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	€	16.011
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	€	23.009
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	€	5.066
Bijdrage Heerlen (ad hoc)	€	60.654
Bijdrage Kerkrade (ad hoc)	€	607
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	€	1.560
Bijdrage Simpelveld (ad hoc)	€	4.244
Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)	€	16.790
Bijdrage Vaals (ad hoc)	€	14.548
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)	€	4.481
Baten totaal	**€**	**146.970**

De bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten is hoger dan begroot. Dit heeft te maken met extra opdrachten boven op de dienstverleningsovereenkomsten.
Een totaaloverzicht ‘realisatie per product’ per deelnemer en van de ad hoc opdrachten is als bijlage A en B toegevoegd. Onderstaand is het totaaloverzicht van de ad hoc opdrachten per deelnemer opgenomen.

Bijdrage derden		2023 primair		2023 bijgesteld		2023 realisatie
Brandweer	€	3.211	€	3.211	€	3.337
Parkstad	€	1.589	€	1.589	€	6.076
Mijnwater	€	2.530	€	2.530	€	2.628
BSGW	€	17.739	€	17.739	€	19.166
Gemeente Sittard-Geleen	€	-	€	-	€	7.678
Overige opdrachtgevers	€	15.042	€	15.067	€	8.631
Totaal bijdrage derden	**€**	**40.111**	**€**	**40.136**	**€**	**47.516**

Bijdragen derden
Vooral bij Parkstad Limburg zijn veel meer opdrachten gerealiseerd. De bijdrage van gemeente Sittard-Geleen betreft geen dienstverlening, maar heeft te maken met afspraken met voormalig personeel.

Renteopbrengst schatkistbankieren
Bij het schatkistbankieren werden renteopbrengsten gerealiseerd ad € 31.127,-. Vanaf de oprichting van Het Gegevenshuis in 2015 was er eerder nooit sprake van renteopbrengsten.

Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning
Zoals reeds bij de lasten werd opgemerkt, gaat het hierbij om een subsidie die over een periode van vier jaar jaarlijks wordt verstrekt tot 1-9-2023 (en inmiddels is verlengd met een periode van twee jaar, tot 1-9-2025). De jaarschijven lopen dus niet parallel aan de kalenderjaren. De afwijking ten opzichte van de begroting heeft ermee te maken dat voor het oorspronkelijk bedoelde laatste jaar van de subsidietermijn 90% als voorschot wordt uitbetaald. Indien nodig wordt dit tot 100% aangevuld bij de afrekening die dus vanwege de verlenging nog niet aan de orde is.

Reserve ICT en bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT
Bij de vaststelling van de begroting 2018 heeft het Algemeen Bestuur bepaald dat in 2018 de laatste storting in de reserve ICT zal plaatsvinden. Het is de bedoeling dat op termijn alle kosten van rente en afschrijvingen direct op de desbetreffende producten drukken en niet meer met een reserve ICT gewerkt wordt.
De aanwending van de reserve hangt uiteraard samen met de kosten voor rente en afschrijving van software die hieruit voldaan wordt.

Van het batig saldo bij de jaarrekening 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om € 169.000 te bestemmen voor het uitvoeren van een aanbesteding en het realiseren van een overgang voor de ICT-dienstverlening van Parkstad-IT naar een marktpartij. Dit bedrag is bedoeld voor inhuur externe know how voor het opstellen van een programma van eisen, voor de juridisch en inhoudelijke begeleiding van de aanbesteding en voor de migratie van Parkstad-IT naar een marktpartij. Het bedrag is berekend bij een in 2022 uitgevoerde marktconsultatie. Op 7 december 2023 heeft het algemeen bestuur definitief besloten om de bedoelde aanbesteding uit te voeren. Deze staat nu gepland voor 2024 en voor de migratie tot maximaal 1 oktober 2025. Dit betekent dat deze bestemmingsreserve in 2024 en 2025 zal worden aangewend.

Mutaties reserve	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
Aanwenden reserve ICT	€ 9.988	€ 9.988	€ 9.988
Totaal	**€ 9.988**	**€ 9.988**	**€ 9.988**

Mutaties reserve	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
Bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
lasten	€ 4.307.380	€ 4.691.017	€ 4.498.971
baten	€ 4.297.391	€ 4.681.029	€ 4.699.480
totaal saldo	**€ -9.988**	**€ -9.988**	**€ 200.509**
onttrekkingen aan reserves	€ 9.988	€ 9.988	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 200.509**

Taakveld 040 Overhead	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
lasten	€ 1.524.176	€ 1.190.010	€ 1.141.292
baten	€ 1.524.176	€ 1.190.010	€ 1.194.701
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 53.409**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 53.409**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
lasten	€ 125.774	€ 170.987	€ 163.987
baten	€ 125.774	€ 170.987	€ 171.661
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 7.674**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 7.674**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
lasten	€ 113.472	€ 160.040	€ 153.488
baten	€ 113.472	€ 160.040	€ 160.671
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 7.183**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 7.183**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
lasten	€ 442.995	€ 584.502	€ 560.573
baten	€ 438.001	€ 579.508	€ 581.792
totaal saldo	**€ -4.994**	**€ -4.994**	**€ 21.219**
onttrekkingen aan reserves	€ 4.994	€ 4.994	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 21.219**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 realisatie
lasten	€ 1.121.532	€ 1.403.511	€ 1.346.052
baten	€ 1.116.538	€ 1.398.517	€ 1.404.029
totaal saldo	**€ -4.994**	**€ -4.994**	**€ 57.977**
onttrekkingen aan reserves	€ 4.994	€ 4.994	€
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 57.977**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2023 primair	2023 bijgesteld	2023 Realisatie
lasten	€ 979.428	€ 1.181.968	€ 1.133.579
baten	€ 979.428	€ 1.181.968	€ 1.186.627
totaal saldo	**€**	**€**	**€ 53.048**
onttrekkingen aan reserves			
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ 53.048**

2.3 Waarderingsgrondslagen

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen.
Activa met een verkrijgingprijs of vervaardigingkosten van minder dan € 2.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd, maar dit is bij Het Gegevenshuis niet van toepassing. Afschrijving vindt voor de eerste keer plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden.
De materiële vaste activa met een economisch of maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:

a. 40 jaar: kantoren en gebouwen;
b. 10 jaar: uitbreidingen c.q. verbouwingen aan bestaande panden;
c. 10 jaar: technische installaties en apparatuur in bedrijfsgebouwen;
d. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
e. 5 jaar: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's;
f. 4 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Vorderingen

De debiteuren worden, onder aftrek van de voorziening wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij Het Gegevenshuis is geen voorziening wegens oninbaarheid. De debiteuren zijn in hoofdzaak de deelnemende gemeenten en het Waterschap. Andere debiteuren zijn overheids-organisaties die geen lid zijn van de GR. Sedert haar oprichting is nimmer sprake geweest van een oninbare vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.4 Toelichting op de balans

In deze toelichting wordt per balanspost het saldo per 31 december 2023 genoemd met tussen haakjes het vergelijkende cijfer per 1 januari 2023. Vervolgens wordt ingegaan op relevante bijzonderheden in 2023.
Het resultaat over het jaar 2023 bedraagt € 200.509,- voordelig en is op de balans opgenomen onder het eigen vermogen bij de algemene reserve, in afwachting van het besluit van het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming.

ACTIVA

Vaste Activa € 9.988 (2022: € 19.975)

Materiële vaste activa € 9.988 (2022: € 19.975)

Investeringen met economisch nut € 9.988 (2022: € 19.975)

Het verloop van de boekwaarde in 2023 is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Afschrijvingen 2023	Investeringen 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Landmeetapparatuur	€ 19.975	€ 9.987	€ 0	€ 9.988
Totaal	**€ 19.975**	**€ 9.987**	**€ 0**	**€ 9.988**

De afschrijvingslasten 2023 hebben betrekking op investeringen (landmeetapparatuur) van voorgaande jaren. Door de groei van Het Gegevenshuis is in 2020 een nieuw landmeetapparatuur aangeschaft.

Vlottende activa € 769.511 (2022: € 1.356.629)
Het overzicht van de vlottende activa luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 357.670	€ 360.640
Liquide middelen	€ 967.665	€ 386.301
Overlopende activa	€ 31.294	€ 22.570
Totaal	**€ 1.356.629**	**€ 769.511**

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < dan 1 jaar, € 360.640 (2022: € 357.670)
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	€ 357.304	€ 360.239
Overige vorderingen	€ 366	€ 401
Totaal	**€ 357.670**	**€ 360.640**

Dit betreft met name vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, het waterschap, BsGW en de brandweer. De verwachting is dat deze vorderingen volledig door de deelnemers worden voldaan c.q. inmiddels al volledig zijn voldaan. De voorziening tot oninbaarheid van vorderingen op openbare lichamen is niet noodzakelijk.

Liquide middelen € 386.301 (2022: € 967.665)
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Kas	€ 1.457	€ 1.604
BNG bankrekening	€ 151.114	€ 35.591
Werkrekening schatkist	€ 815.094	€ 349.106
Totaal	**€ 967.665**	**€ 386.301**

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en het bedrag in ’s Rijksschatkist.

Overlopende activa € 22.570 (2022: € 31.294)

Omschrijving	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	€ 0	€ 8.583
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	€ 0	€ 0
Overige overlopende activa	€ 31.294	€ 13.988
Totaal	**€ 31.294**	**€ 22.570**

De overlopende activa zijn de nog te ontvangen bijdragen van het Rijk en overige overheid. De nog te ontvangen bijdragen van overige overheid was de subsidie voor de het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning van de Provincie.

PASSIVA

Vaste Passiva € 376.281 (2022: € 315.631)
De vaste passiva bestaan uit de reserves en de voorzieningen. Hieronder worden de mutaties en de stand van de reserves en voorzieningen nader toegelicht.

Omschrijving		Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Algemene reserve			
Algemene reserve (1)	Saldo van de algemene reserve op 01-01-2023	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2022		
	Stortingen in algemene reserve in 2023		
	Aanwendingen van de algemene reserve in 2023		
	Saldo van de algemene reserve op 31-12-2023	0,00	0,00
Bestemmingsreserves			
Reserve ICT (2)	Saldo van de reserve ICT op 01-01-2023	16.759,16	16.759,16
	Bestemming van het rekeningresultaat 2022		
	Stortingen in reserve ICT in 2023		
	Aanwendingen van de reserve ICT in 2023	-9.987,50	-9.987,50
	Saldo van de reserve ICT op 31-12-2023	6.771,66	6.771,66
Reserve migratie/impl. ICT (3)	Saldo van de reserve migratie / implementatie ICT op 01-01-2023	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2022	169.000,50	169.000,50
	Stortingen in reserve innovatie in 2023	0,00	0,00
	Aanwendingen van de reserve innovatie in 2023	0,00	0,00
	Saldo van de reserve migratie / implementatie ICT op 31-12-2023	169.000,50	169.000,50
Eigen vermogen			
Totaal reserves (1 t/m 3)	Saldo van alle reserves op 01-01-2023	16.759,16	16.759,16
	Bestemming van het rekeningresultaat 2022	169.000,50	169.000,50
	Stortingen in reserves in 2023	0,00	0,00
	Aanwendingen van reserves in 2023	-9.987,50	-9.987,50
	Saldo van alle reserves op 31-12-2023	175.772,16	175.772,16
Resultaat 2023		0,00	200.509,33
Eigen vermogen		**175.772,16**	**376.281,49**
Voorzieningen			
Voorzieningen	Saldo van alle voorzieningen op 01-01-2023	0,00	0,00
	Stortingen in voorzieningen in 2023		
	Aanwendingen van voorzieningen in 2023		
	Saldo van alle voorzieningen op 31-12-2023		0,00

Eigen vermogen € 376.281 (2022: € 315.631)
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en het nog te bestemmen resultaat conform het hierna volgende overzicht. Het Gegevenshuis kent evenwel geen algemene reserve.

Gerealiseerd resultaat 2023 € 200.509 (2022: € 298.872)
Het gerealiseerd resultaat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen.

Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van het resultaat voor een bedrag ad € 200.509,- kan dit worden teruggestort aan de deelnemers naar rato van de bijdrage als opgenomen in de bijgestelde begroting 2023. Per deelnemer levert dit het volgende overzicht op.

Bijdrage deelnemers	2023 bijgesteld	Aandeel	Aandeel resultaat
Beekdaelen	€ 475.940	10,69%	€ 21.427
Brunssum	€ 147.860	3,32%	€ 6.657
Eijsden-Margraten	€ 290.638	6,53%	€ 13.084
Gulpen-Wittem	€ 197.940	4,44%	€ 8.911
Heerlen	€ 1.333.690	29,94%	€ 60.042
Kerkrade	€ 153.285	3,44%	€ 6.901
Landgraaf	€ 270.690	6,08%	€ 12.186
Simpelveld	€ 156.705	3,52%	€ 7.055
Sittard-Geleen	€ 988.589	22,20%	€ 44.506
Vaals	€ 130.553	2,93%	€ 5.877
Voerendaal	€ 188.340	4,23%	€ 8.479
Waterschap	€ 119.588	2,69%	€ 5.384
Totalen	**€ 4.453.818**	**100,00%**	**€ 200.509**

Vlottende passiva € 403.217 (2022: € 1.060.973)
Onder vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid valt de subsidie van de Provincie Limburg voor het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning.

Netto vlottende schulden, rente-typische looptijd < 1 jaar € 329.434 (2022: € 520.989)

Overige schulden € 329.434 (2022: € 520.989)

De samenstelling van de post overige schulden per 01-01-2023 en 31-12-2023 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Rekening courant gemeente Landgraaf	0	0
Crediteuren	€ 520.989	€ 329.434
Totaal	**€ 520.989**	**€ 329.434**

De rekening courant positie met de gemeente Landgraaf is in 2022 volledig afgebouwd.

Overlopende passiva € 73.784 (2022: € 539.984)
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en daaraan gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Omschrijving	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	€ 0	€ 0
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	€ 526.271	€ 47.448
Overige overlopende passiva	€ 13.713	€ 26.336
Totaal	**€ 539.984**	**€ 73.784**

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden.
Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden. Voor Het Gegevenshuis zijn dit de lopende overeenkomsten met de gemeente Landgraaf, zijnde de huurovereenkomst (€ 77.041) en facilitaire dienstverlening (€ 106.852), de financiële administratie (€ 15.127) en de salarisadministratie (€ 29.200).
De ICT wordt afgenomen via Parkstad-IT (€ 291.837).

2.5 Gegevens in kader WNT

Sinds 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2023 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 223.000,-. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op Het Gegevenshuis van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dient onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.
Bij Het Gegevenshuis betreft dit de directeur/secretaris.
Onderstaand volgen de gegevens van 2023 m.b.t. de directeur/secretaris.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023 bedragen x € 1	J.M.M. Leenen
Functiegegevens	**Directeur/Secretaris**
Aanvang en einde functie-vervulling in 2023	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 116.594
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.566
Subtotaal	*€ 136.160*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 136.160**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. en n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functie-vervulling in 2022	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 112.126
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.377
Subtotaal	*€ 132.503*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000
Bezoldiging 2022	**€ 132.503**

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900,- of minder

Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het Algemeen Bestuur in 2023, het Dagelijks Bestuur en de (plv.) voorzitter.

Naam	Bezoldiging	Functie
De heer J. Hermans	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw V. Hermans	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer J. Weling	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Onbezoldigd	Lid Dagelijks bestuur (plv. voorzitter) Lid Algemeen Bestuur
De heer C. Gelderblom	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer J. Schlangen	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer mr. R. de Boer	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur (voorzitter) Lid Algemeen Bestuur
De heer D. Schneider (tot 7-7-2023)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw S.C.J. Scheepers (vanaf 7-7-2023)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
Mevrouw J. Bühler	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer J. Kompier	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer W. Houben	Onbezoldigd	Lid Dagelijks Bestuur Lid Algemeen Bestuur
De heer R. Sleijpen (tot 14-6-2023)	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur
De heer ir. M.A.M. Breugelmans (vanaf 14-6-2023).	Onbezoldigd	Lid Algemeen Bestuur

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800,- of minder.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

BIJLAGE A | overzicht realisatie per product

Bijdragen deelnemers	2023 bijgesteld	2023 realisatie
Bijdrage Beekdaelen		
BAG	€ 114.764	€ 114.764
BGT/Imgeo	€ 157.087	€ 157.087
BOR grijs	€ 30.395	€ 30.395
BOR groen	€ 40.081	€ 40.081
BRK-Wkpb	€ 5.293	€ 5.293
GEO-info	€ 31.254	€ 31.254
Landmeten	€ 12.017	€ 12.230
Huisaansluitingen		€ 9.808
Riool	€ 55.476	€ 60.356
Thematische tekeningen	€ 9.718	€ 9.718
Wibon/KlicWin	€ 3.138	€ 3.138
Doorberekening kosten Kadaster		€ 1.110
Mutatiedetectie	€ 10.656	€ 10.656
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 6.062	€ 6.062
Totaal	**€ 475.940**	**€ 491.951**
Bijdrage Brunssum		
BGT/Imgeo	€ 82.002	€ 82.002
Landmeten		€ 20.092
Huisaansluitingen		€ 12
Riool	€ 47.838	€ 50.673
Thematische tekeningen		€ 70
Wibon/KlicWin	€ 3.138	€ 3.138
Mutatiedetectie	€ 8.104	€ 8.104
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 6.778	€ 6.778
Totaal	**€ 147.860**	**€ 170.869**
Bijdrage Eijsden-Margraten		
BAG	€ 84.691	€ 84.691
BGT/Imgeo	€ 84.355	€ 84.355
BOR grijs	€ 17.326	€ 17.326
BOR groen	€ 21.523	€ 21.523
BRK-Wkpb	€ 1.822	€ 1.822
GEO-info	€ 26.654	€ 26.654
Landmeten		€ 2.666
Riool	€ 36.495	€ 36.699
Thematische tekeningen		€ 2.196
Wibon/KlicWin jaarlijks	€ 3.138	€ 3.138
Mutatiedetectie	€ 9.380	€ 9.380
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 5.254	€ 5.254
Totaal	**€ 290.638**	**€ 295.704**

Bijdrage Gulpen-Wittem					
	BAG	€	52.044	€	52.044
	BGT/Imgeo	€	47.438	€	47.438
	BOR grijs	€	5.690	€	5.690
	BOR groen	€	5.995	€	5.995
	BRK-Wkpb	€	1.825	€	1.825
	GEO-info	€	23.235	€	23.235
	Landmeten				
	Riool	€	13.257		0
	Thematische tekeningen				
	Wibon/KlicWin jaarlijks	€	3.199	€	3.199
	Mutatiedetectie	€	7.188	€	7.188
	Mutatiedetectie eenmalige kosten	€	13.507	€	13.507
	Overige initiële kosten	€	24.562	€	24.562
	Totaal	**€**	**197.940**	**€**	**184.683**
Bijdrage Heerlen					
	BAG	€	342.527	€	342.527
	BGT/Imgeo	€	227.679	€	227.679
	BOR grijs	€	31.961	€	32.212
	BRK-Wkpb	€	10.456	€	10.456
	GEO-info	€	52.416	€	52.416
	Landmeten	€	252.027	€	252.027
	Huisaansluitingen	€	38.257	€	38.257
	Riool	€	122.968	€	125.106
	Thematische tekeningen	€	156.560	€	156.560
	Onroerend goed/transacties	€	22.382	€	22.382
	Sweco (*) doorbelasting	€	57.683	€	49.477
	Doorberekening Kadaster			€	8.788
	Mutatiedetectie	€	12.342	€	12.342
	Mutatiedetectie eenmalige kosten	€	6.432	€	6.432
	Totaal	**€**	**1.333.690**	**€**	**1336.661**
(*) Bij de facturatie bijdrage 2023 Heerlen is Sweco niet meegenomen maar seperaat doorbelast.					
Bijdrage Kerkrade					
	BGT/Imgeo	€	113.733	€	113.733
	BRK-Wkpb	€	4.067	€	4.067
	GEO-info	€	35.485	€	35.485
	Landmeten			€	607
	Totaal	**€**	**153.285**	**€**	**153.892**

Bijdrage Landgraaf					
	BAG	€	129.237	€	129.237
	BGT/Imgeo	€	95.978	€	95.978
	GEO-info	€	31.708	€	31.708
	Landmeten			€	1.525
	Thematische tekeningen			€	35
	Mutatiedetectie	€	9.631	€	9.631
	Mutatiedetectie eenmalige kosten	€	4.137	€	4.137
	Totaal	**€**	**270.690**	**€**	**272.251**
Bijdrage Simpelveld					
	BAG	€	38.992	€	38.992
	BGT/Imgeo	€	37.079	€	37.079
	BOR grijs	€	7.342	€	7.342
	BOR groen	€	9.461	€	9.461
	Incidenteel actualiseren grijs/groen	€	16.302	€	16.302
	BRK-Wkpb	€	1.771	€	1.771
	GEO-info	€	20.802	€	20.802
	Huisaansluitingen			€	1.787
	Landmeten			€	2.135
	Riool	€	13.729	€	14.051
	Wibon/KlicWin	€	3.138	€	3.138
	Mutatiedetectie	€	5.737	€	5.737
	Mutatiedetectie eenmalige kosten	€	2.352	€	2.352
	Totaal	**€**	**156.705**	**€**	**160.949**
Bijdrage Sittard-Geleen					
	BAG	€	341.115	€	341.115
	BGT/Imgeo	€	303.977	€	316.710
	BRK-Wkpb	€	7.362	€	7.362
	GEO-info	€	54.546	€	54.546
	Landmeten	€	133.317	€	133.317
	Riool			€	214
	Thematische tekeningen	€	95.736	€	95.736
	Doorberekening Kadaster			€	3.843
	Mutatiedetectie	€	15.698	€	15.698
	Mutatiedetectie eenmalige kosten	€	13.475	€	13.475
	Extra werkzaamheden S-G	€	23.364	€	23.364
	Totaal	**€**	**988.589**	**€**	**1.005.380**

Bijdrage Vaals			
BAG	€ 42.405	€	42.405
BGT/Imgeo	€ 24.244	€	24.244
BOR grijs	€ 8.296	€	8.296
BOR groen	€ 6.186	€	6.186
BRK-Wkpb	€ 1.823	€	1.823
GEO-info	€ 20.347	€	20.347
Landmeten		€	5.877
Riool	€ 18.945	€	26.706
Thematische tekeningen		€	910
Mutatiedetectie	€ 5.445	€	5.445
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 2.862	€	2.862
Totaal	**€ 130.553**	**€**	**145.101**
Bijdrage Voerendaal			
BAG	€ 40.416	€	40.416
BGT/Imgeo	€ 50.770	€	50.770
BOR grijs	€ 11.380	€	11.380
BOR groen	€ 12.954	€	12.954
BRK-Wkpb	€ 1.842	€	1.842
GEO-info	€ 21.457	€	21.457
Landmeten	€ 4.882	€	4.882
Huisaansluitingen	€ 4.728	€	4.728
Riool	€ 18.283	€	22.657
Thematische tekeningen	€ 7.198	€	7.198
Wibon/KlicWin	€ 3.138	€	3.138
Doorberekening Kadaster		€	107
Mutatiedetectie	€ 6.556	€	6.556
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 4.736	€	4.736
Totaal	**€ 188.340**	**€**	**192.821**
Bijdrage Waterschap			
BGT Waterschap	€ 119.588	€	119.588
Totaal	**€ 119.588**	**€**	**119.588**

*Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag inclusief btw van € 123.979.

BIJLAGE B | overzicht realisatie ad hoc opdrachten

Overzicht bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	Bedrag
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 9.808
Doorberekening kosten Kadaster	€ 1.110
Landmeten	€ 213
Riool	€ 4.880
Totaal	**€ 16.011**
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 12
Landmeten	€ 20.092
Riool	€ 2.835
Thematische tekeningen	€ 70
Totaal	**€ 23.009**
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	
Landmeten	€ 2.666
Riool	€ 204
Thematische tekeningen	€ 2.196
Totaal	**€ 5.066**
Bijdrage Heerlen (ad hoc)	
Doorberekening kosten Kadaster	€ 8.788
Doorberekening kosten Sweco	€ 49.477
BOR grijs	€ 251
Riool	€ 2.138
Totaal	**€ 60.654**
Bijdrage Kerkrade (ad hoc)	
Landmeten	€ 607
Totaal	**€ 607**
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	
Landmeten	€ 1.525
Thematische tekeningen	€ 35
Totaal	**€ 1.560**
Bijdrage Simpelveld (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 1.787
Landmeten	€ 2.135
Riool	€ 322
Totaal	**€ 4.244**

Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)		
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 3.843
	BGT/Imgeo (inwinning additionele puntobjecten)	€ 12.733
	Riool	€ 214
	Totaal	**€ 16.790**
Bijdrage Vaals (ad hoc)		
	Landmeten	€ 5.877
	Riool	€ 7.761
	Thematische tekeningen	€ 910
	Totaal	**€ 14.548**
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)		
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 107
	Riool	€ 4.374
	Totaal	**€ 4.481**
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten		**€ 146.970**

RECHTMATIGHEIDSVERKLARING

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur Gemeenschappelijke Regeling
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 28 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 25.000,-.

Bevinding
Het bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn weliswaar aan de lastenkant afwijkingen geconstateerd tussen de bijgestelde begroting en de rekening die de hiervoor bedoelde grenswaarden overschrijden, maar deze leiden tot lagere lasten en daarmee tot een batig saldo. Kortheidshalve wordt derhalve in deze verantwoording verwezen naar hoofdstuk 2.2, Exploitatierekening 2023, waar alle afwijkingen zijn benoemd en toegelicht.

In hoofdstuk 2.2 is dan ook op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In voorkomende gevallen zal In deze paragraaf het bestuur ook beschrijven of en zo ja welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Voor het jaar 2023 is dit niet aan de orde.

Deze rechtmatigheidsverklaring werd vastgesteld in de vergadering van het dagelijks Bestuur d.d. 29 februari 2024.

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg een positieve zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden voorlopige jaarrekening 2023;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

tot definitieve vaststelling van de jaarstukken 2023 van Het Gegevenshuis en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 4 juli 2024.

mr. R. de Boer	mr. J.M.M. Leenen MFM
voorzitter.	directeur/secretaris.

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel BGT
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Bijstelling

begroting 2024

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 28 maart 2024.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 29 maart 2024.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 4 juli 2024.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 5
3. Organisatie 5
4. Ontwikkelingen 6
B. Beheer van Het Gegevenshuis 8
Taakvelden ingevolge het BBV 8
Controle en verantwoording 8
C. Financieel 9
1. De bijgestelde begroting 2024 9
1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2024 11
1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2024 14
1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 16
1.4 Risico's 18
D. Verplichte paragrafen 19
Ad 1. Lokale heffingen 19
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 19
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 22
Ad 4. Financiering 22
Ad 5. Bedrijfsvoering 27
Ad 6. Verbonden partijen 27
Ad 7. Grondbeleid 27
Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 27
Ad 9. Openbaarheidsparagraaf 27
Bijlage A 28
Bijlage B 33
Bijlage C 34
Lijst afkortingen 35

A. Inleiding

1. Algemeen

Voor 2024 werd de begroting vastgesteld op basis van voorcalculatie met behulp van de toen bekende gegevens en cijfers (februari 2023). Voor de indexering werd gebruik gemaakt van het bij de opmaak laatst bekende prijsindexpercentage bruto binnenlands product (4,9%). De totale lasten van Het Gegevenshuis worden voor drie kwart gedeelte veroorzaakt door het benodigde budget voor salarissen. De CAO 2024 levert per 1 januari 2023 een stijging op van 4,75% en per 1 oktober 2024 van 6%. Gemiddeld genomen is dit ruim 5% en dus iets meer dan de primaire begroting, maar zodanig gering dat dit jaar niet tot bijstelling noopt. Over de hele linie zien we dat de gehanteerde uitgangspunten bij de primaire begroting 2024 nog steeds valide zijn. Er zijn echter een aantal ontwikkelingen buiten de invloedssfeer van Het Gegevenshuis die tot bijstelling van de begroting 2024 aanleiding geven.

Dit betreft op de eerste plaats de bijstelling van de post bedrijfsvoering en met name ICT. Parkstad IT heeft de bijdrage door Het Gegevenshuis fors naar boven bijgesteld door met name de doorbelasting van ‘storage-‘kosten. Dit zit meer in de manier van kostentoe- en doorrekening door Parkstad IT dan dat Het Gegevenshuis feitelijk zeer veel meer aan storagecapaciteit is gaan gebruiken. In totaal betekent dit een stijging van de post ICT met € 150.000,-. Deze exorbitante stijging en ongewisheid van de bijdrage in toekomstige jaren is, naast inhoudelijke argumenten, voor het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis aanleiding geweest om in december 2023 te besluiten tot het aanbesteden van de ICT-dienstverlening en deze bij Parkstad IT op te zeggen. Een dergelijk traject (opstellen programma van eisen, houden van een Europese aanbesteding en de implementatie/migratie) kent een doorlooptijd van ca 1,5 jaar. Om de ontvlechtingskosten zo laag mogelijk te houden, is de dienstverlening door Parkstad IT per uiterlijk 1-10-2025 opgezegd. Voor het aanbestedingstraject zijn middelen opgenomen in een voorziening die getroffen is bij de bestemming van het positieve resultaat van de jaarrekening 2022.

Verder is er een bijstelling nodig van € 20.000,- bij de post software, met name licentiekosten. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de na-ijlende effecten van indexering van licentiekosten die in de loop van 2023 door leveranciers in rekening werden gebracht en voor een gedeelte door uitbreiding van licentiekosten om met meer medewerkers tegelijk in een applicatie te kunnen werken (met name bij projecten, zoals mutatiedetectie).

Aan de batenkant werd voor 2024 voorzien dat de gemeente Gulpen-Wittem het product riool zou afnemen, maar dit is niet doorgegaan. Afhankelijk van het resultaat van de in 2024 geplande aanbesteding van nieuwe software voor riool, grijs en groen en afhankelijk van de interne organisatie bij Gulpen-Wittem zal een besluit worden genomen of de gemeente dat product in de toekomst zal gaan afnemen. In de primaire begroting 2024 was hiervoor een bedrag opgenomen van € 24.060,- dat in de bijgestelde begroting vervalt.

Tegenover deze verminderde baten zijn nu wel rentebaten ad € 25.000,- opgenomen in de bijgestelde begroting. In de primaire begroting van 2024 en overigens ook in alle begrotingen van Het Gegevenshuis vanaf de oprichting per 01-07-2015 zijn nooit rentebaten opgenomen om de eenvoudige reden dat er bij het schatkistbankieren geen rente werd ontvangen. Voor het eerst in 2023 zien we dat weer rente wordt verstrekt op tegoeden op een bankrekening.

Dit betekent dat de begroting 2024 dient te worden bijgesteld op de hiervoor genoemde 4 onderdelen. Verder zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting.

Voor een begrotingswijziging geldt net als bij de primaire begroting dat deze ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de Gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg dient te worden gezonden voor hun zienswijze, waarvoor op basis van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen een termijn van 12 weken geldt.

Het besluitvormingstraject bij Het Gegevenshuis is zodanig opgezet dat feitelijk 12 weken ruimte is tussen de voorlopige vaststelling door het AB en de definitieve vaststelling. Door strikte planning kan dit voor het zomerreces gebeuren. Daarna wordt de begrotingswijziging gezonden aan GS.

De begroting van Het Gegevenshuis moet in totaliteit als een éénprogrammabegroting worden gezien. Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen.
De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's van de in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data. Vanuit die optiek zijn de lasten en baten wel verdeeld naar de taakvelden als bedoeld in het BBV.

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.
Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten. Een en ander wordt onderstreept door het feit dat Het Gegevenshuis zowel ISO 9001 als ISO 27.001 gecertificeerd is.

Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfsvoeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan.

Het Gegevenshuis fungeert als ware het in een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. Organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden. Per 1 januari 2023 is de gemeente Gulpen-Wittem toegetreden.

Het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur belast met de leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er zijn twee afdelingshoofden die voor de operationele sturing zorgen.

Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy zijn 1,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol.

4. Ontwikkelingen

Algemeen m.b.t. huidige werkzaamheden
Het kunnen realiseren van de overeengekomen dienstverlening aan de deelnemers van Het Gegevenshuis heeft altijd de hoogste prioriteit. Door de in verhouding vele vacatures betekent dit dat er soms verschuivingen noodzakelijk zijn waardoor op andere projecten temporisering noodzakelijk is. Zo konden bijvoorbeeld op het gebied van doorontwikkeling Digital Twin, onderzoek huisvesting/ werkplekconcept en professionalisering archivering niet die voortvarendheid in stappen worden gezet zoals voorzien. Met de invulling van de vacatures in 2024 wordt de hoop uitgesproken dat de oorspronkelijk geplande stappen tijdig kunnen worden gezet.

Onderzoek inwinning
Een van de aanbevelingen uit de pilot Digital Twin was het doen van nader onderzoek naar de inwinning. Daarbij gaat het om de inzet van nieuwe technieken en middelen voor 2D én 3D inrichting, maar ook om de inrichting van de processen en de gevolgen voor de beheerclusters. Dit onderzoek werd in 2023 afgerond en in 2024 vindt de implementatie op onderdelen plaats, startende met het project ‘Standaardisatie Primaire Processen’.

Integrale benadering basisregistraties
Ook al is de ‘Samenhangende Objectenregistratie’ door de VNG stopgezet, dit betekent niet dat de verdergaande integrale benadering van de verschillende basisregistraties noodzakelijk is om zo efficiënt mogelijk kwalitatief hoogwaardige registraties te kunnen onderhouden. Dit betekent ook dat in het verlengde van het hiervoor genoemde project Standaardisatie Primaire processen onderzocht wordt hoe afbakeningen intern tussen de verschillende clusters en extern (met name de WOZ) doorbroken kunnen worden. Het project mutatiedetectie, waarbij integraal mutaties worden gesignaleerd die betrekking hebben op de BAG en/of BGT en/of WOZ is hierbij voorbeeldstellend en in 2024 zal de mutatiedetectie van project naar verankering in de reguliere processen worden gebracht. In dit kader wordt intensief en constructie samengewerkt met BsGW. Een onderlinge samenwerking die ook aan de orde is bij het Samenwerkingsportaal dat BsGW aanstuurt.

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Voor 2024 zullen de mogelijkheden van acquisitie verder onderzocht worden.

Uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers vindt nog op relatief kleine schaal plaats, maar met het product mutatiedetectie is er toch sprake van een redelijke uitbreiding die de beoogde voordelen voor de deelnemers brengt.

Strategische pijler innovatie

Samen met de Smart Service Campus wordt onderzocht in hoeverre in samenwerking met andere overheden en bedrijven verdere digitalisering mogelijk is, waarbij ook nadrukkelijk de inzet van 3D-data onderwerp van onderzoek is.
Het hiervoor genoemde onderzoek inwinning is eveneens sterk op de mogelijkheden van innovatieve inwinningstechnieken gericht

Het gebruik van geodata in de diverse domeinen wordt steeds verder ontwikkeld, veelal samen met de (beleids)verantwoordelijke medewerkers van de deelnemers. Bij het sociaal domein en zeker bij milieu en klimaatvraagstukken is een toename van de vraag bij deelnemers waarneembaar.
Voor grensoverschrijdende beleids- en uitvoeringstaken zijn in opdracht van Parkstad Limburg de stappen richting samenwerking met de stad Aken gezet. Er is een basiskaart in ontwikkeling die de over de grenzen met Duitsland en Belgie heen gaat en die voor allerlei beleidsterreinen inzetbaar is.
Met S-Lim, een samenwerkingsverband van de Belgisch Limburgse gemeenten wordt onderzocht op welke onderdelen samenwerking tot voordeel kan leiden.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. In het nieuwe BBV is sprake van een verdeling in taakvelden. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.

De (bijgestelde) begroting kent de volgende taakvelden:
040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording
Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert.
Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2024 is vastgesteld en gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijk in te zetten middelen behorende bij de eigen ontwikkelde kengetallen op het moment van de opmaak van de begroting.

De ontwikkelingen in hoofdlijnen die nopen tot bijstelling van de begroting 2024 zijn in hoofdstuk A.1 benoemd. Voor de leesbaarheid worden ze hier nog eens opgenomen:

- Dit betreft op de eerste plaats de bijstelling van de post bedrijfsvoering en met name ICT met het bedrag ad € 150.000,- wegens de verhoging van de bijdrage van Parkstad IT, met name op het gebied van storage.
- Verder is er een bijstelling nodig van € 20.000,- bij de post software, met name licentiekosten door de na-ijlende effecten van indexering van licentiekosten voor een gedeelte door uitbreiding van licentiekosten om met meer medewerkers tegelijk in een applicatie te kunnen werken.
- Aan de batenkant vervalt bij de gemeente Gulpen-Wittem het product riool waarvoor in de primaire begroting 2024 een bedrag opgenomen was van € 24.060,-.
- Tegenover deze verminderde baten zijn nu wel rentebaten ad € 25.000,- opgenomen in de bijgestelde begroting die voorheen niet aan de orde waren.
- Verlenging subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning en lasten (inhuur derden) voor hetzelfde bedrag. De bijstelling bedraagt € 81.000,-.

Verder zijn ook kleine wijzigingen in de voorcalculatie meegenomen die niet tot aanpassing van de begrotingsposten hebben geleid. Een en ander betekent dat de begroting aan zowel de lasten- als de batenkant moet worden aangepast op de onderdelen ondersteuning bedrijfsvoering en software en aan de batenkant op de onderdelen bijdrage deelnemers, en rentebaten schatkistbankieren moet worden aangepast.

1. De bijgestelde begroting 2024

Begroting	2024 primair	2024 bijgesteld
Lasten		
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 4.756.970	€ 5.007.970
Totaal	**€ 4.756.970**	**€ 5.007.970**
Baten		
Bijdragen deelnemers	€ 4.701.340	€ 4.846.341
Bijdragen derden	€ 48.857	€ 48.857
Rentebaten schatkistbankieren	€ 0	€ 25.000
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 0	€ 81.000
Totaal	**€ 4.750.198**	**€ 5.001.198**
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	€ -6.772	€ -6.772
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 6.772
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

Incidentele lasten en baten

Incidentele lasten zijn ervoor inhuur derden voor de na-ijlende effecten steenkolenwinning in het kader van het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning. Incidenteel omdat dit een project is met een oorspronkelijke doorlooptijd van vier jaren, gestart in 2019, aflopende op 1 september 2023 en inmiddels verlengd tot 1 september 2025. De kosten van Het Gegevenshuis worden volledig via subsidie gedekt. Dus tegenover de lasten staat hetzelfde bedrag als baat wegens de subsidie van de provincie. Voor 1 september 2025 zal een besluit genomen moeten worden over een vervolg van het informatiecentrum.

Door de gemeente Simpelveld is een incidentele opdracht gegeven voor bestandsoptimalisatie bij de data voor beheer openbare ruimte. Tegenover de lasten staan uiteraard evenredig baten in de zin van extra bijdrage door deze gemeente.

Tenslotte zijn afschrijvingen incidentele lasten die gedekt worden door het aanwenden van de reserve ICT.

Incidentele lasten en baten	2024 bijgesteld
Lasten	
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000
Afschrijvingen	€ 6.772
Inhuur productie voor incidentele opdracht Simpelveld	€ 17.733
Incidentele software lasten Gulpen-Wittem	€ 0
Eenmalige lasten mutatiedetectie	€ 0
Totaal	**€ 105.505**
Baten	
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000
Vergoeding Simpelveld voor incidentele opdracht	€ 17.733
Overige initiële kosten Gulpen-Wittem	€ 0
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 0
Totaal	**€ 98.733**
Saldo incidentele baten en lasten	€ -6.772
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**

1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2024

Lasten Het Gegevenshuis		2024 primair	2024 bijgesteld
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 3.213.857	€ 3.213.857
	Vorming opleiding	€ 74.022	€ 74.022
	Wagenpark/reiskosten	€ 42.862	€ 42.862
	Overige personeelskosten	€ 24.827	€ 24.827
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.330	€ 3.330
	Kosten medezeggenschap	€ 8.324	€ 8.324
	Totaal personeel	**€ 3.367.221**	**€ 3.367.221**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 508.793	€ 658.793
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 31.291	€ 31.291
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 32.288	€ 32.288
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 572.373**	**€ 722.373**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 370.662	€ 390.662
	Afschrijvingen	€ 6.772	€ 6.772
	Stelpost innovatie	€ 41.183	€ 41.183
	Totaal software	**€ 418.617**	**€ 438.617**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 45.000	€ 45.000
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.392	€ 8.392
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 45.000	€ 45.000
	Inhuur trainees en detachering	€ 169.520	€ 169.520
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 0	€ 81.000
	Accountant	€ 17.759	€ 17.759
	P&O/Boekhouding	€ 59.074	€ 59.074
	Archivering	€ 15.667	€ 15.667
	Totaal inhuur derden	**€ 360.411**	**€ 441.411**
Onvoorzien		**€ 34.348**	**€ 34.348**
Totaal		**€ 4.756.970**	**€ 5.007.970**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2024 primair	2024 bijgesteld	Verschil
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 3.213.857	€ 3.213.857	€ -
	Vorming opleiding	€ 74.022	€ 74.022	€ -
	Wagenpark/reiskosten	€ 42.862	€ 42.862	€ -
	Overige personeelskosten	€ 24.827	€ 24.827	€ -
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.330	€ 3.330	€ -
	Kosten medezeggenschap	€ 8.324	€ 8.324	€ -
	Totaal personeel	**€ 3.367.221**	**€ 3.367.221**	**€ -**

De post personeel is ongewijzigd gebleven. De stijging van de salarissen door de CAO ten opzichte van het oorspronkelijk gehanteerde indexpercentage in de primaire begroting, is verwaarloosbaar.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2024 primair	2024 bijgesteld	Verschil
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 508.793	€ 658.793	€ 150.000
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 31.291	€ 31.291	€ -
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 32.288	€ 32.288	€ -
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 572.373**	**€ 722.373**	**€ 150.000**

De post ondersteuning bedrijfsvoering is begroot op basis van voorcalculatie. De lasten voor de ICT zijn verhoogd met € 150.000,- door de verhoging van de bijdrage aan Parkstad IT.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2024 primair	2024 bijgesteld	Verschil
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 370.662	€ 390.662	€ 20.000
	Afschrijvingen	€ 6.772	€ 6.772	€ -
	Stelpost innovatie	€ 41.183	€ 41.183	€ -
	Totaal software	**€ 418.617**	**€ 438.617**	**€ 20.000**

De licentiekosten zijn ten opzichte van de primaire begroting met € 20.000,- als gevolg van hogere indexeringen door toeleveranciers die in de loop van het jaar 2023 bekend waren en nog niet waren voorzien bij de opmaak van de primaire begroting. Ook heeft een kleine uitbreiding van licenties plaatsgevonden om het werken met meer medewerkers tegelijk in applicatie mogelijk te maken.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2024 primair	2024 bijgesteld	Verschil
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 45.000	€ 45.000	€ -
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.392	€ 8.392	€ -
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 45.000	€ 45.000	€ -
	Inhuur trainees en detachering	€ 169.520	€ 169.520	€ -
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ -	€ 81.000	€ 81.000
	Accountant	€ 17.759	€ 17.759	€ -
	P&O/Boekhouding	€ 59.074	€ 59.074	€ -
	Archivering	€ 15.667	€ 15.667	€ -
	Totaal inhuur derden	**€ 360.411**	**€ 441.411**	**€ 81.000**

Bij inhuur derden is als gevolg van verlenging project informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning de inhuur derden bijgesteld met € 81.000,-. Aan de batenkant is hetzelfde bedrag bijgesteld door verlenging subsidie Provincie voor de verlenging van dit project.

Onvoorzien
De post onvoorzien is niet bijgesteld en blijft op € 38.348,-.

1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2024

Baten Het Gegevenshuis		2024 primair	2024 bijgesteld	Verschil
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beekdaelen	€ 492.902	€ 511.113	€ 18.211
	Bijdrage Brunssum	€ 147.995	€ 153.463	€ 5.468
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 299.368	€ 310.429	€ 11.061
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 190.115	€ 172.190	€ - 17.925
	Bijdrage Heerlen	€ 1.392.293	€ 1.443.734	€ 51.441
	Bijdrage Kerkrade	€ 160.796	€ 166.737	€ 5.941
	Bijdrage Landgraaf	€ 279.614	€ 289.945	€ 10.331
	Bijdrage Simpelveld	€ 161.916	€ 167.899	€ 5.983
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.022.895	€ 1.060.688	€ 37.793
	Bijdrage Vaals	€ 133.948	€ 138.897	€ 4.949
	Bijdrage Voerendaal	€ 192.601	€ 199.717	€ 7.116
	Bijdrage Waterschap*	€ 125.447	€ 130.082	€ 4.635
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 101.449	€ 101.449	€ -
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 4.701.340**	**€ 4.846.340**	**€ 145.000**

Bijdrage deelnemers

Bijdrage deelnemers		2024 primair	Aandeel primair	2024 bijgesteld	Aandeel bijgesteld
	Bijdrage Beekdaelen	€ 492.902	11%	€ 511.113	11%
	Bijdrage Brunssum	€ 147.995	3%	€ 153.463	3%
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 299.368	7%	€ 310.429	7%
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 190.115	4%	€ 172.190	4%
	Bijdrage Heerlen	€ 1.392.293	30%	€ 1.443.734	30%
	Bijdrage Kerkrade	€ 160.796	4%	€ 166.737	3%
	Bijdrage Landgraaf	€ 279.614	6%	€ 289.945	6%
	Bijdrage Simpelveld	€ 161.916	4%	€ 167.899	3%
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.022.895	22%	€ 1.060.688	22%
	Bijdrage Vaals	€ 133.948	3%	€ 138.897	3%
	Bijdrage Voerendaal	€ 192.601	4%	€ 199.717	4%
	Bijdrage Waterschap*	€ 125.447	3%	€ 130.082	3%
Bijdrage deelnemers		**€ 4.599.891**	**100%**	**€ 4.744.891**	**100%**
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 101.449		€ 101.449	
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 4.701.340**		**€ 4.846.340**	

***Let op:** voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting € 130.053,- en de bijgestelde begroting € 134.856,-

Alle structurele lasten worden toegerekend naar de producten en diensten waarvoor voor elk product/dienst een apart productblad is opgesteld. Sommige lasten, zoals personeel primaire proces en software- of licentiekosten zijn rechtstreeks toe te rekenen aan een product of dienst. Sommige lasten, met name de lasten voor ondersteuning bedrijfsvoering worden via een verrekensleutel toebedeeld aan de producten en diensten. Incidentele lasten worden niet in de kostprijs van de producten en diensten meegenomen.
Per product of dienst zijn met de deelnemers afspraken gemaakt over de te hanteren onderlinge verdeelsleutel. Zo worden bijvoorbeeld de lasten van het product BAG tussen de deelnemers die dit product afnemen, verdeeld op basis van het aantal verblijfsobjecten en de BGT op basis van het aantal hectaren bebouwd.

Voor het Waterschap Limburg is een apart productblad gemaakt omdat de te maken lasten voor het beheer van de BGT voor het waterschap een andere dimensie kent dan voor het gemeentelijk beheer van de BGT.

Met name door de verhoogde bijdrage aan PIT en in beperkte mate de hogere licentiekosten dient de bijdrage van de deelnemers te worden bijgesteld. Omdat de bijdrage aan PIT verrekend zit in de productprijs, is de stijging per product en per deelnemer gelijk.

Bijdrage ad hoc opdrachten deelnemers
Deelnemers die niet structureel een bepaald product of bepaalde dienst afnemen, geven wel soms op ad hoc basis opdracht voor een dergelijk product of dienst. Hierbij gaat het veelal om incidentele landmeetopdrachten, het inmeten van huisaansluitingen riool, het vervaardigen van thematische kaarten, het laten uitvoeren van GIS-analyses, of het laten actualiseren en opwerken van bepaalde bestanden.

Overige baten

Overige baten	2024 primair	2024 bijgesteld
Bijdragen derden	€ 48.857	€ 48.857
Rentebaten schatkistbankieren	€ 0	€ 25.000
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 0	€ 81.000
Totaal overige baten	**€ 48.857**	**€ 154.857**

Bij de overige baten is een prognose van de rentebaten uit het schatkistbankieren opgenomen. Een prognose omdat nog niet op voorhand is vast te stellen wat de rentepercentages zullen zijn en Het Gegevenshuis nog geen ervaring heeft met het fenomeen rentebaten. De Provincie heeft de subsidie voor het project informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning verlengd tot 1 september 2025.

Bijdragen derden

Bijdrage derden	2024 primair	2024 bijgesteld
Brandweer	€ 3.369	€ 3.369
Parkstad	€ 1.667	€ 13.500
Mijnwater	€ 2.654	€ 2.654
BSGW	€ 18.608	€ 0
Overige opdrachtgevers	€ 22.559	€ 29.334
Totaal bijdrage derden	**€ 48.857**	**€ 48.857**

De bijdrage van BsGW vervalt omdat ze Kaartviewer niet verder nodig hebben in hun processen. Daar staan tegenover een verhoging van de baten door Parkstad die in structurele zin meer producten en diensten afneemt en overige opdrachtgevers uit ervaringscijfers van de jaarrekening waardoor de begrotingspost als zodanig niet hoeft te worden bijgesteld.

Aanwending reserve ICT

Mutaties reserve		2024 primair		2024 bijgesteld
Aanwenden reserve ICT	€	6.772	€	6.772
Totaal	**€**	**6.772**	**€**	**6.772**

Ter dekking van de afschrijvingslasten 2024 van de aangeschafte software wordt de (doel)reserve ICT voor een bedrag van € 6.772,- aangewend.
Dit verandert in de bijgestelde begroting niet. Uitgangpunt is dat de reserve ICT in 2024 geheel is afgebouwd en dat in de toekomst de kosten voor rente en afschrijvingen rechtstreeks naar de producten worden toegerekend.

1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden		2024 primair		2024 bijgesteld
lasten	€	4.756.970	€	5.007.970
baten	€	4.750.198	€	5.001.198
geraamd totaal saldo	**€**	**-6.772**	**€**	**-6.772**
onttrekkingen aan reserves	€	6.772	€	6.772
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 040 Overhead		2024 primair		2024 bijgesteld
lasten	€	1.113.054	€	1.233.831
baten	€	1.113.054	€	1.233.831
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)		2024 primair		2024 bijgesteld
lasten	€	179.366	€	185.776
baten	€	179.366	€	185.776
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)		2024 primair		2024 bijgesteld
lasten	€	167.882	€	173.882
baten	€	167.882	€	173.882
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)		2024 primair		2024 bijgesteld
lasten	€	584.502	€	605.390
baten	€	581.116	€	602.004
geraamd totaal saldo	**€**	**-3.386**	**€**	**-3.386**
onttrekkingen aan reserves	€	3.386	€	3.886
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)		2024 primair		2024 bijgesteld
lasten	€	1.472.283	€	1.524.898
baten	€	1.468.897	€	1.521.512
geraamd totaal saldo	**€**	**-3.386**	**€**	**-3.386**
onttrekkingen aan reserves	€	3.386	€	3.386
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)		2024 primair		2024 Bijgesteld
lasten	€	1.239.884	€	1.284.194
baten	€	1.239.884	€	1.284.194
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

1.4 Risico’s

Er zijn in de loop van 2023 een tweetal besluiten genomen waarvan bij de opmaak van deze begroting de financiële consequenties nog niet (geheel) bekend zijn.

ICT-dienstverlening
Het Algemeen Bestuur heeft in december 2023 besloten om de dienstverlening op het gebied van ICT op termijn niet meer bij Parkstad IT af te nemen, maar te beleggen bij een marktpartij. Dit betekent dat een Europese aanbesteding noodzakelijk is. In dergelijke gevallen zijn er op voorhand steeds risico’s te benoemen. Het is en blijft afhankelijk van wat de markt doet in haar aanbiedingen voor wat betreft de structurele kosten. Op basis van een uitgevoerde marktconsultatie en gelet op de doorgevoerde exorbitante verhoging van de bijdrage aan Parkstad IT, is de reële verwachting dat de structurele jaarlijkse bijdrage aan een marktpartij lager zullen uitvallen dan de huidige bijdrage aan Parkstad IT, maar dit is niet op voorhand te garanderen.
Voor wat betreft de incidentele kosten voor ondersteuning van de uitvoering van de Europese aanbesteding en de kosten voor de migratie van Parkstad IT naar een marktpartij en de eenmalige implementatiekosten bij een marktpartij is de verwachting dat de bij het resultaat van de jaarrekening 2022 gevormde bestemmingsreserve op basis van de marktconsultatie ad € 169.000, voldoende is om deze eenmalige kosten te dekken. Ook hiervoor zijn echter geen garanties op voorhand te geven, met name de implementatiekosten die een inschrijvende marktpartij al dan niet in combi met de structurele kosten in rekening brengt.
Onzekere factor voor wat betreft de incidentele kosten zijn de ontvlechtingskosten bij Parkstad IT. Door extern onderzoek is geconcludeerd dat bij de focus op overstap naar een marktpartij vóór 01-10-2025 en bij een goed procesmanagement de ontvlechtingskosten verwaarloosbaar zijn. Wat dan nog resteert zijn de kosten die PIT maakt voor het uitvoeren van c.q. medewerking verlenen aan de migratie naar een nieuwe dienstverlener. Toegezegd is dat hiervoor uitsluitend de daadwerkelijk te maken kosten in rekening worden gebracht.

Huisvesting
Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 4 november 2022 dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

Het was de bedoeling van 2023 om plannen met bijbehorende financiële consequenties op te maken op basis waarvan het Algemeen Bestuur een besluit kan nemen en de financiële consequenties via begrotingswijziging voor zienswijze kan voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten c.q. het Algemeen Bestuur van het waterschap.

Door de personele krapte op cruciale functies werd dit project getemporiseerd en is de verwachting dat de plannen in het eerste kwartaal van 2024 aan het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis zullen worden voorgelegd.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het Algemeen Bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

Reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT
Voor de incidentele kosten voor de ondersteuning van de uitvoering van de Europese aanbesteding en de kosten voor de migratie van Parkstad IT naar een marktpartij en de eenmalige implementatiekosten bij een marktpartij is uit het resultaat van de jaarrekening 2022 een bestemmingsreserve ad € 169.000,- gevormd. De aanbesteding zal in 2024 worden uitgevoerd en de implementatie naar een marktpartij in 2025. Voor dit doel zal de reserve worden aangewend in 2024 respectievelijk 2025.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio

	01-01-2024	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027
Eigen vermogen	€ 376.281,-	€ 165.784,-	€ 165.784,-	€ 165.784,-
Totaal vermogen	€ 779.498,-	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-
Solvabiliteitsratio	48,27%	13,51%	13,51%	13,51%

Vanaf 1 januari 2024 wordt er gefactureerd op basis van voorschotten om de liquiditeit te verhogen. Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent en door het afbouwen van de reserves ICT zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter niet toenemen. Dit is een bestuurlijk besluit.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak.

Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken. De hoogte van de baten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan.
Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Netto schuldquote

	01-01-2024	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027
Schulden -/- vorderingen	€ -520.989	€ -520.989	€ -520.989	€ -520.989
Baten voor bestemming reserves	€ 5.001.198	€ 5.188.170	€ 5.301.243	€ 5.502.690
Netto schuldquote	10,41%	10,04%	9,83%	9,47%

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het Gegevenshuis begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten en productbladen. Elk jaar vindt een afrekening plaats met de deelnemers, waardoor Het Gegevenshuis weinig reserves kent.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Structurele exploitatieruimte

	2024	2025	2026	2027
structurele lasten	€ 5.007.970,-	€ 5.188.170	€ 5.301.243	€ 5.502.690
structurele baten	€ 5.007.970,-	€ 5.188.170	€ 5.301.243	€ 5.502.690
totaal structurele toevoegingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
totaal structurele onttrekkingen aan de reserves	€ 6.772,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
gerealiseerd totaal van de baten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
structurele exploitatieruimte	0,14%	0%	0%	0%

Voor de jaren 2024 t/m 2027 worden verder weinig incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto's via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. Hiervoor is een reserve opgenomen (zie ook resultaat ICT-reserve). In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend en zal afbouw van de ICT-reserve plaatsvinden.
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering

Algemeen

De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden tot 2022 verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is destijds een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.

Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota's, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota's en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken. Hierdoor is de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf volledig vereffend.

Risicobeheer

Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld

Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2024 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2024:	€ 5.007.970
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet voor 2024 (a) x (b):		€ 410.654

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar.

De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2020	€ 340.739
2021	€ 345.867
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.
Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves	169.000	169.000	169.000	169.000
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	-6.772	-	-	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.988	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**172.216**	**169.000**	**169.000**	**169.000**

In 2023 werd €169.000,- gestort in een nieuwe bestemmingsreserve voor de aanbesteding, migratie en implementatie ICT met een deel van het positieve resultaat uit 2022. In 2024 zit in de reserve ICT € 3.216,- te weinig om de gehele afschrijving van de landmeetapparatuur te dekken. Voor het EMU-saldo betekent dit een overschot in 2024.

ACTIVA	Saldo 1-1-2024	Mutatie 2024	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	PASSIVA	Saldo 1-1-2024	Mutatie 2024	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025
Vaste activa	**9.988**	**-9.988**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**376.281**	**-210.496**	**165.785**	**3.215**
Materiële vaste activa	9.988	-9.988	0	0	**Eigen vermogen**	**376.281**	**-210.496**	**165.785**	**3.215**
Investeringen met een economisch nut	9.988	-9.988	0	0	Bestemmingsreserves	175.772	-9.987	165.785	3.215
					Saldo van baten en lasten 2023	200.509	-200.509	0	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**769.511**	**457.247**	**1.226.758**	**0**	**Vlottende passiva**	**403.217**	**657.755**	**1.060.972**	**-3.215**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**360.640**	**-360.640**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**329.434**	**191.555**	**520.989**	**-3.215**
Vorderingen op openbare lichamen	360.239	-360.239	0	0					
Overige vorderingen	401	-401	0	0	Overige schulden	329.434	191.555	520.989	-3.215
Liquide middelen	**386.301**	**817.887**	**1.204.188**	**0**					
Overlopende activa	**22.570**	**0**	**22.570**	**0**	**Overlopende passiva**	**73.784**	**466.200**	**539.984**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	8.583	0	8.583	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	47.448	478.823	526.271	0
Overige overlopende activa	13.988	0	13.988	0	Overige overlopende passiva	26.336	12.623	13.713	0
Totaal activa	**779.499**	**447.259**	**1.226.758**	**0**	**Totaal passiva**	**779.499**	**447.259**	**1.226.758**	**0**

ACTIVA	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2027	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	PASSIVA	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2027	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**169.000**	**0**	**169.000**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**169.000**	**0**	**169.000**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	169.000	0	169.000	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Vlottende passiva**	**1.057.758**	**0**	**1.057.758**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0					
Overige vorderingen	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0
Liquide middelen	**1.195.464**	**0**	**1.195.464**	**0**					
Overlopende activa	**31.294**	**0**	**31.294**	**0**	**Overlopende passiva**	**539.984**	**0**	**539.984**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	526.721	0	526.721	0
Overige overlopende activa	31.294	0	31.294	0	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0
Totaal activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Totaal passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Bijgestelde begroting 2024 versie 2.0

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 1,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Parkstad IT.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Parkstad-IT is op dit moment een gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Tot formele besluitvorming heeft dit door allerlei ontwikkelingen nooit geleid. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2023 besloten de dienstverlening bij een marktpartij neer te leggen en daartoe is in 2024 gestart met de voorbereidingen van een Europese aanbesteding. De planning is om uiterlijk 1 oktober 2025 de dienstverlening bij een marktpartij af te nemen. steeds vooruitgeschoven, maar inmiddels is effectuering daarvan in gang gezet.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2024	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026
Parkstad-IT	452.000	452.000	452.000	0

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Er is geen sprake van taakstellingen, ombuigingen of bezuinigingen. Het Gegevenshuis factureert aan de hand van een voorcalculatie en op basis van productbladen.

Ad 9. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Bijlage A

Bijdragen deelnemers		2024 primair	2024 bijgesteld
Bijdrage Beekdaelen			
	BAG	€ 120.387	€ 124.835
	BGT/Imgeo	€ 164.784	€ 170.873
	BOR grijs	€ 31.884	€ 33.062
	BOR groen	€ 42.045	€ 43.598
	Wkpb (BRK-PB)	€ 5.552	€ 5.757
	GEO-info	€ 32.785	€ 33.997
	Landmeten	€ 12.606	€ 13.072
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 58.194	€ 60.344
	Thematische tekeningen	€ 10.194	€ 10.571
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.292	€ 3.413
	Mutatiedetectie	€ 11.178	€ 11.591
	Totaal	**€ 492.902**	**€ 511.113**
Bijdrage Brunssum			
	BAG	€ -	€ -
	BGT/Imgeo	€ 86.020	€ 89.198
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ -	€ -
	GEO-info	€ -	€ -
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 50.182	€ 52.036
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.292	€ 3.413
	Mutatiedetectie	€ 8.501	€ 8.815
	Totaal	**€ 147.995**	**€ 153.463**

Bijdrage Eijsden-Margraten			
	BAG	€ 88.841	€ 92.123
	BGT/Imgeo	€ 88.488	€ 91.758
	BOR grijs	€ 18.175	€ 18.846
	BOR groen	€ 22.578	€ 23.412
	Wkpb (BRK-PB)	€ 1.911	€ 1.982
	GEO-info	€ 27.960	€ 28.993
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 38.283	€ 39.698
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.292	€ 3.413
	Mutatiedetectie	€ 9.840	€ 10.203
	Totaal	**€ 299.368**	**€ 310.429**
Bijdrage Gulpen-Wittem			
	BAG	€ 54.594	€ 56.611
	BGT/Imgeo	€ 49.762	€ 51.601
	BOR grijs	€ 11.938	€ 12.379
	BOR groen	€ 12.578	€ 13.042
	Wkpb (BRK-PB)	€ 1.914	€ 1.985
	GEO-info	€ 24.374	€ 25.274
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 24.060	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.356	€ 3.480
	Mutatiedetectie	€ 7.540	€ 7.819
	Totaal	**€ 190.115**	**€ 172.190**

Bijdrage Heerlen			
	BAG	€ 359.311	€ 372.586
	BGT/Imgeo	€ 238.835	€ 247.660
	BOR grijs	€ 33.527	€ 34.766
	Wkpb (BRK-PB)	€ 10.968	€ 11.374
	GEO-info	€ 54.984	€ 57.016
	Landmeten	€ 264.376	€ 274.144
	Huisaansluitingen	€ 40.132	€ 41.614
	Riool	€ 128.993	€ 133.759
	Thematische tekeningen	€ 164.231	€ 170.299
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Onroerend goed/transacties	€ 23.479	€ 24.346
	*Sweco ** *	*€ 60.509*	*€ 62.745*
	Mutatiedetectie	€ 12.947	€ 13.425
	Totaal	**€ 1.392.293**	**€ 1.443.734**
Bijdrage Kerkrade			
	BAG	€ -	€ -
	BGT/Imgeo	€ 119.306	€ 123.714
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 4.266	€ 4.424
	GEO-info	€ 37.224	€ 38.599
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ -	€ -
	Totaal	**€ 160.796**	**€ 166.737**

Bijdrage Landgraaf			
	BAG	€ 135.570	€ 140.578
	BGT/Imgeo	€ 100.681	€ 104.401
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ -	€ -
	GEO-info	€ 33.262	€ 34.491
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ 10.103	€ 10.476
	Totaal	**€ 279.614**	**€ 289.945**
Bijdrage Simpelveld			
	BAG	€ 40.903	€ 42.414
	BGT/Imgeo	€ 38.896	€ 40.333
	BOR grijs	€ 7.702	€ 7.986
	BOR groen	€ 9.925	€ 10.291
	Incidenteel actualiseren grijs/groen	€ 17.101	€ 17.733
	Wkpb (BRK-PB)	€ 1.858	€ 1.926
	GEO-info	€ 21.821	€ 22.628
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 14.402	€ 14.934
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.292	€ 3.413
	Mutatiedetectie	€ 6.018	€ 6.240
	Totaal	**€ 161.916**	**€ 167.899**
Bijdrage Sittard-Geleen			
	BAG	€ 357.830	€ 371.050
	BGT/Imgeo	€ 318.872	€ 330.653
	BOR grijs	€ -	€ -
	BOR groen	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 7.723	€ 8.008
	GEO-info	€ 57.219	€ 59.333
	Landmeten	€ 139.850	€ 145.017
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ 100.427	€ 104.138
	Mutatiedetectie	€ 16.467	€ 17.076
	Extra werkzaamheden S-G	€ 24.509	€ 25.414
	Totaal	**€ 1.022.895**	**€ 1.060.688**

Bijdrage Vaals			
	BAG	€ 44.483	€ 46.126
	BGT/Imgeo	€ 25.432	€ 26.372
	BOR grijs	€ 8.703	€ 9.024
	BOR groen	€ 6.489	€ 6.729
	Wkpb (BRK-PB)	€ 1.912	€ 1.983
	GEO-info	€ 21.344	€ 22.133
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 19.873	€ 20.608
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ 5.712	€ 5.923
	Totaal	**€ 133.948**	**€ 138.897**
Bijdrage Voerendaal			
	BAG	€ 42.396	€ 43.963
	BGT/Imgeo	€ 53.258	€ 55.225
	BOR grijs	€ 11.938	€ 12.379
	BOR groen	€ 13.589	€ 14.091
	Wkpb (BRK-PB)	€ 1.932	€ 2.004
	GEO-info	€ 22.508	€ 23.340
	Landmeten	€ 5.121	€ 5.310
	Huisaansluitingen	€ 4.960	€ 5.143
	Riool	€ 19.179	€ 19.887
	Thematische tekeningen	€ 7.551	€ 7.830
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.292	€ 3.413
	Mutatiedetectie	€ 6.877	€ 7.131
	Totaal	**€ 192.601**	**€ 199.717**
Bijdrage Waterschap			
	BGT Waterschap	€ 125.447	€ 130.082
	Totaal	**€ 125.447**	**€ 130.082**

** De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

Let op: Het bedrag bij het Waterschap Limburg is exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting € 130.053,- en de bijgestelde begroting € 134.856,-

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 4 juli 2024
Onderwerp Zienswijze bijgestelde begroting 2024

De bijgestelde begroting 2024 van Het Gegevenshuis is op 29 maart 2024 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

De bijgestelde begroting is in de raden van de deelnemende gemeenten en in het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg behandeld. Zienswijzen met eventueel aanvullende vragen zijn beantwoord.

De ontvangen zienswijzen zijn positief waardoor er geen aanleiding is tot aanpassing van de bijgestelde begroting 2024.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis,

mr. R. de Boer — Voorzitter.

mr. J.M.M. Leenen MFM — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers bijgestelde begroting 2024

Bijdrage deelnemers 2024		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€ 511.113	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€ 153.463	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 310.429	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 172.190	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€ 1.443.734	1	1	14	16
Bijdrage Kerkrade	€ 166.737	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 289.945	1	1	2	4
Bijdrage Simpelveld	€ 167.899	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.060.688	1	0	10	11
Bijdrage Vaals	€ 138.897	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 199.717	1	1	1	3
Bijdrage Waterschap	€ 130.082	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 4.744.891**	**12**	**7**	**37**	**60**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAM	Beter Anders Minder
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WOO	Wet Open Overheid
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Begroting 2025

Meerjarenraming 2025-2028

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 28 maart 2024.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 29 maart 2024.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 4 juli 2024.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 4
3. De organisatie 5
4. Ontwikkelingen 5
B. Beheer van Het Gegevenshuis 7
Taakvelden ingevolge het BBV 7
Controle en verantwoording 7
C. Financieel 8
1. De begroting 2025 8
1.1 Toelichting lasten begroting 2025 10
1.2 Toelichting baten begroting 2025 13
2. De meerjarenraming 2025-2028 15
2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2025-2028 16
2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2025-2028 17
3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 18
5. Bestaand en nieuw beleid 20
6. Reserves 20
7. Risico's 20
D. Verplichte paragrafen 22
Ad 1. Lokale heffingen 22
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 25
Ad 4. Financiering 25
Ad 5. Bedrijfsvoering 31
Ad 6. Verbonden partijen 31
Ad 7. Grondbeleid 31
Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 31
Ad 9. Openbaarheidsparagraaf 31
Bijlage A 32
Bijlage B 36
Bijlage C 37
Lijst afkortingen 39

A. Inleiding

1. Algemeen

Op basis van de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en de jaarrekening 2023 kon de begrotingswijziging 2024 worden opgemaakt en ligt deze samen met deze begroting 2025 en meerjarenraming voor.
Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen, dient vóór 15 april de ontwerpbegroting voor het volgend jaar door het Dagelijks Bestuur aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg te worden voorgelegd. De raden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap kunnen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het Algemeen Bestuur kan na ommekomst van twaalf weken na verzending van de ontwerpbegroting aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap de begroting vaststellen. Binnen 2 weken na vaststelling door het Algemeen Bestuur, maar in ieder geval voor 15 december, dient het Dagelijks Bestuur de begroting te sturen aan Gedeputeerde Staten. Het Gegevenshuis koerst steeds op afronding voor het zomerreces.

Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen. De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemers. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's bij de deelnemers in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data.
Volgens het nieuwe BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de taakveldindeling. Voor Het Gegevenshuis onderscheiden we thans de volgende taakgebieden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten.
Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfs-voeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan. Het Gegevenshuis fungeert als ware het een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. De organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden en per 1 januari 2023 de gemeente Gulpen-Wittem.

Het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur belast met De leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er zijn twee afdelingshoofden die voor de operationele sturing zorgen. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy zijn 1,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol. Op het gebied van financiën, privacy, beveiliging, informatiemanagement en archivering is professionalisering verankerd via kwaliteitsmanagementsystemen. Het Gegevenshuis is ISO 9001 en ISO 270001 gecertificeerd.

4. Ontwikkelingen

Algemeen m.b.t. huidige werkzaamheden
Het kunnen realiseren van de overeengekomen dienstverlening aan de deelnemers van Het Gegevenshuis heeft altijd de hoogste prioriteit. Door de in verhouding vele vacatures betekent dit dat er soms verschuivingen noodzakelijk zijn waardoor op andere projecten temporisering noodzakelijk is. Zo konden bijvoorbeeld op het gebied van doorontwikkeling digital twin, onderzoek huisvesting/werkplekconcept en professionalisering archivering niet die voortvarendheid in stappen worden gezet zoals voorzien. Met de invulling van de vacatures in 2024 wordt de hoop uitgesproken dat de oorspronkelijk geplande stappen tijdig kunnen worden gezet.

Onderzoek inwinning
Een van de aanbevelingen uit de pilot Digital Twin was het doen van nader onderzoek naar de inwinning. Daarbij gaat het om de inzet van nieuwe technieken en middelen voor 2D én 3D inrichting, maar ook om de inrichting van de processen en de gevolgen voor de beheerclusters. Dit onderzoek werd in 2023 afgerond en in 2024 vindt de implementatie op onderdelen plaats, startende met het project ‘Standaardisatie Primaire Processen’.

Integrale benadering basisregistraties
Ook al is de wettelijke verplichte 'Samenhangende Objectenregistratie' door de VNG stopgezet, dit betekent niet dat de verdergaande integrale benadering van de verschillende basisregistraties noodzakelijk is om zo efficiënt mogelijk kwalitatief hoogwaardige registraties te kunnen onderhouden. Dit betekent ook dat in het verlengde van het hiervoor genoemde project Standaardisatie Primaire projecten onderzocht wordt hoe afbakeningen intern tussen de verschillende clusters en extern (met name de WOZ) doorbroken kunnen worden. Het project mutatiedetectie, waarbij integraal mutaties worden gesignaleerd die betrekking hebben op de BAG en/of BGT en/of WOZ is hierbij voorbeeldstellend en in 2024 zal de mutatiedetectie van project naar verankering in de reguliere processen worden gebracht. In dit kader wordt intensief en constructie samengewerkt met BsGW. Een onderlinge samenwerking die ook aan de orde is bij het Samenwerkingsportaal dat BsGW aanstuurt.

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Voor 2024 zullen de mogelijkheden van acquisitie verder onderzocht worden.

Uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers vindt nog op relatief kleine schaal plaats, maar met het product mutatiedetectie is er toch sprake van een redelijke uitbreiding die de beoogde voordelen voor de deelnemers brengt.

Strategische pijler innovatie
Samen met de Smart Service Campus wordt onderzocht in hoeverre in samenwerking met andere overheden en bedrijven verdere digitalisering mogelijk is, waarbij ook nadrukkelijk de inzet van 3D-data onderwerp van onderzoek is.
Het hiervoor genoemde onderzoek inwinning is eveneens sterk op de mogelijkheden van innovatieve inwinningstechnieken gericht

Het gebruik van geodata in de diverse domeinen wordt steeds verder ontwikkeld, veelal samen met de (beleids)verantwoordelijke medewerkers van de deelnemers. Bij het sociaal domein en zeker bij milieu en klimaatvraagstukken is een toename van de vraag bij deelnemers waarneembaar.
Voor grensoverschrijdende beleids- en uitvoeringstaken zijn in opdracht van Parkstad Limburg de stappen richting samenwerking met de stad Aken gezet. Er is een basiskaart in ontwikkeling die de over de grenzen met Duitsland en Belgie heen gaat en die voor allerlei beleidsterreinen inzetbaar is.
Met S-Lim, een samenwerkingsverband van de Belgisch Limburgse gemeenten wordt onderzocht op welke onderdelen samenwerking tot voordeel kan leiden.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV

Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

De begroting van Het Gegevenshuis wordt in feite bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.
De begroting kent de volgende taakvelden:

040	Overhead
210	Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570	Openbaar groen (databeheer groen)
720	Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810	Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830	Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording

Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert.
Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2025 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de opmaak ervan en borduurt dan ook voor op de bijgestelde begroting 2024 die samen met deze begroting in het proces van besluitvorming is gebracht. Dit uiteraard voor zover deze situatie van structurele aard is. Voor een organisatie als Het Gegevenshuis die zo sterk in ontwikkeling is, kan het zijn dat alvorens het jaar 2025 van start gaat dat de feitelijke situatie weer heel anders is door besluitvorming inzake toetreding van nieuwe deelnemers of inzake uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Maar bij de opmaak van deze begroting kunnen we alleen die aspecten meenemen waarover ook feitelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden.

1. De begroting 2025

De begroting 2025 is gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijke situatie met daaraan toegevoegd de ontwikkeling die tot bijstelling van de begroting 2024 hebben geleid en een structureel karakter hebben.
De verhoging in de bijgestelde begroting 2024 van de ICT-kosten met € 150.000,- zijn ook voor de begroting 2025 en de meerjarenraming meegenomen, terwijl de dienstverlening door Parkstad IT uiterlijk op 1 oktober 2025 eindigt. Het dan geldende tarief van een marktpartij zal echter pas bekend zijn nadat gunning eind 2024 heeft plaatsgevonden. Dit betekent dat de gevolgen voor de begroting en meerjarenraming dan pas duidelijk zijn en meegenomen worden in de bijgestelde begroting 2025.

Indexering volgens het laatst bekende indexcijfer Prijs Bruto Binnenlands Product

In de begroting is rekening gehouden met een indexering van 3,8%. Op verzoek van het Algemeen Bestuur is net als voorgaande jaren een actueel indexcijfer gehanteerd, zoals gemeenten dit ook doen. Hierbij is gekozen voor het indexcijfer behorende bij Prijs Bruto Binnenlands Product. Bij de opmaak van deze begroting en meerjarenraming was het laatst bekende cijfer van de maand november 2023: 3,8% (Macro Economische Verkenning - Verdieping (cpb.nl)

Begroting	2023 jaarrekening	2024 bijgesteld	2025
Lasten			
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 4.498.971	€ 5.007.970	€ 5.169.764
Totaal	**€ 4.498.971**	**€ 5.007.970**	**€ 5.169.764**
Baten			
Bijdragen deelnemers	€ 4.529.849	€ 4.846.341	€ 5.012.101
Bijdragen derden	€ 47.516	€ 48.857	€ 50.713
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 31.127	€ 25.000	€ 25.950
Mutatie reserve	€ 9.988	€ 0	
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000	€ 81.000
Totaal	**€ 4.699.480**	**€ 5.001.198**	**€ 5.169.764**
(Geraamd) saldo van baten en lasten	€ 200.509	€ -6.772	€ -
Aanwenden reserve ICT	€ 0	€ 6.772	€ -
Structureel en reëel evenwicht	**€ 200.509**	**€ -**	**€ -**

Incidentele lasten zijn ervoor inhuur derden voor de na-ijlende effecten steenkolenwinning in het kader van het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning. Incidenteel omdat dit een project is met een oorspronkelijke doorlooptijd van vier jaren, gestart in 2019, aflopende op 1 september 2023 en inmiddels verlengd tot 1 september 2025. De kosten van Het Gegevenshuis worden volledig via subsidie gedekt. Dus tegenover de lasten staat hetzelfde bedrag als baat wegens de subsidie van de provincie. Voor 1 september 2025 zal een besluit genomen moeten worden over een vervolg van het informatiecentrum. De incidentele opdracht voor de gemeente Simpelveld waar tegenover de lasten (inhuur productie) geheel evenredig baten stonden, eindigt per 01-01-2025. Verder wordt de aanwending reserve ICT (2024) als incidenteel gezien met de afschrijvingen die daarbij horen.

Incidentele lasten en baten	2024 bijgesteld	2025
Lasten		
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Afschrijvingen	€ 6.772	€ -
Inhuur productie voor incidentele opdracht Simpelveld	€ 17.101	€ -
Incidentele software lasten Gulpen-Wittem	€ 0	€ -
Eenmalige lasten mutatiedetectie	€ 0	€ -
Totaal	**€ 104.873**	**€ 98.751**
Baten		
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Vergoeding Simpelveld voor incidentele opdracht	€ 17.101	€ -
Overige initiële kosten Gulpen-Wittem	€ 0	€ -
Mutatiedetectie eenmalige kosten	€ 0	€ -
Totaal	**€ 98.101**	**€ 98.751**
Saldo incidentele baten en lasten	€ -6.772	€ -
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ -
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

1.1 Toelichting lasten begroting 2025

Lasten Het Gegevenshuis		2024 bijgesteld	2025
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 3.213.857	€ 3.335.984
	Vorming opleiding	€ 74.022	€ 76.835
	Wagenpark/reiskosten	€ 42.862	€ 44.491
	Overige personeelskosten	€ 24.827	€ 25.770
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.330	€ 3.457
	Kosten medezeggenschap	€ 8.324	€ 8.640
	Totaal personeel	**€ 3.367.221**	**€ 3.495.176**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 658.793	€ 685.288
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 31.291	€ 32.480
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 32.288	€ 33.515
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 722.373**	**€ 751.283**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 390.662	€ 405.507
	Afschrijvingen	€ 6.772	€ 0
	Stelpost innovatie	€ 41.183	€ 42.748
	Totaal software	**€ 438.617**	**€ 448.255**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 45.000	€ 28.304
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.392	€ 8.711
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 45.000	€ 46.710
	Inhuur trainees en detachering	€ 169.520	€ 175.962
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
	Accountant	€ 17.459	€ 18.434
	P&O/Boekhouding	€ 59.074	€ 61.319
	Archivering	€ 15.667	€ 16.262
	Totaal inhuur derden	**€ 441.411**	**€ 436.702**
Onvoorzien		**€ 34.348**	**€ 38.348**
Totaal		**€ 5.007.970**	**€ 5.169.764**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2023 jaarrekening	2024 bijgesteld	2025
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 2.804.910	€ 3.213.857	€ 3.335.984
	Vorming opleiding	€ 62.483	€ 74.022	€ 76.835
	Wagenpark/reiskosten	€ 35.435	€ 42.862	€ 44.491
	Overige personeelskosten	€ 11.769	€ 24.827	€ 25.770
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 426	€ 3.330	€ 3.457
	Kosten medezeggenschap	€ 8.467	€ 8.324	€ 8.640
	Totaal personeel	**€ 2.923.490**	**€ 3.367.221**	**€ 3.495.176**

De lasten voor het personeel zijn gebaseerd op het daadwerkelijke salaris dat de medewerkers ontvangen. Er wordt dus niet begroot op schaalmaximum of maximum-1, maar op het feitelijk salaris per medewerker. Verder is de indexering conform bruto binnenlands product meegenomen. De indexering is ook in het meerjarenperspectief mee berekend. Bij de post salaris zien we in de werkelijkheid in de jaarrekening(en) een beduidend lagere besteding dan begroot. Dit heeft ermee te maken dat formatieruimte waarop de post salarissen is gebaseerd deels wordt ingevuld met detacheringen van personeel van de deelnemers, trainees of andere inhuur. In de jaarrekening komen deze lasten dan terecht op de post inhuur derden.

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 kunnen de lasten voor vorming opleiding en het wagenpark in 2025 worden doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.
Bij de overige personeelskosten gaat het in hoofdzaak om de lasten die samenhangen met de werkkostenregeling. Deze landelijk geldende regeling bepaalt dat maximaal 1,18% van het totale fiscale loon belastingvrij kan worden ingezet voor vergoedingen aan medewerkers, zoals bijdrage vakbondscontributie, kerstpakketten, afdelingsuitstapjes, vitaliteitsactiviteiten, etentjes e.d.

Arbo-verstrekkingen personeel heeft te maken met verstrekkingen voor bijvoorbeeld een computerbril voor het personeel. In de post kosten medezeggenschap worden lasten begroot voor de ondernemingsraad en het lokaal overleg, zoals training en opleiding. In 2023 was de ondernemingsraad weer op volle sterkte en hebben er trainingen plaats gevonden. De lasten voor deze twee posten zijn eveneens doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2023 jaarrekening	2024 bijgesteld	2025
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 498.408	€ 658.793	€ 685.288
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 21.721	€ 31.291	€ 32.480
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 1.896	€ 32.288	€ 33.515
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 543.855**	**€ 722.373**	**€ 751.283**

Huisvesting, facilities, ICT/KA
Deze post betreft de huur van het kantoorpand en alle uitbestede facilitaire diensten aan de gemeente Landgraaf en de ondersteuning op het gebied van ICT-kantoorautomatisering door Parkstad IT. Hier is de verhoging van de bijdrage van Parkstad IT, met name op het gebied van storage meegenomen.
Behalve indexering zijn er verder geen afwijkingen te verwachten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024.

Applicaties bedrijfsvoering
Het Gegevenshuis heeft applicaties voor uren/verlof/ziekteregistratie, voor het genereren van managementinformatie en procesbeschrijvingen, voor het toegankelijk maken van documenten (o.m. voor ISO-conform te werken) en voor het papierloos vergaderen. Ten opzichte van 2024 valt hier geen verandering te verwachten behalve de indexering.

Facilities, randapparatuur buiten contracten
Dit betreft de lasten die gemaakt moeten worden buiten de dienstverleningsovereenkomst van Landgraaf en buiten de facilitering door Parkstad IT. Concreet gaat het dan om drukwerk, presentatiehulpmiddelen, haal- en brengservice post, onderhoud plotter e.d. Ook voor deze post geldt dat er geen afwijkingen zijn ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2023 jaarrekening	2024 bijgesteld	2025
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 390.595	€ 390.662	€ 405.507
	Afschrijvingen	€ 0	€ 6.772	€ 0
	Innovatie	€ 73.475	€ 41.183	€ 42.748
	Totaal software	**€ 471.100**	**€ 436.617**	**€ 448.255**

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 worden in 2025 geen afwijkingen verwacht. In 2024 zijn de licentiekosten bijgesteld door de na-ijlende effecten van indexering van licentiekosten voor een gedeelte om met meer medewerkers tegelijk in een applicatie te kunnen werken. incidentele lasten voor met name de toetreding voor de gemeente Gulpen-Wittem.
De afschrijvingen (met name voor software en landmeetapparatuur) lopen geheel conform planning af.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2023 jaarrekening	2024 bijgesteld	2025
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 159.001	€ 45.000	€ 28.304
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 74.010	€ 8.392	€ 8.711
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 69.458	€ 45.000	€ 46.710
	Inhuur trainees en detacheringen	€ 138.142	€ 169.520	€ 175.962
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 75.765	€ 81.000	€ 81.000
	Accountant	€ 15.100	€ 17.757	€ 18.434
	P&O/Boekhouding	€ 51.095	€ 59.074	€ 61.319
	Archivering	€ 4.962	€ 15.667	€ 16.262
	Totaal inhuur derden	**€ 587.533**	**€ 441.411**	**€ 436.702**

De inhuur van derden dient steeds in verband met de post personeel worden bezien. Zijn er veel vacatures dan zal de post inhuur stijgen en de post personeel dalen. Dit zagen we met name in 2023 waarbij bovendien sprake was van een groot project waarvoor inhuur nodig was (en waar extra baten tegenover staan). De incidentele opdracht voor de gemeente Simpelveld waar tegenover de lasten (inhuur productie regulier) geheel evenredig baten stonden, eindigt per 01-01-2025.

De inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning is een post die volledig gesubsidieerd wordt door de provincie. Aan de batenkant is deze subsidie verantwoord.

De overige inhuur heeft te maken met het uitbesteden van accountantscontroles, de financiële- en de salarisadministratie, archivering, alsmede de inhuur van P&O expertise, bedrijfsarts en vertrouwens-persoon.
Bij al deze posten geldt dat er geen ontwikkelingen te melden zijn die afwijkingen van eerdere jaren veroorzaken. De bedragen worden voor 2025 geïndexeerd ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024.

Onvoorzien

Gelet op inmiddels acht jaren ervaring hoeft de post onvoorzien niet ieder jaar te worden geïndexeerd en wordt deze ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 bevroren en bedraagt € 38.348,-.

1.2 Toelichting baten begroting 2025

Bijdrage deelnemers

Baten Het Gegevenshuis		2023 jaarrekening	2024 bijgesteld	2025
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beekdaelen	€ 475.940	€ 511.113	€ 530.537
	Bijdrage Brunssum	€ 147.860	€ 153.463	€ 159.295
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 290.638	€ 310.429	€ 322.225
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 184.683	€ 172.190	€ 178.734
	Bijdrage Heerlen	€ 1.276.007	€ 1.443.734	€ 1.498.597
	Bijdrage Kerkrade	€ 153.285	€ 166.737	€ 173.073
	Bijdrage Landgraaf	€ 270.690	€ 289.945	€ 300.964
	Bijdrage Simpelveld	€ 156.705	€ 167.899	€ 155.873
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 988.589	€ 1.060.688	€ 1.100.995
	Bijdrage Vaals	€ 130.553	€ 138.897	€ 144.175
	Bijdrage Voerendaal	€ 188.340	€ 199.717	€ 207.306
	Bijdrage Waterschap*	€ 119.589	€ 130.082	€ 135.025
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 146.970	€ 101.449	€ 105.304
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 4.529.849**	**€ 4.846.340**	**€ 5.012.101**

* Let op: voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de jaarrekening 2023 € 123.979,- in de bijgestelde begroting 2024 € 134.856,- en in de begroting 2025 € 139.980,-.

Overall zien we dat de bijdragen van deelnemers zeer stabiel zijn (uitgezonderd incidentele kosten voor een nieuwe toetreder of bij een nieuw product). In 2025 is behalve indexering ten opzichte van 2024 geen verhoging of wijziging te verwachten. In tegenstelling tot 2023 neemt Gulpen-Wittem in 2024 het hele jaar het beheer in grijs en groen af, maar is het beheer van de riooldata door deze gemeente vooralsnog niet belegd bij Het Gegevenshuis. In 2023 heeft Gulpen-Wittem nog met incidentele kosten te maken gehad in verband met de toetreding in dat jaar.
Door groei van het aantal deelnemers of door meer afname van producten en diensten van de huidige deelnemers kan de bijdrage nog verlagen.

De post bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten heeft betrekking op allerlei opdrachten die door diverse deelnemers worden verstrekt, maar die niet geprognosticeerd zijn in de dienstverlenings-overeenkomsten. Als de incidentele afname van producten leidt tot een structurele afname wordt de dienst-verleningsovereenkomst bijgesteld en de bijdrage van de deelnemer structureel verhoogd. Bij de incidentele opdrachten kan vooral gedacht worden aan landmeetwerkzaamheden, thematische kaarten, gis-analyses, riooladviezen en dergelijke. De bijdragen op productniveau zijn in de bijlage opgenomen.

Bijdrage derden

Bijdrage derden	2024 bijgesteld	2025
Brandweer	€ 3.369	€ 3.497
Parkstad	€ 13.500	€ 14.012
Mijnwater	€ 2.654	€ 2.755
BSGW	€ 0	€ 0
Overige opdrachtgevers	€ 29.334	€ 30.449
Totaal bijdrage derden	**€ 48.857**	**€ 50.713**

De bijdrage derden bestaat uit structurele afnemers van producten/diensten die geen deelnemer zijn, zoals de Brandweer, Parkstad Limburg en Mijnwater B.V. De bijdragen hebben veelal te maken met gebruik het product Geo-info en het gebruik van de KaartViewer. De bijdrage van BsGW vervalt omdat ze Kaartviewer niet verder nodig hebben in hun processen. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 zijn deze cijfers met indexering doorgetrokken. De verwachting is dat in 2025 meer producten worden afgenomen, onder andere in het kader van de grensoverschrijdende samenwerking van Parkstad en de betrokkenheid bij projecten via de smart services campus.

Overige baten

Baten schatkistbankieren	2024 bijgesteld	2025
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 25.000	€ 25.950
Totaal	**€ 25.000**	**€ 25.950**

Bij de overige baten is een prognose van de rentebaten uit het schatkistbankieren opgenomen. Een prognose omdat nog niet op voorhand is vast te stellen wat de rentepercentages zullen zijn en Het Gegevenshuis nog geen ervaring heeft met het fenomeen rentebaten.

Baten subsidie Provincie	2024 bijgesteld	2025
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Totaal	**€ 81.000**	**€ 81.000**

In het kader van het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning bedragen de incidentele baten € 81.000,-. Incidenteel omdat dit een project is met een oorspronkelijke doorlooptijd van vier jaren, gestart in 2019, aflopende op 1 september 2023 en inmiddels verlengd tot 1 september 2025. De lasten van dit project van worden volledig via deze subsidie gedekt. Tegenover de lasten staat hetzelfde bedrag als baten wegens subsidie van de provincie.

Mutaties reserves

Mutaties reserve	2024 bijgesteld	2025
Aanwenden reserve ICT	€ 6.772	€ 0
Totaal	**€ 6.772**	**€ 0**

Aanwending reserve ICT

Ter dekking van de afschrijvingslasten 2024 van de aangeschafte software wordt de (doel)reserve ICT voor een bedrag van € 6.772,- aangewend. Zoals eerder aangegeven worden geen nieuwe stortingen meer in de reserve ICT gedaan en wordt deze reserve afgebouwd. In de toekomst zullen kosten van rente en afschrijvingen van software rechtstreeks aan het product worden toegerekend.

2. De meerjarenraming 2025-2028

Voor de meerjarenraming is op dit moment niet meer te voorzien dan op dit moment bekend is. In hoofdzaak bestaat de meerjarenraming dan ook uit doortrekking van de bijgestelde begroting 2024 met indexering met de laatst bekende index bruto binnenlands product.
De salarissen werden in meerjarenperspectief opgenomen op basis van voorcalculatie, rekening houdende met indexering en rekening houdende met periodieke verhogingen.

Meerjarenraming Het Gegevenshuis		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Lasten					
	Personeel, PIOFAH, software inhuur	€ 5.169.764	€ 5.282.137	€ 5.482.858	€ 5.691.206
	Totaal	**€ 5.169.764**	**€ 5.282.137**	**€ 5.482.858**	**€ 5.691.206**
Baten					
	Bijdrage deelnemers	€ 5.012.101	€ 5.202.560	€ 5.400.257	€ 5.605.467
	Bijdrage derden	€ 50.713	€ 52.641	€ 54.641	€ 56.717
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.950	€ 26.936	€ 27.960	€ 29.022
	Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 0	€ 0	€ 0
	Totaal	**€ 5.169.764**	**€ 5.282.137**	**€ 5.482.858**	**€ 5.691.206**
	Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Onttrekking reserve ICT	€ -	€ -	€ -	€ -

2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2025-2028

Ten behoeve van deze meerjarenraming volgt onderstaand een specificatie van de lasten op de onderdelen.

Lasten Het Gegevenshuis		2025	2026	2027	2028
Personeel					
	Salarissen totaal	€ 3.335.984	€ 3.462.751	€ 3.594.335	€ 3.730.920
	Vorming opleiding	€ 76.835	€ 79.755	€ 82.785	€ 85.931
	Wagenpark/reiskosten	€ 44.491	€ 46.181	€ 47.936	€ 49.758
	Overige personeelskosten	€ 25.770	€ 26.750	€ 27.766	€ 28.821
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.457	€ 3.588	€ 3.724	€ 3.866
	Kosten medezeggenschap	€ 8.640	€ 8.969	€ 9.309	€ 9.663
	Totaal personeel	**€ 3.495.176**	**€ 3.627.993**	**€ 3.765.857**	**€ 3.908.959**
Ondersteuning bedrijfsvoering					
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 685.288	€ 712.786	€ 741.329	€ 770.957
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 32.480	€ 33.714	€ 34.995	€ 36.325
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 33.515	€ 34.789	€ 36.110	€ 37.483
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 751.283**	**€ 781.289**	**€ 812.435**	**€ 844.765**
Software					
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 405.507	€ 420.916	€ 436.911	€ 453.514
	Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
	Innovatie	€ 42.748	€ 44.372	€ 46.059	€ 47.809
	Totaal software	**€ 448.255**	**€ 465.289**	**€ 482.970**	**€ 501.323**
Inhuur derden					
	Productie (regulier)	€ 28.304	€ 29.379	€ 30.495	€ 31.654
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 8.711	€ 9.042	€ 9.386	€ 9.742
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 46.710	€ 48.485	€ 50.327	€ 52.240
	Inhuur trainees en detacheringen	€ 175.962	€ 182.648	€ 189.589	€ 196.793
	Inhuur expertise na-ijleffecten (incidenteel)	€ 81.000			
	Accountant	€ 18.434	€ 19.134	€ 19.861	€ 20.616
	P&O/Boekhouding	€ 61.319	€ 63.649	€ 66.068	€ 68.578
	Archivering	€ 16.262	€ 16.880	€ 17.522	€ 18.188
	Totaal inhuur derden	**€ 436.702**	**€ 369.218**	**€ 383.248**	**€ 397.811**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal lasten		**€ 5.169.764**	**€ 5.282.137**	**€ 5.482.858**	**€ 5.691.206**

2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2025-2028

Aan de batenkant in meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product.
Bij de overige baten zijn de bijdragen derden behoudens indexering gelijk gehouden.

Baten Het Gegevenshuis		2025	2026	2027	2028
Bijdrage deelnemers					
	Bijdrage Beekdaelen	€ 530.537	€ 550.697	€ 571.624	€ 593.345
	Bijdrage Brunssum	€ 159.295	€ 165.348	€ 171.631	€ 178.153
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 322.225	€ 334.469	€ 347.179	€ 360.372
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 178.734	€ 185.526	€ 192.576	€ 199.894
	Bijdrage Heerlen	€ 1.498.597	€ 1.555.543	€ 1.614.654	€ 1.676.011
	Bijdrage Kerkrade	€ 173.073	€ 179.650	€ 186.476	€ 193.562
	Bijdrage Landgraaf	€ 300.964	€ 312.401	€ 324.272	€ 336.594
	Bijdrage Simpelveld	€ 155.873	€ 161.795	€ 167.944	€ 174.325
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.100.995	€ 1.142.832	€ 1.186.260	€ 1.231.338
	Bijdrage Vaals	€ 144.175	€ 149.654	€ 155.340	€ 161.243
	Bijdrage Voerendaal	€ 207.306	€ 215.183	€ 223.360	€ 231.848
	Bijdrage Waterschap	€ 135.025	€ 140.156	€ 145.482	€ 151.010
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 105.304	€ 109.306	€ 113.459	€ 117.771
	Totaal bijdrage deelnemers	**€ 5.012.101**	**€ 5.202.560**	**€ 5.400.257**	**€ 5.605.467**
Overige baten					
	Bijdragen derden	€ 50.714	€ 52.641	€ 54.641	€ 56.717
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.950	€ 26.936	€ 27.960	€ 29.022
	Subsidie Provincie na-ijleffecten (incidenteel)	€ 81.000			
	Totaal overige baten	**€ 157.664**	**€ 79.577**	**€ 82.601**	**€ 85.740**
Totaal baten		**€ 5.169.764**	**€ 5.282.137**	**€ 5.482.858**	**€ 5.691.206**

* Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2025	2026	2027	2028
BGT Waterschap incl. btw	€ 139.980	€ 145.300	€ 150.821	€ 156.552

Mutaties reserves

Reserve ICT	2025	2026	2027	2028
Boekwaarde per 1 januari	0	0	0	0
Aanwending	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0

Bij de mutaties reserves zien we dat de aanwending reserve ICT is afgelopen.

3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 5.169.764	€ 5.282.137	€ 5.482.858	€ 5.691.206
baten	€ 5.169.764	€ 5.282.137	€ 5.482.858	€ 5.691.206
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 1.265.179	€ 1.229.177	€ 1.275.886	€ 1.324.370
baten	€ 1.265.179	€ 1.229.177	€ 1.275.886	€ 1.324.370
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 183.899	€ 190.887	€ 198.141	€ 205.670
baten	€ 183.899	€ 190.887	€ 198.141	€ 205.670
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 171.537	€ 178.055	€ 184.821	€ 191.844
baten	€ 171.537	€ 178.055	€ 184.821	€ 191.844
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 629.267	€ 653.180	€ 678.000	€ 703.764
baten	€ 629.267	€ 653.180	€ 678.000	€ 703.764
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 1.585.040	€ 1.645.271	€ 1.707.792	€ 1.772.688
baten	€ 1.585.040	€ 1.645.271	€ 1.707.792	€ 1.772.688
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2025	2026	2027	2028
lasten	€ 1.334.842	€ 1.385.566	€ 1.438.218	€ 1.492.870
baten	€ 1.334.842	€ 1.385.566	€ 1.438.218	€ 1.492.870
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

4. Incidentele en structurele lasten en baten

Voor de jaren 2025 - 2028 zijn de volgende lasten incidenteel van aard:
- Inhuur derden productie voor incidentele opdrachten (tot en met 2025)
- Aanwendingen van de reserve ICT (tot en met 2024).

De overige lasten en baten zijn structureel van aard.

5. Bestaand en nieuw beleid

Voor de jaren 2025 - 2028 zijn alle lasten en baten gebaseerd op bestaand beleid. Er is geen nieuw beleid waarover nog besluitvorming dient plaats te vinden, in de ramingen verwerkt.

6. Reserves

Navolgende tabel biedt inzicht in het verloop van de reserves. Gestart wordt met het jaar 2024. Vervolgens wordt het begrote verloop per 1 januari tot en met het jaar 2028 weergegeven.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Reserve ICT	€ 6.772	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve aanbesteding/ migratie/implementatie ICT	€ 169.000	€ 169.000	€ 169.000	€ 169.000	€ 169.000
Totaal	**€ 175.772**	**€ 169.000**	**€ 169.000**	**€169.000**	**€ 169.000**

Bij de jaarrekening 2015 werd de reserve ICT gevormd. Vanaf 2016 werden voor initiële investeringen vanaf dat moment aanvullende bijdragen van de deelnemers gevraagd ter voorkoming dat de reserve wordt leeg getrokken voor rente en afschrijvingen, zonder dat reserveringen worden gedaan voor de vervangingsinvesteringen.
Inmiddels heeft het Algemeen Bestuur besloten dat de reserve ICT wordt afgebouwd en dat in de toekomst de systematiek zodanig wordt omgebouwd dat kosten voor rente en afschrijvingen rechtstreeks naar de producten wordt toegerekend.

Bij de jaarrekening 2022 werd de reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT gevormd. Het onderzoek naar de toetreding tot Parkstad IT in relatie tot de nog onzekere koers van Parkstad IT naar een nieuwe rechtsvorm en het dienstverleningsconcept, is voor het Algemeen Bestuur aanleiding geweest om onderzoek te doen naar mogelijke ICT dienstverlening door andere partijen. Hiertoe werd een markconsultatie uitgevoerd. Daaruit is gebleken dat een marktpartij een beter bij de strategische agenda van Het Gegevenshuis aansluitende dienstverlening kan leveren dan Parkstad IT. Voor wat betreft de structurele kosten blijkt uit de marktconsultatie dat deze in de lijn zitten met de huidige kosten. Echter er is wel sprake van incidentele kosten. Dit zijn de kosten voor de ondersteuning van de uitvoering van de Europese aanbesteding en de kosten voor de migratie van Parkstad IT naar een marktpartij en de eenmalige implementatiekosten bij een marktpartij. Deze eenmalige kosten worden geraamd voor de IT op € 125.000,- en voor de telefonie op € 39.000,-, totaal € 169.000,-. Met een deel van het resultaat uit 2022 is hiervoor een nieuwe bestemmingsreserve gevormd.

7. Risico's

Er zijn in de loop van 2023 een tweetal besluiten genomen waarvan bij de opmaak van deze begroting de financiële consequenties nog niet (geheel) bekend zijn.

ICT-dienstverlening
Het Algemeen Bestuur heeft in december 2023 besloten om de dienstverlening op het gebied van ICT op termijn niet meer bij Parkstad IT af te nemen, maar te beleggen bij een marktpartij. Dit betekent dat een Europese aanbesteding noodzakelijk is. In dergelijke gevallen zijn er op voorhand steeds risico's te benoemen.
Het is en blijft afhankelijk van wat de markt doet in haar aanbiedingen voor wat betreft de structurele kosten. Op basis van een uitgevoerde marktconsultatie en gelet op de doorgevoerde exorbitante verhoging van de bijdrage aan Parkstad IT, is de reële verwachting dat de structurele jaarlijkse bijdrage aan een marktpartij lager zullen uitvallen dan de huidige bijdrage aan Parkstad IT, maar dit is niet op voorhand te garanderen.
Voor wat betreft de incidentele kosten voor ondersteuning van de uitvoering van de Europese aanbesteding en de kosten voor de migratie van Parkstad IT naar een marktpartij en de eenmalige implementatiekosten bij een marktpartij is de verwachting dat de bij het resultaat van de jaarrekening 2022 gevormde bestemmingsreserve op basis van de marktconsultatie ad € 169.000, voldoende is om deze eenmalige kosten te dekken. Ook hiervoor zijn echter geen garanties op voorhand te geven, met name de implementatiekosten die een inschrijvende marktpartij al dan niet in combi met de structurele kosten in rekening brengt.
Onzekere factor voor wat betreft de incidentele kosten zijn de ontvlechtingskosten bij Parkstad IT. Door extern onderzoek is geconcludeerd dat bij de focus op overstap naar een marktpartij vóór 1-10-2025 en bij een goed procesmanagement de ontvlechtingskosten verwaarloosbaar zijn. Wat dan nog resteert zijn de kosten die PIT maakt voor het uitvoeren van c.q. medewerking verlenen aan de migratie naar een nieuwe dienstverlener. Toegezegd is dat hiervoor uitsluitend de daadwerkelijk te maken kosten in rekening worden gebracht.

Huisvesting
Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 4 november 2022 dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

Het was de bedoeling van 2023 om plannen met bijbehorende financiële consequenties op te maken op basis waarvan het Algemeen Bestuur een besluit kan nemen en de financiële consequenties via begrotingswijziging voor zienswijze kan voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten c.q. het Algemeen Bestuur van het waterschap.

Door de personele krapte op cruciale functies werd dit project getemporiseerd en is de verwachting dat de plannen in het eerste kwartaal van 2024 aan het Algemeen Bestuur van Het Gegevenshuis zullen worden voorgelegd.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het Algemeen Bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan.

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve zal daarna worden afgebouwd en de kosten die samenhangen met software en apparatuur zullen dan direct ten laste worden gelegd van producten en diensten.

Reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT
Voor de incidentele kosten voor de ondersteuning van de uitvoering van de Europese aanbesteding en de kosten voor de migratie van Parkstad IT naar een marktpartij en de eenmalige implementatiekosten bij een marktpartij is uit het resultaat van de jaarrekening 2022 een bestemmingsreserve ad € 169.000,- gevormd. De aanbesteding zal in 2024 worden uitgevoerd en de implementatie naar een marktpartij in 2025. Voor dit doel zal de reserve worden aangewend in 2024 respectievelijk 2025.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio

	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028
Eigen vermogen	€ 165.784,-	€ 165.784,-	€ 165.784,-	€ 165.784,-
Totaal vermogen	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-	€ 1.226.758,-
Solvabiliteitsratio	13,51%	13,51%	13,51%	13,51%

Vanaf 1 januari 2024 wordt er gefactureerd op basis van voorschotten om de liquiditeit te verhogen. Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent en door het afbouwen van de reserves ICT zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter niet toenemen. Dit is een bestuurlijk besluit.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak.
Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de baten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Netto schuldquote

	01-01-2025	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028
Schulden -/- vorderingen	€ -520.989	€ -520.989	€ -520.989	€ -520.989
Baten voor bestemming reserves	€ 5.169.764	€ 5.282.137	€ 5.482.858	€ 5.691.206
Netto schuldquote	10,08%	9,83%	9,50%	9,15%

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het Gegevenshuis begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten en productbladen. Elk jaar vindt een afrekening plaats met de deelnemers, waardoor Het Gegevenshuis weinig reserves kent.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Structurele exploitatieruimte

	2025	2026	2027	2028
structurele lasten	€ 5.169.764	€ 5.282.137	€ 5.482.858	€ 5.691.206
structurele baten	€ 5.169.764	€ 5.282.137	€ 5.482.858	€ 5.691.206
totaal structurele toevoegingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
totaal structurele onttrekkingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
gerealiseerd totaal van de baten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Voor de jaren 2025 t/m 2028 worden verder weinig incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. Hiervoor is een reserve opgenomen (zie ook resultaat ICT-reserve). In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend en zal afbouw van de ICT-reserve plaatsvinden.
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering

Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden tot 2022 verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is destijds een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.

Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota’s, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota’s en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken. Hierdoor is de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf volledig vereffend.

Risicobeheer
Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.

Voor 2025 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2025:	€ 5.169.764
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%

Toegestane kasgeldlimiet voor 2025 (a) x (b): € 423.921

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2021	€ 345.867
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663
2024	€ 404.012

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico’s op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico’s
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico’s die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico’s die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico’s
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd.
Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

Omschrijving		2025	2026	2027	2028
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves	169.000	169.000	169.000	169.000
-/-	Saldo aanwendingen van reserves		-	-	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie		-	-	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**169.000**	**169.000**	**169.000**	**169.000**

ACTIVA	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	PASSIVA	Saldo 1-1-2025	Mutatie 2025	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**169.000**	**0**	**169.000**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**169.000**	**0**	**169.000**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	169.000	0	169.000	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Vlottende passiva**	**1.057.758**	**0**	**1.057.758**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0					
Overige vorderingen	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0
Liquide middelen	**1.204.188**	**-8.724**	**1.195.464**	**0**					
Overlopende activa	**22.570**	**8.724**	**31.294**	**0**	**Overlopende passiva**	**539.984**	**0**	**539.984**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	8.583	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	526.271	0	526.271	0
Overige overlopende activa	13.988	0	31.294	0	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0
Totaal activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**Totaal passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**

ACTIVA	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2029	PASSIVA	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2029
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**169.000**	**0**	**169.000**	**0**	**169.000**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**169.000**	**0**	**169.000**	**0**	**169.000**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	169.000	0	169.000	0	169.000
						Voorzieningen	0	0	0	0	0
						Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0	0
Vlottende activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**Vlottende passiva**	**1.057.758**	**0**	**1.057.758**	**0**	**1.057.758**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**	**517.774**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0						
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0	517.774
Liquide middelen	**1.195.464**	**0**	**1.195.464**	**0**	**1.995.464**						
Overlopende activa	**31.294**	**0**	**31.294**	**0**	**31.294**	**Overlopende passiva**	**539.984**	**0**	**539.984**	**0**	**539.984**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	526.271	0	526.271	0	526.271
Overige overlopende activa	31.294	0	31.294	0	31.294	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0	13.713
Totaal activa	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**Totaal passiva**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**	**0**	**1.226.758**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 1,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Parkstad IT.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Parkstad-IT is op dit moment een gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Heerlen de rol van centrumgemeente vervult. In materiële zin is Het Gegevenshuis sinds de oprichting deelnemer in deze gemeenschappelijke regeling. Tot formele besluitvorming heeft dit door allerlei ontwikkelingen nooit geleid. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2023 besloten de dienstverlening bij een marktpartij neer te leggen en daartoe is in 2024 gestart met de voorbereidingen van een Europese aanbesteding. De planning is om uiterlijk 1 oktober 2025 de dienstverlening bij een marktpartij af te nemen steeds vooruitgeschoven, maar inmiddels is effectuering daarvan in gang gezet.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028
Parkstad-IT	452.000	0	0	0

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Er is geen sprake van taakstellingen, ombuigingen of bezuinigingen. Het Gegevenshuis factureert aan de hand van een voorcalculatie en op basis van productbladen.

Ad 9. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Bijlage A

Bijdrage deelnemers op productniveau

Bijdragen deelnemers		2025	2026	2027	2028
Bijdrage Beekdaelen					
	BAG	€ 129.579	€ 134.503	€ 139.614	€ 144.920
	BGT/Imgeo	€ 177.366	€ 184.106	€ 191.102	€ 198.363
	BOR grijs	€ 34.319	€ 35.623	€ 36.977	€ 38.382
	BOR groen	€ 42.255	€ 46.975	€ 48.760	€ 50.613
	Wkpb (BRK-PB)	€ 5.976	€ 6.203	€ 6.439	€ 6.684
	GEO-info	€ 35.289	€ 36.630	€ 38.022	€ 39.466
	Landmeten	€ 13.568	€ 14.084	€ 14.619	€ 15.175
	Riool	€ 62.638	€ 65.018	€ 67.488	€ 70.053
	Thematische tekeningen	€ 10.973	€ 11.389	€ 11.822	€ 12.272
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.678	€ 3.817	€ 3.963
	Mutatiedetectie	€ 12.032	€ 12.489	€ 12.963	€ 13.456
	Totaal	**€ 530.537**	**€ 550.697**	**€ 571.624**	**€ 593.345**
Bijdrage Brunssum					
	BGT/Imgeo	€ 92.588	€ 98.106	€ 99.758	€ 103.549
	Riool	€ 54.014	€ 56.066	€ 58.197	€ 60.408
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.678	€ 3.817	€ 3.963
	Mutatiedetectie	€ 9.150	€ 9.498	€ 9.859	€ 10.233
	Totaal	**€ 159.295**	**€ 165.348**	**€ 171.631**	**€ 178.153**
Bijdrage Eijsden-Margraten					
	BAG	€ 95.624	€ 99.258	€ 103.029	€ 106.945
	BGT/Imgeo	€ 95.245	€ 98.864	€ 102.621	€ 106.520
	BOR grijs	€ 19.563	€ 20.306	€ 21.078	€ 21.879
	BOR groen	€ 24.301	€ 25.225	€ 26.183	€ 27.178
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.057	€ 2.135	€ 2.217	€ 2.301
	GEO-info	€ 30.095	€ 31.238	€ 32.425	€ 33.658
	Riool	€ 41.206	€ 42.772	€ 44.397	€ 46.084
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.678	€ 3.817	€ 3.963
	Mutatiedetectie	€ 10.591	€ 10.993	€ 11.411	€ 11.845
	Totaal	**€ 322.225**	**€ 334.469**	**€ 347.179**	**€ 360.372**

Bijdrage Gulpen-Wittem					
	BAG	€ 58.762	€ 60.995	€ 63.313	€ 65.719
	BGT/Imgeo	€ 53.562	€ 55.597	€ 57.710	€ 59.903
	BOR grijs	€ 12.849	€ 13.337	€ 13.884	€ 14.370
	BOR groen	€ 13.538	€ 14.052	€ 14.586	€ 15.141
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.061	€ 2.139	€ 2.220	€ 2.305
	GEO-info	€ 26.234	€ 27.231	€ 28.266	€ 29.340
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.612	€ 3.749	€ 3.892	€ 4.040
	Mutatiedetectie	€ 8.116	€ 8.424	€ 8.744	€ 9.077
	Totaal	**€ 178.734**	**€ 185.526**	**€ 192.576**	**€ 199.894**
Bijdrage Heerlen					
	BAG	€ 386.745	€ 401.441	€ 416.696	€ 432.530
	BGT/Imgeo	€ 257.071	€ 266.839	€ 276.979	€ 287.504
	BOR grijs	€ 36.087	€ 37.458	€ 38.882	€ 40.359
	Wkpb (BRK-PB)	€ 11.806	€ 12.254	€ 12.720	€ 13.203
	GEO-info	€ 59.182	€ 61.431	€ 63.766	€ 66.189
	Landmeten	€ 284.562	€ 295.375	€ 306.599	€ 318.250
	Huisaansluitingen	€ 43.196	€ 44.837	€ 46.541	€ 48.309
	Riool	€ 138.842	€ 144.11	€ 149.595	€ 155.279
	Thematische tekeningen	€ 176.771	€ 183.488	€ 190.460	€ 197.698
	Onroerend goed/transacties	€ 25.271	€ 26.232	€ 27.228	€ 28.263
	*Sweco**	*€ 65.129*	*€ 67.604*	*€ 70.173*	*€ 72.840*
	Mutatiedetectie	€ 13.935	€ 14.465	€ 15.014	€ 15.585
	Totaal	**€1.498.597**	**€1.555.543**	**€1.614.654**	**€1.676.011**
Bijdrage Kerkrade					
	BGT/Imgeo	€ 128.415	€ 133.295	€ 138.360	€ 143.618
	Wkpb (BRK-PB)	€ 4.592	€ 4.767	€ 4.948	€ 5.136
	GEO-info	€ 40.066	€ 41.588	€ 43.169	€ 44.809
	Totaal	**€ 173.073**	**€ 179.650**	**€ 186.476**	**€ 193.562**
Bijdrage Landgraaf					
	BAG	€ 145.920	€ 151.465	€ 157.221	€ 163.196
	BGT/Imgeo	€ 108.368	€ 112.486	€ 116.760	€ 121.197
	GEO-info	€ 35.801	€ 37.162	€ 38.574	€ 40.040
	Mutatiedetectie	€ 10.874	€ 11.288	€ 11.716	€ 12.162
	Totaal	**€ 300.964**	**€ 312.401**	**€ 324.272**	**€ 336.594**

Bijdrage Simpelveld					
	BAG	€ 44.026	€ 45.699	€ 47.435	€ 49.238
	BGT/Imgeo	€ 41.866	€ 43.457	€ 45.108	€ 46.822
	BOR grijs	€ 8.290	€ 8.605	€ 8.932	€ 9.271
	BOR groen	€ 10.682	€ 11.088	€ 11.510	€ 11.947
	Incidenteel actualiseren grijs/groen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.000	€ 2.076	€ 2.154	€ 2.236
	GEO-info	€ 23.487	€ 24.380	€ 25.306	€ 26.268
	Riool	€ 15.501	€ 16.090	€ 16.702	€ 17.336
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.678	€ 3.817	€ 3.963
	Mutatiedetectie	€ 6.478	€ 6.724	€ 6.979	€ 7.244
	Totaal	**€ 155.873**	**€ 161.765**	**€ 167.944**	**€ 174.325**
Bijdrage Sittard-Geleen					
	BAG	€ 385.150	€ 399.786	€ 414.978	€ 430.747
	BGT/Imgeo	€ 343.218	€ 356.260	€ 369.798	€ 383.851
	Wkpb (BRK-PB)	€ 8.312	€ 8.628	€ 8.956	€ 9.296
	GEO-info	€ 61.587	€ 63.928	€ 66.357	€ 68.879
	Landmeten	€ 150.527	€ 156.247	€ 162.185	€ 168.348
	Thematische tekeningen	€ 108.095	€ 112.202	€ 116.466	€ 120.892
	Mutatiedetectie	€ 17.724	€ 18.398	€ 19.097	€ 19.823
	Extra werkzaamheden S-G	€ 26.380	€ 27.383	€ 28.423	€ 29.503
	Totaal	**€1.100.995**	**€1.142.832**	**€1.186.260**	**€1.231.338**
Bijdrage Vaals					
	BAG	€ 47.879	€ 49.699	€ 51.587	€ 53.547
	BGT/Imgeo	€ 27.374	€ 28.414	€ 29.494	€ 30.614
	BOR grijs	€ 9.367	€ 9.723	€ 10.092	€ 10.476
	BOR groen	€ 6.985	€ 7.250	€ 7.525	€ 7.811
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.058	€ 2.137	€ 2.218	€ 2.302
	GEO-info	€ 22.974	€ 23.847	€ 24.753	€ 25.693
	Riool	€ 21.391	€ 22.203	€ 23.047	€ 23.923
	Mutatiedetectie	€ 6.148	€ 6.382	€ 6.624	€ 6.876
	Totaal	**€ 144.175**	**€ 149.654**	**€ 155.340**	**€ 161.243**

Bijdrage Voerendaal					
	BAG	€ 45.633	€ 47.367	€ 49.167	€ 51.036
	BGT/Imgeo	€ 57.324	€ 59.502	€ 61.763	€ 64.110
	BOR grijs	€ 12.849	€ 13.337	€ 13.844	€ 14.370
	BOR groen	€ 14.626	€ 15.182	€ 15.759	€ 16.358
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.080	€ 2.159	€ 2.241	€ 2.326
	GEO-info	€ 24.227	€ 25.148	€ 26.103	€ 27.095
	Landmeten	€ 5.512	€ 5.722	€ 5.939	€ 6.165
	Huisaansluitingen	€ 5.338	€ 5.541	€ 5.752	€ 5.9707
	Riool	€ 20.643	€ 21.428	€ 22.242	€ 23.087
	Thematische tekeningen	€ 8.127	€ 8.436	€ 8.757	€ 9.089
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.678	€ 3.817	€ 3.963
	Mutatiedetectie	€ 7.402	€ 7.684	€ 7.976	€ 8.279
	Totaal	**€ 207.306**	**€ 215.183**	**€ 223.360**	**€ 231.848**
Bijdrage Waterschap					
	BGT Waterschap**	€ 135.025	€ 140.156	€ 145.482	€ 151.010
	Totaal	**€ 135.025**	**€ 140.156**	**€ 145.482**	**€ 151.010**

* De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

** Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2025	2026	2027	2028
BGT Waterschap incl. btw	€ 139.980	€ 145.300	€ 150.821	€ 156.552

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 4 juli 2024
Onderwerp Zienswijzen begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2028

De ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2025-2028 van Het Gegevenshuis zijn op 29 maart 2024 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

De ontwerpbegroting en de meerjarenraming zijn in de raden van de deelnemende gemeenten en in het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg behandeld. Zienswijzen met eventueel aanvullende vragen zijn beantwoord.

De ontvangen zienswijzen zijn positief waardoor er geen aanleiding is tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis,

mr. R. de Boer — Voorzitter.

mr. J.M.M. Leenen MFM — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers begroting 2025 t/m 2028

Bijdrage deelnemers 2025			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	530.537	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	159.295	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	322.225	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	178.734	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.498.597	1	1	14	16
Bijdrage Kerkrade	€	173.073	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	300.964	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	155.873	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.100.995	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€	144.175	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	207.306	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	135.025	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**4.906.797**	**12**	**7**	**44**	**63**

Bijdrage deelnemers 2026			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	550.697	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	165.348	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	334.469	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	185.526	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.555.543	1	1	15	17
Bijdrage Kerkrade	€	179.650	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	312.401	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	161.795	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.142.832	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€	149.654	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	215.183	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	140.156	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.093.254**	**12**	**7**	**45**	**64**

Bijdrage deelnemers 2027			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	571.624	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	171.631	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	347.179	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	192.576	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.614.654	1	1	16	18
Bijdrage Kerkrade	€	186.476	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	324.272	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	167.944	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.186.260	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€	155.340	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	223.360	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	145.482	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.286.798**	**12**	**7**	**46**	**65**

Bijdrage deelnemers 2028			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beekdaelen	€	593.345	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	178.153	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	360.372	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	199.894	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.676.011	1	1	16	18
Bijdrage Kerkrade	€	193.562	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€	336.594	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	174.325	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.231.338	1	0	12	13
Bijdrage Vaals	€	161.243	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	231.848	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	151.010	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.487.696**	**12**	**7**	**47**	**66**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAM	Beter Anders Minder
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Bezoekadres
Emile Erensplein 55
6371 GH Landgraaf
Postadres
postbus 31300
6370 AH Landgraaf

Telefoonnummer
045 - 569 56 00
E - mailadres
info@gegevenshuis.nl
Website
www.gegevenshuis.nl

Datum
Landgraaf, 29-03-2024

Betreft
Financiële documenten
Het Gegevenshuis

Bijlagen
-3-

Aan:
De raad van de gemeente Brunssum
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u de voorlopige jaarrekening 2023, bijgestelde begroting 2024, ontwerp-begroting 2025 & meerjarenraming 2025-2028 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

Uw mogelijke zienswijzen, op- of aanmerkingen ontvangen wij graag binnen de wettelijke termijn van 12 weken, doch uiterlijk 27 juni 2024.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur van Het Gegevenshuis,

de voorzitter,

mr. R. de Boer.

de secretaris,

mr. J.M.M. Leenen MFM.

IBAN
NL42BNGH0285166697
BIC
BNGHNL2G
KvK-nummer
63720787
BTW-nummer
NL855370944B01

gemeente Brunssum

Het Gegevenshuis
Postbus 31300
6370 AH LANDGRAAF

Datum 5 juni 2024
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202393191/202404169

Onderwerp Jaarrekening 2023, Bijgestelde begroting 2024, Begroting 2025 Meerjarenraming 2025-2028 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Naar aanleiding van de door u op 29 maart 2024 aangeboden bijgestelde begroting 2024, de begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2028 van GR Het Gegevenshuis, brengen wij de zienswijze van de gemeente Brunssum in dezen naar voren.
De bijgestelde begroting 2024, de begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2028 is behandeld in de raadsvergadering op 4 juni 2024. Onze gemeenteraad heeft een positieve zienswijze afgegeven op de bijgestelde begroting 2024, de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 van de GR Het Gegevenshuis.

Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel de GR Het Gegevenshuis hier tegenaan loopt maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als GR Het Gegevenshuis uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

gemeentesecretaris

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 16-04-2024
Registratiekenmerk : 202393191
Gemeentebladnr. : 2024/37
Afdeling opsteller : Informatiemanagement
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Vérénice Hermans
Raadsvergadering d.d. : 04-06-2024
Uiterlijke datum : 27-06-2024

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Jaarrekening 2023, Bijgestelde begroting 2024, Begroting 2025 Meerjarenraming 2025-2028 van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

De gemeente Brunssum heeft de jaarrekening 2023, bijstelling begroting 2024, begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 van Het Gegevenshuis ontvangen. Conform de wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt aan de raad verzocht de zienswijze op de begroting 2025 en de tussentijdse wijziging van begroting 2024 kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur. Eventuele zienswijze en overige reacties op de begroting kunnen leiden tot tekstuele aanpassingen van de definitieve begroting die aan het Algemeen Bestuur zal worden voorgelegd. Ter kennisname wordt tevens de jaarrekening 2023 bij dit voorstel gevoegd. Deze is informatief van aard, hierover hoeft de raad geen zienswijze te geven.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Het openbaar lichaam "Het Gegevenshuis" werd per 1 juli 2015 door de acht parkstad gemeenten opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. "Het Gegevenshuis" ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en beheren van een aantal object- en ruimte gerelateerde (basis-)registraties en geometrie. De gemeente Brunssum neemt de producten BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie), Landmeten en Watermanagement af.

Jaarrekening 2023

De te behalen resultaten door Het Gegevenshuis zijn helder en transparant vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen, waarbij de kwaliteitsindicatoren en bijbehorende normen, doorlooptijden en hoeveelheden in meetbare getallen zijn vastgelegd. Over de geleverde prestaties legt Het Gegevenshuis per kwartaal verantwoording af aan de opdrachtgevende gemeenten en het Waterschap Limburg. De overeengekomen prestaties werden of geheel behaald of er was incidenteel sprake van een logisch verklaarbare afwijking. Om de afgesproken prestaties te leveren, waren kort door de bocht die middelen nodig die ook vooraf waren gecalculeerd.

In 2023 werd Het Gegevenshuis zelf geraakt door de situatie op de arbeidsmarkt. Liefst tien vacatures zijn ontstaan, waarvan de helft inmiddels is ingevuld en voor de overige vijf plekken begin 2024 een wervingscampagne is opgestart. Dit betekent links en rechts schuiven met medewerkers en daar waar het eigen personeel het niet aankan, wordt gebruik gemaakt van de flexibele schil door het inhuren van personeel bij externen. Fijn is het om te constateren dat de deelnemers hier nauwelijks iets van merken en dat, ondanks de vacatureruimtes, ook in 2023 de afgesproken dienstverlening werd geleverd.

De jaarrekening laat een batig saldo zien van € 200.509. De belangrijkste oorzaken van het positief saldo zijn:

1. Door vacatureruimte werd op het gebied van salarissen fors minder uitgegeven dan begroot en dit leidde door onder meer temporisering op niet-productieactiviteiten niet tot een evenredig post aan uitgaven voor externe inhuur (€ 124.344)

2. Rente-inkomsten ontvangen bij het schatkistbankieren (€ 31.127)

3. Post onvoorzien niet aangewend (€ 34.703)

Het batig saldo wordt naar rato van de bijdrage conform bijgestelde begroting 2023 teruggestort naar de deelnemers. Voor de gemeente Brunssum betekent dit dat er € 6.657,- wordt teruggestort.

De realisatie is binnen de daarvoor bestemde budgetten gebleven. Dit geldt ook voor de kosten die ten laste van projecten worden gebracht.

Bijstelling Begroting 2024

De bijdrage van de gemeente Brunssum aan het gegevenshuis bedraagt conform de bijgestelde begroting 2024 € 153.463,-.

Taakveld	Kostenplaats	Bijdrage	Totale budget
BGT/Imgeo	830030/438212	€ 89.198,-	€ 172.086,-
Riolering	720001/438262	€ 52.036,-	€ 137.000,-
Wibon/KlicWin	720001/438262	€ 3.413,-	€ 137.000,-
Mutatiedetectie	064100/441206	€ 8.815,-	€ 8.815,-

Alle kosten passen binnen de beschikbare budgetten.

Bijdrage Brunssum 2024

Primair 2024	Bijgesteld 2024	Verschil
€ 147.995,-	€ 153.463,-	€ - 5.468,-

Het verschil tussen primaire en de bijgestelde begroting wordt veroorzaakt door verhoogde bijdrage aan Parkstad-IT en hogere licentie kosten.

In 2024 zullen we een nieuw product gaan afnemen bij het Gegevenshuis. Dit betreft de huis- en kolkaansluitingen. De kosten die te maken hebben met dit product zullen geboekt worden op Product 720001, Kostensoort 438262. Het budget is verhoogd van € 56.000,- naar € 137.000,-.

Begroting 2025 en Meerjarenraming 2025-2028

Inhoudelijk zijn de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 in hoofdzaak een doortrekking van de bijgestelde begroting 2024 inclusief de verplichte indexering. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het Prijs Bruto Binnenlands Product. Bij de opmaak van deze begroting en meerjarenraming was het laatst bekende cijfer van de maand november 2023: 3,8%.

jaar	2025	2026	2027	2028
Brunssum 2024	€ 159.295,-	€ 165.348,-	€ 171.631,-	€ 178.153,-
Brunssum 2023	€ 155.247,-	€ 162.854,-	€ 170.834,-	
verschil	€ 4.048,-	€ 2.494,-	€ 797,-	

De verschillen in het zelfde jaar zijn te verklaren door de verschillen in de gehanteerde indexatie percentages (4,9% en 3,8%).

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

Het doel van de deelname van de gemeente Brunssum aan de gemeenschappelijke regeling “Het Gegevenshuis” is een kwalitatief goede borging van de inwinning van geometrische gegevens.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.), N.V.T.
2. traject tot dusverre, N.V.T.
3. rol/ bevoegdheden college van B en W, N.V.T.
4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal),

De wet Basisregistratie Grootschalige Topografie, de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet waardering Onroerende zaken.

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda? N.V.T.
6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen, N.V.T.

c. Argumenten en overwegingen

De stukken zijn in voldoende mate onderbouwd en de kosten blijven binnen het geraamde budget.

Inzake indexering constateren we tevens dat de verbonden partijen hier op diverse manieren mee om gaan. Elke sector/branche heeft zijn eigen indexeringen. Dit is één van de belangrijkste oorzaken van de verschillen. Dit is ook afhankelijk van de afspraken die tussen elke verbonden partij en de gemeentes zijn gemaakt. Dit zorgt voor schommelingen in indexeringen. Elke verbonden partij werkt met specifieke maatstaven die kunnen afwijken. De gemeente Brunssum hanteert de CPI index, mits een verbonden partij hiervan afwijkt en andere indexeringen toepast. Hierover is helaas nog geen algemeen beleid over vast gesteld met alle GR-en en aangesloten partijen.

d. Opties en keuze

Middels bijgevoegd raadsvoorstel aan de raad voorstellen:

- Kennis te nemen van de jaarrekening 2023, de bijgestelde begroting 2024, de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 van het gegevenshuis.
- In te stemmen met de jaarrekening 2023 en dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- Akkoord te gaan met de bijgestelde begroting 2024 met de volgende aanvulling:

  Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel “Het Gegevenshuis” hier tegenaan loopt maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als “Het Gegevenshuis” uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering. En dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.

- In te stemmen met de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 en dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- Gezien positieve resultaten voor 2023 en de voorgaande jaren en het feit dat er geen bijzondere voorvallen zijn of verwacht worden voor 2024, geen zienswijze in te dienen.
- In te stemmen met de conceptbrief 2024 GR Het Gegevenshuis.

4. Bijlagen:

202401387 Brief Brunssum
202401388 Jaarrekening 2023
202401389 Bijgestelde begroting 2024
202401390 Begroting 2025 – meerjarenraming 2025 – 2028
202404169 Conceptbrief 2024 GR Het Gegevenshuis.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : <Vul hier het gemeentebladnr. in)
Afdeling : Informatiemanagement
Registratiekenmerk : 202393191

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer <Vul hier het gemeentebladnr. in>;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. <Vul hier de datum in>, afdeling Informatiemanagement;

Besluit:

- Kennis te nemen van de jaarrekening 2023, de bijgestelde begroting 2024, de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 van het gegevenshuis.
- In te stemmen met de jaarrekening 2023 en dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- Akkoord te gaan met de bijgestelde begroting 2024 met de volgende aanvulling:

  Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel “Het Gegevenshuis” hier tegenaan loopt maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als “Het Gegevenshuis” uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering. En dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- In te stemmen met de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 en dit kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur van het Gegevenshuis.
- Gezien positieve resultaten voor 2023 en de voorgaande jaren en het feit dat er geen bijzondere voorvallen zijn of verwacht worden voor 2024, geen zienswijze in te dienen.
- In te stemmen met de conceptbrief 2024 GR Het Gegevenshuis.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van <vul hier de datum van de raadsvergadering in>

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

Stadsregio Parkstad.
Het werkt!

Aan de colleges van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum
27 maart 2024
Verzonden: 27 maart 2024

Ons kenmerk
DB 20240327-050

Uw kenmerk
--

Betreft
Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Bijlagen:
2

Geacht college,

Vandaag is de ontwerpbegroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028, aangeboden aan uw gemeenteraad.
Dit met het verzoek om uiterlijk woensdag 19 juni 2024 de (eventuele) zienswijzen van de raad op de begroting 2025 aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken.

In verband met de krappe tijd die zit tussen het laatst kunnen ontvangen van zienswijzen, het opstellen van een schriftelijke reactie hierop, het toesturen van een reactie daarop aan de raden en het daadwerkelijk kunnen vaststellen van de begroting 2025 op 3 juli 2024 is tevens het dringende verzoek gedaan om de zienswijzen zo spoedig mogelijk na behandeling ervan in de betreffende raadsvergadering aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken; waar mogelijk vóór 19 juni 2024.

De ontwerpbegroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028 en de begeleidende aanbiedingsbrief aan de raadsleden is bij deze brief gevoegd.

Deze stukken worden overigens alleen digitaal via het mailadres van de gemeentesecretaris aangeboden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. H. Schurgers

Doorkiesnummer
06-40 19 48 12

E-mail
h.schurgers@
parkstad-limburg.nl

In E-afschrift aan
de gemeentesecretaris

Stadsregio Parkstad.
Het werkt!

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum
27 maart 2024
Verzonden 27 maart 2024

Ons kenmerk
DB 20240327-049

Uw kenmerk
--

Betreft
Ontwerpbegroting 2025
incl. meerjarenraming
2026-2028

Bijlagen:
1

Geachte raadsleden,

Ontwerpbegroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028
Op 27 maart 2024 heeft de ontwerpbegroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028 in de vergadering van het Dagelijks Bestuur voor gelegen.
U ontvangt deze hierbij (uitsluitend digitaal) ter eventuele indiening van zienswijzen.
De toezending van de ontwerpbegroting 2025 gebeurt op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Indienen eventuele zienswijzen
Uw eventuele zienswijze(n) op de ontwerpbegroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028 dient u binnen twaalf weken aan het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken. Dit betekent dat de indieningstermijn hiervoor loopt tot en met *woensdag 19 juni 2024*.

De raden van de deelnemende gemeenten worden voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur (voorzien op 3 juli 2024) schriftelijk en gemotiveerd in kennis gesteld van het oordeel van het Dagelijks Bestuur over de ontvangen zienswijzen en de eventuele conclusies die daaraan worden verbonden.

Krap tijdspad en dringend verzoek
Net als voorafgaande jaren streven wij naar vaststelling van de begroting in de laatste vergadering van het Algemeen Bestuur (zijnde 3 juli 2024) voor het zomerreces.
Dit betekent dat de tijd tussen het laatst kunnen ontvangen van zienswijzen, het opstellen van een schriftelijke reactie hierop, het toesturen hiervan aan de raden en het daadwerkelijk kunnen vaststellen van de begroting 2025 krap is.

Vandaar het dringende verzoek de betreffende zienswijzen zo snel als, volgend op de betreffende raadsvergadering, mogelijk is bij het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken.

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
Dhr. H. Schurgers

Doorkiesnummer
06- 40 19 48 12

E-mail
h.schurgers@
parkstad-limburg.nl

Via E-mail aan
de griffies van de PL-gemeenten

Samenvattend en adresgegevens
Het indienen van zienswijzen op de ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 kan uiterlijk tot en met woensdag 19 juni 2024, bij voorkeur graag eerder.

De betreffende brief met zienswijzen dient zowel per mail als per post naar het Dagelijks Bestuur te worden gezonden.

De mail richten aan het Dagelijks Bestuur, maar indienen via het mailadres van ons (nieuwe) hoofd financiën, zijnde dhr. Sven Amkreutz: s.amkreutz@parkstad-limburg.nl *(met een cc naar: m.schanzer@parkstad-limburg.nl en i.demandt@parkstad-limburg.nl)*.

Post richten aan: Stadsregio Parkstad Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
contactpersoon dhr. S. Amkreutz
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris

parkstad stadsregio limburg

Behandeld in DB van
27 maart 2024

Ontwerpbegroting 2025 en Meerjarenraming 2026 - 2028

Inhoudsopgave

1. *Inleiding* 3

2. *Financieel Beeld 2025-2028* 7

3. *Programma Kerntaken* 12

4. *Programma Flexibele Schil* 17

5. *Algemene Dekkingsmiddelen* 17

6. *Overhead en Bedrijfsvoering* 19

7. *Bedrag heffing vennootschapsbelasting* 20

8. *Onvoorzien* 20

9. *Mutatie reserves & voorzieningen* 21

10. *Paragrafen* 22

10.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22

10.2 Financiering 24

10.3 Openbaarheidsparagraaf 26

11. Geconsolideerde begroting 27

11.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans 27

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening 29

11.3 Overzicht incidentele baten en lasten 30

12. Besluit inzake vaststelling begroting 31

Bijlage 1 Kadernota 2025 32

Bijlage 2 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2024-2028 41

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen 46

1. Inleiding

Algemeen
De begroting van Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een sterk financieel-beleidsmatig getint document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat rond de jaarwisseling op basis van inhoudelijke bijdragen van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34b) is het bestuur van SPL verplicht om voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, algemene financiële en beleidsmatige kaders ten behoeve van de begroting op te stellen, de zogenaamde kadernota. Het doel van de Kadernota is de betrokken gemeenteraden over deze kaders tijdig (vóór 30 april) te informeren, zodat raden ook tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de begroting.

De Kadernota 2025 is in het Dagelijks Bestuur van 28 februari 2024 besproken en via een daarop volgende schriftelijke ronde op 11 maart geaccordeerd.. Aansluitend daarop is de Kadernota ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraden.
Daarbij is aangegeven dat de Kadernota voor de raden primair een informatief document is. En dat daarom ook op dat moment van de raden nog geen zienswijze wordt gevraagd. Ook is aangegeven dat het de gemeenteraden vrijstaat om aan de hand van de Kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn mee te geven aan de vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van SPL. De Kadernota geeft een indicatie over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie en is het startpunt voor de begroting. De Kadernota is opgenomen in bijlage 1.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in april 2021 (laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling).

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de vigerende strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverstijgende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverstijgende Samenwerking (ressorterende onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan SPL in 2025

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad
2. "Elke Regio Telt" en de Kansenagenda
3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en doen: verbreding van het takenpakket
4. Afstemming op Zuid-Limburgs niveau
5. Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket
6. Water, klimaatadaptatie en landelijk gebied
7. Energietransitie

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad

Parkstad is na de sluiting van de mijnen door een diep dal gegaan. Jaar op jaar vertrok talent uit Parkstad en kwam niet terug. Liefst 25 jaar lang nam de bevolking af. Dit leverde uitdagingen op, waar we niet direct antwoorden op hadden: grote sociaal-economische en gezondheidsachterstanden, veiligheidsproblemen en een overschot aan scholen, woningen en winkels. Dit beeld lijkt te kantelen. De bevolkingsdaling is afgevlakt en economisch gaat het beter. De ontwikkelingen op de bedrijventerreinen bieden werkgelegenheid voor de nieuwe generatie Parkstedelingen. Ook de komst van kennisinstellingen, zoals de RWTH en de Universiteit Maastricht en de samenwerking met de al aanwezige instituten als de Open Universiteit, de Zuyd Hogeschool en Vista kunnen flinke impulsen geven voor de vernieuwing van de regio. Daarbij is een geweldig voordeel, dat Parkstad binnen haar stedelijk gebied de ruimte heeft om uit te breiden en te vernieuwen. Daarnaast biedt in toenemende mate de ligging aan de grens ook kansen.

Bij deze vernieuwing hoort ook een ander verhaal: "het Nieuwe Narratief van Parkstad". Dit verhaal is nodig om sturing te geven, om draagvlak te creëren en om mensen en partijen te binden. Immers de overheid kan dit niet alleen. Gezamenlijk optrekken van bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, burgers en overheid is cruciaal voor het realiseren van deze ambitie. Het is echter ook meer dan alleen een verhaal. De basis moet gelegd worden vanuit een goede analyse, zodat het geloofwaardig is. Er moeten keuzes worden gemaakt, waaruit de ambitie van de regio blijkt. Het benutten van de ruimtelijke kansen vraagt om een evenwichtige sturing op gemeentelijk en regionaal niveau. Hierbij zou een regionale ontwikkelkaart als informeel sturingsinstrument kunnen fungeren. Tenslotte moet dit op een zorgvuldige manier gecommuniceerd worden. Hiervoor moet een goede strategie worden ontwikkeld.

Sturing op inhoud en proces van het tot stand brengen van dit Nieuwe Narratief en het bouwen van de coalities rondom dit verhaal en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma, zal in 2024 en 2025 veel vragen van de Parkstadorganisatie, waar de overkoepelende regie voor dit alles zal liggen.

2. "Elke Regio Telt' en de Kansenagenda

In maart 2023 werd het rapport "Elke Regio Telt**"** van drie belangrijke adviesraden van de regering, de ROB, de RLI en de RVS, gepresenteerd. Een bezoek van die drie raden aan onze regio in september 2021 stond aan de basis van dit onderzoek. Parkstad was dan ook één van de vijf regio's, die onderzocht zijn. In het rapport werd geconstateerd dat er in Nederland ongewenste verschillen in brede welvaart tussen regio's bestaan en dat die vaak worden veroorzaakt of versterkt door Rijksbeleid. Daarom concluderen de raden, dat het regio beleid anders moet. Belangrijk advies was dat voor dergelijke regio's, zogenaamde Kansenagenda's moeten worden opgesteld, die als basis moeten dienen voor lange termijn afspraken tussen Rijk en regio. De uitwerking van de kansenagenda voor Parkstad is vooral de programmatische uitwerking van het 'Nieuwe Narratief'. Zoals het er nu uitziet, is de kans groot, dat dit traject voor Parkstad het vervolg op de Regio Deals wordt. Voor 2024 en 2025 betekent dit, dat Parkstad vol moet inzetten op de lobby rondom "Elke Regio Telt". De 5 regio's die in het kader van ERT onderzocht zijn (waaronder Parkstad), zijn in 2024 betrokken in een vervolgtraject onder leiding van het Ministerie van BZK. Met die 5 gebieden is afgesproken, dat de lobby gezamenlijk wordt opgepakt. Maar ook los daarvan zal deze lobby veel aandacht vragen. Daarnaast is van belang dat samen met gemeenten en de brede maatschappelijke coalitie de uitwerking van de kansenagenda wordt vormgegeven. Dit zal, net zoals de voorbereiding op de Regio Deal aanvragen, een intensief en langlopend proces zijn, dat echter ook de verbinding met de brede maatschappelijke coalitie verder kan versterken. Tot slot is van belang, dat de tijdshorizon van de kansenagenda verder weg ligt dan die van een regiodeal. De regiodeal heeft globaal een looptijd van 5 jaar. De kansenagenda zou een lange termijn perspectief van 15 tot 20 jaar moeten hebben.

3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en doen: verbreding van het takenpakket

De regio wordt steeds belangrijker als schaalniveau, waar beleid maar ook de programmatische uitwerking en uitvoering, vorm krijgt. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn de Regio Deals en een rapport als 'Elke Regio Telt'. Door die ontwikkeling hebben de Parkstad gemeenten de afgelopen jaren in toenemende mate profijt gehad van de investering, die zij al decennia lang doen in regionale samenwerking. Voor de Stadsregio Parkstad heeft dat ook heel nadrukkelijk consequenties gehad. Het takenpakket is op verzoek van de Minister van BZK verbreed met de werkvelden Sociaal Economische structuurversterking, Duurzaamheid en Grensoverstijgende samenwerking (Brief van de Minister van BZK aan de stadsregio d.d. 19 november 2018). Die verbreding van het takenpakket van de regionale samenwerking zet verder door. Voorbeelden daarvan zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie (dit wordt hieronder uitgewerkt). Deze veranderingen maken de workload groter en complexer, hetgeen een groot beroep doet op organisatie- en uitvoeringskracht van betrokken partijen. Het biedt echter ook de mogelijkheid om vanuit een regionale regie een meer integrale (gebiedsgerichte) aanpak vorm te geven. In een zwakkere vorm is ook veiligheid steeds meer onderdeel gaan uitmaken van het takenpakket.

4. Afstemming op Zuid-Limburgs niveau

Op dit moment is veel aandacht voor de opschaling naar het Zuid-Limburgs niveau. In toenemende mate vindt beleidsontwikkeling plaats op deze schaal. Met de structuurvisies Wonen en Ruimtelijke Economie is daar enkele jaren geleden al een begin mee gemaakt. Parkstad heeft daar vaak een trekkende rol bij gespeeld. Ook het arbeidsmarktbeleid krijgt steeds meer gestalte op dit niveau. De afgelopen jaren heeft het Novex-gebied Zuid-Limburg als vehikel voor beleidsontwikkeling gediend. De Zuid-Limburg agenda en Panorama Zuid-Limburg zijn daar goede voorbeelden van. Ook bij de regio deals en het vervolgtraject van Élke Regio Telt' wordt de verbinding op Zuid-Limburgs niveau gezocht. Dit levert niet alleen iets op maar kost ook veel tijd en capaciteit. Dat komt ook omdat er op deze schaal een goede governancestructuur en werkorganisatie ontbreekt. Daarnaast hebben opgaves hun eigen schaalniveau waarop het beste beleidscoördinatie kan plaatsvinden. Bij de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken stuur je meer op buurt- en wijkniveau, terwijl bij mobiliteit naar de regio of vaak zelfs naar het hele land wordt gekeken. Zuid-Limburg lijkt met name geschikt om de economische ontwikkeling te coördineren en af te stemmen.

5. Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket

De werkzaamheden van de Parkstadorganisatie zijn de afgelopen jaren vrij sterk gewijzigd. Lag de nadruk in de periode 2014 tot en met 2017 sterk op beleidsontwikkeling en de platformfunctie, vanaf 2018 met het starten van de voorbereiding van de Regio Deals in Den Haag, is steeds meer nadruk komen te liggen op

lobby en fondsenwerving. Maar ook de 'programmatische handling' van subsidiestromen vraagt steeds meer capaciteit, zoals bij de Regio Deals 1.0 en 2.0 en het Volkshuisvestingsfonds. Deze ontwikkelingen zetten in 2024 door en zullen ook in 2025 impact hebben op de werkzaamheden van de Stadsregio Parkstad. In dat licht is het belangrijk, dat de gemeenten de vraag naar iets meer programma overstijgende capaciteit om juist deze taken op te pakken, is gehonoreerd. De hoeveelheid werk, die de handling van deze subsidiestromen met zich meebrengt, wordt nog eens vergroot door:

1. de 'multiplier'
   De cofinanciering en aanvullende investeringen in projecten zorgen ervoor dat de omvang van het volledige programma, meestal een veelvoud is van de oorspronkelijke subsidie. Een goed voorbeeld daarvan is de eerste Regio Deal Parkstad. De 40 miljoen subsidie heeft een totaal programma van 611 miljoen op gang gebracht.
2. Zowel lopende programma's als nieuwe aanvragen
   De werkzaamheden hebben betrekking op zowel lopende programma's (financiële afwikkeling, rapportages, monitoring), als nieuwe aanvragen en lobby.
3. Financial engineering
   De cofinanciering van de subsidie wordt vaak gerealiseerd door andere subsidiestromen, waar weer allerlei voorwaarden en verantwoordingseisen aan vastzitten. Voorbeeld daarvan is het Velocity project, waarbij de cofinanciering via een Interreg subsidie is verkregen.
4. De SPUK
   Bijna alle Rijks subsidies worden op dit moment in de vorm van een zogenaamde specifieke uitkering (SPUK) verstrekt. Een dergelijke uitkering vraagt veel meer handling dan de Decentralisatie Uitkering (DU), de vorm waarin subsidies in het verleden werden uitgekeerd. Vooral de zogenaamde Sisa verantwoording vraagt specialistische aandacht.

6. **Water, klimaatadaptatie en landelijk gebied**

Met ingang van 2024 is het thema water toegevoegd aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (BC RuMo) en wordt het thema klimaatadaptatie overgeheveld van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Het thema water was t/m 2023 belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en is op verzoek van die netwerksamenwerking toegevoegd aan het takenpakket van de Stadsregio. Het SWPL bestaat uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. De jaarlijkse bijdrage van de gemeenten is berekend op basis van de bijdrage aan SWPL in 2023, exclusief bijdragen van de waterpartijen. Uitgegaan is van 7/9e deel van € 293.000, zijnde € 227.889. Dit is conform de huidige verdeelsleutel (incl. waterpartijen) van SWPL. De totale gemeentelijke bijdragen aan het thema 'water' blijft daardoor in 2024 gelijk aan die in 2023.
Uit deze middelen worden personele inzet (inschatting 1 FTE en kantoorkosten) en werkbudget gefinancierd. Door het onderbrengen van deze thema's bij de BC RuMo, kan de inhoudelijke verbinding worden gelegd met relevante andere onderwerpen, die momenteel al bij de Stadsregio belegd zijn. Het onderbrengen van de thema's bij de BC RuMo sluit aan bij het uitgangspunt, dat sinds 2022 door de Rijksoverheid wordt gehanteerd: bodem en water sturend (brief van de regering aan de Tweede Kamer d.d. 25 november 2022). Binnen het werkveld van de Bestuurscommissie RuMo is sinds 2022 ook meer aandacht voor de ontwikkeling van de landelijke gemeenten gekomen. De vraagstukken rondom water, bodem, klimaat en stikstof maken de transitie van het landelijk gebied tot een complexe uitdaging, die vraagt om een integrale gebiedsgerichte aanpak. Vanuit de regionale samenwerking wordt hier nu met vereende krachten aan gewerkt. Deze accentverschuiving vraagt echter ook om meer inzet van capaciteit en werkbudget.

7. Energietransitie

Eind 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten ter beschikking zal stellen om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Parkstad-breed gaat het hierbij om een bedrag van ruim €5,1 miljoen voor 2023, 5,1 miljoen in 2024 en 5,2 miljoen in 2025. Voor de jaren 2026 tot en met 2030 zijn ook uitvoeringsmiddelen beschikbaar. Na evaluatie zal hiervoor een nieuwe regeling opgesteld worden. Middelen in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK) dienen exclusief ter beschikking te worden gesteld om personele uitbreiding en hiermee gepaarde materiële lasten te bekostigen. Dit besluit is dan ook conform het advies van de Raad van Openbaar Bestuur om uitvoeringskracht van gemeenten te versterken om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen

behalen. Uniek voor Parkstad-gemeenten is de beschikking over een regionaal bureau. In aansluiting hierop zal de formatie van het regiobureau in 2024 met 2 medewerkers duurzaamheid worden uitgebreid o.a. ter ondersteuning van de realisatie PALET en RES (Regionale Energie Strategie). Dit maakt dat uitvoeringskracht zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd.

Dit alles zal een aanzienlijk werkpakket met zich meebrengen.

De indeling van de begroting 2025 is in overeenstemming met de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

1. Inleiding
2. Financieel Beeld 2025-2028
3. Programma Kerntaken
4. Programma Flexibele schil
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Overhead en bedrijfsvoering
7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien
9. Mutaties reserves & voorzieningen
10. Paragrafen
11. Geconsolideerde begroting
12. Besluit

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn drie bijlagen opgenomen:
1. Kadernota 2025
2. Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2024-2028
3. Lijst met afkortingen

2. Financieel Beeld 2025-2028

Samenvatting beleidsmatige en financiële Kaders 2025-2028

De Kadernota 2025 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2025 en meerjarenramingen 2026-2028 voor Stadsregio Parkstad Limburg. De kadernota 2025 is integraal opgenomen in bijlage 1. In deze paragraaf zijn de uitgangspunten opgenomen. De begroting sluit aan op de Kadernota.

De begroting en meerjarenbegroting zijn structureel en reëel in evenwicht.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2025 - 2028*
Voor de begroting 2025 en de daarop volgende jaren worden de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:
1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het

Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2025 - 2028*

Omvang van het Bureau:

	01-2006	01-2010	12- 2013	01- 2014	12- 2014	01-2015	07- 2015	01- 2018	01- 2021	07-2021	01- 2022	01- 2023	01- 2024	01- 2025
Parkstad- bureau	26	30,5	29,5	26	19	15,5	11,5	13,7	20,3	26,3	26,3	26,8	33,6	33,6
GBRD	0	42	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BAG/GEO	0	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**26**	**91**	**90**	**44,5**	**37,5**	**34**	**11,5**	**13,7**	**20,3**	**26,3**	**26,3**	**26,8**	**33,6**	**33,6**

Tabel: Ontwikkeling bezetting Stadsregio Parkstad Limburg in fte (structureel)
NB: De sprong in 2021 is het gevolg van de takendiscussie.

Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg. Sinds dat jaar groeit de bezetting gestaag en de laatste jaren harder. De recente toename heeft met name te maken met de grotere opgave waarvoor Parkstad staat en het daaruit voortvloeiende grotere takenpakket (*zie voor een specificatie hiervan de tekst onder het kopje 'Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan SPL in 2025'; p. 4 t/m 7 bovenaan)* met alle bijkomstige werkzaamheden daarom heen, o.a. als gevolg van de overheveling van het thema water van de SWPL naar de Stadsregio, de aangegane Regio Deals en andere subsidiestromen (van een zwaar kaliber; van in totaal > € 125 miljoen); hierbij dient gedacht te worden aan activiteiten in het kader van het aanvraagproces en de arbeidsintensieve subsidiehandling in zijn algemeenheid.
In 2024 neemt de bezetting toe met 6,84 fte. Dit betreft 1,34 fte als gevolg van de overname van de activiteiten van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en de aanstelling van twee medewerkers duurzaamheid o.a. ter ondersteuning van de realisatie van PALET en RES (Regionale Energie Strategie). Daarnaast is de langdurige inhuur van een medewerker van het programma Wonen per 1 januari 2024 omgezet in een vast contract.
Tenslotte heeft het AB goedgekeurd om de bezetting in 2024 met 2,5 fte uit te breiden om de sterk toegenomen werkbelasting als gevolg van de toegenomen subsidiestroom op te vangen. Aanvullende afspraak is dat deze medewerkers een jaarcontract met zicht op een vast contract krijgen aangeboden. Hiervan kan pas sprake zijn zodra het reguliere zienswijzetraject van de begroting 2025 is doorlopen.
De hiermee samenhangende kosten voor 2024 en 2025 bekostigd worden uit eigen middelen: rentebaten en de VAT-uitkering van de regiodeal II en indien nodig nog via de resultaatbestemming of de frictiereserve. De kosten betreffen zowel directe personeelskosten alsook materiële bedrijfsvoeringkosten. Vanaf 2026 zullen deze structureel via de regiobijdrage van de deelnemende gemeenten worden gefinancierd.

Parkstadbegroting: in € miljoen.

NB: De sprong in 2021 is het gevolg van de takendiscussie.

Financiële kaders

Uitgangspunten:

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is werkbudget beschikbaar. Dit werkbudget is de afgelopen jaren niet geïndexeerd. De uitgaven zijn wel duidelijk gestegen door de hoge inflatie van de afgelopen jaren en zeker ook door de uitbreiding van de projecten. Het werkbudget wordt al diverse jaren aangevuld door nog zogenaamd resterend "oud geld"; dat inmiddels "verbruikt" is. Het plan is om de komende periode de discussie met de gemeenten over het werkbudget te voeren. Op basis van accordering door het Dagelijks Bestuur op 27 maart 2024 (op advies van het portefeuillehoudersoverleg financiën) zal met ingang van 2025 een inflatiecorrectie/ indexering op het werkbudget worden toegepast.
   Verder is besloten is om het thema water op verzoek van de SWPL (waaronder de 7 Parkstadgemeenten) toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL (verschuiving van middelen; i.p.v. dat het budget aan SWPL ter beschikking wordt gesteld; wordt het nu aan de Stadsregio ter beschikking gesteld). Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2025 bedraagt dit € 75.000.
2. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
3. Vanaf september 2022 ontvangt SPL rente op het uitstaande saldo bij schatkistbankieren. Deze rente bedraagt per 1-12-2023 3,9%. De verwachting is dat de rente in de loop van 2024 zal gaan dalen. Aangenomen wordt dat de rente in 2025 is gedaald naar 2,4%. Voor het uitstaande saldo is uitgegaan van 90% van het gemiddelde saldo over de periode 2017-2022. De rente bedraagt dan voor 2025 € 761.000.
   Voor de jaren daarna is aangenomen dat de rente geleidelijk daalt tot 0,25% in 2028.
   In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van de rente wordt aangewend voor programmagelden. Deze bedragen zijn in de tabel op pagina 11 opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten". De resterende 10% zullen, conform besluit van het AB, voor 2025 worden aangewend voor de financiering van de uitbreiding van de bezetting met 2,5 fte.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030. In lijn met de "Notitie materiële vaste activa 2017" van de Commissie BBV wordt dit bedrag in vier afzonderlijke posten in de begroting opgenomen: de afschrijving van de buitenring, de financieringskosten buitenring, een storting in de reserve ringwegen en een onttrekking aan de reserve ringwegen. De reserve is in 2030 hoog genoeg om de toekomstige afschrijvingen te dekken.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau in 2024 over een vaste bezetting van 33,6 fte. De aangroei van de vaste bezetting is in het voorgaande reeds toegelicht.

6. In 2023 is het functiewaarderingstraject (HR 21) afgerond en goedgekeurd door het AB.
   Dit heeft voor verschillende functies geleid tot een opwaardering. De ingroei (tot en met 2027) van de betreffende functiehouders naar het maximum van hun nieuwe functieschaal is opgenomen in de personeelskosten. Op basis van dit ingroeimodel is de structurele stijging van de personeelsbegroting voor 2025 ten opzichte van 2024 € 43.000.
7. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
8. De prijsindexering van de materiële kosten (2025; 1,6%) en de salariskosten (2025; 5,4%) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijging is onvermijdelijk. Tevens is de delta tussen de voor 2024 gebudgetteerde index (3,9%) en de daadwerkelijke CAO verhoging (4,75%) in de personeelskosten voor 2025 meegenomen.
9. In lijn met het advies van het ambtelijk overleg en de nieuwe financiële verordening is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000.
10. De materiële bedrijfsvoeringkosten zijn in overeenstemming gebracht met de stijging van het aantal fte's.
11. Parkstad heeft een sluitende begroting.
    De bijdragen van de gemeenten daarin zijn in de basis opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2025:
    a. Een bedrag van € 4.525.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering; Aangevuld door de bijdrage van de Gemeente Heerlen naar aanleiding van de taken discussie ad € 430.000
    b. Een bedrag van € 1.187.500 voor Regionale Initiatieven.
    c. Een bedrag van € 134.000 voor de uitbreiding van duurzaamheid. Het gaat hierbij om extra capaciteit voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid, waarvoor Rijksmiddelen beschikbaar zijn (CDOKE), die via de gemeenten naar Parkstad worden doorgeleid.
    d. Een bedrag van € 237.000 voor water en klimaatadaptatie (overname SWPL). Het betreft een overheveling van taken en middelen van SWPL (waaronder de zeven Parkstadgemeenten); er zijn hiermee dus geen extra middelen van de gemeenten mee gemoeid.

    En verder:
    a. Sinds 2022 zijn er weer rentebaten. 10% van deze rentebaten wordt doorgegeven aan de gemeenten via een korting op de bijdrage als het AB hiervoor geen specifieke bestemming aanwijst. Voor 2025 worden deze baten gebruikt voor de financiering van de uitbreiding van het aantal fte's met 2,5. De financiering van de uitbreiding voor 2025 wordt verder gevonden in de VAT regiodeal (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) en de frictiereserve/resultaatbestemming 2023. In 2025 zullen er dus geen rentebaten terugvloeien naar de gemeenten.
    b. De bijdrage voor de uitbreiding van duurzaamheid wordt gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenten en de RES. Beiden € 134.000 voor 2025.
    c. De financiering van water komt via de overname van het budget van SWPL. Er is dus geen sprake van een verhoging van de gemeentelijke uitgaven, maar in plaats van dat deze bijdragen naar de gemeente Beekdaelen – als zijnde de kassier voor SWPL - worden overgeboekt, worden de gemeentelijke bijdragen nu overgeboekt naar Parkstad (€ 237.000 voor 2025).
    d. Het is nog steeds onduidelijk of 2026 het zogenaamde "ravijnjaar" zal zijn en hoe dat dan er uit zal zien. Denkbaar is dat gemeenten de verbonden partijen zullen verzoeken een ombuiging voor te bereiden voor het opvangen van een generieke korting.
    e. In het portefeuillehouders-overleg financiën is de hoogte van het werkbudget besproken. De Stadsregio Parkstad Limburg is geen weinig flexibele tanker, eerder een speedboot die snel en wendbaar moet kunnen anticiperen en kansen moet verzilveren voor de hele regio! Unaniem is aangegeven dat het enerzijds onontkoombaar is dat er financiële kaders moeten worden geformuleerd en vastgesteld, maar dat er anderzijds behoefte is het financieel beleid en de organisatiestructuur af te stemmen op de strategie van de organisatie. De inhoud moet voorop staan. Er is vanuit het PFO Financiën nadrukkelijk behoefte om dit verder uit te diepen.

Samenvatting financieel beeld 2025-2028					
Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	**Initiële begroting 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Werkbudget kernactiviteiten	720	806	819	832	846
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	pm	685	469	252	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	82	69	55	42	27
Loonkosten formatie	3.031	3.941	4.165	4.375	4.545
Onvoorzien		50	50	50	50
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	488	546	555	564	573
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*495*	*553*	*562*	*571*	*580*
Totaal lasten	**4.632**	**6.409**	**6.424**	**6.426**	**6.424**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.244	4.525	4.665	4.874	5.037
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	408	430	450	467	485
10% rentebaten		76	52	28	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid		134	140	145	151
Bijdrage uitbreiding bezetting (2,5 FTE)			337	349	362
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie		237	245	252	260
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*4.652*	*5.402*	*5.889*	*6.116*	*6.303*
Bijdrage RES		134	140	145	151
VAT Regiodeal		216			
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	0	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
90% Rentebaten		685	469	252	72
Totaal baten	**4.652**	**6.438**	**6.498**	**6.513**	**6.526**
Exploitatieresultaat	**20,55**	**28**	**73**	**87**	**102**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	219	241	266	293	323
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	165	174	186	199	214
Investeringsreserve verbouwing		7	7	7	7
Organisatie Op Orde	27				
Frictiereserve/resultaatbestemming 2023	7	32			
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verdeling van middelen (via balans)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2027**
Regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Bijdragen regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Programma Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kernsamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur fungeren binnen Parkstad Bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De Bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de Bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de Regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een "mean and lean" bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 6 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Regionale initiatieven.
3. Cofinanciering van kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies, zoals de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds dan wel 90% rentebaten
4. Kernformatie.
5. Financieringskosten en afschrijvingskosten Buitenring.

Het bijbehorend financieel beeld is weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Werkbudget:	720	806	819	832	846
Lobby subsidieverwerver	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden projecten kernactiviteiten/projectlasten danwel 90% rentebaten	pm	685	469	252	72
Afschrijvingskosten Buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten Buitenring	82	69	55	42	27
Loonkosten formatie	1.937	2.521	2.664	2.798	2.907
Totale lasten Kerntaken	**3.043**	**4.385**	**4.311**	**4.228**	**4.156**
90% rentebaten	0	685	469	252	72
Totale baten Kerntaken	**0**	**685**	**469**	**252**	**72**
Totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3.043**	**-3.700**	**-3.842**	**-3.976**	**-4.084**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	219	241	266	293	323
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	165	174	186	199	214
Reserve werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**54**	**67**	**80**	**94**	**109**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-3.097**	**-3.767**	**-3.923**	**-4.070**	**-4.193**

Verdeling van middelen (via balans)	2024	2025	2026	2027	2028
Regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Bijdragen regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2025 een werkbudget opgenomen van € 806.000. Dit werkbudget bestaat feitelijk uit twee delen.

Enerzijds betreft dit een bedrag van € 732.000 (het voor het eerst in 2025 geïndexeerde werkbudget van € 720.000).

Anderzijds is besloten is om het thema water toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL. Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2025 bedraagt dit € 75.000. Van het bedrag van € 732.000 is € 20.000 geoormerkt voor de contributie van AG Charlemagne.

Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard.

In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2025 zal het Algemeen Bestuur dit werkbudget (groot zijnde € 712.000 = € 806.000* minus € 20.000 bijdrage AG Charlemagne en minus € 75.000 overgeheveld van 'water/SWPL') verdelen over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur aandragen in het kader van het jaarplan 2025.

**Betreft afrondingsverschil*

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Routebureau, Vestigingenregister, Visit Zuid-Limburg (voormalige VVV) en het Starterscentrum. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

In de begroting 2025 zijn op basis van de vigerende afspraken onderstaande ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Gemeente Bedragen x € 1	BTM	Route-bureau	Vestigingen-register	Visit Zuid Limburg	Starters-centrum	Uitvoerings-programma Toerisme	Totaal
Brunssum	18.044	2.776	8.767	84.090	13.841	2.519	130.036
Heerlen	52.265	11.088	26.541	266.542	43.561	9.353	409.350
Kerkrade	29.183	5.401	13.581	183.645	22.810	4.678	259.299
Landgraaf	17.908	7.056	10.811	126.607	18.588	5.510	186.480
Simpelveld	2.179	1.456	4.437	24.315	5.198	1.214	38.799
Voerendaal	2.652	1.128	5.504	29.555	6.202	1.042	46.083
Beekdaelen	9.583	3.118	14.933	70.030	17.983	1.750	117.397
Totaal	**131.814**	**32.023**	**84.574**	**784.784**	**128.183**	**26.066**	**1.187.444**
		Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW	Nog te verhogen met BTW			

In 2020 is aan BTM een begrotingspostsubsidie toegekend. Dit onder de voorwaarde dat de Parkstadgemeenten hun financiële bijdrage hiervoor blijven leveren. Het resterende beschikbare BTM-budget wordt gebruikt voor het verstrekken van opdrachten. De bijdrage is geïndexeerd met 2%.
De bijdrage aan het Routebureau is gebaseerd op de bijdrage 2018-2019, jaarlijks geïndexeerd met 2%.
De bijdrage aan het Vestigingenregister bestaat uit 2 delen "Gemeenten aan het Werk" en "VRL-participatie". De bijdragen zijn ontleend aan de meerjarenbegroting van het Vestigingenregister.
De bijdrage aan Visit Zuid Limburg is gebaseerd op het convenant voor de subsidiëring in de periode 2021-2026.
De bijdrage aan het Starterscentrum is gebaseerd op € 0,50 per inwoner. De bijdrage is ontleend aan de meerjarenbegroting van het Starterscentrum.
De bijdragen aan Uitvoeringsprogramma Toerisme zijn identiek aan de bijdragen in 2024.

Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies

Deze post bestaat in deze begroting uit twee delen:
- In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. Ook wordt gezocht naar fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door deze wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn en staat op deze regel daarom normaliter de tekst "P.M.".
- Sinds 2022 krijgt SPL, na een periode van zeven jaar, weer rente op de rekening van het schatkistbankieren. In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van de rente wordt aangewend voor de programmagelden. Deze bedragen zijn opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten".

Kernformatie

Totaal kernformatie	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
FTE kernformatie programma's	16,2	20,0	20,0	20,0	20,0
FTE kernformatie overhead	10,6	13,6	13,6	13,6	13,6
FTE kernformatie	**26,8**	**33,6**	**33,6**	**33,6**	**33,6**

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.937	2.521	2.664	2.798	2.907
Loonkosten kernformatie overhead	1.095	1.421	1.501	1.577	1.638
Totaal	**3.031**	**3.941**	**4.165**	**4.375**	**4.545**

De kernformatie bestaat per 1 januari 2024 uit 33,6 fte. Dit is 6,84 hoger dan de begroting van 2024. De bijdrage van de gemeenten neemt hierdoor echter niet toe. De toename betreft het volgende:

- Dit betreft 1,34 fte als gevolg van de overname van de activiteiten van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL). Deze worden bekostigd uit de overname van het budget van SWPL en leidt dus niet tot een hogere bijdrage van de gemeenten (aangezien de bijdrage niet langer aan SWPL -via de gemeente Beekdaelen- ter beschikking wordt gesteld, maar rechtstreeks aan de Stadsregio/op papier is hierdoor sprake van een 'hogere' bijdrage aan de Stadsregio, maar feitelijk betreft het alleen een overheveling van middelen).
- De aanstelling van twee medewerkers duurzaamheid o.a. ter ondersteuning van de realisatie van PALET en RES (Regionale Energie Strategie). Hiervoor heeft aparte besluitvorming plaatsgevonden. Deze worden voor de helft bekostigt uit een deel van de extra gelden die gemeenten van het rijk ontvangen voor de energietransitie en voor de andere helft door RES.
- Daarnaast is de langdurige inhuur van een medewerker van het programma Wonen per 1 januari 2024 omgezet in een vast contract. Dit is budgetneutraal.
- Tenslotte heeft het AB goedgekeurd om de bezetting in 2024 met 2,5 fte uit te breiden om de sterk toegenomen werkbelasting als gevolg van de toegenomen subsidiestroom op te vangen. Aanvullende afspraak is dat deze medewerkers een jaarcontract met zicht op een vast contract krijgen aangeboden. Hiervan kan pas sprake zijn zodra het reguliere zienswijzetraject van de begroting 2025 is doorlopen. De hiermee samenhangende kosten voor 2024 en 2025 worden bekostigd uit eigen middelen: rentebaten en de VAT-uitkering van de regiodeal II en indien nodig nog via de resultaatbestemming of de frictiereserve. De kosten betreffen zowel directe personeelskosten alsook materiële bedrijfsvoeringkosten. Het plan is dat vanaf 2026 deze structureel via de regiobijdrage van de deelnemende gemeenten worden gefinancierd.

In lijn met de BBV is de totale formatie van Parkstad gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel (zie hoofdstuk bedrijfsvoering).

In de berekening van de loonkosten is voor 2025 uitgegaan van een loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie (beloning werknemers volgens de meest recente (september) circulaire 2022 van de algemene uitkering (5,4% voor 2025) ten opzichte van de CAO voor 2024.

Zoals onder punt 6 van de financiële kaders gemeld worden de effecten van de implementatie van HR21 in de begroting meegenomen.

Financiering en afschrijving Buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijvingen en rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring.

Het bedrag van € 7,2 miljoen wordt afgeschreven in lijn met de afschrijvingstermijnen van de Provincie. Het asfaltgedeelte wordt afgeschreven in 15 jaar en het funderingsgedeelte in 40 jaar. De afschrijving is gestart in het jaar na ingebruikname van de Buitenring; 2020. De afschrijvingskosten zijn € 264.000 per jaar. De rentekosten, als onderdeel van de annuïteit, bedragen in 2025 € 69.000.

Aan de reserve Ringwegen wordt, conform BBV, naar rato van de verhouding reserve/vast actief in 2025 ongeveer € 174.500 onttrokken. Het verschil tussen enerzijds de bijdragen van de Parkstad gemeenten (€ 400.000 per jaar) en de onttrekking aan de reserve en anderzijds de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en rentelasten (€ 69.000 voor 2025) wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd. In 2030 is de reserve voldoende groot om de resterende afschrijvingslasten te dekken. De bijdrage van de gemeenten voor de Buitenring is in het verleden gekort op het werkbudget.

Frictiereserve
Voor 2025 is € 32.000 gereserveerd voor de medefinanciering van de extra 2,5 fte in 2025.

Investeringsreserve verbouwing
Voor 2025 zal € 7.000 onttrokken worden voor de afschrijvingskosten van de verbouwing van de tweede en derde verdieping van het kantoorgebouw.

4. Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Administratieve ontzorging zonnepanelen.
Dit betreft de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW teruggaaf voor de deelnemers. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting.

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totale lasten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Bijdragen gemeenten aan administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	Pm	p.m.	p.m.
Totale baten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Stortingen in reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onttrekkingen aan reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken
De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg van 1 mei 2021 - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, nadat eerst de extra bijdrage voor de takendiscussie en het "Bod Heerlen" is verrekend. Voor de begroting 2025 is de Algemene Uitkering 2021 gehanteerd.

Detail overzicht per gemeente

Onderstaand is de bijdrage van de gemeenten exclusief de bijdrage voor de uitbreiding van de 2,5 fte opgenomen en separaat de bijdrage voor deze uitbreiding.

Gemeente	Verdeelsleutel 2024		Begroting 2024	Verdeelsleutel 2025		Meerjarenraming 2025-2028 (* € 1.000)			
	AU 2020 Basis	Aandeel gemeente	Bijdrage	AU 2021 Basis	Aandeel gemeente	2025	2026	2027	2028
Beekdaelen	30.939	10,54%	479	32.205	10,53%	505	521	544	563
Brunssum	31.577	10,76%	484	32.956	10,77%	511	527	551	569
Heerlen	115.693	39,41%	1.551	120.802	39,49%	1.652	1.702	1.779	1.838
Kerkrade	54.738	18,65%	835	56.686	18,53%	877	905	945	977
Landgraaf	40.613	13,83%	618	42.500	13,89%	655	676	706	730
Simpelveld	9.638	3,28%	148	10.001	3,27%	155	160	168	173
Voerendaal	10.368	3,53%	161	10.722	3,51%	168	174	182	188
Totaal	**293.567**	**100,00%**	**4.244**	**305.873**	**100,00%**	**4.525**	**4.665**	**4.874**	**5.037**
Bod Heerlen *			**408**			**430**	**450**	**467**	**485**
Totaal			**4.652**			**4.955**	**5.115**	**5.341**	**5.523**

Bijdragen gemeenten aan uitbreiding 2,5 fte	Verdeelsleutel 2025		Meerjarenraming 2025-2028 (* € 1.000)			
	AU 2021 Basis	Aandeel gemeente	2025	2026	2027	2028
Beekdaelen	32.205	10,53%	0	35	37	38
Brunssum	32.956	10,77%	0	36	38	39
Heerlen	120.802	39,49%	0	133	138	143
Kerkrade	56.686	18,53%	0	62	65	67
Landgraaf	42.500	13,89%	0	47	49	50
Simpelveld	10.001	3,27%	0	11	11	12
Voerendaal	10.722	3,51%	0	12	12	13
Totaal	**305.873**	**100%**	**-**	**337**	**349**	**362**

Totaal overzicht

De algemene dekkingsmiddelen exclusief uitbreiding 2,5 fte zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.652	4.955	5.115	5.341	5.523
Totale baten	**4.652**	**4.955**	**5.115**	**5.341**	**5.523**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**4.652**	**4.955**	**5.115**	**5.341**	**5.523**
Stortingen in reserves					
Onttrekkingen aan reserves					
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**4.652**	**4.955**	**5.115**	**5.341**	**5.523**

Overhead en Bedrijfsvoering

In dit onderdeel worden de kosten verantwoord van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ICT, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead

In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Personele overhead

De formatie van het onderdeel overhead bestaat in 2025 uit 13,6 fte.

In de begroting 2025 is een bedrag aan loonkosten formatie overhead opgenomen van € 1.421.000.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.937	2.521	2.664	2.798	2.907
Loonkosten kernformatie overhead	1.095	1.421	1.501	1.577	1.638
Totaal	**3.031**	**3.941**	**4.165**	**4.375**	**4.545**

Totaal kernformatie	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
FTE kernformatie programma's	16,2	20,0	20,0	20,0	20,0
FTE kernformatie overhead	10,6	13,6	13,6	13,6	13,6
FTE kernformatie	**26,8**	**33,6**	**33,6**	**33,6**	**33,6**

Indexering loonkosten

In de berekening van deze loonkosten is uitgegaan van een loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie (beloning werknemers) volgens de meest recente (september) circulaire 2023 van de algemene uitkering (5,4%). Tevens is de delta tussen de voor 2024 gebudgetteerde index (3,9%) en de daadwerkelijke CAO verhoging (4,75%) in de personeelskosten voor 2025 meegenomen.
Hieraan is de impact van HR21, voor 2025 € 44.800 voor de personele overhead, toegevoegd.

Bedrijfsvoering

Materiële kosten bedrijfsvoering (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000	Begroting 2027 x € 1.000	Begroting 2028 x € 1.000
Basis materiële kosten bedrijfsvoering begroting	461	468	476	483	491
Afschrijfvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Inrichten digitale handtekening en inkoopman. + archief '16-'23	27				
Extra 2,5 FTE		34	35	35	36
Duurzaamheid		27	27	28	28
Water		18	18	18	18
Totaal budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting	**495**	**553**	**562**	**571**	**580**

In de berekening van de materiële kosten bedrijfsvoering is uitgegaan van een kostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie netto materieel volgens de meest recente (september) circulaire 2023 van de algemene uitkering (1,6%), behalve voor de afschrijvingskosten.
De eenmalige kosten voor het inrichten van de digitale handtekening, inkoopmanagement en het archief managementsysteem komen in 2025 niet meer terug. Wel komen er pro rata kosten bij voor de nieuwe medewerkers. Deze extra kosten worden gedekt voor duurzaamheid en water door de specifieke bijdragen en voor de extra 2,5 fte voor 2025 via de 10% rentebaten en de VAT (uit de Regio Deal II SPL).

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Overhead (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatielasten					
Kosten formatie	1.095	1.421	1.501	1.577	1.638
Bedrijfsvoering	495	553	562	571	580
Totale lasten Overhead	**1.589**	**1.974**	**2.063**	**2.148**	**2.218**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.589**	**-1.974**	**-2.063**	**-2.148**	**-2.218**
Stortingen in reserves					
Onttrekkingen aan reserves					
Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	7	7
Frictiereserve	7	32	0	0	0
Saldo mutaties reserves Overhead	**7**	**39**	**7**	**7**	**7**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.582**	**-1.935**	**-2.056**	**-2.141**	**-2.211**

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet VPB-plichtig is. Dit is bevestigd door de Belastingdienst.

7. Onvoorzien

Voor de begroting in zijn geheel is een post begroot voor onvoorziene uitgaven van € 50.000.

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve ad € 115.000 als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het

Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

8. Mutatie reserves & voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	B2024	2025	2026	2027	2028
Stortingen in reserves kerntaken:					
- Reserve Ringwegen	219	241	266	293	323
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totale stortingen	**219**	**241**	**266**	**293**	**323**
Onttrekkingen aan reserves					
- Reserve Ringwegen	165	174	186	199	214
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
- Investeringsreserve verbouwing	0	7	7	7	7
- Organisatie Op Orde	27	0	0	0	0
- Frictiereserve	7	32	0	0	0
Totale onttrekkingen	**198**	**213**	**193**	**206**	**221**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-20**	**-28**	**-73**	**-87**	**-102**

In bijlage 2 zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2024 tot en met 2028 (bedragen x € 1.000).

Reserve Ringwegen
Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. Jaarlijks wordt € 0,4 miljoen bijdrage van de Parkstad gemeentes ontvangen voor de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening (€ 69.000 voor 2025). Het verschil tussen enerzijds de bijdragen van de Parkstad gemeenten en de onttrekking aan de reserve en anderzijds de afschrijvingskosten en rentelasten wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030. De reserve is daarmee in 2030 voldoende om de resterende afschrijvingslasten te dekken.

Frictiereserve
De stand van de reserve per ultimo 2024 is naar verwachting € 63.000. In 2025 wordt een deel van de kosten van de extra 2,5 fte uit de frictiereserve betaald; € 32.000.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden.

Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies en Dagelijks Bestuur
De werkbudgetten van de Bestuurscommissies worden allen bestemd op basis van het jaarplan. Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk.

Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "Werkbudgetten Bestuurscommissies" c.q. Dagelijks Bestuur. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Grensoverstijgende samenwerking/Reserve Städte Region Aachen / EGTS
In 2023 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De hoogte van de reserve bedraagt eind 2022 € 7.668. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst, maar vooralsnog is deze niet begroot.

Meerjarige ontwikkeling reserves
Aan het begin van 2025 is de verwachte omvang van de bestemmingsreserves € 5,9 miljoen. De reserve Ringwegen is het grootst met een saldo van € 3,9 miljoen.

De toename van de reservepositie na 2024 is vrijwel volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve ringwegen. De mutatie in de reserve werkbudgetten is als p.m. opgenomen.

Voorzieningen
In 2022 is een voorziening voor verlofsparen gevormd. Jaarlijks wordt deze geactualiseerd.

9. Paragrafen

10.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie 'Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 is een geactualiseerde concept notitie "Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg" opgesteld. Plan is om deze in 2024 vast te stellen.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.
Door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit.
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. SPL heeft geen stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat dan ook uit de algemene reserve.
De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.
Parkstad houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken.

Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte.
SPL heeft een post onvoorzien structureel van € 50.000 per jaar.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een resolverend fonds, het grensoverstijgende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds. Waar nodig wordt hiervoor juridische en fiscale kennis ingehuurd. In de begroting 2025 is hiervoor k€ 30 opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat is dat niet gedekt door de begroting

De berekende omvang van het risico bedraagt € 75.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 165.000.
Dit leidt tot een tot een weerstandsratio van 2,2. SPL streeft in principe naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm.

Financiële kengetallen
In de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen en risicobeheersing dient een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:
1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte;
4. Grondexploitatie
5. Belastingcapaciteit.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Stadsregio Parkstad Limburg niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven op basis van de verwachte balansposities en de voorliggende begroting.

Kengetal	*Begroting 2024*	*Begroting 2025*	*Begroting 2026*	*Begroting 2027*	*Begroting 2028*	*Norm*
Netto schuldquote	*37,8%*	*22,3%*	*16,9%*	*11,5%*	*5,8%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*37,8%*	*22,3%*	*16,9%*	*11,5%*	*5,8%*	*<100%*
*Solvabiliteitsratio **	*86,4%*	*90,5%*	*95,6%*	*100,0%*	*100,0%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*>=0*

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de jaarlijkse baten. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Bij SPL daalt de netto schuldquote de komende jaren als gevolg van de periodieke aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de Buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SPL in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteitsratio van SPL neemt de komende jaren toe omdat de langlopende schuld periodiek wordt afgelost en de verwachting is dat er verder geen vreemd vermogen aangetrokken hoeft te worden.

Structurele exploitatie

Bij de structurele exploitatieruimte wordt het financiële resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten of mutaties in de reserves. Dit geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/ structurele baten de reguliere/ structurele lasten dekken. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt als een percentage van de omzet. De begroting van SPL is exact structureel en reëel in evenwicht.

10.2 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Stadsregio Parkstad Limburg heeft de volgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasury statuut en de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasury statuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,% % van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	4.539	4.539	4.539	4.539
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	372	372	372	372
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	372	372	372	372
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-57.866	-55.328	-45.068	-78.295
Ruimte (+) / overschrijding (-)	58.239	55.700	45.440	78.668

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2025 tot en met 2028 worden geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht. SPL zal in 2025 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden.

De vaste schuld van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2025 € 1,76 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2028 tot € 0,38 miljoen. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm (€m)	2024	2025	2026	2027	2028
Renteherzieningen (€m)	0	0	0	0	0
Herfinanciering	0	0	0	0	0
Totaal renterisico	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	0,9	1,3	1,3	1,3	1,3
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	**0,9**	**1,3**	**1,3**	**1,3**	**1,3**

Gelet op het feit dat geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad niet van belang.

Schatkistbankieren

SPL maakt verplicht gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.

Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet.

Rentebaten

Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is voor 2025 een rentebaat opgenomen van € 760.000. De verwachting in de markt (bron Financieel Dagblad) is dat de rente de jaren daarna verder daalt.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2025 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1,000)	2024	2025	2026	2027	2028
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	21	28	73	87	102
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	5	5	0	0	0
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	13	13	13	13	13
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**39**	**46**	**86**	**100**	**115**

10.3 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (WOO) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking, actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid en heeft de verplichting om de informatiehuishouding van bestuursorganen op orde te brengen.
SPL zal het aantal document- en informatiecategorieën, dat actief openbaar dient te worden gemaakt op de website in lijn met de gefaseerde invoering van verplichte actieve openbaarmaking door voeren. Met de verbetering van de informatiehuishouding zal het actief openbaar maken van documenten beter kunnen worden ondersteund.
SPL heeft de optimalisatie van haar informatiehuishouding in het beleidsplan Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026 vastgelegd (vastgesteld door het DB op 12 april 2023). Het doel is om het informatiebeheer in brede zin binnen SPL te optimaliseren, transparanter te maken, om het bewustzijn van de omgang met informatie bij medewerkers te vergroten en in werkprocessen van SPL te verankeren.
In 2024 zijn Decos-JOIN als DMS/RMA en iBabs geïmplementeerd in onze organisatie en zal het werken met deze programma's verder worden geoptimaliseerd ter ondersteuning van de werkprocessen.

10. Geconsolideerde begroting

11.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans

Activa	31/12/2023	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Activa	**6.199**	**5.923**	**5.647**	**5.375**	**5.104**	**4.833**
Immateriële Vaste activa	**6.147**	**5.883**	**5.619**	**5.354**	**5.090**	**4.826**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.147	5.883	5.619	5.354	5.090	4.826
Materiële Vaste activa	**52**	**40**	**28**	**21**	**14**	**7**
Investeringen met een economisch nut	52	40	28	21	14	7
Vlottende Activa	**79.536**	**79.431**	**79.420**	**79.434**	**79.449**	**79.463**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**78.946**	**78.841**	**78.830**	**78.844**	**78.859**	**78.873**
Vorderingen op openbare lichamen	462	462	462	462	462	462
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	78.484	78.379	78.368	78.382	78.397	78.411
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	7	7	7	7	7	7
Overlopende activa	**582**	**582**	**582**	**582**	**582**	**582**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:	19	19	19	19	19	19
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	563	563	563	563	563	563
Totaal Activa	**85.735**	**85.354**	**85.066**	**84.810**	**84.553**	**84.296**

Passiva	31/12/2023	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Passiva	**8.197**	**7.816**	**7.528**	**7.271**	**7.015**	**6.758**
Eigen vermogen	**6.097**	**6.026**	**6.062**	**6.142**	**6.236**	**6.345**
Algemene Reserve	115	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	5.982	5.911	5.947	6.027	6.121	6.230
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	**33**	**33**	**33**	**33**	**33**	**33**
Voorziening verlofsparen	33	33	33	33	33	33
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.067**	**1.757**	**1.434**	**1.097**	**746**	**381**
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.067	1.757	1.434	1.097	746	381
Vlottende Passiva	**77.538**	**77.538**	**77.538**	**77.538**	**77.538**	**77.538**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**393**	**393**	**393**	**393**	***393***	***393***
Banksaldi	196	196	196	196	196	196
Overige schulden	196	196	196	196	196	196
Overlopende Passiva	**77.145**	**77.145**	**77.145**	**77.145**	**77.145**	**77.145**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	332	332	332	332	332	332
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
- Europese Overheidslichamen	9	9	9	9	9	9
- Het Rijk	499	499	499	499	499	499
- Overige Nederlandse overheidslichamen	471	471	471	471	471	471
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	75.834	75.834	75.834	75.834	75.834	75.834
Totaal Passiva	**85.735**	**85.354**	**85.066**	**84.810**	**84.553**	**84.296**

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2025 en de meerjarenramingen voor 2026-2028. De geconsolideerde begroting 2025 is het budgetniveau dat het Algemeen Bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2025.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten programma's					
Programma kerntaken	3.043	4.385	4.311	4.228	4.156
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten programma's	**3.043**	**4.385**	**4.311**	**4.228**	**4.156**
Baten programma's					
Programma kerntaken	0	685	469	252	72
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten programma's	**0**	**685**	**469**	**252**	**72**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-3.043**	**-3.700**	**-3.842**	**-3.976**	**-4.084**
Lasten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Overhead	1.589	1.974	2.063	2.148	2.218
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	50	50	50	50
Totale lasten divers	**1.589**	**2.024**	**2.113**	**2.198**	**2.268**
Baten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	4.652	4.955	5.115	5.341	5.523
10% rentebaten	0	76	52	28	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	0	134	140	145	151
Bijdrage uitbreiding bezetting (2,5 FTE)	0	0	337	349	362
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	0	237	245	252	260
Bijdrage RES	0	134	140	145	151
VAT Regiodeal	0	216	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totale baten divers	**4.652**	**5.753**	**6.029**	**6.261**	**6.454**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**3.063**	**3.729**	**3.916**	**4.063**	**4.186**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**21**	**28**	**73**	**87**	**102**
Stortingen in reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	219	241	266	293	323
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Totale storting in de reserves (last)	**219**	**241**	**266**	**293**	**323**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	165	174	186	199	214
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:					
Investeringsreserve verbouwing		7	7	7	7
Organisatie Op Orde	27				
Frictiereserve	7	32	0	0	0
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**198**	**213**	**193**	**206**	**221**
Saldo mutaties reserves	**-20**	**-28**	**-73**	**-87**	**-102**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	2024	2025	2026	2027	2028
Regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Bijdragen regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

11.3 Overzicht incidentele baten en lasten

De begroting van SPL is structureel in evenwicht.

Presentatie structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1000)	B2024	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	21	28	73	87	102
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-21	-28	-73	-87	-102
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De commissie BBV heeft in 2018 de "Notitie structurele en incidentele baten en lasten' gepubliceerd.
De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.
In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten.
Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten (bedragen x 1000)	B2024	2025	2026	2027	2028
Ontrekking frictiereserve en reserve organisatie op orde	-34	-32	0	0	0
Incidentele baten	**-34**	**-32**	**0**	**0**	**0**
Verbouwing (afschrijving)	7				
Inrichten digitale handtekening en inkoopman. + archief '16-'23	27				
Eenmalige financiering 2,5 fte extra		32			
Incidentele lasten	**34**	**32**	**0**	**0**	**0**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:
- Onttrekking frictiereserve. De onttrekking van de frictiereserve ad € 32.000 wordt eenmalig gebruikt voor de financiering van de kosten van de 2,5 fte extra. Indien de jaarcontracten worden omgezet in vaste dienstverbanden worden de kosten vanaf 2026 gedragen door de deelnemende gemeenten.

SPL maakt gebruik van twee bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit de activering van de investering voor de Ringwegen en de verbouwing van de tweede verdieping voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele reservemutaties	B2024	2025	2026	2027	2027
Reserve Ringwegen	219	241	266	293	323
Investeringsreserve verbouwing					
Totaal stortingen	219	241	266	293	323
Reserve Ringewegen	165	174	186	199	214
Investeringsreserve verbouwing		7	7	7	7
Totaal onttrekkingen	165	181	193	206	221
Totaal reservemutaties	**54**	**60**	**73**	**87**	**102**

11. Besluit inzake vaststelling begroting

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2025 en de meerjarenramingen 2026-2028 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 3 juli 2024.

drs. P.M. Bertholet
directeur/secretaris

drs. R. Wever
voorzitter.

Bijlage 1 Kadernota 2025

KADERNOTA Begroting 2025 Stadsregio Parkstad Limburg
(Algemene financiële en beleidsmatige kaders 2025-2028)

Inleiding
Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34b) is het bestuur van SPL verplicht om voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders (en de voorlopige jaarrekening) aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden.
Het doel van deze Kadernota is dan ook om de betrokken gemeenteraden over deze kaders te informeren, zodat raden tijdig kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de ontwerpbegroting. De kadernota moet een indicatie geven over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie.[1]

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg
Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in april 2021 (laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling).

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de (nieuwe) strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverstijgende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:
- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme

[1] Het staat de gemeenteraden wel vrij om aan de hand van de kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn voor het opstellen van de begroting mee te geven aan de vertegenwoordiger in het dagelijks bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van Parkstad

- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverstijgende Samenwerking (thema GROS valt onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:
1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) in 2025

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad
2. "Elke Regio Telt" en de Kansenagenda
3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en doen: verbreding van het takenpakket
4. Afstemming op Zuid-Limburgs niveau
5. Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket
6. Water, klimaatadaptatie en landelijk gebied
7. Energietransitie

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad

Parkstad is na de sluiting van de mijnen door een diep dal gegaan. Jaar op jaar vertrok talent uit Parkstad en kwam niet terug. Liefst 25 jaar lang nam de bevolking af. Dit leverde uitdagingen op, waar we niet direct antwoorden op hadden: grote sociaal-economische en gezondheidsachterstanden, veiligheidsproblemen en een overschot aan scholen, woningen en winkels. Dit beeld lijkt te kantelen. De bevolkingsdaling is afgevlakt en economisch gaat het beter. De ontwikkelingen op de bedrijventerreinen bieden werkgelegenheid voor de nieuwe generatie Parkstedelingen. Ook de komst van kennisinstellingen, zoals de RWTH en de Universiteit Maastricht en de samenwerking met de al aanwezige instituten als de Open Universiteit, de Zuyd Hogeschool en Vista kunnen flinke impulsen geven voor de vernieuwing van de regio. Daarbij is een geweldig voordeel, dat Parkstad binnen haar stedelijk gebied de ruimte heeft om uit te breiden en te vernieuwen. Daarnaast biedt in toenemende mate de ligging aan de grens ook kansen.

Bij deze vernieuwing hoort ook een ander verhaal: "het Nieuwe Narratief van Parkstad". Dit verhaal is nodig om sturing te geven, om draagvlak te creëren en om mensen en partijen te binden. Immers de overheid kan dit niet alleen. Gezamenlijk optrekken van bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, burgers en overheid is cruciaal voor het realiseren van deze ambitie. Het is echter ook meer dan alleen een verhaal. De basis moet gelegd worden vanuit een goede analyse, zodat het geloofwaardig is. Er moeten keuzes worden gemaakt, waaruit de ambitie van de regio blijkt. Het benutten van de ruimtelijke kansen vraagt om een evenwichtige sturing op gemeentelijk en regionaal niveau. Hierbij zou een regionale ontwikkelkaart als informeel sturingsinstrument kunnen fungeren. Tenslotte moet dit op een zorgvuldige manier gecommuniceerd worden. Hiervoor moet een goede strategie worden ontwikkeld.

Sturing op inhoud en proces van het tot stand brengen van dit Nieuwe Narratief en het bouwen van de coalities rondom dit verhaal en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma, zal in 2024 en 2025 veel vragen van de Parkstadorganisatie, waar de overkoepelende regie voor dit alles zal liggen.

2. "Elke Regio Telt' en de Kansenagenda

In maart 2023 werd het rapport "Elke Regio Telt**"** van drie belangrijke adviesraden van de regering, de ROB, de RLI en de RVS, gepresenteerd. Een bezoek van die drie raden aan onze regio in september 2021 stond aan de basis van dit onderzoek. Parkstad was dan ook één van de vijf regio's, die onderzocht zijn. In het rapport werd geconstateerd dat er in Nederland ongewenste verschillen in brede welvaart tussen regio's bestaan en dat die vaak worden veroorzaakt of versterkt door Rijksbeleid. Daarom concluderen de raden, dat het regio beleid anders moet. Belangrijk advies was dat voor dergelijke regio's, zogenaamde Kansenagenda's moeten worden opgesteld, die als basis moeten dienen voor lange termijn afspraken tussen Rijk en regio. De uitwerking van de

kansenagenda voor Parkstad is vooral de programmatische uitwerking van het 'Nieuwe Narratief'. Zoals het er nu uitziet, is de kans groot, dat dit traject voor Parkstad het vervolg op de Regio Deals wordt. Voor 2024 en 2025 betekent dit, dat Parkstad vol moet inzetten op de lobby rondom "Elke Regio Telt".
De 5 regio's die in het kader van ERT onderzocht zijn (waaronder Parkstad), zijn in 2024 betrokken in een vervolgtraject onder leiding van het Ministerie van BZK. Met die 5 gebieden is afgesproken, dat de lobby gezamenlijk wordt opgepakt. Maar ook los daarvan zal deze lobby veel aandacht vragen. Daarnaast is van belang dat samen met gemeenten en de brede maatschappelijke coalitie de uitwerking van de kansenagenda wordt vormgegeven. Dit zal, net zoals de voorbereiding op de Regio Deal aanvragen, een intensief en langlopend proces zijn, dat echter ook de verbinding met de brede maatschappelijke coalitie verder kan versterken. Tot slot is van belang, dat de tijdshorizon van de kansenagenda verder weg ligt dan die van een regio deal. De regio deal heeft globaal een looptijd van 5 jaar. De kansenagenda zou een lange termijn perspectief van 15 tot 20 jaar moeten hebben.

3. **De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en doen: verbreding van het takenpakket**
   De regio wordt steeds belangrijker als schaalniveau, waar beleid maar ook de programmatische uitwerking en uitvoering, vorm krijgt. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn de Regio Deals en een rapport als 'Elke Regio Telt'. Door die ontwikkeling hebben de Parkstad gemeenten de afgelopen jaren in toenemende mate profijt gehad van de investering, die zij al decennia lang doen in regionale samenwerking. Voor de Stadsregio Parkstad heeft dat ook heel nadrukkelijk consequenties gehad. Het takenpakket is op verzoek van de Minister van BZK verbreed met de werkvelden Sociaal Economische structuurversterking, Duurzaamheid en Grensoverschrijdende samenwerking (Brief van de Minister van BZK aan de stadsregio d.d. 19 november 2018). Die verbreding van het takenpakket van de regionale samenwerking zet verder door. Voorbeelden daarvan zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie (dit wordt hieronder uitgewerkt). Deze veranderingen maken de workload groter en complexer, hetgeen een groot beroep doet op organisatie- en uitvoeringskracht van betrokken partijen. Het biedt echter ook de mogelijkheid om vanuit een regionale regie een meer integrale (gebiedsgerichte) aanpak vorm te geven. In een zwakkere vorm is ook veiligheid steeds meer onderdeel gaan uitmaken van het takenpakket.

4. **Afstemming op Zuid-Limburgs niveau**
   Op dit moment is veel aandacht voor de opschaling naar het Zuid-Limburgs niveau. In toenemende mate vindt beleidsontwikkeling plaats op deze schaal. Met de structuurvisies Wonen en Ruimtelijke Economie is daar enkele jaren geleden al een begin mee gemaakt. Parkstad heeft daar vaak een trekkende rol bij gespeeld. Ook het arbeidsmarktbeleid krijgt steeds meer gestalte op dit niveau. De afgelopen jaren heeft het Novex-gebied Zuid-Limburg als vehikel voor beleidsontwikkeling gediend. De Zuid-Limburg agenda en Panorama Zuid-Limburg zijn daar goede voorbeelden van. Ook bij de regio deals en het vervolgtraject van Élke Regio Telt' wordt de verbinding op Zuid-Limburgs niveau gezocht. Dit levert niet alleen iets op maar kost ook veel tijd en capaciteit. Dat komt ook omdat er op deze schaal een goede governancestructuur en werkorganisatie ontbreekt. Daarnaast hebben opgaves hun eigen schaalniveau waarop het beste beleidscoördinatie kan plaatsvinden. Bij de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken stuur je meer op buurt- en wijkniveau, terwijl bij mobiliteit naar de regio of vaak zelfs naar het hele land wordt gekeken. Zuid-Limburg lijkt met name geschikt om de economische ontwikkeling te coördineren en af te stemmen.

5. **Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket**
   De werkzaamheden van de Parkstadorganisatie zijn de afgelopen jaren vrij sterk gewijzigd. Lag de nadruk in de periode 2014 tot en met 2017 sterk op beleidsontwikkeling en de platformfunctie, vanaf 2018 met het starten van de voorbereiding van de Regio Deals in Den Haag, is steeds meer nadruk komen te liggen op lobby en fondsenwerving. Maar ook de 'programmatische handling' van subsidiestromen vraagt steeds meer capaciteit, zoals bij de Regio Deals 1.0 en 2.0, WBI, SBI en het Volkshuisvestingsfonds. Deze ontwikkelingen zetten in 2024 door en zullen ook in 2025 impact hebben op de werkzaamheden van de Stadsregio Parkstad. In dat licht is het belangrijk, dat de gemeenten de vraag naar iets meer programma overstijgende capaciteit om juist deze taken op te pakken, is gehonoreerd. De hoeveelheid werk, die de handling van deze subsidiestromen met zich meebrengt, wordt nog eens vergroot door:

1. de 'multiplier'
   De cofinanciering en aanvullende investeringen in projecten zorgen ervoor dat de omvang van het volledige programma, meestal een veelvoud is van de oorspronkelijke subsidie. Een goed voorbeeld daarvan is de eerste Regio Deal Parkstad. De 40 miljoen subsidie heeft een totaal programma van 611 miljoen op gang gebracht.
2. Zowel lopende programma's als nieuwe aanvragen
   De werkzaamheden hebben betrekking op zowel lopende programma's (financiële afwikkeling, rapportages, monitoring), als nieuwe aanvragen en lobby.
3. Financial engineering
   De cofinanciering van de subsidie wordt vaak gerealiseerd door andere subsidiestromen, waar weer allerlei voorwaarden en verantwoordingseisen aan vastzitten. Voorbeeld daarvan is het Velocity project, waarbij de cofinanciering via een Interreg subsidie is verkregen.

4. De Spuk
Bijna alle Rijks subsidies worden op dit moment in de vorm van een zogenaamde specifieke uitkering (Spuk) verstrekt. Een dergelijke uitkering vraagt veel meer handling dan de Decentralisatie Uitkering (DU), de vorm waarin subsidies in het verleden werden uitgekeerd. Vooral de zogenaamde Sisa verantwoording vraagt specialistische aandacht.

6. **Water, klimaatadaptatie en landelijk gebied**

Met ingang van 2024 is het thema water toegevoegd aan de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (BC RuMo) en wordt het thema klimaatadaptatie overgeheveld van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Het thema water was t/m 2023 belegd bij het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en is op verzoek van die netwerksamenwerking toegevoegd aan het takenpakket van de Stadsregio. Het SWPL bestaat uit de zeven Parkstadgemeenten, het Waterschap Limburg, het Waterschapsbedrijf Limburg en WML. De jaarlijkse bijdrage van de gemeenten is berekend op basis van de bijdrage aan SWPL in 2023, exclusief bijdragen van de waterpartijen. Uitgegaan is van 7/9e deel van € 293.000, zijnde € 227.889. Dit is conform de huidige verdeelsleutel (incl. waterpartijen) van SWPL. De totale gemeentelijke bijdragen aan het thema 'water' blijft daardoor in 2024 gelijk aan die in 2023.
Uit deze middelen worden personele inzet (inschatting 1 FTE en kantoorkosten) en werkbudget gefinancierd. Door het onderbrengen van deze thema's bij de BC RuMo, kan de inhoudelijke verbinding worden gelegd met relevante andere onderwerpen, die momenteel al bij de Stadsregio belegd zijn. Het onderbrengen van de thema's bij de BC RuMo sluit aan bij het uitgangspunt, dat sinds 2022 door de Rijksoverheid wordt gehanteerd: bodem en water sturend (brief van de regering aan de Tweede Kamer d.d. 25 november 2022). Binnen het werkveld van de Bestuurscommissie RuMo is sinds 2022 ook meer aandacht voor de ontwikkeling van de landelijke gemeenten gekomen. De vraagstukken rondom water, bodem, klimaat en stikstof maken de transitie van het landelijk gebied tot een complexe uitdaging, die vraagt om een integrale gebiedsgerichte aanpak. Vanuit de regionale samenwerking wordt hier nu met vereende krachten aan gewerkt. Deze accentverschuiving vraagt echter ook om meer inzet van capaciteit en werkbudget.

7. Energietransitie

Eind 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het tot en met 2030 structureel middelen aan gemeenten ter beschikking zal stellen om uitvoering te kunnen geven aan energie- en klimaatbeleid. Parkstad-breed gaat het hierbij om een bedrag van ruim €5,1 miljoen voor 2023, 5,1 miljoen in 2024 en 5,2 miljoen in 2025. Voor de jaren 2026 tot en met 2030 zijn ook uitvoeringsmiddelen beschikbaar. Na evaluatie zal hiervoor een nieuwe regeling opgesteld worden. Middelen in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK) dienen exclusief ter beschikking te worden gesteld om personele uitbreiding en hiermee gepaarde materiële lasten te bekostigen. Dit besluit is dan ook conform het advies van de Raad van Openbaar Bestuur om uitvoeringskracht van gemeenten te versterken om doelstellingen van het Klimaatakkoord te kunnen behalen. Uniek voor Parkstad-gemeenten is de beschikking over een regionaal bureau. In aansluiting hierop zal de formatie van het regiobureau in 2024 met 2 medewerkers duurzaamheid worden uitgebreid o.a. ter ondersteuning van de realisatie PALET en RES (Regionale Energie Strategie). Dit maakt dat uitvoeringskracht zowel op regionaal als op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd.

Dit alles zal een aanzienlijk werkpakket met zich meebrengen.

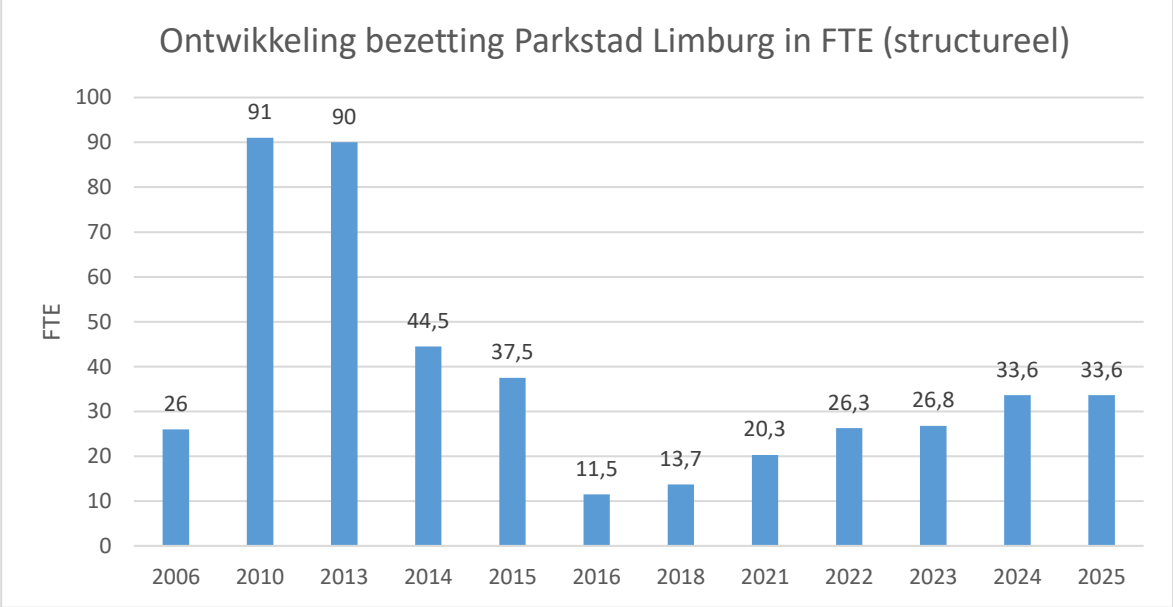
*Algemene **beleidsmatige** kaders 2025 - 2028*
Voor de begroting 2025 en de daarop volgende jaren worden in lijn daarmee de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

De algemene financiële kaders 2025-2028

Omvang van het Bureau:

Tabel: Ontwikkeling bezetting Parkstad Limburg in fte (structureel)

Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg. Sinds dat jaar groeit de bezetting gestaag, als gevolg van een toegenomen vraag met een daarbij behorend toegenomen werkpakket.
In 2024 neemt de bezetting toe met 6,84 fte. Dit betreft 1,34 fte als gevolg van de overname van de activiteiten van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en de aanstelling van twee medewerkers duurzaamheid o.a. ter ondersteuning van de realisatie van PALET en RES (Regionale Energie Strategie).
Daarnaast is de langdurige inhuur van een medewerker van het programma Wonen per 1 januari 2024 omgezet in een vast contract.
Tenslotte heeft het AB goedgekeurd om de bezetting vanaf 2024 met 2,5 fte uit te breiden om de sterk toegenomen werkbelasting als gevolg van de toegenomen subsidiestroom op te vangen. Aanvullende afspraak is

dat deze medewerkers een jaarcontract met zicht op een vast contract krijgen aangeboden. Hiervan kan pas sprake zijn zodra het reguliere zienswijzetraject van de begroting 2025 is doorlopen.
De hiermee samenhangende kosten voor zowel 2024 als 2025 worden bekostigd uit eigen middelen: rentebaten en de VAT-uitkering van de regiodeal II en indien nodig nog via de resultaatbestemming of de frictiereserve. De kosten betreffen zowel directe personeelskosten alsook materiële bedrijfsvoeringkosten. Vanaf 2026 zullen deze structureel via de regiobijdrage van de deelnemende gemeenten worden gefinancierd.

Parkstadbegroting financieel: in € 1 miljoen.

Uitgangspunten:

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is werkbudget beschikbaar. Dit werkbudget is de afgelopen jaren niet geïndexeerd. De uitgaven zijn wel duidelijk gestegen door de hoge inflatie van de afgelopen jaren en zeker ook de uitbreiding van de projecten. Het werkbudget wordt al diverse jaren aangevuld door zogenaamd "oud geld". Doordat subsidies steeds vaker worden verstrekt in de vorm van een SPUK is er voor de aanvulling van het werkbudget geen oud geld meer beschikbaar. Het plan is om de komende periode de discussie met de gemeenten over het werkbudget te voeren. Hiervoor is nu in deze kadernota een post "P.M." opgenomen. Verder is besloten is om het thema water toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL. Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2025 bedraagt dit € 75.000.
2. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
3. Vanaf september 2022 ontvangt SPL rente op het uitstaande saldo bij schatkistbankieren. Deze rente bedraagt per 1-12-2023 3,9%. De verwachting is dat de rente in de loop van 2024 zal gaan dalen. Aangenomen wordt dat de rente in 2025 is gedaald naar 2,4%. Voor het uitstaande saldo is uitgegaan van 90% van het gemiddelde saldo over de periode 2017-2022. De rente bedraagt dan voor 2025 € 761.000.
   Voor de jaren daarna is aangenomen dat de rente geleidelijk daalt tot 0,25% in 2028.
   In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van de rente wordt aangewend voor de programma's. Deze bedragen zijn in de tabel op pagina 8 opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten". De resterende 10% zullen, conform besluit van het AB, voor 2025 worden aangewend voor de financiering van de uitbreiding van de bezetting met 2,5 fte.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030. In lijn met de "Notitie materiële vaste activa 2017" van de Commissie BBV wordt dit bedrag in vier afzonderlijke posten in de begroting opgenomen: de afschrijving van de buitenring, de financieringskosten buitenring, een storting in de reserve ringwegen en een onttrekking aan de reserve ringwegen. De reserve is in 2030 hoog genoeg om de toekomstige afschrijvingen te dekken.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau in 2024 over een vaste bezetting van 33,6 fte. De aangroei van de vaste bezetting is in het voorgaande reeds toegelicht.

6. In 2023 is het functiewaarderingstraject (HR 21) afgerond en goedgekeurd door het AB.
   Dit heeft voor verschillende functies geleid tot een opwaardering. De ingroei (tot en met 2027) van de betreffende functiehouders naar het maximum van hun nieuwe functieschaal is opgenomen in de personeelskosten. Op basis van dit ingroeimodel is de structurele stijging van de personeelsbegroting voor 2025 ten opzichte van 2024 € 43.000.
7. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
8. De prijsindexering van de materiële kosten (2025; 1,6%) en de salariskosten (2025; 5,4%) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijging is onvermijdelijk. Tevens is de delta tussen de voor 2024 gebudgetteerde index (3,9%) en de daadwerkelijke CAO verhoging (4,75%) in de personeelskosten voor 2025 meegenomen.
9. In lijn met het advies van het ambtelijk overleg en de nieuwe financiële verordening is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000.
10. De materiële bedrijfsvoeringkosten zijn in overeenstemming gebracht met de stijging van het aantal fte's.
11. Parkstad heeft een sluitende begroting.
    De bijdragen van de gemeenten daarin zijn in de basis opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2025:
    a. Een bedrag van € 4.510.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering; Aangevuld door de bijdrage van de Gemeente Heerlen naar aanleiding van de taken discussie ad € 430.000
    b. Een bedrag van € 1.187.500 voor Regionale Initiatieven.
    c. Een bedrag van € 134.000 voor de uitbreiding van duurzaamheid. Het gaat hierbij om extra capaciteit voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid, waarvoor Rijksmiddelen beschikbaar zijn (CDOKE), die via de gemeenten naar Parkstad worden doorgeleid.
    d. Een bedrag van € 237.000 voor water en klimaatadaptatie. Het betreft een overheveling van taken en middelen van SWPL (waaronder de zeven Parkstadgemeenten); er zijn hiermee dus geen extra middelen van de gemeenten mee gemoeid.

    En verder:
    a. Sinds 2022 zijn er weer rentebaten. 10% van deze rentebaten wordt doorgegeven aan de gemeenten via een korting op de bijdrage als het AB hiervoor geen specifieke bestemming aanwijst. Voor 2025 worden deze baten gebruikt voor de financiering van de uitbreiding van het aantal fte's met 2,5. De financiering van de uitbreiding voor 2025 wordt verder gevonden in de VAT regiodeal (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) en de frictiereserve/resultaatbestemming 2023. In 2025 zullen er dus geen rentebaten terugvloeien naar de gemeenten.
    b. De bijdrage voor de uitbreiding van duurzaamheid wordt gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenten en de RES. Beiden € 134.000 voor 2025.
    c. De financiering van water komt via de overname van het budget van SWPL. Er is dus geen sprake van een verhoging van de gemeentelijke uitgaven, maar in plaats van dat deze bijdragen naar de gemeente Beekdaelen worden overgeboekt, worden de gemeentelijke bijdragen nu overgeboekt naar Parkstad (€ 237.000 voor 2025).
    d. Het is nog steeds onduidelijk of 2026 het zogenaamde "ravijnjaar" zal zijn en wat de gevolgen daarvan zijn. Denkbaar is dat gemeenten de verbonden partijen zullen verzoeken een ombuiging voor te bereiden voor het opvangen van een generieke korting.

Samenvatting financieel beeld 2024-2028

Samenvatting financieel beeld 2025-2028					
	Initiële Begroting	Kadernota 2025			
Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Werkbudget kernactiviteiten (incl. € 20.000 GROS)[1]	720	795	808	821	834
Additionele verhoging werkbudget werkbudget		P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Inzet 90% rentebaten voor projecten	pm	685	469	252	72,1
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	82	69	55	42	27
Flexibele schil	0	0	0	0	0
Loonkosten formatie [2]	3.031	3.941	4.165	4.374	4.545
Onvoorzien/Reserve personeel		50	50	50	50
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting [3]	488	543	570	579	588
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*495*	*550*	*577*	*586*	*595*
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting					
Totaal lasten	**4.632**	**6.395**	**6.427**	**6.429**	**6.427**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.244	4.510	4.675	4.884	5.047
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	408	430	450	467	485
10% rentebaten		76	52	28	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid		134	140	145	151
Bijdrage uitbreiding bezetting (2,5 FTE)			337	349	362
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie		237	245	252	260
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*4.652*	*5.388*	*5.899*	*6.126*	*6.313*
Bijdrage RES inzake duurzaamheid		134	140	145	151
VAT Regiodeal (Voorbereiding, Administratie, Toezicht)		216			
Bijdragen gemeenten flexibele schil	0	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
90% Rentebaten		685	469	252	72
Totaal baten	**4.652**	**6.423**	**6.508**	**6.523**	**6.536**
Exploitatieresultaat	**20**	**28**	**80**	**94**	**109**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	219	241	266	293	323
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	165	174	186	199	214
Investeringsreserve verbouwing		7	7	7	7
Organisatie Op Orde	27				
Frictiereserve/resultaatbestemming 2023	7	32			
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verdeling van middelen (via balans)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2027**
Regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Bijdragen regionale initiatieven	1.095	1.187	1.216	1.245	1.274
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

1. De mutatie in 2025 t.o.v. 2024 bestaat uit: w erkbudget SWPL € 75.000

2. De mutatie in 2025 t.o.v. 2024 bestaat uit: de prijsindex, HR 21 € 43.000, extra fte duurzaamheid € 242.000, extra fte SWPL € 144.000, 2,5 extra fte € 292.000.

3. De mutatie in 2025 t.o.v. 2024 bestaat uit "prijsindex 1,6% * € 488.000, duurzaamheid € 27.000 (€ 13.500 per FTE), SWPL € 18.000 (€ 13.500 per fte)

Betreft ontvangen bedragen minus uitgaven ofwel nog te realiseren projectkosten	**28/12/2023**
Projecten Bestuurscommissie RuMo	238
Projecten Bestuurscommissie Duurzaamheid	548
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	46.884
Projecten Bestuurscommissie Economie & Toerisme	586
Projecten Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurverwerking	48
Projecten Regiofonds	233
Projecten Dagelijks Bestuur / GROS / Projecten DU-bevolkingsdaling	3.877
Projecten Regio Deal	23.976
Businesscases Herstructurering / Projecten BDU	20
Totaal	**76.410**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Stadregio Parkstad Limburg als relatief kleine organisatie met een beperkte staat van baten en lasten een groot bedrag aan projecten onder handen heeft.

Bijlage 2 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2024-2028

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2024 tot en met 2028 (bedragen x € 1.000) voor resultaatbestemming 2023.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	123		60			63
Ringwegen	3.831	219			165	3.885
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	0					0
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65		65			-0
Totaal bestemmingsreserves	**5.982**	**219**	**125**	**0**	**165**	**5.911**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.097**	**219**	**125**	**-**	**165**	**6.026**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	63		32			31
Ringwegen	3.885	241			174	3.952
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	0					0
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	-0					-0
Totaal bestemmingsreserves	**5.911**	**241**	**32**	**0**	**174**	**5.947**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.026**	**241**	**32**	**-**	**174**	**6.061**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.952	266			186	4.033
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	0					0
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	-0					-0
Totaal bestemmingsreserves	**5.947**	**266**	**0**	**0**	**186**	**6.027**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.061**	**266**	**-**	**-**	**186**	**6.142**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2026	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	4.033	293			199	4.127
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	0					0
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	-0					-0
Totaal bestemmingsreserves	**6.027**	**293**	**0**	**0**	**199**	**6.121**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.142**	**293**	**-**	**-**	**199**	**6.236**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2027	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2028
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	4.127	323			214	4.236
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Stortplaatsen	0					0
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	-0					-0
Totaal bestemmingsreserves	**6.121**	**323**	**0**	**0**	**214**	**6.230**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**6.236**	**323**	**-**	**-**	**214**	**6.345**

+

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen

AB	*Algemeen Bestuur*
AG	*Arbeitsgemeinschaft*
BBV	*Besluit Begroting en Verantwoording*
BC	*Bestuurscommissie*
BDU	*Brede Doeluitkering*
BNG	*Bank Nederlandse Gemeenten*
BTM	*Stichting Bedrijventerreinmanagement*
BTW	*Belasting Toegevoegde Waarde*
BV	*Besloten Vennootschap*
BZK	*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*
DU	*Decentralisatie Uitkering*
DB	*Dagelijks Bestuur*
EFRO	*Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling*
EGTS	*Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking*
EU	*Europese unie*
EZ	*Ministerie van Economische Zaken*
FIDO	*Wet Financiering Decentrale Overheden*
GBRD	*Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst*
GR	*Gemeenschappelijke regeling*
GROS	*Grensoverstijgende samenwerking*
IBA	*Internationale Bau Ausstellung*
ICT	*Informatie en communicatie technologie*
LED	*Limburg Economic Development*
LIOF	*Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij*
MKB	*Midden- en kleinbedrijf*
NEIMED	*Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp*
PALET	*Parkstad Limburg Energie Transitie*
PROVADA	*Professionele Vastgoed Dagen*
RCE	*Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed*
RLI	*Raad voor de leefomgeving en infrastructuur*
ROB	*Raad voor Openbaar Bestuur*
ROCK	*Regions of Connected Knowledge*
ROW	*Regionaal Overlegplatform Wonen*
RvS	*Raad van State*
RVVP	*Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan*
RWTH	*Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen*
SES	*Sociaal Economische Structuurversterking*
SiSa	*Single information Single audit*
SPL	*Stadsregio Parkstad Limburg*
SPUK	*Specifieke uitkering*
SVWZL	*Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg*
SVREZL	*Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg*
SWPL	*Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg*
VAT	*Voorbereiding, Administratie en Toezicht*
VNG	*Vereniging van Nederlandse Gemeenten*
WNT	*Wet Normering Topinkomens*
WOO	*Wet Open Overheid*

gemeente Brunssum

Stadsregio Parkstad Limburg
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 200
6400 AE HEERLEN

Datum 5 juni 2024
Uw kenmerk
Ons kenmerk 202398009/202401946

Onderwerp Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming Stadsregio Parkstad Limburg.

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Op 27 maart 2024 heeft de raad van de gemeente Brunssum de ontwerpbegroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028 van Stadsregio Parkstad Limburg ontvangen. Daarbij is de raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2025.

Op 4 juni 2024 heeft de raad besloten geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2025 van de Stadsregio Parkstad Limburg.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

gemeentesecretaris

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 16 april 2024
Registratiekenmerk : 202398009
Gemeentebladnr. : 2024/40
Afdeling opsteller : Bestuurszaken
Bereikbaar onder :
Portefeuillehouder : Wilma van der Rijt
Raadsvergadering d.d. : 4 juni 2024
Uiterlijke datum : Uiterste datum 4 juni 2024
Motivatie datum: Een eventuele zienswijze tegen de ontwerpbegroting 2025 van Stadsregio Parkstad Limburg dient uiterlijk 19 juni 2024 te zijn ingediend. Dit betekent dat de ontwerpbegroting 2025 uiterlijk 4 juni 2023 in de gemeenteraad dient te worden behandeld.

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenramingen 2026-2028 Stadsregio Parkstad Limburg.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding
Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) legt ieder jaar de begroting voor het aankomende jaar voor aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De ontwerpbegroting 2025 is op 27 maart 2024 in het Dagelijks Bestuur van SPL besproken. Het portefeuillehoudersoverleg financiën heeft positief geadviseerd over de ontwerpbegroting 2025. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies gevolgd.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Voordat het Algemeen Bestuur van SPL de ontwerpbegroting 2025 vaststelt, kunnen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten van SPL een zienswijze indienen. Tot en met 19 juni 2024 kan de gemeenteraad een zienswijze indienen tegen de ontwerpbegroting 2025.

3. **Gewenste situatie (WAT?**

a. Wat willen we bereiken?
De raad de gelegenheid te geven gemotiveerd te besluiten over het al dan niet indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van 2025 van SPL.

b. Kaders
Wet gemeenschappelijke Regelingen
Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg
Strategische agenda Parkstad 2021-2030
Kadernota 2025 Stadsregio Parkstad Limburg

c. Argumenten en overwegingen
<u>Achtergrond en structuur SPL:</u>
Voordat inhoudelijk wordt ingegaan op de begroting 2025 wordt kort toegelicht de achtergrond en structuur van SPL.

SPL bestaat sinds 2000. Het is een gemeenschappelijke regeling van de zeven colleges van de Parkstadgemeenten (Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal). SPL bestaat uit het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en de thematische bestuurscommissies.

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit alle burgemeesters en heeft algemene taken op het gebied van regionale samenwerking. Het is primair verantwoordelijk voor het bevorderen en faciliteren van de samenwerking. Zo is het verantwoordelijk voor het Parkstadbureau (P&O, financiën en organisatie), de organisatie van de bestuurlijke samenwerking, voor de verdeling van middelen en voor het beleidsthema grensoverschrijdende samenwerking (GROS).

Voor de thematische bestuurscommissies is een cruciale rol weggelegd in de regionale samenwerking. Er zijn vijf bestuurscommissies: Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid en Sociaal Economische Structuurversterking. In de bestuurscommissies nemen de portefeuillehouders van de Parkstadgemeenten deel. De bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks en Algemeen Bestuur en de bestuurscommissies. Zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Dat de samenwerking binnen SPL loont, blijkt onder meer uit de succesvolle Regio Deal 1.0 en de toegekende Regio Deal 2.0. Door de handen ineen te slaan, worden aantoonbare schaalvoordelen behaald op het gebied van kennis, bestuurskracht, middelen en korte lijnen naar de rijksoverheid. Steeds meer problemen en opgaven overstijgen onze gemeentegrenzen, waardoor regionale samenwerking steeds belangrijker wordt.

<u>Financiële stukken SPL:</u>
Ontwerpbegroting 2025
De begroting is een sterk financieel-beleidsmatig getint document en sluit aan op de kadernota 2025. Het betreft een meerjarige sluitende begroting. De volgende zaken vallen op:

- Voor de uitvoering van de kerntaken is werkbudget beschikbaar. Dit werkbudget is de afgelopen jaren niet geïndexeerd. De uitgaven zijn wel duidelijk gestegen door de hoge inflatie van de afgelopen jaren en zeker ook door de uitbreiding van de projecten. Het werkbudget wordt al diverse jaren aangevuld door nog zogenaamd resterend “oud geld”, dat inmiddels “verbruikt” is. Het plan is om de komende periode de discussie met de gemeenten over het werkbudget te voeren. Op basis van accordering door het Dagelijks Bestuur op 27 maart 2024 (op advies van het portefeuillehoudersoverleg financiën) zal met ingang van 2025 een inflatiecorrectie/indexering op het werkbudget worden toegepast. Verder is besloten is om het thema water op verzoek van de SWPL (waaronder de 7 Parkstadgemeenten) toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL (verschuiving van middelen; i.p.v. dat het budget aan SWPL ter beschikking wordt gesteld; wordt het nu aan de Stadsregio ter beschikking gesteld). Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2025 bedraagt dit € 75.000,-.
- In de begroting is een bedrag van € 40.000,- per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
- Vanaf september 2022 ontvangt SPL rente op het uitstaande saldo bij schatkistbankieren. Deze rente bedraagt per 1-12-2023 3,9%. De verwachting is dat de rente in de loop van 2024 zal gaan dalen. Aangenomen wordt dat de rente in 2025 is gedaald naar 2,4%. Voor het uitstaande saldo is uitgegaan van 90% van het gemiddelde saldo over de periode 2017-2022. De rente bedraagt dan voor 2025 € 761.000,-. Voor de jaren daarna is aangenomen dat de rente geleidelijk daalt tot 0,25% in 2028. In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van de rente wordt aangewend voor programmagelden. De resterende 10% zullen, conform besluit van het AB, voor 2025 worden aangewend voor de financiering van de uitbreiding van de bezetting met 2,5 fte.
- In 2023 is het functiewaarderingstraject (HR 21) afgerond en goedgekeurd door het AB. Dit heeft voor verschillende functies geleid tot een opwaardering. De ingroei (tot en met 2027) van de betreffende functiehouders naar het maximum van hun nieuwe functieschaal is opgenomen in de personeelskosten. Op basis van dit ingroeimodel is de structurele stijging van de personeelsbegroting voor 2025 ten opzichte van 2024 € 43.000,-.
- De prijsindexering van de materiële kosten (2025; 1,6%) en de salariskosten (2025; 5,4%) is gebaseerd op de prognose volgens de meest recente circulaire (september) van de algemene uitkering. De aanpassing van de regiobijdragen voor deze kostenstijging is onvermijdelijk. Tevens is de delta tussen de voor 2024

gebudgetteerde index (3,9%) en de daadwerkelijke CAO verhoging (4,75%) in de personeelskosten voor 2025 meegenomen.

- In lijn met het advies van het ambtelijk overleg en de nieuwe financiële verordening is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000,-.
- Parkstad heeft een sluitende begroting. De bijdragen van de gemeenten daarin zijn in de basis opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2025:

a. Een bedrag van € 4.525.000,- voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering; Aangevuld door de bijdrage van de Gemeente Heerlen naar aanleiding van de taken discussie ad € 430.000.
b. Een bedrag van € 1.187.500,- voor Regionale Initiatieven.
c. Een bedrag van € 134.000,- voor de uitbreiding van duurzaamheid. Het gaat hierbij om extra capaciteit voor de uitvoering van klimaat-en energiebeleid, waarvoor Rijksmiddelen beschikbaar zijn (CDOKE), die via de gemeenten naar Parkstad worden doorgeleid.
d. Een bedrag van € 237.000,- voor water en klimaatadaptatie (overname SWPL). Het betreft een overheveling van taken en middelen van SWPL (waaronder de zeven Parkstadgemeenten); er zijn hiermee dus geen extra middelen van de gemeenten mee gemoeid.

De ontwerpbegroting 2025 leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. De gemeentelijke bijdrage van Brunssum voor 2025 bedraagt € 641.037,-. Dit betreft een stijging van € 25.582,- ten opzichte van het in onze meerjarenraming 2024 –2026 opgenomen bedrag voor de gemeentelijke bijdrage voor SPL voor 2025. Meerjarig is de bijstelling voor 2026: € 60.582,-, voor 2027: € 63.582,- en voor 2028: € 82.582,-.

<u>Advies indienen zienswijze:</u>
De portefeuillehouders financiën van de Parkstadgemeenten adviseren positief over de ontwerpbegroting 2025. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies gevolgd. Het is uiteindelijk aan de raad om te beoordelen of een zienswijze op de ontwerpbegroting noodzakelijk of wenselijk is, maar gelet op het vorenstaande wordt uw raad voorgesteld geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2025 van de SPL.

d. Opties en keuze
Uw raad kan in afwijking van dit advies ervoor kiezen een zienswijze in te dienen.

4. **Bijlagen:**
Aanbiedingsbrieven raden en colleges inclusief ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 Stadsregio Parkstad Limburg, registratienummer: 202398001.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/40
Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202398009

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/40;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 april 2024, afdeling Bestuurszaken ;

Besluit:
Kennis te nemen van de ontwerpbegroting van 2025 en de meerjarenraming 2026 - 2028 van Stadsregio Parkstad Limburg waarbij de gemeentelijke bijdrage voor Brunssum voor 2025 is vastgesteld op € 641.037,- en hiertegen geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 juni 2024

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

T 088-16 88 940
info@vrzl.nl
www.vrzl.nl

Postbus 35
6269 ZG Margraten

AAN:
- de Gemeenteraden

in afschrift aan:
- de Colleges van Burgemeester en Wethouders

van de gemeenten in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Datum	: 5 april 2024
Uw brief van	:
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	:
Behandeld door	: R. Thain – Controller Veiligheidsregio Zuid Limburg
Telefoon	: 06 4341 3628
Onderwerp	: Zienswijze jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage CAO-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2023, het voorstel structurele bijdrage CAO-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg aan.

Op 28 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio besloten de jaarstukken 2023 het voorstel structurele bijdrage CAO-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) ter zienswijze voor te leggen aan de deelnemende gemeenten VRZL Ook heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met het ter informatie delen van de jaarstukken 2023 MCC.

Wat het jaar 2023 ons bracht (bijlage 1)
2023 was voor ons als Veiligheidsregio wederom een bewogen jaar. De asielketen raakte verder verstopt, de oorlog in Oekraïne duurde voort en hoogwater bleef voor onze regio een voortdurende bedreiging. Uiteraard ging ook het ‘reguliere’ werk onverminderd door. Want Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken en houden, daar staan we voor. De belangrijkste gebeurtenissen, cijfers en werkzaamheden hebben we gevat in een online jaarbericht (bijlage 1).

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

TER ZIENSWIJZE

Jaarstukken 2023 VRZL (bijlage 2, 3) en voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 (bijlage 4)

De voorgenomen strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 is goedkeurend (zie p. 4 van het concept accountantsverslag in bijlage 3 voor meer toelichting). Na het publiceren van het genoemde Audit alert zal de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 verstrekt worden.

De gemeenten worden voorgesteld kennis te nemen van het concept jaardocument 2023 VRZL en:

-het voorstel nog te bestemmen resultaat bestaande uit:

- Toevoeging aan de algemene reserve
  De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, **€ 782.288** toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.
- Teruggave deelnemende gemeenten VRZL
  Voorgesteld wordt om **€ 1.157.405** te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

- het voorstel om de structurele bijdrage gemeenten regulier voor de structurele Cao-loonkosten vanaf 2024, zijnde € 1.629.029, op basis van de bestuurlijk vastgestelde verdeelsleutel, te vergoeden (bijlage 4).

Begroting 2025 VRZL (bijlage 5)

We hebben geen majeure wijzigingen die afwijken van het eerder vastgestelde Meerjarenbeleidsplan 2024 tot en met 2027. Wij bouwen verder aan een solide basis voor de toekomst. Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor. Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

TER INFORMATIE

Jaarstukken 2023 MCC (bijlage 6 en 7).

Er is een positief exploitatieresultaat in 2023 gerealiseerd van € 418.661.
Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat 2023 van € 418.661 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2024 plaatsvinden. Vanuit het feit, dat per 1 januari 2024 de

samenwerking MCC is beëindigd, zal het positief exploitatieresultaat 2023 het laatste exploitatiesaldo zijn welk toegevoegd kan en zal worden aan het egalisatiefonds.

Zienswijze en vaststelling
Vaststelling van de jaarstukken 2023, het voorstel m.b.t. structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Alvorens de documenten ter besluitvorming worden voorgelegd, heeft u de mogelijkheid om vóór 29 juni a.s. uw zienswijze op de aangeboden stukken kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur. Wij nodigen u daartoe van harte uit.

Uw reactie
U kunt uw schriftelijke reacties en eventuele vragen n.a.v. de jaarstukken 2023, het voorstel m.b.t. structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025, sturen naar:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
t.a.v. Bestuur- en Directie Ondersteuning
Postbus 35
6269 ZG Margraten

Een reactie per mail kan gestuurd worden aan: stafbureau@brwzl.nl

Namens het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg,
met vriendelijke groet,

mr. W.A.G. Hillenaar,
Voorzitter

L.W.M. Houben,
Secretaris

BIJLAGEN**:**

1. Jaarbericht 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Concept jaardocument 2023 VRZL (voor zienswijze)
3. Concept accountantsverslag 2023 VRZL (ter informatie)
4. Voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 (voor zienswijze)
5. Conceptbegroting 2025 VRZL (voor zienswijze)
6. Jaardocument 2023 MCC (ter informatie)
7. Toelichting jaardocument MCC 2023 (ter informatie)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Samen veilig.

Jaarbericht Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Samen veilig in 2023

We hebben opnieuw een bewogen jaar achter de rug waarin meerdere oorlogen woedden en langdurige crises bleven sluimeren. De asielketen raakt verder verstopt, de oorlog in Oekraïne duurt voort en hoogwater blijft voor onze regio een voortdurende bedreiging.

Het jaar 2023

Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken en houden voor onze bewoners en bezoekers, dat is onze opdracht. Een opdracht die ik samen met al mijn collega's, iedere dag, vol vertrouwen aanga. We leveren goede brandweerzorg, maar ook crisisbeheersing en rampenbestrijding zodra dat nodig is.

In het afgelopen jaar hebben we ons meerjaren-beleidsplan vastgesteld. Een solide houvast waarmee we niet alleen de risico's voor onze regio nóg beter in beeld krijgen, maar ook beter anticiperen op toekomstige ontwikkelingen in de samenleving.

We mogen trots zijn op de klus die we samen klaren. Klimaatverandering, maatschappelijke onrust en energietransitie; in het dagelijks werk krijgen we te maken met nieuwe en onbekende risico's. Ik zie een organisatie die hier snel op in speelt. Terugkijkend op 2023 hebben we samen al deze nieuwe uitdagingen, maar ook alle traditionele opgaven het hoofd geboden; vaak op innovatieve wijze.

Lees, kijk, blader of scrol door dit publieksjaarbericht om een beeld te krijgen van wat we in 2023 hebben bereikt. Weten op welke manier wij vooruitkijken? Hier vind je ons meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg/ Commandant brandweer

> Lees verder

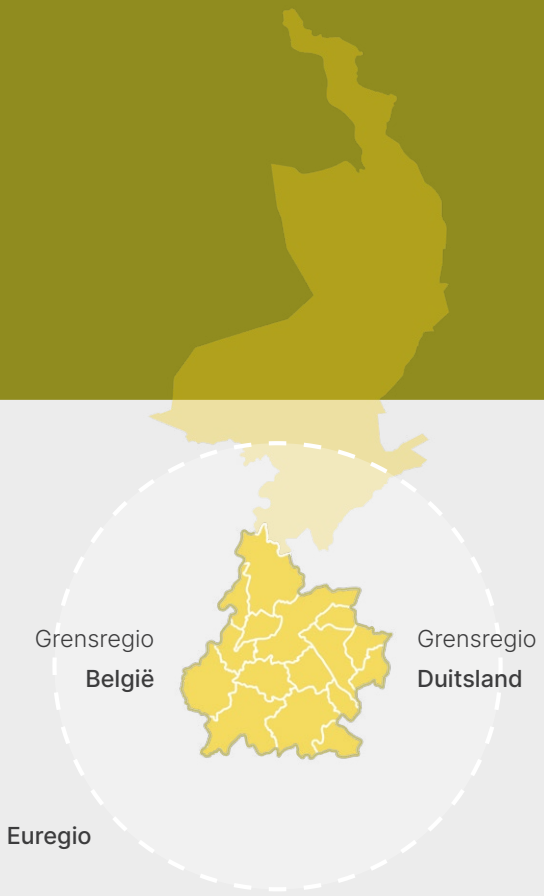
Hoofdstuk 1

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Zuid-Limburg zo veilig mogelijk maken voor jou als inwoner en bezoeker. Daar staan wij voor. Dat doen we door ons voor te bereiden op de risico's in onze regio, erover te adviseren en te informeren én door paraat te zijn en slagkracht te leveren.

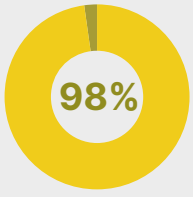
Veiligheidsregio Zuid-Limburg is één van de 25 veiligheidsregio's van ons land. Binnen onze veiligheidsregio werken de 16 gemeenten, brandweer, politie en de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR, onderdeel van GGD Zuid Limburg) met elkaar samen. Brandweer Zuid-Limburg maakt onderdeel uit van Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Onze regio

16 gemeenten

Circa **600.000** inwoners

Zuid-Limburg grenst voor 98% aan het buitenland (Duitsland en België).

Kern

Brandweer Zuid-Limburg, politie, GGD/GHOR, gemeenten

Partners

Onder andere: Provincie Limburg, Chemelot, ProRail, inwoners, Waterschap Limburg, WML, Rode Kruis, Openbaar Ministerie, Rijkswaterstaat, Defensie

Veiligheidsregio Zuid-Limburg bestaat uit **drie organisatorische clusters**

** Hieronder vallen de volgende afdelingen: Personeel & Ontwikkeling - Informatie, Automatisering & Facilitair - Bureau Bestuurs- en Directieondersteuning - Financiën & Inkoop.*

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding | Brandweerzorg | Bedrijfsvoering*

Totaal **892** medewerkers

Financieel

Uitgaven 2023

Brandweerzorg inclusief ondersteuning

€ 81.764.000

waarvan lasten Oekraïne en asielzoekers

€ 25.870.000

C&R inclusief GHOR

€ 5.159.000

Inkomsten 2023

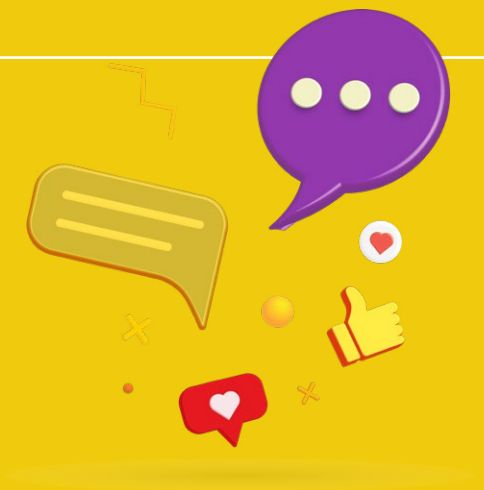
Gemeenten **€ 49.722.000**

BDuR **€ 7.233.000**

Overige baten **€ 32.918.000**

waarvan baten Oekraïne en CNO Asielzoekers

€ 25.870.000

Social Media

987 berichten

34.152 volgers

852.037 bereik

Hoofdstuk 2

Uitgelicht

Meerjarenbeleidsplan vastgesteld

In 2023 is het meerjarenbeleidsplan van Veiligheidsregio Zuid-Limburg voor de periode 2024 t/m 2027 opgesteld. Aan de hand van het vernieuwde Provinciaal Risicoprofiel hebben alle afzonderlijke teams in kaart gebracht welke impact deze huidige (en in de toekomst te verwachten) veiligheidsrisico's hebben op hun eigen werkzaamheden. Zij hebben allemaal meegeschreven aan het uiteindelijke plan, waarbij trends en ontwikkelingen zijn onderzocht en de ambities op teamniveau zijn uitgewerkt. Bij het opstellen ervan was tevens onze regionale klankbordgroep van geïnteresseerde gemeenteraadsleden betrokken. Het meerjarenbeleidsplan is in oktober 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur, nadat alle gemeenteraden in Zuid-Limburg waren geraadpleegd. Van het plan is een publieksvriendelijke versie gemaakt in de vorm van een interactief digitaal magazine.

> Bekijk het digitaal magazine

Bestuurlijke Dialoog Brandweerzorg afgerond

In 2021 en 2022 is een bestuurlijke dialoog gevoerd over de toekomst van de brandweerzorg. Bij burgemeesters en gemeenteraden hebben we tijdens meerdere sessies informatie ingewonnen voor de inrichting hiervan. Het resultaat van deze sessies is verwerkt in de ambities van het programma Brandweerzorg. Als uitkomst van deze gesprekken is onder meer het dekkingsplan vernieuwd. In het dekkingsplan staan de voor de brandweer geldende opkomsttijden beschreven. Met andere woorden: hoe snel is de brandweer ter plaatse? Het plan omvat de voorzieningen en maatregelen die de brandweer nodig heeft om aan de opkomsttijden te voldoen. Beschreven staat waar kazernes en materieel het beste kunnen staan en hoeveel menskracht beschikbaar moet zijn in relatie tot de risico's. Als in een gebied veel mensen wonen of sprake is van een verhoogd risico, zoals bijvoorbeeld bij een ziekenhuis, moet de brandweer ook snel ter plaatse kunnen zijn. Met de vaststelling van het meerjarenbeleidsbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 is de dialoog afgerond.

Handcrew Zuid-Nederland operationeel

Begin 2023 werd de Handcrew Zuid-Nederland operationeel. Dit is een specialistisch team dat getraind is in natuurbrandbestrijding en op plaatsen komt waar blusvoertuigen niet kunnen komen. Het team kwam tot stand in samenwerking met de zes zuidelijkste veiligheidsregio's van het land, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, Veiligheidsregio Brabant-Noord, Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost, Veiligheidsregio Zeeland en Veiligheidsregio Limburg-Noord. Het is het tweede handcrew-team in Nederland en dat maakt ook in deze regio een snelle inzet mogelijk. Daarnaast kunnen nu meerdere natuurbranden in het land tegelijkertijd bestreden worden. Een team bestaat uit minimaal zestien en maximaal twintig brandweermensen die de natuurbrand te voet en met handgereedschappen bestrijden. De hoofdtaak van de handcrew is het weghalen van brandstof. Denk bijvoorbeeld aan struiken of objecten die het vuur kunnen aanwakkeren of doorgeven.

Pop-up store Veilig Leven

In oktober opende in winkelcentrum Makado in Beek de pop-up store Veilig Leven. Het doel was om samen met diverse andere hulpdiensten de inwoners van onze regio zoveel mogelijk voor te lichten over de gevaren in en rondom je huis. We mochten heel wat bezoekers ontvangen in onze tijdelijke winkel en daar zijn we ontzettend blij mee. Want je veilig voelen in je eigen huis en omgeving, dat raakt iedereen. Bijna twee en een halve week stonden medewerkers van de brandweer, politie, gemeente Beek, het Rode Kruis, Samen veilig rondom Chemelot, het Vista College, KBO Limburg, PVO Limburg en het Huis voor de Sport klaar om vragen te beantwoorden en demonstraties of uitleg te geven.

Bezoekers konden onder andere door middel van virtual reality zelf (brand) onveilige situaties leren herkennen, een reanimatie oefenen, uitleg krijgen over valpreventie en het belang van rookmelders. Daarnaast werd er informatie gegeven over wat je moet doen als de sirene gaat en kon je je mobieltje laten checken op cyberveiligheid. Op de twee zeer drukbezochte kindermiddagen werden heel wat toekomstige brandweermensen en politieagenten gespot.

Oonderweeg met de brandweer

In samenwerking met het onlinekanaal ‘Wat is Loos in Mestreech’ maakten we de serie ‘Oonderweeg met de brandweer’. In elf afleveringen kregen de programmamakers een kijkje in de keuken bij de diverse afdelingen en disciplines van onze organisatie. Zo werd het werk van de Zuid-Limburgse brandweer op een laagdrempelige en beeldende wijze uitgelegd. Het heeft geresulteerd in een serie die zeer goed ontvangen werd door het publiek. De afleveringen zijn terug te zien op ons YouTube-kanaal.

Bedrijfsblad FOCUS vernieuwd

Ons personeelsblad Focus onderging een metamorfose. Niet alleen werd het blad in een nieuw jasje gestoken, ook de inhoud is vernieuwd. Zo is er meer aandacht voor persoonlijke verhalen en achtergrondreportages. Natuurlijk afgewisseld met mooie foto’s van inzetten en oefeningen. Het blad gaat met de tijd mee en is nu tevens verrijkt met QR-codes, waarmee online meer informatie vindbaar is of video’s over het betreffende onderwerp bekeken kunnen worden.

> Download FOCUS

Onderzoeksproject LINKS

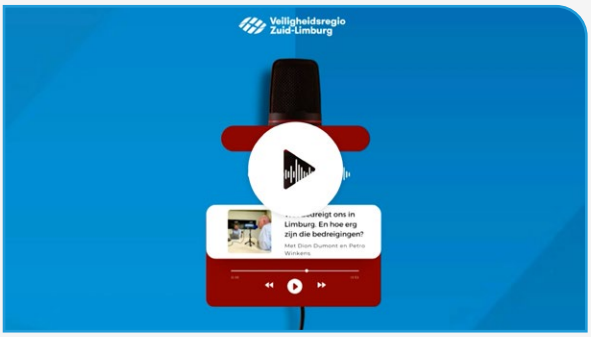
Ook in 2023 namen we deel aan het Europese onderzoeksproject LINKS dat zich richt zich op risicocommunicatie voor specifieke doelgroepen rondom Chemelot. Zo zijn er meer dan tien informatiebijeenkomsten gehouden voor zorginstellingen, scholen, ondernemers en verenigingen uit de omgeving van het chemisch industrieterrein. Tijdens deze bijeenkomsten werd stilgestaan bij de taken en verantwoordelijkheden die deze partijen hebben wanneer de sirenes gaan. Zijn bijvoorbeeld hun ‘inruim’-protocollen op orde? En tegen welke praktische problemen loopt men aan? Experts van onze organisatie en van Sitech/Chemelot gaven praktische tips en vernamen waar de instellingen nog behoefte aan hebben.

Samen veilig rondom Chemelot

De veiligheid van de omgeving van Chemelot staat ook centraal in het communicatieproject ‘Samen veilig rondom Chemelot’. Deze campagne richt zich op verschillende type omwonenden. Uit eerder onderzoek bleek namelijk dat er drie soorten omwonenden te onderscheiden zijn: mensen die zich niet veilig voelen, mensen die zich wél veilig voelen en mensen die zich noch veilig, noch onveilig voelen. Al deze doelgroepen hebben andere informatiebehoeften en dit project speelt daarop in, onder andere door uitlegvideo’s, zoals deze over fakkelen.

“Wat kan ons overkomen en hoe groot is de impact?” - Risicoprofiel

In 2023 heeft het Algemeen Bestuur het Provinciaal Risicoprofiel voor de periode 2023-2027 opnieuw vastgesteld. Dit Provinciaal Risicoprofiel vormt de basis voor ons meerjarenbeleidsplan en wordt eens in de vier jaar opgesteld of geactualiseerd door Veiligheidsregio Zuid-Limburg samen met haar in- en externe partners. Wij doen dit sinds 2019 ook in samenwerking met Veiligheidsregio Limburg-Noord om te komen tot een provinciebreed risicoprofiel. Het dient als een belangrijk hulpmiddel om risico’s te begrijpen, er effectief op voorbereid te zijn en te reageren en draagt bij aan een professionele aanpak van veiligheidskwesties in onze regio. Bij de opstelling van het geactualiseerde Provinciaal Risicoprofiel zijn de risico’s van het voorgaande profiel kritisch geëvalueerd en indien nodig herzien. Daarnaast zijn er nieuwe risico’s geïdentificeerd die relevant zijn voor de komende periode.

Allemaal in ‘t nieuw

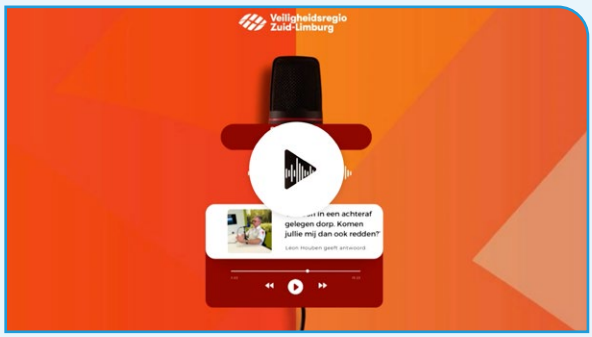
Eind 2024, begin 2025 gaat Brandweer Zuid-Limburg over naar het nieuwe landelijke operationele uniform. Dit ter vervanging van het blauwe uniform wat nu nog gedragen wordt. We gaan daarmee over op de landelijke standaard, zoals elke veiligheidsregio in Nederland en dit zorgt ervoor dat de brandweer voor alle burgers en collega-hulpverleners in één oogopslag herkenbaar is. Het Servicecentrum Kleding van onze organisatie was in 2023 betrokken bij verschillende landelijke testen waaronder de draagtest. Door middel van een ‘catwalk’ van paspoppen kon de rest van onze organisatie afgelopen jaar alvast kennismaken met de nieuwe kleding.

Aan de slag met audiovisuele content

Onze communicatieafdeling heeft in 2023 jaar geïnvesteerd in audiovisuele producties. Zo zijn er diverse uitlegvideo’s gemaakt, bijvoorbeeld over het werk van de zogenoemde ‘verkenningseenheden’ die metingen verrichten bij ongevallen met gevaarlijke stoffen of flinke rookontwikkeling.

Afgelopen jaar werd ook gestart met een serie podcasts. Zowel voor de interne communicatie richting de eigen medewerkers, als het brede publiek. Deze podcasts zijn bijvoorbeeld opgenomen in het digitale meerjarenbeleidsplan.

Testen met de blusrobot

Wat doet een blus/verkenningsrobot? Wat kan ‘ie wel of niet en wat zijn de voor- en nadelen van het gebruik van zo’n robot bij ons werk? Dat bekeken we het afgelopen jaar grondig door middel van diverse testen en demonstraties. Op de kazerne Sittard-West, in de parkeergarage Mosae Forum en in de Markt-Maastunnel in Maastricht testten we onder andere de bediening, bluscapaciteit en beweeglijkheid van de robot. Op oefenlocatie PLOT in Genk (B) werd de bestrijding van een pallet-, vloeistof- en gasbrand gedemonstreerd. De testen en demonstraties gaven inzicht in de mogelijkheden van het materieel. De robot kan op diverse manieren ondersteunen bij de bestrijding van een incident, bijvoorbeeld door te helpen bij de beeldvorming. Dit kan bijdragen aan een veilige en efficiënte werkplek voor de hulpdiensten. De testen en demonstraties maakten onderdeel uit van een breder onderzoek naar de mogelijke inzetbaarheid van de blus/verkenningsrobot binnen onze organisatie.

Actiecentrum Brandweer versterkt

“Gebieden in de hele regio kampten met extreme wateroverlast en van Veiligheidsregio Zuid-Limburg werd een week lang het maximale gevraagd qua inzet.”

In 2021 werd Limburg opgeschrikt door hoogwater. Gebieden in de hele regio kampten met extreme wateroverlast en van Veiligheidsregio Zuid-Limburg werd een week lang het maximale gevraagd qua inzet. De leerpunten van deze inzet werden vastgelegd in een evaluatie. Ook in 2023 zijn we doorgegaan met deze leer- en verbeterpunten. Een voorbeeld hiervan is het versterken van het Actiecentrum Brandweer. Dit actiecentrum wordt opgeroepen bij een langdurige, complexe of grootschalige brandweerinzet. In 2023 werd de structuur ervan opnieuw vastgesteld, zijn aanvullende middelen aangeschaft en is er uitgebreid geoefend.

Aangescherpte werkwijze en nieuwe software Lokale Actiecentra

Wanneer de meldkamer brandweer te veel meldingen binnenkrijgt om af te handelen, is er de mogelijkheid om decentraal te gaan werken. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij extreme weersomstandigheden of wateroverlast in een groot gebied. In zulke gevallen worden op vier brandweerkazernes in onze regio Lokale Actiecentra ingericht die de niet-spoedeisende meldingen coördineren en afhandelen. De meldkamer wordt zo ontlast voor spoedmeldingen. Dit jaar is de werkwijze hiervoor aangescherpt en is er nieuwe software aangeschaft om dit proces te ondersteunen. Door deze verbeteringen kunnen meldingen efficiënter worden afgehandeld.

Uitbreiding takenpakket verkenningseenheden

In 2023 werden de taken voor onze verkenningseenheden uitgebreid. Deze kleine eenheden zijn op verschillende kazernes in Zuid-Limburg gestationeerd en werden van oudsher ingezet voor metingen van vrijgekomen gevaarlijke stoffen. Mede door landelijke ontwikkelingen en de ervaringen van de hoogwaterramp in 2021 is hun takenpakket uitgebreid. Zij kunnen nu ook ingezet worden bij het in kaart brengen van gebieden die getroffen zijn door bijvoorbeeld wateroverlast of uitval van nutsvoorzieningen.

EMRIC (Euregio Maas-Rijn Incident Control and Crisis Management)

Veiligheidsregio Zuid-Limburg werkt al vijftig jaar samen met de buren in België en Duitsland (toen nog onder de vlag van de gemeentelijke brandweren). Circa twintig jaar geleden is deze samenwerking versterkt middels het zogeheten EMRIC-project. Vanuit het project is tien jaar geleden een vast samenwerkingsverband ontstaan. Dit samenwerkingsverband houdt zich bezig met rampenbestrijding en crisisbeheersing en dagelijkse brandweerzorg. Daarnaast behoren ook de thema's infectieziektenbestrijding en acute medische zorg tot EMRIC. Zo'n tweehonderd medewerkers van de diensten in EMRIC uit de drie landen komen minimaal viermaal per jaar samen om de hulpverlening aan de burgers in onze grensrijke (Eu)regio zo goed mogelijk te laten verlopen. In onze Euregio vinden jaarlijks gemiddeld zo'n duizend grensoverschrijdende inzetten plaats. De meeste van heel Europa. In 2023 was de veiligheidsregio partner in het door EMRIC geleide grensoverschrijdende hoogwaterproject MARHETAK. Dit project heeft tot doel een betere samenwerking tussen de water-, weer- en bodemdiensten in het EMRIC-werkgebied te waarborgen.

> Lees verder

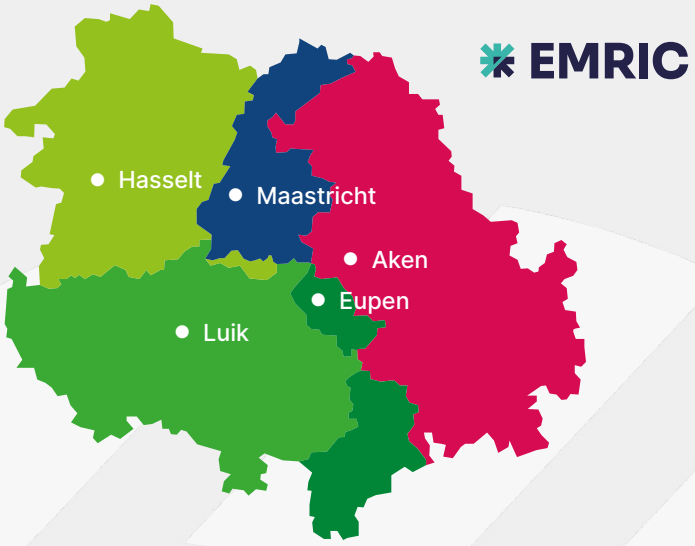
EMRIC

Het werkgebied van EMRIC

De Euregio Maas-Rijn (EMR) is een gebied van circa 10.000 km2 waar ongeveer vier miljoen mensen wonen. Het is een geografisch gebied, waar de grenzen van België, Duitsland en Nederland elkaar raken.

Kenmerkend voor de EMR is dat er drie talen worden gesproken en dat iedere regio zijn eigen culturen en gebruiken heeft. Binnen het grondgebied van de EMR is het werkgebied van de EMRIC samenwerking te vinden, bestaande uit de volgende regio's: Veiligheidsregio Zuid-Limburg (NL), Stad Aken (DE), Städteregion Aken (DE), Kreis Heinsberg (DE), Provincie Limburg (BE) en Provincie Luik (BE) met daarbinnen de Duitstalige gemeenschap van België. Veel regio's binnen de EMR kunnen door buitenlandse hulpdiensten sneller worden bediend dan door de eigen hulpdiensten.

Grensoverschrijdende samenwerking is daarom voor hulpdiensten in dit gebied vanzelfsprekend. Per jaar is er sprake van zo'n duizend grensoverschrijdende inzetten van hulpdiensten (ambulance- en brandweerzorg). Het totale werkgebied is in onderstaande kaart weergegeven.

Bijzondere inzegening nieuwe tankautospuit Mechelen

Na zeventien jaar trouwe dienst nam brandweer Mechelen afscheid van haar ‘Red Beauty’, oftewel de tankautospuit. Een gloednieuw voertuig stond al klaar. En naar goed katholiek gebruik werd deze ingezegend door een vertegenwoordiger van de kerk. Voor het eerst in zijn leven gaf de uit India afkomstige kapelaan Alexander Marthoma de zegen aan een brandweerauto. Maar in Mechelen is dat al decennialang een traditie. De kapelaan riep de hulp in van boven om ervoor te zorgen dat de tankautospuit en haar bemanning veilig hun werk kunnen doen.

200-jarig bestaan brandweer Bocholtz

Groot feest in Bocholtz afgelopen september, want de brandweer vierde daar haar 200-jarig bestaan met een open dag. Na de officiële opening door de burgemeester van Simpelveld ging het programma van start. Op verschillende locaties waren er demonstraties, konden voertuigen van verschillende hulpdiensten worden bewonderd, waren er stands met informatie over brandveiligheid, kinderattracties en nog veel meer. Een zeer geslaagde dag!

85-jarig bestaan van brandweer Stein

Om het 85-jarig bestaan van de brandweer in Stein te vieren werd er een zogenoemde burencontactdag georganiseerd. Omwonenden en andere geïnteresseerden konden na de officiële opening demonstraties bekijken van onder andere onze jeugdbrandweer. Naast voertuigen van de eigen brandweer en de containers van Brandveilig Leven, waren ook het nieuwste blusvoertuig van de brandweer van Chemelot en het droneteam aanwezig.

Energietransitie

In 2030 moet de CO_2-uitstoot in Nederland met 49% zijn teruggedrongen. Om dit doel te verwezenlijken is een transitie naar (meer) duurzame bronnen essentieel. Voorbeelden: elektrische voertuigen, vrachtwagens op LNG, waterstof tankstations, buurtbatterijen, windturbines, zonnepanelen, zonneweides, biomassacentrales, energiedragers en meer. Ook binnen de (concept) provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies in Zuid-Limburg zien we dat energietransitie een duidelijk thema is. Dit brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Als veiligheidsregio brengen we deze nieuwe risico's in kaart en denken proactief mee met de regionale ontwikkelingen. Bovendien bereiden we ons voor op de restrisico's.

Snelste veiligheidsregio op de PPMO-baan!

Een deur forceren, een slang uitrollen, met een brandslang over je schouder de ladder op terwijl het buiten dertig graden is. Met volle bepakking door een tunnel kruipen, over obstakels klimmen of een persoon redden. Als brandweerman of -vrouw kom je dit tijdens incidenten en oefeningen tegen. Fit zijn is voor ons werk van cruciaal belang. Daarom worden we hierop getraind en met regelmaat getest. Dat gebeurt onder andere met het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO). Dit zijn testen die zo gemaakt zijn dat ze aansluiten bij wat we tegenkomen in de praktijk. Van alle veiligheidsregio's die de test uitvoeren via Active Living, bleek Veiligheidsregio Zuid-Limburg met een tijd van 12.21 de snelste op de PPMO-baan. Hartstikke trots natuurlijk!

Hoofdstuk 3

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding

Crisisbeheersing & Rampenbestrijding heeft als belangrijkste taak om te zorgen voor een goede voorbereiding op de bestrijding van rampen en crises. Om dit te kunnen doen inventariseren we onder andere welke risico's er zijn binnen onze veiligheidsregio en zorgen we ervoor dat de functionarissen die tijdens een incident worden ingezet, voorbereid zijn op hun taak.

Cijfers

Crisisfunctionarissen **136**

Piketpools **12**

Crisisfunctionarissen opgeleid en gestart in 2023: **35**

GRIP 1 **12**

GRIP 2 **3**
(inclusief Operationeel Kernoverleg)

GRIP 3 **0**

GRIP 4 **0**

Aantal opschalingen bij grote incidenten - GRIP
(Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure)

14 GRIP-incidenten zijn geëvalueerd.

In totaal werden er **47 mono- en multidisciplinaire oefeningen, trainingen, bijeenkomsten en themadagen gehouden** voor onze piketfunctionarissen. Waaronder:

GRIP workshopdagen

De focus van deze workshopdagen was kennis-uitwisseling, met als hoogtepunt een uitgebreide workshop over de hoogwaterramp van 2021. Er werd twee jaar na dato teruggekeken, maar ook vooruitgeblikt op het verbeterde rampbestrijdings-plan Hoogwater Limburg 2023-2026. Daarnaast waren er individuele workshops over incidenten met grootschalige uitval van nutsvoorzieningen (met medewerking van Enexis Netbeheer). De crisisfunctionarissen gingen tevens in gesprek met vertegenwoordigers van het Heerlense Zuyderland-ziekenhuis en het Maastrichtse UMC+ en kregen inzicht in de gevolgen voor de zorgverlening wanneer een ziekenhuis onverhoopt in de gevarenzone ligt tijdens een incident met gevaarlijke stoffen.

Themadagen Officieren van Dienst (OvD) Bevolkingszorg, samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord

Tijdens deze bijeenkomsten lag de nadruk op de samenwerking tussen bevolkingszorg en de Stichting Salvage en werd er een bezoek gebracht aan WML en de Risk Factory in Venlo.

ROT-oefeningen

In november vonden verspreid over twee dagen de ROT (Regionaal Operationeel Team) oefeningen plaats. Op basis van een rampbestrijdingsplan werd een realistisch scenario geoefend. Dit jaar gingen de crisisfunctionarissen aan de slag met een incident waarbij een gekantelde vrachtwagen een buisleiding van industrieterrein Chemelot had geraakt, waarbij een chemische stof vrijkwam. Tijdens de oefeningen waren er waarnemers aanwezig. Zij volgden niet alleen het verloop van de oefening, maar voorzagen de functionarissen ook van feedback en handvatten voor toekomstige situaties.

C2000 portofoon OvD's Bevolkingszorg

Alle OvD's Bevolkingszorg werden opgeleid in het gebruik van en uitgerust met een C2000 portofoon. Hiermee kunnen zij tijdens een GRIP-opschaling com-municeren met hun collega OvD's van de hulpdiensten en de Calamiteiten Coördinator op de meldkamer. Hiermee zijn alle OvD's van het CoPI (Commando Plaats Incident) aangesloten op het C2000-netwerk.

Samenwerkingsovereenkomst Bevolkingszorg geactualiseerd

In december heeft het Algemeen Bestuur een geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst Bevolkingszorg vastgesteld. Hierin maken de gemeenten afspraken over de samenwerking en bijstandsverlening in het kader van de regionale crisisbeheersing en rampenbestrijding tussen de gemeenten onderling én Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De overeenkomst is uitgebreid met nieuwe afspraken over de invulling van de crisisfuncties voor crisiscommunicatie en de Officier van Dienst Bevolkingszorg.

Systeemtest

Op 28 september speelde zich op de luchthaven MAA een indrukwekkend tafereel af: een vliegtuigcrash met vlammenzee, talloze hulpdiensten in actie en tientallen passagiers die geëvacueerd dienden te worden en slachtoffers die medische zorg nodig hadden. Gelukkig betrof het hier een zorgvuldig georganiseerde oefening en was er geen werkelijke noodsituatie. Er was sprake van een zogenoemde systeemtest, een uiterst geheime operatie waarbij crisisfunctionarissen vooraf niets weten om de realiteit zo nauwkeurig mogelijk na te bootsen. Deze test is multidisciplinair en omvat de gemeenschappelijke meldkamer, het Commando Plaats Incident (COPI), Regionaal Operationeel Team (ROT) en het Beleidsteam (BT). Tijdens de systeemtest werd opgeschaald naar GRIP 3, waardoor naast de reguliere hulpdiensten ook crisisteams onder leiding van de burgemeester van Beek werden ingezet.

De systeemtest beoordeelt de kwaliteit van de crisisorganisatie aan de hand van een Rampbestrijdingsplan (RBP), waarbij dit jaar MAA centraal stond. Tijdens de test waren er waarnemers aanwezig. De systeemtest wordt geëvalueerd.

Multidisciplinaire Informatiekaarten (MIK)

Voor verschillende soorten incidenten waarbij multidisciplinair optreden noodzakelijk is, wordt er een MIK gemaakt. Hierin staat de meest noodzakelijke informatie over grootschalige incidenten beschreven voor crisisfunctionarissen.

In 2023 zijn de volgende kaarten geüpdatet, geïmplementeerd of vastgesteld:

- Implementatie MIK uitval gas
- Implementatie MIK uitval elektriciteit
- Update MIK extreem geweld en mogelijk terrorisme (vaststelling Q1 2024)
- Update MIK cyber (vaststelling Q1 2024)
- Update MIK extreem weer (vaststelling Q1 2024)
- Onderlegger NATO op de MIK Luchtvaartincidentmanagement vastgesteld

Rampbestrijdingsplannen

Als veiligheidsregio bereiden we ons elke dag voor op een nieuwe ramp of crisis. Voor een aantal veiligheidsrisico's maken we daarvoor zogenoemde rampbestrijdingsplannen. Daarin beschrijven we hoe de hulpdiensten met elkaar samenwerken als het veiligheidsrisico tot uiting komt. Tijdens een ramp of crisis moet direct duidelijk zijn wat hulpdiensten doen om mensen en dieren in veiligheid te brengen.

In 2023 zijn de volgende plannen geüpdatet, geïmplementeerd of vastgesteld:

- Verdere implementatie RBP Hoogwater Limburg
- Update RBP Hoogwater Limburg (vaststelling 2024)
- Crisisplan 2024-2027

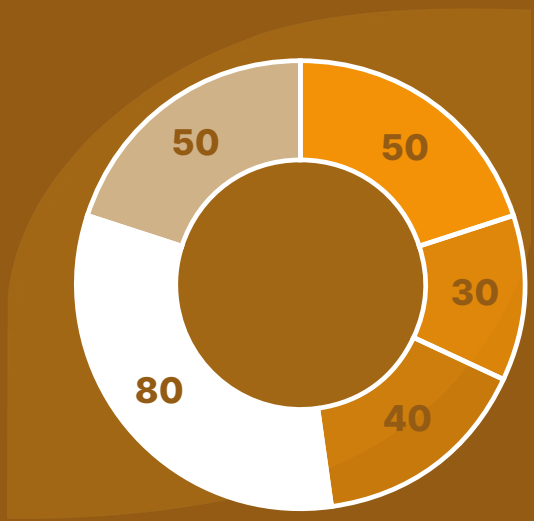
"Als veiligheidsregio bereiden we ons elke dag voor op een nieuwe ramp of crisis."

Langdurige crises

De wereld om ons heen verandert snel en ingrijpend. De afgelopen jaren kregen we naast de zogenoemde flitsramp steeds meer te maken met de voorbereiding op en de bestrijding van langdurige crises. Denk aan de COVID-19 pandemie en de hoogwaterramp in 2021 in onze regio. Ook de opvang van de vluchtelingen uit het door oorlog getroffen Oekraïne of het realiseren van opvangplekken voor asielzoekers die zich melden in Ter Apel, doen een langdurig beroep op Veiligheidsregio Zuid-Limburg als crisisorganisatie.

Limburg tijdelijk thuis voor vluchtelingen

Wereldwijd waren het afgelopen jaar meer dan honderd miljoen mensen op de vlucht. De situatie in opvangcentrum Ter Apel verbeterde niet significant en de opdracht aan de veiligheidsregio's om het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) te blijven ondersteunen bij de opvang van vluchtelingen en asielzoekers bleef in stand. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid verzocht alle veiligheidsregio's dringend om verdere crisisnoodopvang (cno) voor asielzoekers mogelijk te maken.

In 2023 bood Veiligheidsregio Zuid-Limburg op een aantal locaties, verspreid over de gemeenten in Zuid-Limburg crisisnoodopvang. Zo biedt de cno in de gemeente Stein de mogelijkheid tot het opvangen van **50 asielzoekers**. In het Novotel in Maastricht vinden **30 personen tijdelijk onderdak**, net zoals **40 personen in 't LAB**, een bijgebouw van het Gouvernement. In de wijk Nazareth, in het voormalige schoolgebouw Don Bosco, wordt tijdelijk plek geboden aan 8**0 asielzoekers**. De voormalige penitentiaire inrichting Overmaze biedt bovendien plaats aan **50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen**, zogenoemde AMV'ers.

Gebrek aan geschikte opvanglocaties leidt tot creatieve oplossingen

Veel gemeenten geven aan dat er een nijpend tekort is aan geschikte opvanglocaties. De gemeente Landgraaf ziet echter een oplossing in een tijdelijke opvanglocatie met mobiele units, naar een voorbeeld van de gemeenten Bergen en Horst aan de Maas. Op 9 januari 2023 opende op Megaland in Landgraaf een dergelijke opvanglocatie. Deze cno, ingericht met mobiele woonunits bood plaats aan maximaal 150 bewoners. De start van het festivalseizoen op Megaland eind april, maakte dat de locatie op 15 april sloot.

In juni 2023 opende een tweede vergelijkbare cno-locatie aan de Zürichstraat in Sittard. Deze locatie, prominent gelegen achter onze brandweerkazerne Sittard-West en op steenworp afstand van het Fortuna stadion, opende op 12 juni 2023 haar deuren. Deze opvanglocatie, huisvest maximaal 150 bewoners, voor de duur van maximaal twaalf maanden. Dit betekent dat deze locatie op 12 juni 2024 sluit. Op 10 juni konden omwonenden, ondernemers en andere geïnteresseerden een kijkje nemen bij deze noodopvanglocatie.

Opvang ontheemden Oekraïne

Ook in 2023 werkte onze veiligheidsregio, samen met de zestien gemeenten aan een regionale, gecoördineerde opvang, om vluchtelingen uit Oekraïne een veilig onderkomen te bieden en de zorg en aandacht te geven die zij nodig hebben. Er werd gezorgd voor opvanglocaties en het matchen van vraag en aanbod. De gemeenten zorgden daarnaast ook voor de registratie van vluchtelingen. Hiermee komen de vluchtelingen in aanmerking voor onder andere zorg en onderwijs.

In juli 2023 werd de coördinerende rol op het gebied van (crisis)noodopvang overgedragen van de veiligheidsregio's aan de Landelijke en Provinciale Regietafels (LRT & PRT). De veiligheidsregio bleef aan de lat staan voor de coördinatie van de bestaande en nieuwe crisisnoodopvanglocaties in Zuid-Limburg, evenals als voor de coördinatie van de te realiseren opvangplekken voor ontheemden uit Oekraïne. De in 2022 gerealiseerde cno-locatie in de voormalige penitentiaire inrichting Overmaze met opvang voor 400 ontheemden uit Oekraïne, blijft gegarandeerd tot 1 september 2025.

Hoofdstuk 4

Brandweerzorg

Een effectieve organisatie van de brandweerzorg en de bijbehorende taakuitvoering is belangrijk voor de (brand)veiligheid van de burger. De taken van de brandweer zijn divers. Natuurlijk is er het voorkomen, beperken en het bestrijden van brand en het gevaar voor mens en dier bij ongevallen. Daarnaast adviseren we andere overheden en organisaties op het gebied van brandpreventie en brandbestrijding. Ten slotte voert de brandweer taken uit bij het beheersen van crises en het bestrijden van rampen.

Cijfers

Beroeps **196**

Vrijwillig **511**

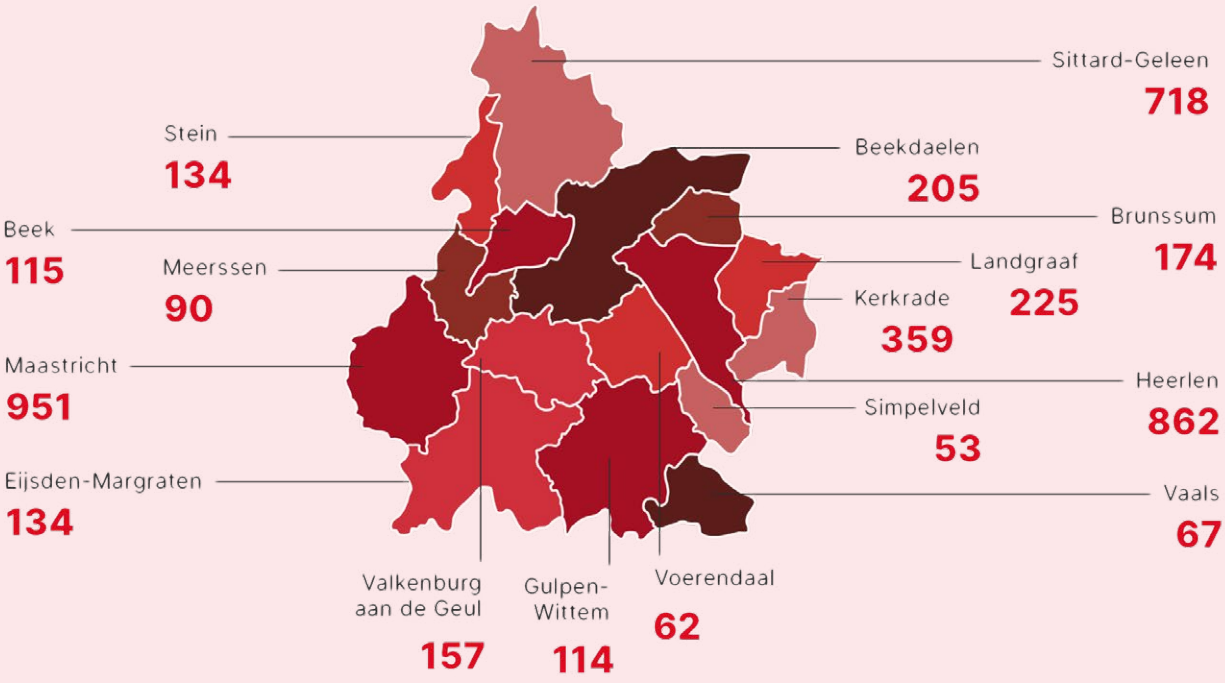
Kazernes **26**

Totaal	**4946**
OMS (Openbaar Meldsysteem)	**81**
PAC (Particuliere Alarmcentrale)	**2**
Brand gebouw	**410**
Brand natuur	**20**
Brand auto	**303**
Brand buiten	**597**

Aantal incidenten waarvoor de brandweer is gealarmeerd

Technische hulpverlening	**900**
Dienstverlening (o.a. stankoverlast, reinigen wegdek, stormschade en wateroverlast)	**2633**

Aantal incidenten waarvoor de brandweer ter plaatse is geweest per gemeente

Oefenen op Campus Vesta

Jaarlijks oefent de brandweer op locatie een van de volgende thema's: IBGS (Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen), brand, technische hulpverlening of waterongevallen. Dit jaar was het de beurt aan het thema brand op Campus Vesta in Antwerpen. Voorheen een militaire basis, nu een multidisciplinair opleidingscentrum. Onderverdeeld in 42 oefendagen bekwaamden zo'n vierhonderd brandweercollega's zich verder in hun vak. Dit deden zij aan de hand van een scenario brandbestrijding en wisten zich daarbij ondersteund door medewerkers vanuit de hele organisatie.

Oefencarrousel

Binnen het verzorgingsgebied van een kazerne (het gebied waar de kazerne staat) wordt regelmatig op locatie geoefend. Tijdens deze dagen (die we oefencarrousel noemen) worden diverse basisverrichtingen geoefend. Verschillende incidenten worden in scéne gezet waarin de kerntaken brandbestrijding, technische hulpverlening, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en voorbereiding op waterongevallen waren verwerkt.

Meldkamer Brandweer

Op de Meldkamer Brandweer werken centralisten van Brandweer Zuid-Limburg en Brandweer Limburg-Noord (Veiligheidsregio Limburg-Noord) nauw samen met de politie en ambulancedienst. Er werken zeventien centralisten, vijf combi-centralisten, zes calamiteitencoördinatoren, één coördinator meldkamer en één teamleider meldkamer. Samen verwerkten zij het afgelopen jaar 7.576 112-telefoontjes. Per incident komen er vaak meerdere telefoontjes binnen.

> “Samen verwerkten zij het afgelopen jaar 7.576 112-telefoontjes.”

BRZO-bedrijven

In onze regio bevinden zich vijftien BRZO (Besluit risico's zware ongevallen) bedrijven. Dit zijn bedrijven waar veel met gevaarlijke stoffen gewerkt wordt. Chemelot geldt als één BRZO-bedrijf, maar bestaat zelf nog eens uit twintig BRZO-bedrijven.

Controles, inspecties en adviezen

Inspectie BRZO	35	Advies milieuvergunning	48
Handhavingsadvies	399	Advies evenementen	250
Advies ruimtelijke ordening	99	Advies bouwvergunning	844

Team Brandonderzoek

Brandonderzoek is voor onze organisatie een manier om te leren en speelt een belangrijke rol bij de nazorg. Het levert informatie op over oorzaken van branden, brandverloop, de effectiviteit van preventieve voorzieningen en onze eigen inzet en helpt ons om betere voorlichting te kunnen geven. Door brandonderzoek kunnen we trends zien en deze vertalen naar les- en leerstof, zodat we als brandweer veilig en op de juiste manier kunnen optreden. Ons Team Brandonderzoek (TBO) komt niet bij elke brand ter plaatse. In 2023 werd TBO 54 keer opgeroepen. Dat resulteerde in 36 terugkoppelingen. De bevindingen en leermomenten werden steeds gedeeld met de directbetrokkenen (bijvoorbeeld de ingezette ploeg of Team Risicobeheersing) en in indien aan de orde, breder binnen de organisatie.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Colofon

Dit is een uitgave van Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Tekst & redactie: Communicatie Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Foto's: Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Vormgeving & productie: Aviso

Bezoekadres

Meld- en Coördinatiecentrum
Prins Bisschopsingel 53
6212 AB Maastricht

Postadres

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Postbus 35
6269 ZG Margraten

t 088 - 450 74 50
e info@vrzl.nl
i www.vrzl.nl

2023

Jaardocument VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN 5
1.1 Voorwoord 5
1.2 Leeswijzer 6
1.3 Bestuur 6
1.4 Deel A – Samenvatting VRZL jaarrekening 2023 7
1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 7
1.4.2 Economisch beeld 7
1.4.3 Financiële kengetallen 8

2 DEEL B – JAARVERSLAG 11
2.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 11
2.1.1 Omvangrijk netwerk 11
2.1.2 Missie, visie en kernwaarden 11
2.1.3 Doel 12
2.1.4 Ons werkgebied 12
2.1.5 Beleidskader 13
2.1.6 Wat heeft het gekost? 13
2.2 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 14
2.2.1 Wie zijn we? 14
2.2.2 Waar staan we voor? 14
2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan? 15
2.2.4 Wat heeft het gekost? 19
2.3 Programma Brandweerzorg 20
2.3.1 Wie zijn we? 20
2.3.2 Waar staan we voor? 20
2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan? 20
2.3.4 Wat heeft het gekost? 27
2.4 Paragrafen 28

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 28
2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 35
2.4.3 Financiering 35
2.4.4 Bedrijfsvoering 37
2.4.5 Verbonden partijen 46
2.4.6 Wet open overheid (WOO) 47
2.5 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) 48
2.6 Hoogwaterramp 48
2.7 Oekraïne / Crisis noodopvang asielzoekers 49
2.8 Meerjarenbeleidsplan VRZL 2024-2027 50
2.9 Afronding Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg 51
2.10 Huisvesting bestuurlijke opdracht 52
2.11 Wet gemeenschappelijke regelingen 52

3 DEEL C – JAARREKENING 53
3.1 Balans (voor resultaatbestemming) 54
3.2 Overzicht van baten en lasten 56
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 57
3.4 Toelichting op de balans 57
3.4.1 Vaste activa 60
3.4.2 Vlottende activa 61
3.4.3 Vaste passiva 64
3.4.4 Vlottende passiva 67
3.4.5 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 68
3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 69
3.5.1 Algemeen 69
3.5.2 Algemene dekkingsmiddelen 69
3.5.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 70
3.5.4 Programma Brandweerzorg 71
3.5.5 Bedrijfsvoering (overhead) 72
3.5.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen 72

3.5.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 73
3.5.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien 73
3.5.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma 73
3.5.10 Structureel begrotingssaldo 74
3.5.11 Begrotingsrechtmatigheid 75
3.5.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 76
3.5.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat 78
3.6 Financiële rechtmatigheidsverantwoording Veiligheidsregio Zuid-Limburg 79
3.7 Sisa-verantwoording 80
3.8 Taakvelden 81

4 OVERIGE GEGEVENS 82
4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 82

5 BIJLAGE 83
5.1 Bijdrage gemeenten 2023 83

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 VOORWOORD

Als veiligheidsregio willen we, net als iedere organisatie, elke dag opnieuw een beetje beter worden. Met elkaar onze jaarlijkse doelstellingen behalen. Werkprocessen slimmer inrichten en onze dienstverlening verbeteren. Het wezenlijke verschil met veel andere organisaties: zodra de pieper gaat om in de bres te springen bij een brand, hulpverlening of 'flitsramp', moet de rest van het werk wijken. Of het 'reguliere' werk komt er gewoon bovenop. En dat is prima. Hulpverlenen bij rampen en crises is onze primaire taak. Het geeft ons voldoening. Het geeft ons wilskracht om de lat nog wat hoger te leggen.

Ook bij langdurige crises, staan we – dag in dag uit – klaar om te helpen. In 2023 hebben we samen met onze gemeenten bemiddeld tussen vraag en aanbod van opvanglocaties en woningen. We stemmen af met de ministeries. En we hebben geholpen om noodlocaties in te richten. Ook veren wij mee op het moment dat aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moet worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. Onze capaciteit en inzet werd tot een maximum gestretcht. En dat gold evengoed voor alle betrokken gemeenten.

Daarnaast runnen wij als hulpverlener en netwerkpartner zelf ook 'gewoon' een organisatie. Een organisatie die we meer robuust en toekomstbestendig dienen te maken. Ook op dat vlak hebben we stappen gezet in 2023. Het is ons gelukt nieuw talent te werven op de vacatures die open stonden ter versterking van de crisisbeheersing en rampenbestrijding waarvoor we extra BDuR middelen hebben ontvangen en daarmee kwetsbaarheden te verminderen. Het lukt ons ook de eigen werkprocessen en onze dienstverlening te verbeteren. Het lukt ons alle GRIP-opschalingen van dit jaar te evalueren en onze manier van werken aan te scherpen met wat wij daaruit leerden. We onderzochten hoe in 2030 adequate brandweerzorg te kunnen blijven leveren. We startten de dialoog over 'Welke vernieuwingen zijn nodig in onze huisvesting en wat is haalbaar?' Binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding organiseren we de versterking van de organisatie in de breedte (dus ook met de partners) en geven we invulling aan de opdrachten die met de beschikbaarstelling van de extra BDRUR middelen meegekomen zijn. Met name de inzet bij langdurige crises is een aandachtspunt. Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 is in 2023 afgerond en bestuurlijk vastgesteld. Daarmee liggen onze ambities voor de periode tot eind 2027 vast. We zijn hard aan het werk om de vertaling naar het nu en naar acties en projecten te maken. En vanzelfsprekend worden incidenten bestreden, vergunningen verleend, risico's voortdurend in kaart gebracht en blijft de meldkamer operationeel.

Dit alles bij elkaar vergt wat van onze mensen. Een winnaarsmentaliteit. Daarbij draait winnen niet om het verslaan van een denkbeeldige 'concurrent' of het persé halen van onze jaarlijkse (financiële) doelstellingen. Winnen gaat over accepteren van omstandigheden waar je geen invloed op hebt en het vinden van de kracht om moeilijke omstandigheden die je wél in de hand hebt, te veranderen.

Dank aan de collega's van de gemeenten die zich inzetten om zaken voor elkaar te krijgen rondom de crisisopvang. Dank aan de collega's van onze organisatie die zich zo flexibel opstelden of ervoor zorgden dat de dagdagelijkse werkzaamheden gewoon doorliepen.

Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. In financiële zin leverde dat incidenteel middelen op. Met die incidentele middelen waren we als organisatie in staat om een aantal zaken zelf op te pakken en hoefden we die claims niet door te zetten bij gemeenten. We konden zelf voorzien in de extra dotatie die voor FLO noodzakelijk was, we konden zelf de extra energiekosten over 2023 opvangen en konden een incidentele bijdrage leveren (alleen in 2023) aan de gestegen CAO kosten. Op die wijze hebben de gezamenlijke inspanningen ook geleid tot gezamenlijk voordeel. Het resultaat over 2023 is mede door deze incidentele middelen positief (€ 1,9M). Een voorstel voor de bestemming van dit resultaat is onderdeel van deze jaarrekening waarbij wij nu onder meer inzetten op een gedeeltelijke teruggave aan de gemeenten, het aanvullen van de algemene reserves om mogelijke risico's beter af te kunnen dekken en de vorming van een reserve voor risico's rondom de aankomende energietransitie.

Ik kijk trots terug op de prestaties die we ook in 2023 weer geleverd hebben.

Léon Houben

Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

1.2 LEESWIJZER

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) blikt terug op de financiën en het beleid van 2023. Onze jaarrekening bestaat uit drie delen. In het eerste deel (deel A) is een managementsamenvatting te vinden. Daarin geven we een beeld wat de Veiligheidsregio doet en bieden we een overzicht van de inkomsten en uitgaven en andere financiële kerngetallen. In het tweede deel (deel B) is het complete jaarverslag te vinden met verantwoording per programma en in het derde deel (deel C) is de financiële jaarrekening opgenomen.

De toelichting wie verantwoordelijk is voor het opstellen van deze stukken, is al op de volgende pagina te lezen onder hoofdstuk 1.3: ‘bestuur’.

1.3 BESTUUR

VRZL is een verplichte gemeenschappelijke regeling die de gemeenten in Zuid-Limburg in stand houden. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen ervan.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2023) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter
		Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is (per 31 december 2023) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten - Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt - van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer A.P. Krijnen	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers - Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts - Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw S.C.J. Scheepers	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.4 DEEL A – SAMENVATTING VRZL JAARREKENING 2023

De jaarrekening VRZL 2023 in het kort:

1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze *pay-off*. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

1.4.2 Economisch beeld

We kunnen niet om de twee grote crises heen welke ook dit jaar een enorme impact hebben gehad op de taken van de VRZL, de opvang ontheemden Oekraïne ten gevolge van de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Maar 2023 stond ook in het teken van de definitieve afhandeling van de Hoogwaterramp van 2021.

Oekraïne-crisis

Het jaar 2023 kende een enorme administratieve inspanning om de afhandeling van de Oekraïne-crisis mogelijk te maken. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen.

Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is hiertoe onder meer een voorschot verstrekt en de meerkosten worden conform landelijk beleid gedeclareerd op basis van de vastgestelde en goedkeurende accountantsverklaring vóór 15 juli 2024. Met name de teams binnen bedrijfsvoering hebben extra inspanningen geleverd om de enorme stroom aan facturen, contracten, aangegane verplichtingen te matchen, te controleren, te verwerken en te declareren.

Crisisnoodopvang Asielzoekers

Dit geldt ook voor de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Vanwege de hoge instroom van asielzoekers is er een voortdurende hogere vraag ontstaan voor opvanglocaties. VRZL heeft dit gecoördineerd namens de deelnemende gemeenten en dit heeft een extra claim gelegd op de eigen capaciteit en ging gepaard met hoge kosten. Deze kosten worden maandelijks afgerekend met en vergoed door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Vermeldenswaardig is ook dat in samenwerking met de gemeente Sittard op 12 juni 2023 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel is, naast het gebouw van de VRZL, voor maximaal 300 asielzoekers. Dit voor de duur van één jaar.

Hoogwater in Limburg
In de maand juli 2021 is Zuid-Limburg getroffen door een Hoogwaterramp van exceptionele proporties. Vijf dagen lang is onze organisatie op de proef gesteld en waren we maximaal opgeschaald. VRZL is verantwoordelijk geweest voor de coördinatie van de hulpverlening. Samen met onze vertrouwde partners en met hulp van velen uit andere veiligheidsregio's en uit andere organisaties hebben we een gigantische klus geklaard.

Gezien de omvang en impact is sprake van forse financiële consequenties. In eerste aanleg moet daarbij natuurlijk vooral aan de schade voor getroffen burgers en bedrijven worden gedacht, maar de bestrijding van de (gevolgen van) de ramp is een kostbare aangelegenheid voor de betrokken (overheids)organisaties. Volgens artikel 55 lid 2 van de Wet veiligheidsregio's verleent de Minister een bijdrage voor de kosten die voor een veiligheidsregio voortvloeien uit de uitoefening van haar taken.

VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de WTS alsook bij de WVR. Beide claims zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beoordeeld met als uitkomst dat de door VRZL ingediende claims volledig zijn gehonoreerd, waardoor VRZL geen financieel nadeel heeft ondervonden. De vorderingen die waren opgenomen in de balans van de jaarrekening 2022 zijn daarmee gemitigeerd. Een en ander is afgerond in de eerste maanden van 2023

1.4.3 Financiële kengetallen

Algemene dekkingsmiddelen: (bedragen x € 1.000) (zie hoofdstuk 3.3.2)

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	-	-	691	417
Totaal	**53.539**	**51.975**	**57.229**	**56.955**

Resultaat 2023: (zie hoofdstuk 3.3.13)
Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt € 1.939.693 positief (inclusief GHOR, € 240.448 positief) Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2023.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2023	Rekening 2023
Positief resultaat over 2023 met verwerking positief resultaat GHOR	**1.939.693**
Positief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	1.699.245
Positief resultaat GHOR	240.448

Toevoeging aan de algemene reserve
De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29.In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, **€ 782.288** toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.

Teruggave deelnemende gemeenten VRZL
Voorgesteld wordt om **€ 1.157.405** te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

Weerstandsvermogen VRZL: (zie hoofdstuk 2.4.1.5)
Op 31 december 2023 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	**31 december 2023**
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	1.451
Omschrijving	**31 december 2023**
Weerstandsvermogen	0,38

Op grond van dit cijfer is de conclusie dat het geraamde weerstandsvermogen voor de Veiligheidsregio als geheel ruim onvoldoende is.

Structureel begrotingssaldo: (zie hoofdstuk 3.3.10)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving (x € 1.000)	**2021**	**2022**	**2023**
Saldo baten en lasten	-1.036	-255	2.950
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	916	-147	-1.010
Begrotingssaldo na bestemming	**-120**	**-402**	**1.940**
Incidentele storting voorziening FLO	-1.000	-	-900
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	191	-	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	90	-	-
Eenmalige uitkering CAO		-686	-
Incidente storting voorziening groot onderhoud panden		-682	-
Hoogwaterramp		335	-
Onvoorzien			-196
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2022			1.290
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2023			3.150
Rente schatkistbankieren			484
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	35	99	-
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	547	514	265
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	255		-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	261	82	250
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB		195	25
Incidentele stortingen ingroeireserve kapitaallasten		-300	-750
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**379**	**-443**	**3.618**
Structureel begrotingssaldo	**-499**	**41**	**-1.678**

Het structureel begrotingssaldo 2023 is € 1.678.000 negatief (2022: € 41.000 positief). Onderstaand beschrijven wij de voornaamste oorzaak van dit negatieve structureel begrotingssaldo.

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeentelijke bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging is in 2023 niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage na toepassing van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023. Hierdoor ontstaat een structureel tekort op de loonkosten bij VRZL. Dit structureel tekort kent per 31 december 2023 een omvang van € 1.629.029.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van deze structurele impact. Door de ontvangst van incidentele middelen heeft VRZL in samenspraak met het AB besloten deze structurele impact in 2023 niet met deelnemende gemeenten af te rekenen.

Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en tevens ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao lasten ten bedrage van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel, en dit voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens ertoe zal leiden dat het weerstandsvermogen VRZL fors verbeterd wordt.

In paragraaf 2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een specifieke duiding van de structurele Cao kosten uitgebreid beschreven.

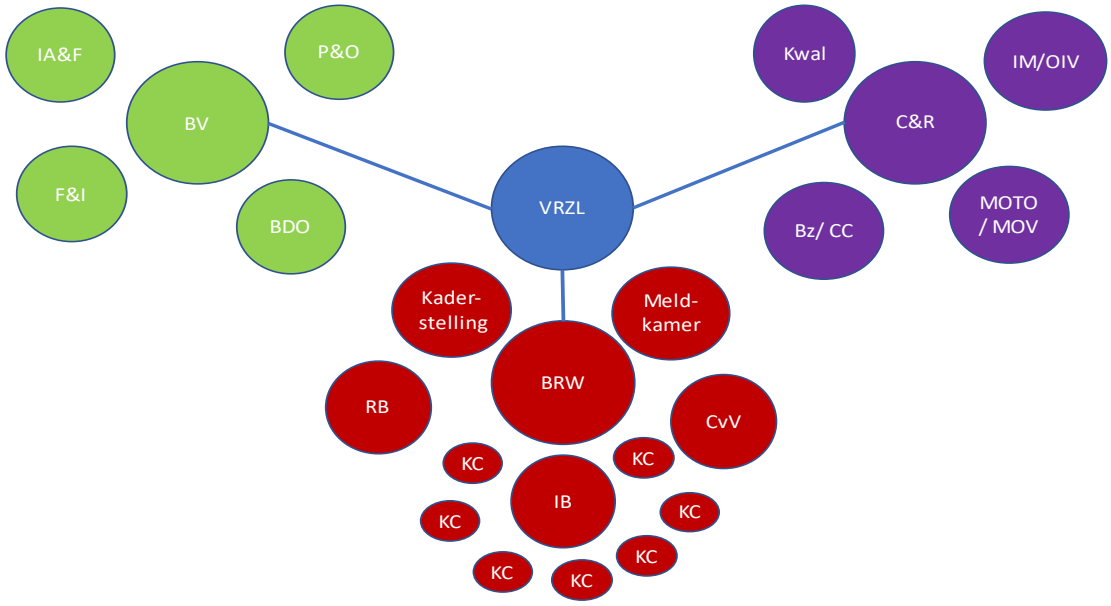
2 DEEL B – JAARVERSLAG

In dit deel volgt een verantwoording van de programma's Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, Brandweerzorg en Bedrijfsvoering waarin we ook toelichten wat ze doen en waar ze naartoe werken. We beginnen onze toelichting echter op concern niveau.

2.1 WIE WIJ ZIJN EN WAT ONS DOEL IS

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: dat van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en dat van Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

2.1.1 Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met de 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

2.1.2 Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

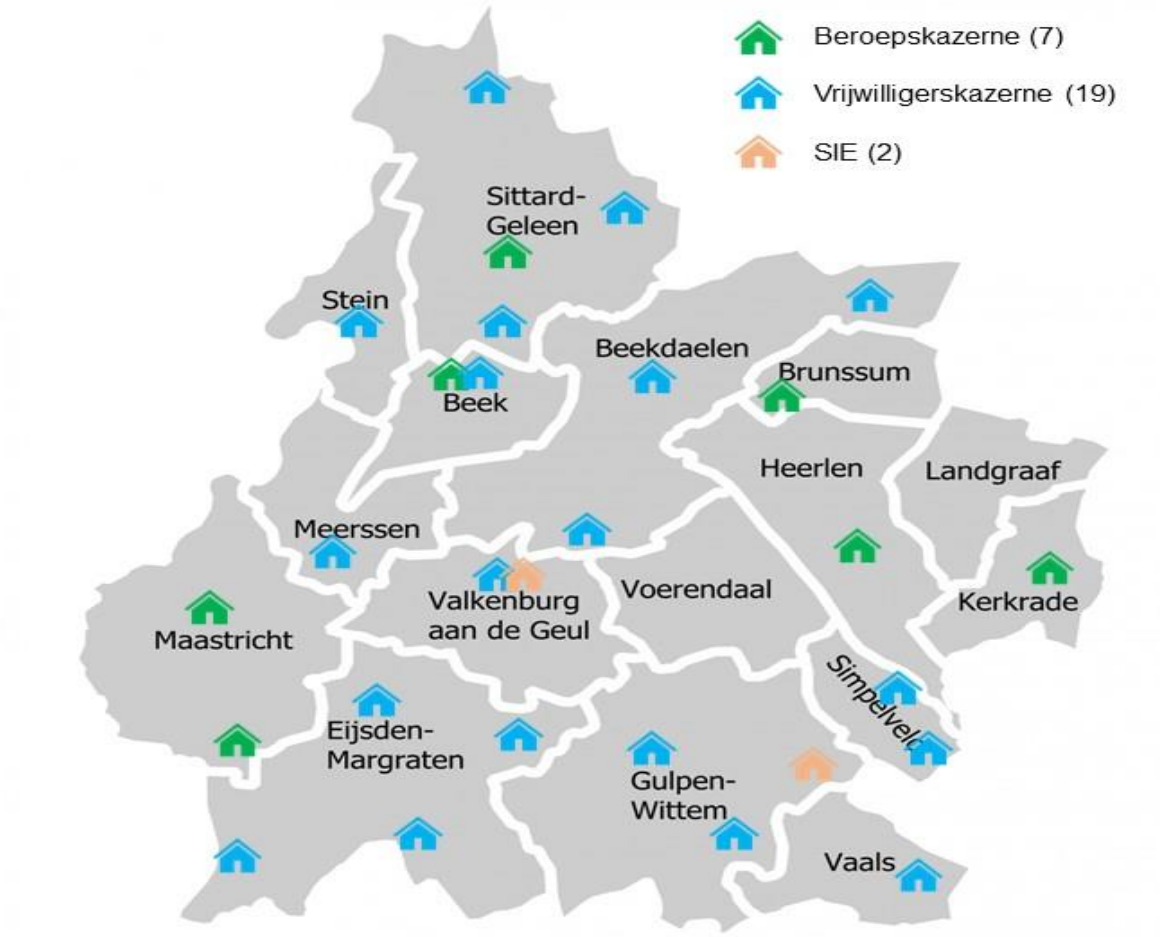
2.1.3 Doel

VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

2.1.4 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

2.1.5 Beleidskader

Voor het functioneren van de organisatie binnen de bestuurlijk juridische context van een gemeenschappelijke regeling is een scala aan wettelijke regelgeving en bestuurlijke afspraken van toepassing. Belangrijke elementen daarin zijn bijvoorbeeld:

- Gemeenschappelijke regeling VRZL
- Organisatieverordening
- Controleverordening
- Verordening financieel beheer
- Treasurystatuut
- Meerjarenbeleidsplan 2020-2023 VRZL
- Regionaal Crisisplan
- Regionaal Risicoprofiel
- Diverse rampbestrijdingsplannen voor specifieke categorieën objecten
- Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg

De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 geactualiseerd en dat betekent dat alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 aangepast dienen te worden. Wij zijn daar samen met andere verbonden partijen en begeleid door Boels Zanders mee aan de slag en hebben in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2023 de eerste nieuwe concepten voorgelegd ter bestuurlijke besluitvorming. Deze zullen daarna nog verder in procedure gebracht worden. In de vergaderingen van het Algemeen Bestuur hebben we in 2023 maar zullen we ook in 2024 daar waar mogelijk een update geven.

2.1.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**66.633**	**53.920**	**85.687**	**89.873**
Lasten	**52.990**	**46.541**	**69.034**	**70.873**
Overhead	10.312	9.996	11.819	12.057
Onvoorzien	-	10	196	196
Totaal	**10.312**	**10.006**	**12.015**	**12.253**
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**-1.473**	**3.628**	**3.797**
Mutatie reserves	**147**	**-1.154**	**1.010**	**1.010**
Resultaat	**-402**	**-**	**-**	**1.940**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.2 PROGRAMMA CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING (INCLUSIEF GHOR)

2.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om inzicht in en de beheersing van risico's (volgen, voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende clusters van activiteiten:

- Informatiemanagement (IM)
- Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg.
- EMRIC

In deze jaarrekening worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

2.2.2 Waar staan we voor?

Wij inventariseren de grootschalige risico's in onze veiligheidsregio en in een straal daar om heen. Als wij onze risico's kennen kunnen we ons daarop voorbereiden. Wij staan voor een adequate voorbereiding en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en voor het leveren van een adequate bijdrage op bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door een adequate uitvoering van onder meer risicobeheersing, communicatie en informatiemanagement. Een goed kwaliteitszorgsysteem maakt dat we daarin monitoren en verbeteren waar het kan.

Binnen bevolkingszorg komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet Veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven.

Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten net zoals de overige interne partners brandweer, Politie en GHOR conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar ten behoeve van de GRIP-opschaling.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2023-2026. Dat is in 2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR heeft daar aan bijgedragen.

De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie hebben voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meegebracht. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten.

Na afloop van de crisissituatie rondom COVID-19 is er slechts beperkt tijd geweest voor herstel. Ook voor de GHOR vergt het ondersteunen van de crisisorganisatie rondom Oekraïne en CNO de nodige tijd. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg kende een enorme inhaalslag in 2022 en ook 2023 is een druk evenementenjaar.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg.

2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan?

Door de vloeiende overgang van COVID-19, de Hoogwaterramp naar de opvang ontheemden Oekraïne en de Crisis Noodopvang Asielzoekers, is er geen hersteltijd geweest voor de organisatie. We merken dat dit impact heeft op onze medewerkers en op de crisis-medewerkers van de aansloten partners en gemeenten. We zoeken naar een herinrichting van onze crisisstructuur om collega's niet meer te hoeven overbelasten ten tijde van langdurige crisis. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises gedeeltelijk vertraging hebben opgelopen bij het uitvoeren hiervan. Een aantal activiteiten is daarom in 2023 minder intensief opgepakt dan verwacht.

Samenwerking

Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode.

Bevolkingszorg en evenementen

<u>Project opvang vluchtelingen</u>

Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert en organiseert de crisisnoodopvang van asielzoekers met ondersteuning van gemeenten. Beide opdrachten zijn projectmatig weggezet door externe inhuur t.b.v. coördinatie. Hierdoor kunnen de collega's binnen bevolkingszorg zich volledig richting op de reguliere werkzaamheden met betrekking tot C&R.

<u>Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg</u>

Op 7 juli 2023 heeft ons Algemeen Bestuur ingestemd met het landelijke eindvoorstel 'Uniformiteit Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg'. Deze landelijke opdracht vanuit het Veiligheidsberaad beoogt een uniform kwaliteitsniveau van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie binnen de 25 veiligheidsregio's. In het eindvoorstel is geadviseerd om een heldere definitie van bevolkingszorg op te nemen in de wet, landelijk vastgestelde kwaliteitsindicatoren te gaan hanteren, een achttal kernfuncties voor Bevolkingszorg wettelijk vast te leggen (incl. vakbekwaamheidseisen) en een regierol wettelijk te verankeren voor de besturen van veiligheidsregio's. Deze adviezen worden conform een landelijk implementatieplan in 2024 en 2025 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

<u>Samenwerkingsovereenkomst Bevolkingszorg</u>

Op 1 december 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio een geactualiseerde 'Samenwerkingsovereenkomst Bevolkingszorg Zuid-Limburg' vastgesteld. In deze overeenkomst maken de gemeenten afspraken over de onderlinge samenwerking en bijstandsverlening in het kader van de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding, Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie.

De nieuwe afspraken zijn gericht op de invulling van de crisisfuncties voor crisiscommunicatie en de Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz).

Project nieuwe evenementen software 2024
In 2023 is, na heroverweging van de verantwoordelijkheden rondom het proces evenementen, en in navolging hierop in opdracht van de gemeenten, gestart met een project ter verbetering of vervanging van de huidige evenementenapplicatie EvenementAssistent. Voor dit project is een externe projectleider aangesteld. De projectdoelstelling van het project is om ervoor te zorgen, dat ten tijde van het verlopen van het onderhoudscontract op 31 dec 2024 van de huidige EvenementAssistent er continuïteit geboden wordt voor het registratie- en vergunningverleningsproces van evenementen bij alle gemeenten en hulpdiensten binnen VRZL.

Provinciaal Risicoprofiel en Beleidsplan
In 2023 is ons risicoprofiel, in samenwerking met onze buurregio Veiligheidsregio Limburg-Noord, en met input van al onze (keten)partners, opnieuw geïnventariseerd en geactualiseerd. Het Provinciaal Risicoprofiel heeft tevens als input gediend voor het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en vervolgens het crisisplan van VRZL.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes: we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK werkten we ook in 2023 samen met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's werken we samen om in Zuid-6 verband de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief).

In 2023 hebben we verder gewerkt aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden, om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.

MOV en MOTO

Crisisplan en rampbestrijdingsplannen
Het actueel houden van de wettelijk verplichte plannen (crisisplan en rampbestrijdingsplannen) en afgeleiden hiervan (multidisciplinaire informatiekaarten) gebeurt in een drie- of vierjaarlijkse cyclus. In 2023 is conform deze planning het crisisplan geactualiseerd. Voor het RBP Hoogwater Limburg geldt dat de hoogwaterramp in 2021 aanleiding is geweest om het RBP Hoogwater Limburg enkele jaren op rij te actualiseren in een hogere snelheid dan de wettelijke cyclus voorschrijft . Bijgevolg is in 2023 het RBP Hoogwater Limburg van december 2022 geïmplementeerd en is tegelijkertijd het RBP inhoudelijk verder geactualiseerd (vaststelling staat gepland voor begin 2024); daarnaast is de operationele multi-actielijst hoogwater Maas geüpdatet en zijn de eerste multi-actielijsten hoogwater zijrivieren opgeleverd. We hebben in 2023 ook een RBP uit gefaseerd, te weten het RBP NATO Base Geilenkirchen; hiervoor in de plaats is er een oplegger NATO vastgesteld voor bij de MIK Luchtvaartincidentmanagement.

Overige plannen

Op het vlak van de planvorming is naast het actualiseren van crisisplan en RBP's ook gewerkt aan het onderhoud van Multidisciplinaire Informatie Kaarten (MIK's), bereikbaarheidskaarten en operationele bladen voor de meldkamer, inclusief het voeren van de benodigde overleggen en afstemmingen. Het resultaat is onder meer dat de in 2022 geactualiseerde MIK's zijn geïmplementeerd, en dat verschillende andere MIK's waaronder die voor cyber en die voor extreem geweld & mogelijk terrorisme zijn geactualiseerd (definitief conceptfase). Ook is op het thema cyber de verbinding gelegd met het RIEC, onder meer door deelname van VRZL aan de cyber oefendriehoek van het RIEC. Ook op het gebied van preparatie rondom Chemelot is het nodige geïnvesteerd: de werkgroep Intensivering samenwerking VRZL-Sitech is ook dit jaar op tweewekelijkse basis doorgegaan en er is gewerkt aan een verkeerscirculatieplan Chemelot.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen

Naast planvorming is ook het vakbekwaam worden en blijven van functionarissen belangrijk. We hebben immers niet dagelijks een multidisciplinaire opschaling, maar dienen wel voorbereid te zijn en weten wat we moeten doen als het er om gaat. Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) heeft ook in 2023, conform de opgestelde oefenkalender, middels verschillende activiteiten bijgedragen aan de doorontwikkeling en bekwaamheid van de crisisorganisatie. Ook worden functionarissen in deze activiteiten meegenomen in de ontwikkelingen die komen uit de overige processen (waaronder nieuwe planvorming vanuit MOV, leerrapportages vanuit kwaliteit en ontwikkelingen vanuit Bevolkingszorg, communicatie en informatiemanagement). Zo zijn de CoPI-oefeningen gerealiseerd in de regio; zijn de ROT-oefeningen georganiseerd waarbij, in samenwerking met Chemelot, meer dan 180 functionarissen in een dynamisch scenario hebben kunnen trainen; zijn er verschillende bijeenkomsten op BT-niveau uitgevoerd en heeft de voorbereiding en uitvoer van de systeemtest "Maastricht Aachen airport" in combinatie met first responders plaatsgevonden. Daarnaast zijn er verschillende activiteiten georganiseerd zoals een bijeenkomst ten behoeve van "leiding en coördinatie", een bijeenkomst ten behoeve van de doorontwikkeling van informatiemanagement, en tabletops zoals het doorleven van het scenario infectieziekte bij MAA. Ook is er wederzijdse euregionale aansluiting geweest en zijn er verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van monodisciplinair opleiden trainen en oefenen van bevolkingszorg/crisiscommunicatie.

Risico- en crisiscommunicatie

Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan en in 2023 voortgezet.

De komende jaren is er veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Daarnaast vroeg de crisiscommunicatie rondom COVID-19, de afhandeling van het Hoogwater, de opvang ontheemden vanwege de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers de nodige communicatie-tijd van medewerkers. Er werd voor 2023 wederom een enorme crisisinzet van VRZL verwacht. Deels hebben we dat moeten invullen met inhuurkrachten omdat er een groter en langduriger beroep op de crisisorganisatie werd gedaan dan de bestaande capaciteit kon invullen. Deze kosten van inhuur worden conform toezegging van het ministerie gedeclareerd en vergoed.

Met het oog op een kwalitatieve en kwantitatieve borging van de crisiscommunicatiepiketten zijn er een aantal verbeteringen in het piketsysteem doorgevoerd. Een speciale werkgroep met vertegenwoordigers van VRZL en de gemeenten heeft hiervoor intensief overleg gevoerd met alle betrokkenen en diverse (externe) experts. De werkgroep heeft een aantal concrete verbeterpunten geformuleerd en deze zijn in het najaar geaccordeerd door de directie en vervolgens in december vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De aanpassingen houden onder meer in dat elke Zuid-Limburgse gemeente op basis van haar inwonertal functionarissen beschikbaar stelt voor een rol in de crisiscommunicatie. Daarnaast wordt het aantal functionarissen per piketpool vanaf 2024 vergroot en zal de rol van communicatieadviseur in het GBT/RBT in beginsel worden ingevuld door adviseurs uit de incidentgemeente (met een regionale achtervang). De uitrol van deze verbeteringen vindt in 2024 plaats.

Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorgsysteem
Het kwaliteitszorgsysteem evolueert en wordt steeds steviger. Partners worden actiever betrokken bij evaluaties. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie en de mensen in de crisisorganisatie. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

Alle GRIP-incidenten binnen de VRZL worden multidisciplinair en met input van de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang. Ook andere dan GRIP-incidenten worden op dezelfde manier geëvalueerd, indien daar aanleiding toe is. In 2023 zijn 15 evaluaties uitgevoerd; daarnaast is er gewerkt aan implementatie van de geconstateerde verbeterpunten van de incidenten uit 2022 en de verbeterpunten die hieraan toegevoegd werden in de loop van 2023. Hiervoor wordt verwezen naar de Verbetermonitor januari-juni 2023 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 13 oktober 2023) en de Verbetermonitor 2023 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 11/12 april 2024).

GRIP-Atlas
In 2023 hebben we een nieuwe, laagdrempelige en veel inzichtelijker tool GRIP-Atlas in gebruik genomen voor de ontsluiting van de evaluatierapporten. Hierdoor stimuleren we crisisfunctionarissen, maar ook onze eigen medewerkers en gemeenten, om de leerrapportages daadwerkelijk te gebruiken. Tegelijkertijd geeft de tool ook een stuk inzicht dat nu ontbreekt of handmatig gegenereerd moet worden in bestuurlijke rapportages.

Eigen Periodiek Beeld
Omdat wij het als VRZL belangrijk vinden om zelfinzicht te hebben in de operationele prestaties van onze crisisorganisatie, hebben we in 2023 een “Eigen Periodiek Beeld Operationele Prestaties Crisisorganisatie 2022” opgesteld (aan uw bestuur aangeboden in juli 2023). Deze analyse is onder andere gebaseerd op alle GRIP-evaluaties die VRZL in 2022 heeft uitgevoerd. VRZL komt met dit Eigen Periodiek Beeld tevens tegemoet aan de nieuwe inspectieverplichting om jaarlijks een rode-dradenanalyse aan te leveren.

Landelijke ontwikkelingen
Om zo goed mogelijk de landelijke ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise van de gezamenlijke veiligheidsregio’s, zijn we aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio’s en sinds 2022 ook bij het Netwerk Kennisregie, Om diezelfde reden hebben wij in 2023 het (mede-)initiatief genomen om landelijke sessies te organiseren om van en met elkaar te leren van de rode-dradenanalyses. Dat heeft tevens geleid tot de verkenning van een nieuw op te richten Netwerk Evalueren (al dan niet onder het reeds bestaande Netwerk Kwaliteitszorg), aan welke inrichting VRZL ook in 2024 zal bijdragen.
Een voorbeeld van de landelijke ontwikkelingen die we volgen en waar we in participeren, is de discussie over de uitfasering van het WAS. Ook in 2023 hebben we nadrukkelijk en herhaaldelijk geageerd tegen een (te snelle) uitfasering van het WAS. Middels een werkbezoek van de betreffende ambtenaren van het ministerie, maar ook middels het stellen van vragen en uiten van bezwaren in diverse landelijke gremia hebben we hiervoor aandacht gegenereerd. Mede hierdoor is een besluit om uit te faseren voorlopig uitgesteld.

Toekomstbestendigheid
In 2023 is de blik gericht op 2030 en is met ons bestuur nagedacht over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat heeft duidelijker vorm gekregen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

De opdracht om crisisbeheersing te versterken ging gepaard met het beschikbaar stellen van extra BDuR gelden. Met deze extra gelden is onder meer uitbreiding van het aantal FTE bij het programma C&R gerealiseerd, waaronder ook uitbreiding van het aantal FTE dat zich expliciet met kwaliteitszorg bezighoudt. Ook zijn we in het kader van de genoemde versterking en toekomstbestendigheid van crisisbeheersing gestart met het onderzoeken welke structuur het meest geschikt is voor langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur, zoals bedoeld voor flits-rampen, is niet bedoeld of geschikt om ook langdurig ingezet te worden; tevens willen we bekijken hoe we bij een langdurige crisis onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen zo min mogelijk behoeven te temporiseren. Na enkele design thinking sessies in de zomer van 2023 is in december 2023 het project “Langdurige crises” gestart, dat tot een concreet voorstel zal leiden in 2024.

In figuur 1 is het aantal GRIP-incidenten in 2023 weergegeven.

2023	
GRIP 1	12
GRIP 2 (inclusief OKO-opgeschaalde incidenten) (zonder CoPI)	3
GRIP 3	0
GRIP 4	0
Totaal	**15**

Figuur 1. Aantal GRIP-incidenten in 2023

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2020-2023. Dat is in 2022-2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR heeft daar de eerste inventarisaties voor voorbereid.

De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie hebben voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meegebracht. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten. Na afloop van de crisissituatie rondom COVID is er slechts beperkt tijd geweest voor herstel. Ook voor de GHOR vergt het ondersteunen van de crisisorganisatie rondom Oekraïne de nodige tijd. Tegelijkertijd moeten we prepareren op een -wellicht- nieuwe COVID-golf in het najaar en de leerpunten uit de evaluaties toegepast en geïmplementeerd hebben (zo wordt verwacht).

De GHOR is nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt weer toe.

2.2.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**264**	**404**	**292**	**305**
Lasten	**5.539**	**6.231**	**5.726**	**5.151**
Dotatie voorzieningen	10	-	-	8
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**-**	**-**	**8**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	79	25	25
Mutatie reserves	**-195**	**-79**	**-25**	**-25**
Resultaat	**-5.090**	**-5.748**	**-5.409**	**-4.829**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.3 PROGRAMMA BRANDWEERZORG

2.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

2.3.2 Waar staan we voor?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. Daarnaast bestrijden we brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan?

Hieronder volgt per team een omschrijving van de bereikte resultaten.

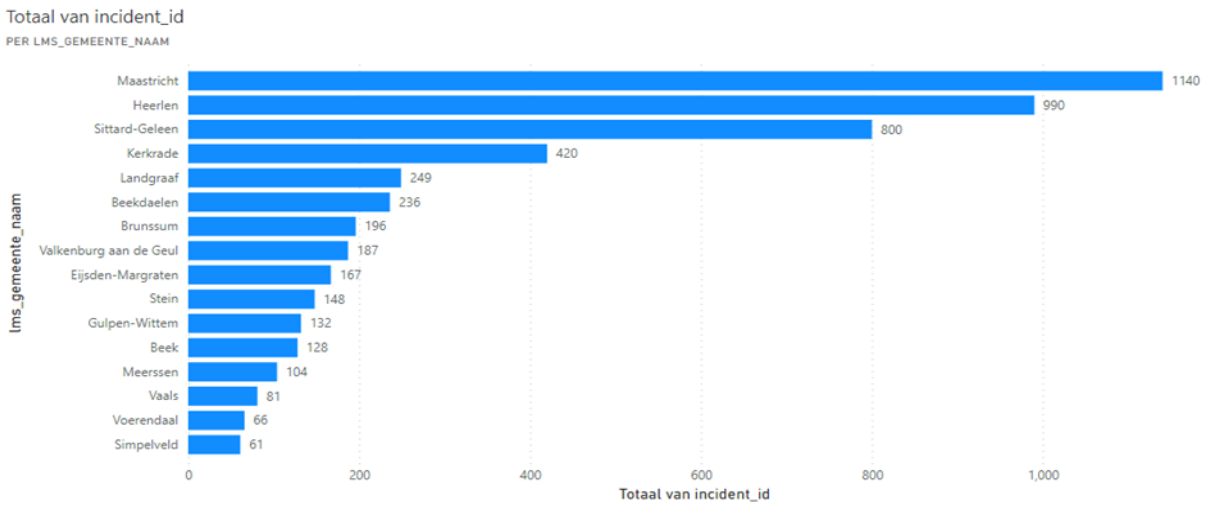
Incidentbestrijding

Dit onderdeel vormt de kern van de brandweerorganisatie. 24 uur per dag en 365 dagen per jaar staat de operationele brandweerorganisatie paraat. Het onderdeel Incidentbestrijding omvat de repressieve taakuitvoering van de brandweer. Deze taak wordt uitgevoerd vanuit 26 kazernes die voor 16 gemeenten in ons verzorgingsgebied brandweerzorg leveren.

Repressieve Brandweerzorg wordt geleverd in de vorm van:

- Brandbestrijding
- Technische hulpverlening
- Incidenten bestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallen

De incidenten in 2023, in totaal 5.105, zijn weergegeven in figuur 2 uitgesplitst naar gemeenten.

Figuur 2. Aantal inzetten per gemeente in 2023

Kazernes
De kazernes hebben een lokale functie en kunnen een functie vervullen voor de omliggende gemeenten. Een aantal kazernes heeft daarnaast een regionale functie of een functie als servicecentrum. Een Service Centrum beheert (aanschaffen, onderhouden, afstoten) materieel en materiaal behorende tot het domein. De Service Centra bevinden zich in de beroepskazernes en bedienen de hele regio vanuit hun eigen specialisme.

SC gebruiksgoederen, oefenmiddelen, transport (Maastricht Noord)
Vanuit Maastricht Noord worden alle kazernes voorzien van de benodigde verbruiksgoederen. Dit zijn niet alleen huishoudelijke producten, maar ook uitruk-gerelateerde producten. Door het slim en regionaal inkopen worden zo veel mogelijk kosten bespaard en de interne 'klanten' goed gefaciliteerd.

Daarnaast koopt, onderhoudt en keurt deze kazerne alle middelen die gebruikt worden tijdens oefeningen bij alle kazernes in Zuid-Limburg. In 2023 zijn HV-oefenkarren aangeschaft en ingericht, waardoor het voor de kazernes eenvoudiger wordt om te kunnen oefenen met specifieke materialen van de hulpverleningsvoertuigen zonder deze voertuigen iedere keer "uit de uitruk te halen".

Vanuit Maastricht Noord dragen we ook zorg voor alle logistieke bewegingen van goederen en materialen tussen de kazernes en service centra in Zuid-Limburg, reinigen we de vuilwerkpakken en toebehoren na een uitruk of oefening, reinigen en onderhouden we de pakken en uitrusting van het oppervlakte reddingsteam.

SC verbindingen, kleding, slangen en armaturen (Kerkrade)
Het SC Verbindingen draagt zorg voor producten die gelieerd zijn aan verbindingen en of verbindingsmiddelen. Het gaat dan onder andere om portofoons, mobilofoons en pagers, kazernealarmering en lichtkranten. Dit houdt in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan deze producten.

De producten van het SC Verbindingen bestaan in groeiende mate uit ICT-oplossingen. Er is steeds meer sprake van overlap met Operationele Informatie Voorziening (OIV) en ICT. In 2023 is verder ingezet op samenwerking met OIV en ICT op productniveau om toekomstbestendig te worden.

Kerkrade draagt ook zorg voor alle kleding en bijpassend schoeisel per kledingsoort die door medewerkers van de veiligheidsregio gedragen en vanuit de dienst verstrekt wordt. Vanuit Kerkrade dragen we ook zorg voor al het materieel waar water door heen gaat. Dit houdt voor het reguliere proces in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan dit materieel.

SC Grote Voertuigen (Brunssum)
Het SC Grote Voertuigen is verantwoordelijk voor alle (brandweer)voertuigen zwaarder dan 3.500 kg en containers van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het SC GRV zorgt 24/7 voor de inzetbaarheid van een 60-tal brandweervoertuigen zoals tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, redvoertuigen, haakarmvoertuigen, bakwagens en een 30-tal containers in de gehele regio.

Het SC GRV draagt zorg voor projecten zoals aanbesteding, aanschaf, bouwbegeleiding, ombouw en implementatie van nieuwe voertuigen en containers.

Het SC GRV voert onderhoud werkzaamheden uit, verhelpt zelf storingen /verricht reparaties zowel ter plaatse als in de werkplaatsen. Werkzaamheden aan chassis, keuringen en schades worden deels uitgegeven aan dealers. Het SC GRV heeft reserve tankautospuiten ter beschikking die als vervanging op de kazernes worden gewisseld. Het SC GRV verzorgt alle logistieke bewegingen van de voertuigen in eigen beheer.

SC persoonlijke beschermingsmiddelen, adembescherming (Heerlen en Maastricht Zuid)
De medewerkers incidentbestrijding van de kazernes Heerlen en Maastricht Zuid verzorgen het onderhoud en keuringen van de ademlucht apparatuur voor alle 26 kazernes in Zuid-Limburg en het Centrum voor Vakmanschap.

Vanuit kazerne Heerlen worden tevens de blushelmen onderhouden en kazerne Maastricht Zuid is daarnaast verantwoordelijk voor het onderhoud van de duikapparatuur. Ademlucht en persoonlijke beschermingsmiddelen is een strategisch servicecentrum binnen incidentbestrijding. Daarom worden de medewerkers jaarlijks (2023: 30) geschoold bij de firma Dräger om deze werkzaamheden uit te mogen voeren. Binnen het servicecentrum heeft in 2023 een optimalisatie van het keuringsproces plaatsgevonden, waarbij het keuringsproces is vereenvoudigd. Dit heeft tevens geresulteerd in een reductie van workload en kosten.

Daarnaast heeft het service centrum in 2023 een structurele bijdrage geleverd aan het realiseren van de realistische oefeningen bij campus Vesta te Antwerpen, middels het leveren van ademlucht apparatuur.

SC bepakking en kleine voertuigen (Sittard-West)
SC kleine voertuigen verzorgt het beheer en onderhoud van alle kleine voertuigen van VRZL. Tevens onderhoudt het SC de boten en aanhangers die in gebruik zijn. Naast het beheer en onderhoud zijn we ook verantwoordelijk voor de vervanging van de voertuigen. Dit jaar is worden de eerste stappen gezet om in 2025 alle personenbussen en kleine voertuigen te vervangen. Het streven is om de overstap te maken naar elektrische voertuigen.

Het SC bepakkingen is verantwoordelijk voor de bepakking van alle voertuigen van incidentbestrijding. Het SC bepakkingen houdt zich bezig met het controleren, keuren en vervangen van de bepakking. Wekelijks komen er voertuigen naar Sittard voor de jaarlijkse controle. Op deze manier blijft de bepakking up-to-date en gekeurd. Dit jaar wordt beoogd om alle voertuigen te voorzien van het nieuwe hydraulische redgereedschap. Dit redgereedschap wordt aangedreven door accu's waardoor de pompjes met een verbrandingsmotor vervangen worden.

Met bovenstaand zet het SC bepakkingen en kleine voertuigen stappen om steeds duurzamer te worden.

SC Bedrijfsvoering (Beek)
SC Bedrijfsvoering geeft uitvoering aan een 15-tal administratieve werkprocessen van zowel het programma Brandweerzorg alsook het programma Bedrijfsvoering. Hierbij kan gedacht worden aan het verwerken, controleren en klaarzetten van declaraties, registeren van verlof en beheer van alle tankpassen.

Daarnaast is SC Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor het functioneel beheer van ondersteunende programma's als Topdesk en AG5, voor de regionale roosters van de repressieve dienst en voor het aansturen van de multifunctionele poule. Het speerpunt van SC Bedrijfsvoering is 'andere afdelingen ontzorgen in de uitvoering van administratieve processen voor zover dat past binnen de capaciteit van het SC.

Dit jaar is er bij het SC Bedrijfsvoering sprake van aanzienlijke uitstroom van repressieve beroepsmedewerkers naar andere organisatieonderdelen. In het kader van 2e loopbaan kiezen repressieve medewerkers steeds vaker voor een koude functie binnen de organisatie. Dit maakt dat zowel de continuïteit van de werkprocessen in het SC als de compleetheid van de beroepsbezetting een zorgpunt is.

In 2023 is er daarom hard gewerkt aan het verfijnen en digitaliseren van de werkprocessen van het SC Bedrijfsvoering. Hierdoor wordt de overdracht van werkzaamheden naar nieuwe medewerkers eenvoudiger en duidelijker. Ook geeft het onze klant beter inzicht in de diensten van het SC Bedrijfsvoering. Ook zijn er gedurende 2023 een aantal applicaties (Topdesk en AG5) verbeterd en gebruiksvriendelijker gemaakt.

Vakbekwaamheid / Centrum voor Vakmanschap
De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient te allen tijde op orde te zijn. Dat vraagt een gedegen voorbereiding en hoge mate van deskundigheid. De brandweer investeert continu in haar vakkennis en sluit aan bij ontwikkelingen in onze samenleving.

Alle opleidings- en oefenactiviteiten worden, na versoepeling van de COVID-19-maatregelen, weer in de volle breedte georganiseerd en aangeboden.

Centraal stond in 2022 en staat in 2023 de bijscholing rondom de 'basisprincipes brandbestrijding'. Er wordt vernieuwend gewerkt, waarbij leren ook leuk mag zijn. Voorbeeld hiervan was eerder al de inzet van Skills-lab voor alle repressieve medewerkers. In een uitdagende escaperoom werden de skills van de professionals en het bevorderen van de communicatie en samenwerking getraind, alles geënt op de vijf basisprincipes brandbestrijding.

In 2023 is dit doorgetrokken in de richting van realistisch oefenen op de Campus Vesta in Antwerpen. In deze setting werd in eerste instantie de blustechnieken en -tactieken (i.h.k.v de basis principes brandbestrijding) beoefend om ze vervolgens ten uitvoer te brengen in het middagprogramma waarbij men geconfronteerd werd met een grote brand in een appartementen complex. Het programma is goed ontvangen door de repressieve medewerkers en vrijwilligers en is afgerond in december 2023.

De afgelopen periode stond ook in het teken van de bijscholing van alle chauffeurs (in totaal 400) en is gestart in de gehele regio (waaronder ook het 4x4 rijden) en officieren zijn getraind op de onderwerpen situationele commandovoering (basisprincipes), brandbestrijding en rookverspreiding. Deze lijn word doorgezet in 2024.

Naast de bijscholingen hebben we voortdurend 100 tot 120 cursisten in opleiding voor een repressieve functie.

Daarnaast is het meer en meer merkbaar dat de planning c.q. beschikbaarheid van instructeurs en opleiders voor al deze activiteiten een steeds grotere uitdaging wordt. Dit wordt een topic voor 2024.

Meldkamer

In het jaar 2023 is de meldkamer drukdoende geweest met het op orde brengen van het formatiehuis. Veel verloop zorgt ervoor dat de aandacht gaat naar het werven van nieuw personeel. Daarnaast is er akkoord gegeven om vanuit de extra BDuR gelden een extra CaCo te werven. Het formatiehuis is nu op orde. Nieuwe centralisten en CaCo's zijn aangenomen en worden op dit moment ingewerkt. De extra 2 CaCo's en centralist om het verloop beter op te vangen worden op dit moment geworven.

EOCS (het nieuwe radio bediensysteem) is nog altijd niet geïntegreerd in de meldkamer. Problemen met het systeem hebben ervoor gezorgd dat er vertraging is opgelopen. In Q1 2024 zal de meldkamer Limburg overgaan naar EOCS.

Om beter inzicht te krijgen in de verwerkingstijden van de meldkamer, wordt op dit moment het dashboard programma Cognos ingericht.

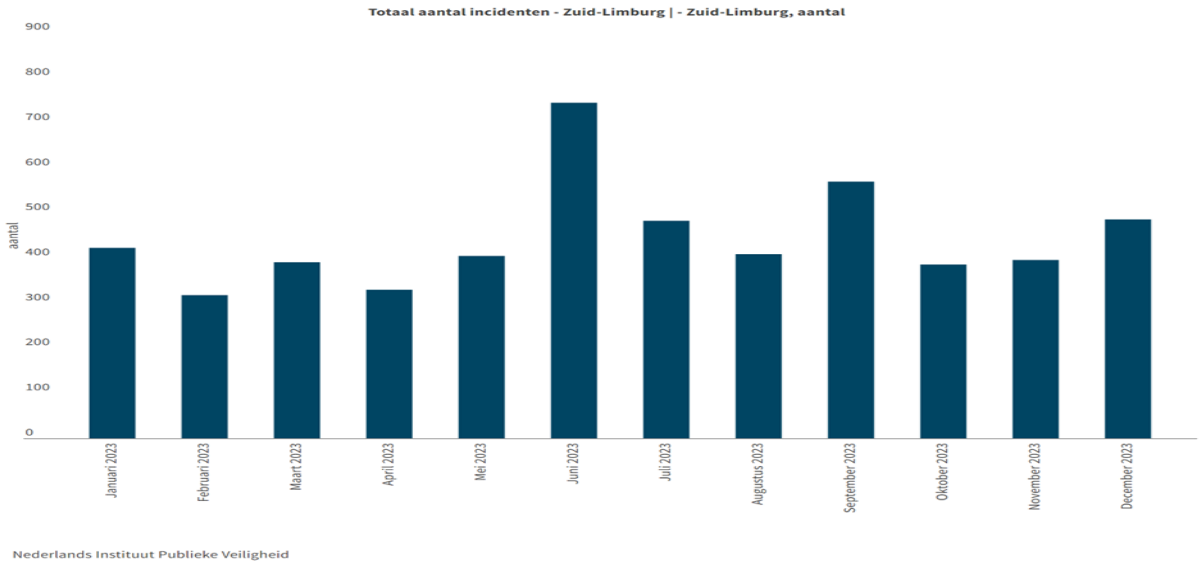
De nieuwe NL Alert is actief. Centralisten zijn allen opgeleid om deze nieuwe app te kunnen bedienen.

Het multi-evalueren meldkamer proces is goedgekeurd door de hoofden meldkamers en dit is al geïntegreerd binnen de meldkamer. De eerste evaluatie heeft al plaatsgevonden. De CaCo's houden ook een After Action Review met centralisten als dit nodig is.

Tenslotte zijn VRZL en VRLN gezamenlijk aan de slag om de procedures beter op elkaar af te stemmen en te harmoniseren. Het projectplan is beschreven en akkoord bevonden. De uitvoering moet nog gaan plaatsvinden.

Vanaf november 2023 is een pilot opleiding brandweercentralist lopend. In deze pilot zitten twee centralisten van de meldkamer Limburg. Zij krijgen de nieuwe opleiding en daar zit een certificering aan vast. In Q1 2024 zullen alle zittende centralisten een examen afleggen om officieel gecertificeerd te worden.

Onderstaande zien jullie nog de huidige cijfers tot en met december 2023 van de meldkamer. Dit zijn alleen de cijfers van Zuid-Limburg.

Totaal aantal incidenten										
	Alarm	Bezitsaantasting	Brand	Dienstverlening	Gezondheid	Hulpvraag	Leefmilieu	Ongeval	Veiligheid	Verkeer
Januari 2023	6		251	26	31		67	38	3	1
Februari 2023	5		157	30	30		57	38	1	
Maart 2023	6		174	48	34		76	46	6	1
April 2023	3	1	169	28	31		51	42	2	3
Mei 2023	7		230	41	24		52	46	5	
Juni 2023	10		277	58	29		327	41	2	1
Juli 2023	11		233	62	31		101	41	3	1
Augustus 2023	11	1	198	33	41		93	26	2	4
September 2023	9		219	29	31		230	47	4	1
Oktober 2023	6		181	29	30		92	47	1	
November 2023	5		155	33	34		113	55	1	
December 2023	4		255	50	34		102	39	1	1

Risicobeheersing

Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De 'Visie op inrichting Risicobeheersing' is vastgesteld en opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL.

De veiligheidsregio werkt risicogericht en richt zich vooral op het creëren en instandhouding van een veilige leefomgeving, een veilige incidentbestrijding en op bewustwording en zelfredzaamheid.

In het thema 'Voorkomen van brand' krijgt de veiligheidsregio een steeds belangrijkere rol.

In 2023 is met de gemeente Heerlen en Gulpen-Wittem een start gemaakt met het implementeren van het brandweer risicoprofiel. Dit risicoprofiel is afgeleid van het provinciale risicoprofiel en geeft specifiek inzicht in de brandweer-risico's op gemeentelijk niveau. Op basis van dit brandweer risicoprofiel heeft de veiligheidsregio samen met de gemeenten Heerlen en Gulpen-Wittem gewerkt aan integrale veiligheidsplannen (IVP's) waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden per gemeente. In de komende beleidsplan periode zullen ook met de andere 14 gemeenten dit traject worden doorlopen.

Het brandweer risicoprofiel geeft ook een beeld van trends (op basis van de incidenthistorie) en ontwikkelingen (zoals de klimaatverandering en de energietransitie) en de (mogelijke) consequenties daarvan voor de (brandweer)organisatie.

Omdat het palet aan risico's continu in beweging is en steeds opnieuw geïnventariseerd en geanalyseerd moet worden (om proactief in te kunnen spelen op ontwikkelingen), wordt het statisch brandweer risicoprofiel omgevormd tot een dynamisch exemplaar. Het dynamisch brandweer risicoprofiel is gebaseerd op databronnen die real time (of periodiek) geactualiseerd worden. Het resultaat wordt weergegeven in digitale tools zoals een geoviewer en een dashboard en zoomt in op gemeente- en op buurtniveau. Het is voornamelijk bedoeld als middel om in gesprek te gaan met gemeenten over het afdekken van risico's maar zal ook gebruikt worden bij advisering (ten aanzien van omgevingsvisie, -plan en -vergunning).

Voor het dynamisch brandweer risicoprofiel is een procesbeschrijving opgesteld. In april 2023 is een pilot gestart in de gemeente Heerlen en Gulpen-Witten. In januari 2024 wordt deze pilot afgerond.

In 2023 zijn op de respectievelijke aandachtsgebieden resultaten geboekt. Het team risicobeheersing kent een verdeling naar ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, brandveiligheid en brandveilig leven.

Onderstaand een niet uitputtende opsomming van gerealiseerde zaken:

- Ruimtelijke veiligheid

Heeft in de eerste helft 99 adviezen ruimtelijke ordening en opgeleverd. Daarnaast is er deelgenomen aan de regionale werkgroep omgevingstafel, de regionale werkgroep omgevingsplan, het projectleidersoverleg Omgevingswet en is er regionaal geoefend met de omgevingswet. Ook is in eerste helft van 2023 gewerkt aan het brandweerrisicoprofiel, het project Veilige Energie Transitie, zaakgericht werken VTH, Communicatie risicobeheersing, een workshop zelfredzaamheid bij Chemelot incidenten voor zorginstellingen en scholen.

- Industriële veiligheid

Dit team is belast met de veiligheid rondom industriële objecten in onze veiligheidsregio. Het gaat dan om 15 zogenaamde Brzo-bedrijven (Chemelot geldt als 1 bedrijf met 20 deelinrichtingen verdeeld over 12 site-users). In 2023 zijn 35 Brzo-inspecties uitgevoerd. Daarnaast zijn 48 adviezen op milieuvergunningen gegeven. Ook is een bijdrage geleverd aan convenant: “Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving”.

- Brandveiligheid

Binnen dit onderdeel zijn in 2023, 399 handhavingsadviezen afgegeven, 250 evenementenvergunningen behandeld en 844 adviezen bij vergunningen verstrekt.

- Brandveilig leven (BVL)

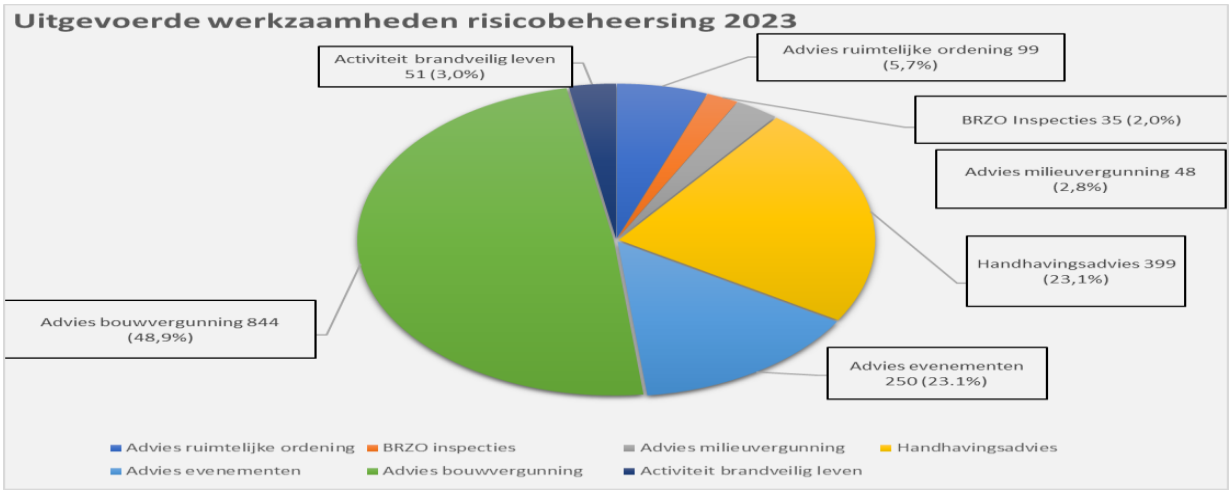
Dit onderdeel is continu bezig met de bewustwording rondom met name het onderwerp brandveiligheid. In 2023 zijn 51 activiteiten geweest in het kader van brandveilig leven. Voorbeelden van producten die geleverd zijn, herhalingstraining interne Ambassadeur BVL, voorlichting BVL via sociale media, TV Maastricht, Voorlichting Senioren Limburg, programma voor basis scholen en hoge school, deelname aan regulier overleg met wooncorporaties, deelname aan buurtcontactdagen.

In oktober heeft in Beek de eerste pop up store Veilig Leven plaatsgevonden. De brandweer, politie, gemeente Beek, het Rode Kruis Limburg, PVO Limburg, KBO Limburg, studenten van het Vista college, Samen veilig rondom Chemelot en het Huis voor de Sport Limburg stonden 14 dagen klaar om vragen te beantwoorden en informatie te geven over uiteenlopende zaken als rookmelders, de sirene, levensreddend handelen, inbraak- en valpreventie en nog veel meer.

Zo’n 3000 bezoekers kwamen langs en daar zijn we ontzettend blij mee, want je veilig voelen in je eigen huis en omgeving, dat raakt iedereen. Het is belangrijk dat je beschikt over de juiste informatie, je goed voorbereid bent en weet wat je moet doen als er onverhoopt toch iets aan de hand is. Met de pop-up store hebben we daar zeker een bijdrage aan kunnen leveren. Volgend jaar zal een vervolg worden gegeven aan deze pop up store in een andere gemeente.

Kaderstelling

De resultaten van het team Kaderstelling zijn onder te verdelen in een drietal thema's te weten, 'beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning', 'bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning' en 'operationele ondersteuning'.

Op het gebied van beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning is in het begin van het jaar een significante bijdrage geleverd aan de bestuurlijke dialoog. Hiervoor is onder meer de basis gelegd voor het dekkingsplan 2024-2027. Daarnaast is gestart met de implementatie van de ambitie op het gebied van toekomstige incidentbestrijding. Meer gericht op beleidsmatige doorontwikkeling en ondersteuning vanuit landelijke ontwikkelingen is er gestart met de implementatie van de landelijke visie op hulpverlening en is het project Grootschalig en specialistisch brandweeroptreden (GBO-SO 2.0) in de implementatiefase terecht gekomen. Deze ontwikkelingen zorgen er onder meer voor dat bijstand van en voor andere veiligheidsregio's soepeler kan gaan verlopen en er eenduidig wordt gewerkt.

Op het gebied van bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning zijn er diverse projecten gerealiseerd of nog lopende. Een voorbeeld hiervan is de vaststelling van de interne procedure voor ongevalsonderzoek na arbeidsongevallen. Deze procedure richt zich op de verplichte taken als organisatie bij arbeidsongevallen. Ook is er een flinke bijdrage geleverd aan het interne werkproces rondom het Meerjareninvesteringsplan, wat meer inzicht geeft in onze investeringen als organisatie. Daarnaast werd ook het interne werkproces 'Management of Change ingevoerd. Hiermee wordt bereikt dat (persoonlijke) beschermingsmiddelen en of arbeidsmiddelen (materiaal of materieel) aangeschaft, vervangen, of in gebruik genomen wordt nadat de risico's bekend en gewogen zijn en de noodzakelijke veiligheids- en beheersmaatregelen genomen zijn.

Ook zijn alle Arbo-taken in 2023 (ad hoc en conform planning) uitgevoerd. Een specifiek project binnen de bedrijfsmatige doorontwikkeling is het opzetten van een vernieuwde evaluatiesystematiek en het uitvoeren van evaluaties van incidenten. In 2023 zijn 12 grotere of bijzondere incidenten geëvalueerd door team Kaderstelling of is ondersteuning geboden aan de evaluatie.

Binnen de operationele ondersteuning heeft het team bijdragen geleverd op diverse fronten. Een voorbeeld hiervan is het oppakken van de verbeterpunten uit de evaluatie van de watersnoodramp 2021. Een voorbeeld hiervan is het versterken van het actiecentrum Brandweer. Het actiecentrum Brandweer wordt opgeroepen bij langdurige, complexe of grootschalige brandweerinzet. Dit jaar is de structuur van dit actiecentrum opnieuw vastgesteld, zijn aanvullende middelen aangeschaft en is er uitgebreid geoefend. Verder is gestart met het vernieuwen van de procedures rondom decentrale uitgifte, die gericht zijn op het ontlasten van de meldkamer brandweer bij onder meer extreme weersomstandigheden met veel meldingen.

Als laatste zijn in het afgelopen jaar ook de taken voor onze verkenningseenheden uitgebreid. Deze kleine eenheden staan op verschillende kazernes in Zuid-Limburg gestationeerd en werden van oudsher ingezet voor metingen van vrijgekomen gevaarlijke stoffen. Mede door landelijke ontwikkelingen en de ervaringen van de watersnoodramp in 2021 is hun takenpakket uitgebreid. Zij kunnen nu ook ingezet worden om bijvoorbeeld door wateroverlast of uitval van nutsvoorzieningen getroffen gebieden in kaart te brengen voor crisisteams.

2.3.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**12.453**	**1.400**	**27.942**	**31.909**
Lasten	**47.451**	**40.310**	**63.308**	**65.722**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	196	196
Totaal	**-**	**-**	**196**	**196**
Dotatie voorzieningen	3.517	1.923	3.528	3.752
Onttrekking voorzieningen	-	3.396	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**-1.473**	**3.528**	**3.752**
Dotatie reserves	4.332	4.072	4.976	4.976
Onttrekking reserves	3.476	4.372	3.797	3.797
Mutatie reserves	**856**	**-300**	**1.179**	**1.179**
Resultaat	**-39.371**	**-37.137**	**-40.269**	**-38.940**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.4 PARAGRAFEN

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.1.1 Definities

Het ***weerstandsvermogen*** kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De ***weerstandscapaciteit*** bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.4.1.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2024.

2.4.1.3 Risico's

In het kader van de jaarrekening VRZL wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft waar VRZL rekening mee dient te houden en die een mogelijke impact kennen voor deelnemende gemeenten.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven. Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. We hebben in de tabel rekening gehouden met aanscherpingen die maken dat de verhouding anders is geworden.

Natuurlijk geldt dat risicomanagement ‘going concern’ zal blijven. Het beoordelen van de risico’s heeft derhalve een cyclisch karakter en loopt mee met het verschijnen van de P&C documenten.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1	CAO-ontwikkelingen 2023	1.629.029	100%	1.629.029			
2	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
3	Mileu-eisen	500.000	75%	375.000			
4	Datalekken / Informatiebeveiliging	750.000	50%		125.000	125.000	125.000
5	Krapte arbeidsmarkt	600.000	75%		150.000	150.000	150.000
6	Omgevingswet	150.000	75%		112.500		
7	Wet open overheid (Woo)	200.000	75%				150.000
8	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
9	Verlofsparen	600.000	75%	450.000			
				2.704.029	**387.500**	**275.000**	**425.000**

- **CAO ontwikkelingen 2023:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023. In de maand december hebben wij hier opvolging aan gegeven door het AB mee te nemen in de cijfers tot en met de maand oktober 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de definitieve impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten vanwege de Cao stijging die niet volledig wordt vergoed vanuit de stijging van deze loonindex.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023. In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

	2022	2023	Verschil
Totaal Salariskosten VRZL	€ 31.483.981	€ 34.191.011	€ 2.707.030
CPB Kerngegevenstabel MEV	Werkelijke loonindex 2023 3,6%		€ 1.078.001
			€ 1.629.029

Voor 2024 en verder is het gezien de bovenstaande ontwikkeling niet haalbaar om dit zonder aanvullende middelen op te vangen. VRZL blijft zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Vanuit de extra beschikbare middelen in 2023 is VRZL de deelnemende gemeenten voor 2023 tegemoet gekomen en heeft conform besluit van het AB besloten deze structurele impact ten bedrage van € 1.391.802 voor 2023 niet af te rekenen met de deelnemende gemeenten VRZL. Hierbij tekenen wij expliciet aan dat VRZL dit alleen voor 2023 kan doen, wat betekent dat wij de deelnemende gemeenten vragen om vanaf het jaar 2024 wel de structurele bijdrage regulier te verhogen met het bedrag van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel en dit voor zienswijze aan bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken. Dit zorgt voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat dit zal leiden tot een structureel tekort voor VRZL vanaf 2024.

Dat zou ertoe kunnen leiden dat in eerste aanleg dit tekort in mindering wordt gebracht op de algemene reserve totdat deze uitgeput is. Dit heeft gevolgen voor onze weerstandcapaciteit en het weerstandsvermogen en daarnaast zijn de gemeenten conform de GR verplicht exploitatietekorten af te dekken indien VRZL daar geen dekking voor heeft.

- **Technologische ontwikkelingen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen.

Ten aanzien van 2023 is de kans dat dit zich voordoet in 2024 gelijk gebleven, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Milieu eisen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 750.000	50%		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2023 licht gedaald.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 600.000	75%		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt kost het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer wervingskosten en eventueel salariskosten. Dit risico ten opzichte van 2023 fors toegenomen waarbij de kans dat dit zich voordoet gelijk is gebleven.

- **Omgevingswet:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
6.	Omgevingswet	€ 150.000	75%		€ 112.500		

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2023 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact in 2024 bij te stellen waarbij de kans dat dit risico zich voordoet gelijk is gebleven. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**:

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.
De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Ten opzichte van 2023 is de impact verdubbeld en de kans dat dit risico zich voordoet gelijk gebleven.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

In het jaar 2023 is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
9.	Verlofsparen	€ 600.000	75%	€ 450.000			

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd. Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

In het jaar 2023 zijn enkele risico's zoals benoemd in de jaarrekening 2022 gemitigeerd (zie tabel).

Risico's	Impact
Energiekosten	€ 1.358.700
Vrijwilligheid	€ 500.000
Oekraïne	PM
CNO Asielzoekers / uithuisplaatsing statushouders	PM
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	PM

2.4.1.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.4.1.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2023 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	**31 december 2023**
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	1.451
Omschrijving	**31 december 2023**
Weerstandsvermogen	0,38

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.4.1.6 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Vaste schulden	25.379	23.253	23.252	21.116	19.116
B	Netto vlottende schuld	13.331	7.772	6.436	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	12.619	12.000	20.590	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	29.606	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	139	150	150
G	Overlopende activa	447	607	719	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	89.873	62.147	63.390
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**38,61%**	**28,37%**	**22,05%**	**34,54%**	**30,71%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen [2]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Vaste schulden	25.379	23.253	23.252	21.116	19.116
B	Netto vlottende schuld	13.331	7.772	6.436	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	12.619	12.000	20.590	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	29.606	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	139	150	150
G	Overlopende activa	447	607	719	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	89.873	62.147	63.390
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**38,61%**	**28,37%**	**22,05%**	**34,54%**	**30,71%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Eigen vermogen	4.789	4.460	5.814	4.550	3.550
B	Balanstotaal	63.224	60.200	66.649	55.000	55.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,57%**	**7,41%**	**8,72%**	**8,27%**	**6,45%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Totale structurele lasten	54.748	58.556	59.957	60.406	62.554
B	Totale structurele baten	55.524	58.556	59.079	60.406	62.554
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.032	4.153	4.226	4.278	4.406
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.295	3.200	3.426	4.208	5.302
E	Totale baten	66.633	58.556	89.873	60.406	62.554
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**0,06%**	**-1,63%**	**-1,87%**	**-0,12%**	**1,43%**

De structurele exploitatieruimte bedraagt -1,87% hetgeen neerkomt op een negatief structureel begrotingssaldo van € 1,7 mln., waarvan € 1,6 mln. Cao gerelateerd. Het structureel begrotingssaldo is verder toegelicht in de jaarrekening in paragraaf 3.4.10.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2023 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van dit meerjarig investeringsplan hebben er vervangingsinvesteringen plaatsgevonden in 2023.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan. In 2023 heeft een dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 581.000 en kent een structureel karakter. De gerealiseerde onderhoudskosten van de panden zijn in 2023 onttrokken aan de voorziening.

2.4.3 Financiering

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2023	2e kw. 2023	3e kw. 2023	4e kw. 2023	2023
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	84.677	84.677	84.677	84.677	84.677
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	6.944	6.944	6.944	6.944	6.944
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	5.977	14.918	10.575	14.082	14.082
	Schuld in rekening courant	406	406	406	-9	-9
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	133	151	145	139	139
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	838	31.249	25.261	29.599	29.599
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	5.412	-16.077	-14.425	-15.666	-15.666
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	6.944	6.944	6.944	6.944	6.944
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	1.531	23.020	21.369	22.609	22.609

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven. Een, bij de aanvang van het jaar op basis van de Wet Fido, gefixeerd percentage van het begrotingstotaal dat bij realisatie niet mag worden overschreden.

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2023
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	2.127
3	Renterisico (1+2)	2.127
4	Renterisiconorm	16.210
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	14.083
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-
Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	81.049
4b	Percentage regeling	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	16.210

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Renteschema	2023
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	442
b	De externe rentebaten	484
	Saldo rentelasten en rentebaten	**(42)**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**(42)**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**(42)**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**(42)**

2.4.4 Bedrijfsvoering

2.4.4.1 Wie zijn we?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën & Inkoop (F & I)
- Personeel & Organisatieontwikkeling (P & O)
- Informatie, Automatisering & Facilitair (I, A & F)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst.

2.4.4.2 Waar staan we voor?

Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zijn in 2023 verder doorontwikkeld.

2.4.4.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Bedrijfsvoering algemeen

Het eerste half jaar van 2023 is een aanzet gegeven aan het tot uitvoering brengen van in 2022 vastgestelde bedrijfsvoeringsfilosofie. Dit heeft geleid tot de volgende afspraken:

- De totstandkoming van één bedrijfsvoerings-breed jaarwerkplan 2023
- Een set aan afspraken die het hybride werken faciliteren
- In het kader van huisvesting, een opdrachtverstrekking aan een extern bureau met als opdracht mogelijke huisvesting van Bedrijfsvoering op één van de bestaande locaties.
- De bedrijfsvoering teams die nog geen procesbeschrijvingen kennen, hebben hiermee een start gemaakt
- Er is een start gemaakt met het opzetten van een structuur voor eenduidigheid van projectmatig werken binnen de organisatie. Het gaat hier om een organisatie brede werkwijze. Inzet is om eind 2023 een template en werkproces beschikbaar te hebben, waarmee projecten binnen VRZL op eenduidige wijze worden geïnitieerd, gerealiseerd en beheerst.

BDO
Team BDO ondersteunt bestuur en directie in de breedste zin van het woord. Ook in 2023 vormde de (bestuurlijke) ondersteuning in de opvang-crisis een belangrijke portie werk voor team BDO.

Onderwerpen waar in 2023 verder opvolging aan is gegeven, zijn o.a. het zorgvuldig doorlopen van de processen rondom de vaststelling van het meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027, zowel binnen de organisatie zelf, als richting bestuur en gemeenteraden. Hetzelfde geldt voor de herziene gemeenschappelijke regeling VRZL die op dit moment voorligt binnen de gemeenten. Een ander belangrijk aandachtspunt betreft het beschrijven van de interne kritische processen, zodat het nodige voorwerk wordt verricht voor het voldoen aan de WOO-wetgeving en de BIO-normering en tegelijkertijd werk wordt gemaakt van het verder optimaliseren van deze processen.

Onderdeel van BDO is het Team Communicatie, dat zich bezighoudt met de interne en externe corporate communicatie. Nadat het team in het najaar van 2022 op volle sterkte is gebracht, is sindsdien onder andere gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw social mediabeleid, een begin gemaakt met werken volgens de newsroom gedachte en zijn de banden met de afdelingen/kazernes verder aangehaald. Dit alles heeft geresulteerd in méér, betere en meer diverse communicatie op zowel de interne als externe kanalen. In haar adviserende rol heeft Team Communicatie onder andere intensief onderdeel uitgemaakt van diverse projectgroepen.

Zo is binnen het programma Brandweerzorg ondersteuning geboden bij het meerjarenbeleidsplan en de bestuurlijke dialoog brandweerzorg. Binnen het programma C&R is het team vertegenwoordigd in landelijke werkgroepen, zoals rondom het NL Alert en ondersteunt zij de specialisten. Binnen Bedrijfsvoering is onder andere meegewerkt aan de projectgroep Werving & Selectie, Strategische Personeelsplanning, de Aan Tafel-sessies en bij de afhandeling van WOO-verzoeken.

F & I
Voor Financiën en Inkoop heeft 2023 in het teken gestaan van de implementatie van een nieuw financieel systeem en het Purchase to Pay (P2P). We hebben als organisatie gekozen voor het ERP systeem van AFAS. Een systeem dat gaat bijdragen aan een nog betere financiële beheersing van zowel de financiële processen als van het inkoop- en bestelprocessen. Het Purchase to Pay systeem leidt ook tot een beter contractbeheer- en managementsysteem. Het contractenregister is in 2023 opgeschoond en up-to-date gemaakt en ingebed in het contractmanagementsysteem. Per 1 januari 2024 zijn we live gegaan met het nieuwe systeem. In 2024 zal er een doorontwikkeling plaatsvinden van de dashboards om de organisatie nog beter te voorzien van financiële stuurinformatie. De financiële processen zijn met de implementatie van AFAS efficiënter en effectiever ingeregeld. In 2024 zullen ook de hr-processen overgaan naar AFAS. De voorziene livegang van de hr-processen in AFAS is januari 2025.

Het Dagelijks Bestuur moet vanaf het verslaggevingsjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarrekening. Eind 2022 zijn de benodigde documenten vastgesteld door het bestuur om de rechtmatigheidscontrole in 2023 uit te voeren. De financiële processen zijn beschreven en de risico's zijn benoemd. De interne controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd conform het vastgestelde interne controle plan en de rapportages over de voortgang hiervan zijn onderdeel van de managementrapportage en de bestuursrapportage geweest. De uitgevoerde interne controle werkzaamheden heeft het dagelijks bestuur in staat gesteld om een rechtmatigheidsverantwoording op te laten nemen in de jaarrekening 2023.

P & O
Begin 2023 heeft het 2e werkbelevingsonderzoek plaatsgevonden. Overall laten de resultaten een lichte stijging ten opzichte van het 1e onderzoek in 2021 zien. P&O heeft de regie gehad op de uitvoering van het onderzoek en op het proces van opmaak van plannen van aanpak door de diverse teams. Eind april 2023 zijn de plannen van aanpak opgeleverd en hieraan wordt op dit moment uitvoering gegeven. Samen met communicatie is een actieplan voor de directie opgesteld en gecommuniceerd in de organisatie. De communicatie over de voortgang van dit actieplan vindt 1 x per kwartaal plaats.

Eind 2022 en begin 2023 hebben een aantal medewerkers van het team die om diverse redenen besloten een nieuwe/andere carrièrestap te maken. Een groot gedeelte van 2023 heeft in het teken gestaan van het aanvullen van het team met nieuwe medewerkers en nieuwe functies, en het inwerken van nieuwe collega's. Op dit moment is het team weer nagenoeg op sterkte.

In 2023 is een vervolg gegeven aan het in 2022 gestarte leiderschapsprogramma voor het gehele management. Daarbij is in 2023 is een programma voor de functies van ploegchefs en coördinatoren gestart. Dit programma kent een aantal bijeenkomsten waarbij overeenkomstig het programma van het management een aantal leiderschapsprincipes worden doorleefd in combinatie met het door VRZL omarmde (persoonlijk) leiderschapskader. Gedurende de laatste leiderschapsbijeenkomst van het management in oktober, is met het management gekeken hoe beide doelgroepen in 2024 op elkaar aangesloten kunnen worden.

In januari is gestart met het project Strategische Personeelsplanning. Na het inzichtelijk maken van de in- en externe factoren die op de organisatie afkomen is gekeken naar de bestaande bezetting en de gewenste bezetting. In november zijn door de directie een aantal speerpunten vastgesteld met bijbehorende actiepunten. De verantwoordelijken van bepaalde actiepunten hebben door deze vaststelling de opdracht gekregen deze te verwerken in de A3 jaarplannen.

In het eerste kwartaal is een digitale leeromgeving geïntroduceerd, in aanvulling op de IGOM academie waar VRZL bij is aangesloten, Via deze tool worden medewerkers digitaal ondersteund in vraagstukken waar verdieping op gewenst is. De eerste bevindingen zijn positief.

Op het gebied van 2e loopbaan heeft naast het begeleiden van individuele trajecten van medewerkers de afgelopen maanden in het teken gestaan van het aanbieden van een 1-jarige MBO4 opleiding met na afronding het verkrijgen van een volwaardig MBO 4 diploma. Deze opleiding wordt door het Gilde aangeboden en zal intern worden gegeven. 34 medewerkers zijn hiermee in september gestart. Het afgelopen jaar is een zodoende een behoorlijke groei te zien in het aantal medewerkers die bezig zijn (in allerlei verschillende vormen) met hun 2e loopbaan.
Ook is met de OR en het GO het gesprek gevoerd over 2e loopbaanbeleid en de bijbehorende faciliteiten. Dit beleid dateert van 2012, terwijl er sprake is van nieuwe inzichten. De gesprekken over dit onderwerp zijn nog niet afgerond, in 2024 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

Een aantal beleidsdocumenten zijn de afgelopen maande hernieuwd. Het gaat onder andere om: Werving & Selectie beleid, Gratificatiebeleid en High potential beleid. Daarnaast is een leaseregeling voor de fiets ingeregeld en kent de organisatie in het IKB een nieuw doel zijnde verduurzaming van de woning.

De werking van de arbeidsmarkt is eveneens in onze organisatie merkbaar. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal medewerkers de organisatie hebben verlaten. Gecombineerd met het toekennen van extra Bdur gelden in het kader van langdurige crisis en pensionering van een aantal medewerkers is het afgelopen jaar meer dan 150 vacatures in de organisatie vervuld (beroeps en vrijwillig).

In verband met de verkiezingen van een nieuwe OR is door de WOR bestuurder met de OR een nieuwe faciliteitenregeling en reglement vastgesteld.

I, A & F
Het team I, A en F omvat Informatisering, automatisering en Facilitaire Zaken. Een zeer breed spectrum met veel lopende zaken. Afgelopen jaar is er gewerkt aan een visie op informatisering met bijhorende roadmap voor Informatiemanagement. Afgesproken is dat het in kaart brengen van bedrijfsprocessen het startpunt is om optimalisatie op IT te kunnen doorvoeren. Op dit moment zijn er al een groot deel van de kritische processen in kaart gebracht. Deze informatie zal gebruikt worden om onderlinge relaties met systemen en informatiebronnen in kaart te brengen. Hiermee kan er nog meer focus gelegd worden. Daarnaast is er dit jaar een nieuwe digitaal werkplek concept (VRZL Online) gerealiseerd. De eerste gebruikers zijn begin Q4 over gegaan naar deze omgeving. Op dit moment loopt er een traject om de samenwerking met PIT (Parkstad IT) de verdiepen en meer te laten aansluiten op de functionele wensen en eisen van VRZL. Het doel is om het VRZL Online platform hiervoor te gebruiken en te laten ondersteunen door PIT.

Op het gebied van informatiemanagement is er een nieuwe visie ontwikkeld waarbij het goed praktisch gebruik en een hoog kwaliteitsniveau de basis is. Het doel is om meer grip te krijgen op bedrijfsinformatie dit ook om nog beter te kunnen voldoen aan de archiefwetgeving, Wet Openbare Overheid (Woo) en gebruikersgemak. Een doorontwikkeling van het applicatielandschap is hierin cruciaal en diverse stappen zijn hier reeds in genomen. Hierbij is “Cloud first” nog steeds de basis. Naar verwachting zullen alle bedrijf kritische applicaties in Q1 2024 naar de Cloud gemigreerd zijn.

Op het gebied van huisvesting is men vooral druk met de bestuurlijke dialoog. Hierin wordt het eigendomsconstruct tegen het licht gehouden waarbij thema's als duurzaamheid en flexibiliteit een grote rol spelen. Energie lasten zijn ook voor VRZL een belangrijke kostenpost en middels bewustwordingscampagnes en aanpassingen binnen de dienstverlening worden de eerste besparingen zichtbaar.
Daarnaast is er afgelopen jaar focus geweest voor de interne organisatie van huisvesting. Diverse processen zijn onder de loep genomen en op niveau gebracht. Ook is de verwachting dat per Q1 2024 het team beter is afgestemd op de interne opgaaf in relatie tot de beschikbare capaciteit.

Algemene kengetallen op concernniveau

Verzuimpercentage:
Het gemiddelde verzuimpercentage over 2023 laat een daling zien van 1,5% ten opzichte van 2022. Het gemiddelde verzuimpercentage over 2023 is 5,32%.

Verzuimcijfers	***kort*** *0 t/m 7*	***middel*** *8 t/m 42*	***lang*** *43 t/m 365*	***Extra lang*** *366 t/m 999*	
Veiligheidsregio ZL totaal	**kort**	**middellang**	**lang**	**extra lang**	**gemiddeld verzuim**
Programma C&R	0,77%	0,00%	3,78%	2,10%	6,65%
Programma Brandweerzorg	0,69%	1,47%	2,55%	1,15%	5,86%
Bedrijfsvoering	0,59%	0,40%	0,00%	0,93%	1,92%
Totaal	**0,68%**	**1,20%**	**2,26%**	**1,18%**	**5,32%**

Personele opbouw en samenstelling
De personele opbouw en samenstelling van VRZL is als volgt:

Personele opbouw en samenstelling (in FTE)	**Formatie**	**Bezetting per 31 december 2023**	**Vacatures**	**Gemiddelde leeftijd**
Directie	2,00	2,00	-	57,60
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	34,36	28,43	5,93	42,70
Brandweerzorg	299,50	296,16	3,34	45,00
Bedrijfsvoering	59,01	54,69	4,32	45,70
Totaal exclusief vrijwilligers	**394,87**	**381,28**	**13,59**	**45,00**
Vrijwilligers (aantal)	535,00	511,00	24,00	40,00
Totaal inclusief vrijwilligers	**929,87**	**892,28**	**37,59**	**43,48**

2.4.4.4 Wat heeft het gekost?
Voor wat betreft overhead wordt de definitie gevolgd zoals die door de wetgever wordt gegeven; daarbij sluiten we aan bij de landelijke handreiking voor veiligheidsregio's.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	**Rekening 2022**	**Begroting 2023 voor wijziging**	**Begroting 2023 na wijziging**	**Rekening 2023**
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	-	-	691	417
Totaal	**53.539**	**51.975**	**57.229**	**56.955**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**377**	**141**	**224**	**704**
Lasten	**10.312**	**9.996**	**11.819**	**12.057**
Onvoorzien	-	10	-	-
Dotatie voorzieningen	59	-	100	37
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**-**	**100**	**37**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	775	144	144
Mutatie reserves	**-514**	**-775**	**-144**	**-144**
Resultaat	**-9.480**	**-9.090**	**-11.551**	**-11.246**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.4.4.5 Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Algemeen
De externe accountant heeft tot en met de jaarrekening van 2022 een controleverklaring afgegeven met betrekking tot zowel getrouwheid als financiële rechtmatigheid. Vanaf de jaarrekening van 2023 zal de externe accountant alleen nog een controleverklaring afgeven omtrent getrouwheid. Vanaf jaarrekening 2023 moet het dagelijks bestuur een financiële rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening van VRZL.

De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Het dagelijks bestuur gaat daarmee verantwoording afleggen omtrent de financiële rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst bij de jaarrekeningcontrole door de externe accountant.

Om het dagelijks bestuur de mogelijkheid te geven om deze financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening dienen er interne controle werkzaamheden te worden uitgevoerd. Deze interne controle werkzaamheden worden uitgevoerd binnen VRZL op basis van het vastgestelde interne controle plan 2023. De bevindingen van de interne controle werkzaamheden worden in de bestuursrapportage en de jaarrekening gerapporteerd aan het bestuur.

Reikwijdte van interne controle
De financiële rechtmatigheid en daarmee de interne controle is gericht op het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium ziet toe op het respecteren van het budgetrecht van het Algemeen Bestuur. Begrotingsrechtmatigheid wordt omschreven als: financiële beheers handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn maxima voor de lasten vermeld die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheers handelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten als: bevoegdheden, verordeningen, mandaten, wettelijke voorschriften (BBV).

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Vanuit de interne controle wordt in het kader van het M&O-criterium onderzocht of er sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze controle richt zich op het waarborgen van integriteit, transparantie en verantwoording in het gebruik van financiële en materiële middelen binnen VRZL. Binnen de interne controle worden diverse maatregelen genomen om het M&O-criterium te beoordelen. Tevens wordt er specifiek aandacht besteed aan het identificeren van signalen van fraude en integriteitsschendingen.

Kaders en toleranties
De interne controle ziet toe op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. Voor de uitvoering van de controle wordt jaarlijks door de commissie BBV een kadernota rechtmatigheid uitgegeven. Voor het toetsen van het voorwaardencriterium (naleving wet- en regelgeving) geldt het normenkader zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol Veiligheidsregio Zuid Limburg.

VRZL heeft ervoor gekozen niet af te wijken van de goedkeuringstoleranties zoals deze gelden voor de accountantscontrole. De goedkeuringstoleranties zijn opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol accountantscontrole voor de Veiligheidsregio Zuid Limburg. De goedkeuringstoleranties wordt bepaald op basis van de totale lasten (inclusief dotaties aan reserves). Aan de hand van de primitieve begroting 2023 zijn de toleranties bepaald, waarbij nog geen rekening is gehouden met de onzekerheid rond bijkomende kosten en opbrengsten gedurende het begrotingsjaar. De goedkeuringstolerantie in euro's voor fouten en onzekerheden moeten op eindejaar opnieuw bepaald worden.

Aan de hand van de primitieve begroting zijn de volgende toleranties bepaald:

Goedkeurings- en rapportagetolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	≤ 1 %	> 1 % < 3 %	-	≥ 3 %
Onzekerheden in de controle (% van de lasten	≤ 3 %	> 3 % < 10 %	≥ 10 %	-

Bevindingen interne controlewerkzaamheden 2023:
De interne controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd conform het vastgestelde interne controleplan 2023.

Begrotingscriterium
Verschillende gemeenten hebben gevraagd om, waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar technische begrotingswijzigingen door te voeren. Deze wijzigingen zorgen ervoor dat de begroting van 2023 wordt bijgewerkt met de laatste financiële stand van zaken op basis van genomen bestuursbesluiten. Het beoogde effect is om bestuursbesluiten tijdig te verwerken in de begroting om zo de begrotingsrechtmatigheid te waarborgen. In de bestuursrapportage 2023 zijn meerdere technische begrotingswijzigingen verwerkt. Deze wijzigingen zijn budgetneutraal, waardoor ze zonder zienswijzeprocedure kunnen worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Technische begrotingswijzigingen zijn tijdig doorgevoerd.

We hebben vastgesteld dat de bestedingen en investeringen die in het jaar 2023 zijn gedaan, in lijn zijn met de begroting en het meerjareninvesteringsplan (MIP) zoals deze zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Voorwaardencriterium
Op basis van de interne controlewerkzaamheden over het jaar 2023 hebben wij vastgesteld dat financiële beheers handelingen zijn uitgevoerd met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving, conform hetgeen verwoord is in het normenkader zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol Veiligheidsregio Zuid Limburg.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Een belangrijke stap in het bevorderen van integriteit is het afleggen van de ambtseed (Ethische Code) door alle medewerkers van VRZL in 2023. Door het afleggen van deze ambtseed benadrukken de medewerkers hun toewijding aan integriteit en verantwoordelijkheid binnen de organisatie.

Daarnaast wordt er momenteel gewerkt aan het opstellen van een fraude risicoanalyse. Deze analyse zal een gedetailleerd inzicht bieden in mogelijke risico's op fraude en integriteitsschendingen gedurende het jaar 2023. Door het uitvoeren van deze analyse kunnen preventieve maatregelen worden genomen om het risico op fraude te verminderen en de interne beheersing te versterken. Hiermee zorgen we ervoor dat misbruik en oneigenlijk gebruik van financiële en materiële middelen binnen de Veiligheidsregio Zuid Limburg effectief worden aangepakt.

Conclusie:
Op basis van de interne controlewerkzaamheden over het jaar 2023 concluderen wij dat er geen financiële onrechtmatigheden zijn vastgesteld. De verantwoorde baten en lasten, evenals balansmutaties over het jaar, zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen, en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving.

2.4.4.6 Digitale toegankelijkheid

Digitale toegankelijkheid is wettelijk verplicht voor Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector. Het is verplicht om te voldoen aan de eisen van Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1, niveau A en AA.

Digitale toegankelijkheid of web accessibility betekent dat al onze online communicatie, zoals onze website, pdf's, formulieren en video's, bruikbaar is voor iedereen, dus ook voor mensen met een functie-beperking. Dat betekent bijvoorbeeld dat blinde gebruikers onze content kunnen beluisteren via hun eigen spraaksoftware of dat slechthorenden onze video's kunnen volgen door ondertiteling.

Door content op de juiste manier aan te bieden, weet je zeker dat deze voor iedereen bruikbaar is. Zo voldoe je aan de internationale WCAG 2.1 richtlijnen, ook wel web richtlijnen genoemd. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op 4 principes:

Het belangrijkste voordeel van accessibility is natuurlijk dat we onze doelgroep veel beter bedienen. Vooral voor overheden is het belangrijk dat al hun informatie en communicatie voor iedereen bruikbaar is. Er zijn in Nederland namelijk veel mensen met een functie-beperking. Als we die ook bereiken en bedienen, kan dit veel opleveren.

Het is ook verplicht om een toegankelijkheidsverklaring te plaatsen. Voor de onderbouwing van een toegankelijkheidsverklaring zijn onderzoeksresultaten nodig, een onderzoeksrapport is daarvoor een goed hulpmiddel. Als wij een toegankelijkheids-verklaring voor onze website of app opstellen, moeten wij daarin de nalevingsstatus aangeven. De volgende statussen worden onderscheiden:

- Status A: er is maximaal drie jaar geleden een onderzoek uitgevoerd. Er zijn geen problemen gevonden en de site voldoet geheel.
- Status B: er is een onderzoek uitgevoerd, problemen en de gevolgen voor gebruikers zijn benoemd en (herstel)maatregelen zijn gepland.
- Status C: er is een eerste stap gezet, bijvoorbeeld een eerste onderzoek ingepland. De mate van toeganke-lijkheid is nog grotendeels onbekend.
- Status D: er zijn nog geen concrete stappen gezet. Wel is een verklaring beschikbaar.
- Status E: er is geen enkele informatie over de toeganke-lijkheid van de site beschikbaar. Deze websites staan nog niet in het register.

Onze website www.vrzl.nl is eind november getest en we hebben een mooie B-status gescoord. Maar we moeten dus een plan van aanpak maken om naar de A-status te promoveren. Voor Emric.org, de vakmanschapsapp en Viadesk moeten we het plan van aanpak opstarten.

Je mag als organisatie zelf het toegankelijkheidsonderzoek uitvoeren. Maar dat is niet makkelijk. Je moet de technische kennis, alle benodigde documentatie en het gereedschap hebben om dit goed te doen. Het onderzoeken van een website of app volgens de onderzoeksmethode WCAG-EM is specialistisch werk dat veel tijd kost.

Deze kennis en capaciteit hebben we op dit moment niet binnen VRZL waardoor wij genoodzaakt zijn dit uit te besteden aan een onderzoeksbureau. Hier gaan incidentele middelen mee gepaard die niet in onze begroting opgenomen zijn aangezien dit een autonome ontwikkeling betreft.

De kosten hangen af van verschillende zaken. Bijvoorbeeld: Hoe groot is de site of app? Is er al eerder onderzoek uitgevoerd? Gebruikt de site of app templates of bouwstenen die al toegankelijk zijn? Onderzoeksresultaten zijn 3 jaar geldig als onderbouwing van een toegankelijkheidsverklaring. Worden meerdere deelonderzoeken gebruikt? Dan mag het oudste onderzoek maximaal 3 jaar oud zijn. De onderbouwing mag bestaan uit één volledig onderzoek of meerdere deelonderzoeken. Zolang alle 50 toegankelijkheidseisen maar zijn gecontroleerd. Elk deelonderzoek gaat over een gedeelte van de 50 toegankelijkheidseisen. Wélk gedeelte dat is, hangt af van hoe de site of app in elkaar zit.

Het deelonderzoek van de inhoud richt zich op alles wat de web redactie zelf kan aanpassen: teksten, afbeeldingen, ingesloten video's, de teksten bij formulieren, pdf-bestanden, enzovoort. Wat er precies onder valt, verschilt per platform.

Bij het deelonderzoek van de techniek worden alle onderdelen onderzocht die de leverancier beheert. Ook dit kan per platform verschillen. De onderzoeker kijkt of een redacteur met het platform toegankelijke inhoud kan plaatsen. En of de onderdelen die het platform levert toegankelijk zijn. Bijvoorbeeld de formuliervelden, de navigatiemenu's en de zoekfunctie.

Het onderzoeksbureau dient in haar rapport duidelijk te beschrijven welke onderdelen en welke toegankelijkheidseisen zij hebben onderzocht. In het rapport dient zichtbaar te zijn dat dit over alle verplichte 50 toegankelijkheidseisen gaat, én over alle onderdelen van de website of app. Bij de controle van de toegankelijkheidsverklaring wordt hier door DigiToegankelijk naar gekeken.

2.4.5 Verbonden partijen

2.4.5.1 Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

2.4.5.2 Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	• Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeen-schappelijke Regeling. • Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,2 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen: • Kosten van accounts en werkplekken • Kosten van opslag Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.	Het leveren van ICT-basisvoorziening door middel van technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van Parkstad-IT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan Parkstad-IT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

2.4.5.3 Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.4.6 Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

In 2023 is voortgebouwd op de eerste verkenning die in 2022 heeft plaatsgevonden en is de eerste hand gelegd aan een projectplan. VRZL heeft in 2023 in totaal drie Woo-verzoeken ontvangen die in behandeling zijn genomen. De ervaring die hierbij is opgedaan onderstreept het belang van een goede procesinrichting en de verdere vormgeving hiervan in 2024. In 2024 zal een verdere invulling gegeven worden aan de Woo, waarbij o.a. aandacht besteed zal worden aan de loketfunctie voor externen, het verder vormgeven van het Woo-proces en de actieve publicatieplicht die naar verwachting in 2024 in werking zal treden.

2.5 FUNCTIONEEL LEEFTIJDSONTSLAG (FLO)

Het Algemeen Bestuur heeft in de bestuursvergadering van 6 december 2019 de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. In deze nota is o.a. aangegeven dat de FLO-kosten (tot en met 2044) een grillig verloop hebben en dat deze moeten worden geëgaliseerd om de gemeentelijke bijdrage stabiel te houden.

Om de kosten die samenhangen met het FLO te kunnen dragen heeft VRZL in 2021 op advies van de accountant een voorziening getroffen. De herijking FLO die in 2021 heeft plaatsgevonden heeft ertoe geleid dat er een forse extra structurele dotatie gedaan moest worden aan deze voorziening om te voorkomen dat deze voorziening negatief zou worden, iets dat niet mag bij een voorziening. In het AB van 14 april 2023 heeft het AB het besluit genomen dat ten aanzien van de hogere FLO kosten, de zienswijzen van de deelnemende gemeenten meegenomen hebbende, een structurele reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL inzake de FLO voorziening en met een omvang van in totaal € 560.000 met ingang van 2023 te laten plaatsvinden.

De FLO overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 is de regeling “netto FLO-spaartegoed” gestart. Medewerkers kunnen door deze wetswijziging zelf kiezen wanneer zij de FLO laten ingaan. Dat kan een verschuiving van kosten tot gevolg hebben waardoor bestuurlijk is afgesproken de FLO jaarlijks te herijken en te monitoren op inhoud en effecten.

Inzake de FLO is met het AB afgesproken dat er jaarlijks een herijking plaatsvindt van de FLO kosten. Dat is de maand april 2023 gebeurd en in de maand juli 2023 heeft er opnieuw een herijking plaatsgevonden van de FLO kosten. Ook in de maand oktober 2023 wordt een herijking gedaan aangezien de spaarbedragen opnieuw berekend worden door de WVSV en o.a. aangepast aan de onlangs doorgevoerde Cao-verhoging. Dat heeft ertoe geleid dat vanaf het boekjaar 2023 een extra incidentele dotatie dient te worden gedaan aan de FLO voorziening van € 900.000.- Deze extra incidentele dotatie is door het AB in haar vergadering van 13 oktober 2023 goedgekeurd door middel van een technische begrotingswijziging.

FLO zal in de maand januari 2024 nogmaals herijkt worden en daarmee gemonitord op inhoud en effecten. Het gemeenschappelijke belang om de FLO-casus goed en structureel af te hechten staat hierbij voorop.

2.6 HOOGWATERRAMP

In de maand juli 2021 is Zuid-Limburg getroffen door een Hoogwaterramp van exceptionele proporties. Vijf dagen lang is onze organisatie op de proef gesteld en waren we maximaal opgeschaald. VRZL is verantwoordelijk geweest voor de coördinatie van de hulpverlening. Samen met onze vertrouwde partners en met hulp van velen uit andere veiligheidsregio’s en uit andere organisaties hebben we een gigantische klus geklaard.

Gezien de omvang en impact is sprake van forse financiële consequenties. In eerste aanleg moet daarbij natuurlijk vooral aan de schade voor getroffen burgers en bedrijven worden gedacht, maar de bestrijding van de (gevolgen van) de ramp is een kostbare aangelegenheid voor de betrokken (overheids)organisaties. Volgens artikel 55 lid 2 van de Wet veiligheidsregio’s verleent de Minister een bijdrage voor de kosten die voor een veiligheidsregio voortvloeien uit de uitoefening van haar taken.

VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de WTS alsook bij de WVR. Beide claims zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beoordeeld met als uitkomst dat de door VRZL ingediende claims volledig zijn gehonoreerd, waardoor VRZL geen financieel nadeel heeft ondervonden. De vorderingen die waren opgenomen in de balans van de jaarrekening 2022 zijn daarmee gemitigeerd. Een en ander is afgerond in de eerste maanden van 2023

2.7 OEKRAÏNE / CRISIS NOODOPVANG ASIELZOEKERS

Oekraïne:

Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan. Vanwege de mogelijke komst van vele ontheemden uit Oekraïne naar Nederland, is de noodzaak ontstaan om op korte termijn voldoende opvangplekken te creëren. De toestroom van ontheemden uit Oekraïne is dermate hoog dat Nederland niet in staat is om binnen de bestaande structuren opvang te bieden.

In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 heeft het kabinet toegezegd dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang van rijkswege worden vergoed.
Dit besluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR en die zien op de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang in hun regio. Het besluit treedt in werking na de datum van uitgifte van de Staatcourant waarin zij wordt geplaatst.

Het besluit voorziet in een incidentele bijdrage aan veiligheidsregio's voor de daadwerkelijk gemaakte kosten (meerkosten) die aanvullend worden gemaakt ten behoeve van de coördinatie en eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne en dit besluit wordt voortgezet voor de periode vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. VRZL heeft voor zowel het eerste halfjaar 2023 alsook voor het tweede halfjaar 2023 een voorschot aangevraagd voor de kosten die hiermee gepaard gaan. Beide aanvragen zijn gehonoreerd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De middelen die hiermee gepaard gaan zijn inmiddels ontvangen zodat de liquiditeit van VRZL gegarandeerd is.

De volgende in die periode gemaakte kosten komen voor vergoeding in aanmerking:
(a) De kosten die veiligheidsregio's maken voor de coördinatie en de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
(b) De kosten die binnen een regio waarbinnen een veiligheidsregio haar taken uitvoert, door gemeenten worden gemaakt, voor zover deze in plaats van of in aanvulling op, de veiligheidsregio belast zijn met de coördinatie en de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
(c) De kosten die binnen een veiligheidsregio door GGD en GHOR worden gemaakt, voor de uitvoerende taken die betrekking hebben op de opvang van ontheemden uit Oekraïne en voor zover deze taken niet in aanmerking komen voor een vergoeding op grond van de Wet publieke gezondheid of een andere regeling op basis waarvan de organisatie haar taken uitvoert.

De onder b en c bedoelde kosten worden via de desbetreffende veiligheidsregio gedeclareerd.

Crisisnoodopvang asielzoekers

In het Veiligheidsberaad van 23 mei 2022, heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een dringend beroep gedaan op de veiligheidsregio's om te helpen bij het ontlasten van het aanmeldcentrum in Ter Apel door middel van het realiseren van tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers. In lijn met hiertoe gemaakte afspraken met de operationeel directeur COA, is door de RCDV een aflosschema crisisnoodopvang voor de veiligheidsregio's opgesteld, waar het Veiligheidsberaad op 7 juni 2022 mee heeft ingestemd.

Volgens dit aflosschema spannen telkens vier veiligheidsregio's zich in om gedurende 14 dagen 150 crisisnoodopvangplekken voor asielzoekers uit Ter Apel te realiseren, leidend tot een continue beschikbaarheid van 600 crisisnoodopvangplekken gedurende een periode van 12 weken. Dit aflosschema is nog steeds operationeel.

Bijna elke dag worden de veiligheidsregio's benaderd om nog meer opvangplekken beschikbaar te stellen. De ambtelijke organisaties van gemeenten zijn niet in staat om nog meer inzet te leveren. In de praktijk is dit wel nodig bij crisisnoodopvang, omdat het COA geen of maar een heel klein deel van de benodigde inzet kan leveren en onvoldoende personeel heeft om haar afspraken ten aanzien van de crisisnoodopvanglocaties na te komen. Het COA is in de praktijk niet bij machte om, zoals afgesproken, de medische zorg op de opvanglocaties te organiseren, zodat ook deze taak bij de gemeenten en/of veiligheidsregio's landt. Aan veel afspraken die door de RCDV, met instemming van het Veiligheidsberaad (Veiligheidsberaad 7 juni 2022), met het COA zijn gemaakt, wordt door het COA (nog) niet voldaan.

Daarbij is er nog steeds geen beeld hoe het COA ervoor zorgt dat asielzoekers, na de crisisnoodopvang, naar (semi)permanente opvangplekken worden gebracht. Sterker nog, nu worden asielzoekers van de ene crisisnoodopvang naar de volgende gebracht (van sporthal naar sporthal).

Er is gelukkig wel duidelijkheid ontstaan inzake de vergoeding van gemaakte kosten door VRZL inzake CNO. Eind 2022 is de afspraak gemaakt dat het COA de kosten aan VRZL voor 100% vergoed. Voor 2023 is dat ook gebeurd. Met het COA hebben wij de afspraak kunnen maken dat wij met ingang van 2023 telkenmale na afloop van de maand een declaratie insturen van de gemaakte kosten CNO, waarna het COA de factuur binnen een termijn van 14 dagen betaald aan VRZL.

Vermeldenswaardig is ook dat in samenwerking met de gemeente Sittard op 12 juni 2023 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel is, naast het gebouw van de VRZL, voor maximaal 300 asielzoekers. Dit voor de duur van één jaar.

Na twee jaar Corona, meer dan een jaar opvang van Oekraïners en daarnaast de inspanningen ten behoeve van CNO komen veiligheidsregio's en gemeenten nauwelijks nog aan de eigen taken toe. Ondanks eerdere toezeggingen vanuit andere overheidsorganisaties is van personele bijstand nog geen sprake. De veiligheidsregio's en gemeenten lossen steeds meer uitvoeringsproblemen van het COA op. Strakke coördinatie en prognoses vanuit het COA ontbreken.

De inspanningen van de veiligheidsregio's zijn niet alleen gericht op het ondersteunen en faciliteren van de gemeenten, maar ook op het bereiken van maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Wat is naar de samenleving toe verantwoord en hoe blijf je als overheid betrouwbaar? Het ontbreken van heldere prognoses van het COA en de steeds wisselende vraag richting veiligheidsregio's en gemeenten, maken dit niet eenvoudiger.

De asiel- en vluchtelingenketen vraagt in zijn totaliteit aandacht. Aan diverse landelijke tafels is bepleit om het vraagstuk breder aan te vliegen, maar dit krijgt nog lastig vervolg in de landelijke crisisstructuur. In de gemeenten en gemeenschappen komen alle vormen van opvang (particulier, via bedrijven en vakantieparken, crisisnoodopvang, noodopvang, satellietlocaties, asielzoekerscentra et cetera) voor alle doelgroepen (asielzoekers, statushouders en vluchtelingen uit Oekraïne) samen. Door de focus op één specifiek onderdeel uit deze keten te leggen, ontstaan geregeld een vertekend beeld en ongewenste effecten. Daarbij kent de problematiek rond de opvang van asielzoekers nauwe samenhang met andere grote dossiers, denk aan de problematiek rond de krapte op de woningmarkt.

2.8 MEERJARENBELEIDSPLAN VRZL 2024-2027

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) staat vermeld dat het bestuur ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt waarin het beleid is vastgelegd voor de taken van de veiligheidsregio. Ons huidige meerjarenbeleidsplan Samen Veilig 2020-2023 loopt dit jaar ten einde en vraagt om een actualisatie voor de komende beleidsperiode. Deze actualisatie is doorgevoerd en afgelopen periode voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur.

Het betreft:

1. Het meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (artikel 14 Wet veiligheidsregio's);
2. De onderliggende stukken die daarbij horen, te weten:
   a) provinciaal risicoprofiel 2023 incl. voorstel te prioriteren risico's (artikel 15 Wet veiligheidsregio's)
   b) brandweerrisicoprofiel (artikel 15 Wet veiligheidsregio's)
   c) oefenbeleidsplan 'MOTO' (artikel 14 lid d. Wet veiligheidsregio's)
   d) dekkingsplan 2024 t/m 2027 inclusief materieelspreidingsplan 2023 (artikel 14 lid f. Wet veiligheidsregio's)
   e) visie op inrichting risicobeheersing en beschrijving niet wettelijke adviesfunctie, waaronder de advisering met betrekking tot het omgevingsplan (artikel 14 lid e. Wet Veiligheidsregio's)
   f) memo opbrengst Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg 2023 en de vertaling daarvan in ambities voor de periode 2024-2027.

Het (ontwerp) beleidsplan is vanuit VRZL ter consultatie schriftelijk aangeboden aan de gemeenteraden. Met inachtneming van deze schriftelijke consultatie heeft het Algemeen Bestuur het meerjarenbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 in haar vergadering van 13 oktober 2023 vastgesteld.

Inzicht geven in de risico's die ons kunnen overkomen en het effect dat die risico's potentieel kunnen hebben is de basis van dit meerjarenbeleidsplan. We analyseren wat we als organisaties in de crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg aan slagkracht kunnen inzetten tegenover de aanwezige risico's. Daarbij kijken we verder dan onze veiligheidsregio als organisatie. De uiteindelijke kracht wordt namelijk bepaald door de samenwerking van alle partners in het veiligheidsdomein.

Tevens hebben we gekeken naar trends en ontwikkelingen binnen ons werkveld. Het ontstane beeld is in dit meerjarenbeleidsplan vertaald naar concrete ambities voor onze afzonderlijke programma's. Ook is gekeken naar wat er de afgelopen periode allemaal is gebeurd en welke invloed dat heeft op wie we zijn, waar we voor staan en wat we de komende periode willen en moeten bereiken vanuit onze maatschappelijke rol en positie. Die terugblik was mede behulpzaam bij het vinden van antwoorden op de vraag in welke richting VRZL zich moet bewegen. De COVID19-pandemie, de hoogwaterramp in 2021 en de stroom aan vluchtelingen en asielzoekers als gevolg van oorlog, conflict en geweld leverden ons daarbij talrijke ervaringen en inzichten op.

De belangrijkste ambities voor de komende jaren zijn:
- Opzet van een flexibele, breed inzetbare crisisorganisatie, ook bij langdurige crises.
- Versteviging van de netwerkrol tussen VRZL en (vitale) partners.
- Doorontwikkeling van de informatiearchitectuur en -veiligheid.
- Transformatie van de werk- en denkwijze, van regelgericht naar risicogericht.
- Invoering van een strategische personeelsplanning.

Ons meerjarenbeleidsplan gaat uit van realistisch beleid met beoogde resultaten die passen bij de huidige tijdsgeest en binnen een verantwoord financieel beleid. Het voorliggende beleidsplan vervangt daarmee het huidige vastgestelde beleidsplan 2020-2023.

2.9 AFRONDING BESTUURLIJKE DIALOOG BRANDWEERZORG

In 2021 en 2022 is een bestuurlijke dialoog gevoerd over de toekomst van de brandweerzorg. Bij burgemeesters en gemeenteraden hebben we tijdens meerdere sessies informatie ingewonnen voor de inrichting hiervan. Het resultaat van deze sessies is verwerkt in de ambities van het programma brandweerzorg.

Tijdens de startsessie in 2021 heeft het Algemeen Bestuur het belang van de vrijwillige brandweer al benadrukt. Uit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwonersbetrokkenheid. Tenslotte heeft het bestuur aangegeven dat het binnen de huidige financiële kaders wil blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderend beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

Een aantal belangrijke opgetekende bestuurlijke kaders zijn:
- Blijf vanuit het perspectief van alle inwoners van Zuid-Limburg kijken naar het verlenen van goede brandweerzorg en verlies hierbij de onderlinge solidariteit niet uit het oog.
- De burgemeesters voelen zich verantwoordelijk voor de brandveiligheid binnen de gemeente.
- De brandweer is dé adviseur fysieke veiligheid voor de gemeenten.
- De gemeenten nemen het brandweerrisicoprofiel als uitgangspunt voor een gesprek met de brandweer om risicogericht keuzes te maken over de producten die de brandweer aan de gemeente levert. Op basis van het brandweerrisicoprofiel willen gemeenten het gesprek aangaan met de brandweer.
- De gemeenten maken de gevolgen van deze keuzes inzichtelijk voor de gemeenteraden (restrisico's).
- De keuzes worden verankerd in het integraal veiligheidsplan.
- De niet-wettelijke taken zoals de brandweer die nu uitvoert staan hierbij niet ter discussie.

Met de vaststelling in 2023 van het meerjarenbeleidsplan is de dialoog dan ook afgerond. Het onderwerp huisvesting wordt tijdens de reguliere procesgang in 2024 verder opgepakt.

2.10 HUISVESTING BESTUURLIJKE OPDRACHT

Het bestuur heeft opdracht gegeven om toekomstbestendige huisvestingsscenario's uit te werken. De eigendomskwestie van kazernes dient hierbij nadrukkelijk te worden meegenomen in de scenario's.
De uitwerking hiervan is afgelopen periode gestart.

Reeds eerder is bestuurlijk bekrachtigd dat, daar waar nieuwbouw aan de orde is, dit in eigendom van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) komt. De fysieke plek van de kazernes volgt vanuit het dekkingsplan. Het uitgangspunt is dat er gezocht wordt naar regionale kaders waarbinnen er ruimte is voor lokale belangen. Het beeld is ontstaan dat vanuit regionaal perspectief centralisatie een positief effect kan hebben. Tijdens de dialoogsessie over huisvesting zijn reeds diverse bestuurlijke kaders opgetekend voor de onderwerpen:

- Duurzaamheid;
- Flexibiliteit / functionaliteit / innovatie;
- Financiën en eigendom.

Belangrijke vervolgstap is de duiding van adequate en actuele gegevens van het bestaande panden-bestand. Komend jaar wordt e.e.a. ter besluitvorming voorgelegd.

2.11 WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Met deze wijziging wordt o.a. de betrokkenheid van volksvertegenwoordigers bij het bestuur van een samenwerkingsverband vergroot. Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers is per 1 juli 2022 in werking getreden. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van twee jaar. In 2023 hebben we hier al samen met andere gemeenschappelijke regelingen invulling aan gegeven.

Aangezien deze wet voor alle gemeenschappelijke regelingen geldt, staan alle gemeenschappelijke regelingen voor dezelfde opdracht, actualisatie van de GR vóór 1 juli 2024. Hierdoor is het idee ontstaan om de krachten te bundelen en samen op te trekken in zowel kennisdeling als procesgang (o.a. richting de raden). Ondertussen is een dergelijk traject vormgegeven en ligt de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg momenteel voor zienswijze voor in de deelnemende gemeenten.

In lijn met de geest van de wetswijziging, zet de nieuwe gemeenschappelijke regeling VRZL in op een verbeterde informatiepositie van de gemeenteraden en meer betrokkenheid bij het besluitvormingsproces. Zo is het voorstel om in de toekomst ook het meerjarenbeleidsplan expliciet voor zienswijze aan te bieden aan de raden. Daarnaast is vanuit VRZL zo veel mogelijk gezocht naar gelijkloop met andere gemeenschappelijke regelingen in Limburg.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 BALANS (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Activa	31 december 2023	31 december 2022
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa met economisch nut		
Gronden en terreinen	1.951.141	1.779.749
Bedrijfsgebouwen	12.780.276	13.040.640
Inventaris en inrichting	994.255	872.271
Installaties	1.006.458	1.118.679
ICT en automatiseringsapparatuur	349.684	355.959
Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	16.575.102	17.658.509
Brandweermaterialen	1.698.173	1.982.435
Kleding	829.382	810.416
	36.184.471	**37.618.658**
Totaal vaste activa	**36.184.471**	**37.618.658**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	11.535.261	10.811.984
Uitzetting in 's Rijks schatkist	18.008.094	13.953.230
Rekening-courant verhouding niet-financiële instellingen	9.244	-
Overige vorderingen	53.532	253.083
	29.606.131	**25.018.297**
Liquide middelen	**139.252**	**139.623**
Overlopende activa	**719.398**	**996.469**
Totaal vlottende activa	**30.464.781**	**26.154.389**
Totaal activa	**66.649.252**	**63.773.047**

Passiva	31 december 2023	31 december 2022
VASTE PASSIVA		
Reserves		
Algemene reserve	1.451.310	1.436.273
Bestemmingsreserves	4.363.133	3.352.676
Nog te bestemmen resultaat	1.939.693	-401.920
	7.754.136	**4.387.029**
Voorzieningen	**8.617.494**	**8.057.281**
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	23.252.079	25.379.018
	23.252.079	**25.379.018**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**6.435.658**	**13.330.958**
Overlopende passiva	**20.589.885**	**12.618.761**
Totaal passiva	**66.649.252**	**63.773.047**

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht weergegeven. De bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	-	691	417
Overige inkomsten	13.094	1.945	28.458	32.918
Baten	**66.633**	**53.920**	**85.687**	**89.873**
Lasten				
Personeel	29.537	32.409	31.213	31.259
Opleiding, vorming en training	1.678	2.168	2.216	1.847
Kantoor	611	783	525	496
Automatisering	507	516	521	474
Huisvesting	14.072	4.449	28.276	30.290
Voertuigen	1.050	925	1.008	995
Materialen	1.179	954	847	1.089
Kapitaallasten	4.356	4.337	4.428	4.423
Lasten	**52.990**	**46.541**	**69.034**	**70.873**
Overhead	10.312	9.996	11.819	12.057
Onvoorzien	-	10	196	196
Totaal	**10.312**	**10.006**	**12.015**	**12.253**
Dotatie voorzieningen	3.586	1.923	3.628	3.797
Onttrekking voorzieningen	-	3.396	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**-1.473**	**3.628**	**3.797**
Dotatie reserves	4.332	4.072	4.976	4.976
Onttrekking reserves	4.185	5.226	3.966	3.966
Mutatie reserves	**147**	**-1.154**	**1.010**	**1.010**
Resultaat	**-402**	**-**	**-**	**1.940**

3.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierna wordt per categorie aangegeven welke grondslagen zijn gehanteerd. In de jaarrekening is de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) als integraal onderdeel van VRZL verantwoord.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het dagelijks bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

3.4 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut
Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 2.500 en een levensduur van > 2 jaar worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegen duurzame waardeverminderingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

VRZL beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een duurzame waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een duurzame waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Een verlies als gevolg van een duurzame waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in het overzicht van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het actief.

Afschrijvingen
De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in haar vergadering van 24 september 2021. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten op 1 januari van het jaar ná ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de verwachte gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde die nihil is. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate verwerkt in de jaarrekening.

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals vastgelegd in de financiële verordening, zijn van toepassing:

Activa	Afschrijvingstermijnen in jaren
Gronden en terreinen	Niet over afschrijven
Gebouwen en renovaties	10 - 40
Installaties	5 - 20
Inventaris en inrichting	5 - 10
ICT en automatiseringsapparatuur	3 - 8
Voer-, vaartuigen en haakarmbakken	3 - 20
Brandweermaterieel	3 - 20
Kleding	5 - 10

Vlottende activa
De vlottende activa worden onderverdeeld in:

- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan de liquide middelen ter vrije beschikking aan de Veiligheidsregio.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Op de overlopende activa wordt geen voorziening in mindering gebracht

Vaste passiva

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van VRZL. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatig verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren
- De onderhoudsvoorzieningen hebben betrekking op diverse beheerprogramma's en dienen voornamelijk tot gelijkmatige verdeling van lasten over een reeks van jaren, afhankelijk van de onderhoudscyclus.

De vorming van een voorziening, dan wel dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als last in het betreffende boekjaar verantwoord. Onttrekkingen aan de voorziening worden rechtstreeks op de voorziening verantwoord en lopen niet via de exploitatie.

Aan de voorziening ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Vaste schulden
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden onderverdeeld in:

- Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
De netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Hierbij wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd, met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel, het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel.

Vennootschapsbelasting
VRZL heeft geen activiteiten die vallen onder de vennootschapsbelasting en is derhalve niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3.4.1 Vaste activa

3.4.1.1 Materiële vaste activa met economisch nut

Per einde boekjaar 2023 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa € 36,2 miljoen (ultimo 2022 € 37,6 miljoen). Voor de opbouw naar activasoort wordt verwezen naar het onderstaande overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving	Boekwaarde 31 december 2022	Vermeerderingen 2023	Afschrijvingen 2023	Boekwaarde 31 december 2023
Materiële activa met economisch nut				
a. Gronden en terreinen	1.779.749	171.392	-	1.951.141
b. Bedrijfsgebouwen	13.040.640	371.987	632.351	12.780.276
c. Inventaris en inrichting	872.271	263.677	141.693	994.255
d. Installaties	1.118.679	101.375	213.596	1.006.458
e. ICT en automatiseringsapparatuur	355.959	130.974	137.249	349.684
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	17.658.509	1.018.024	2.016.676	16.575.102
e. Brandweermaterialen	1.982.435	224.541	494.688	1.698.173
f. Kleding	810.416	363.578	344.612	829.382
Totaal materiële vaste activa	**37.618.658**	**2.645.548**	**3.980.865**	**36.184.471**

Overzicht kapitaallasten

Omschrijving	Afschrijvingen 2023	Rente 2023	Kapitaallasten 2023
Materiële vaste activa met economisch nut			
a. Gronden en terreinen	-	20.906	20.906
b. Bedrijfsgebouwen	632.351	153.180	785.531
c. Inventaris en inrichting	141.693	10.246	151.939
d. Installaties	213.596	13.140	226.736
e. ICT en automatisering	137.249	4.181	141.430
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	2.016.676	207.423	2.224.099
e. Brandweermaterialen	494.688	23.286	517.974
f. Kleding	344.612	9.520	354.132
Totaal materiële vaste activa	**3.980.865**	**441.882**	**4.422.747**

Toelichting mutaties materiële vaste activa met economisch nut 2023

Alle investeringen die in 2023 zijn gedaan, passen binnen het door het algemeen bestuur goedgekeurde meerjarig investeringsplan.

Gronden en terreinen

Saldo per 31.12.2023 is € 1.951.141. In 2023 is voor € 171.392 grond aangekocht voor de kazerne Sittard-Oost.

Bedrijfsgebouwen

Saldo per 31.12.2023 is € 12.780.276. In 2023 is in de nieuwbouw kazerne Sittard Oost € 214.614 geïnvesteerd en voor inbreiding kazerne Maastricht Zuid is € 70.134 geïnvesteerd.

Installaties

Saldo per 31.12.2023 is € 1.006.458. In 2023 is er voor € 101.375 in installaties geïnvesteerd.

Inventaris en inrichting
Saldo per 31.12.2023 is € 994.255. In 2023 is er voor € 220.069 nieuwe inventaris aangeschaft. Het betreft voornamelijk vervanging van bestaande inventaris. Zonwering Maastricht Noord € 80.720.

- Inventaris € 220.069
- Zuigschrobmachine € 24.431

ICT- en automatiseringsapparatuur
Saldo per 31.12.2023 is € 349.684. De investeringen in 2023 bedroegen € 130.974 en hebben o.a. betrekking op:

- iPhone € 49.747
- Videoconference (teams) € 17.006
- Laptops € 52.886
- Beeldschermen € 9.716

Voer-, vaartuigen en haakarmbakken
Saldo per 31.12.2023 is € 16.575.102. De investeringen in 2023 bedroegen € 1.018.024 en betreffen o.a.:

- Redgereedschap € 682.133
- Modificatie voertuigen € 116.376
- Meetapparatuur € 31.069
- Warmtebeeldcamera's € 45.824
- WTS € 62.915

Brandweermaterialen
Saldo per 31.12.2023 is € 1.698.173. De investeringen in 2023 bedragen totaal € 224.541 en hebben betrekking op onder meer:

- Oefenpoppen € 16.393
- Knetterkasten € 9.069
- Testapparatuur duiken € 28.656
- Werkluchtcompressor € 16.486
- Duikpakken € 5.345
- Werkplaatsapparatuur € 41.613
- Pagers € 27.210
- P2000 € 22.748

Kleding
Saldo per 31.12.2023 is € 829.382. In 2023 is voor € 363.578 aan bluskleding aangeschaft.

3.4.2 Vlottende activa

3.4.2.1 Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
Het saldo per 31 december 2023 bedraagt € 29.606.131. De vorderingen op openbare lichamen aan het einde van 2023 bedragen € 11.535.261, waarvan een aanzienlijk deel bestaat uit een vordering op het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers met betrekking tot verschillende locaties van noodopvang in Oekraïne, ter waarde van € 10.757.428.

Daarnaast omvat de vordering de afrekening met de Veiligheidsregio Limburg-Noord met betrekking tot de gezamenlijke meldkamer, ter hoogte van € 252.142. Ten slotte bedraagt de vordering op de Zuid-Limburgse gemeenten € 75.560.

De overige vorderingen op openbare lichamen bedragen € 450.131.

Conform artikel 39 van het BBV wordt de rekening-courantverhouding met het Rijk, het Schatkistbankieren, van € 18.008.094 gepresenteerd onder uitzettingen in 's-Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar. Het verschil tussen de boekjaren 2022 en 2023 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten voor noodopvang van vluchtelingen niet zijn voorgefinancierd.

Het saldo op de rekening-courantverhouding van € 9.244 betreft een vordering op het EMRIC-project.

De overige vorderingen betreffen vorderingen op derden. De afwikkeling van deze vorderingen verloopt normaal.

Specificatie uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	**31 december 2023**	**31 december 2022**
Vorderingen op openbare lichamen	11.535.261	10.811.984
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	18.008.094	13.953.230
Rekening-courant verhouding niet-financiële instellingen	9.244	0
Overige vorderingen	53.532	253.083
Totaal	**29.606.131**	**25.018.297**

3.4.2.2 Overzicht Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook de Veiligheidsregio, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2023 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 1.694.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2023.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.694**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**133**	**151**	**145**	**139**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.561	1.543	1.549	1.555
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	84.677			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	84.677			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.694			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	11.970	13.741	13.340	12.788
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	133	151	145	139

3.4.2.3 Liquide middelen

Saldo per 31.12.2023 is € 139.252. De liquide middelen laten per ultimo 2023 een positieve stand zien van € 0,14 miljoen (2022: € 0,14 miljoen) en bestaan uit € 2.793 aan contante middelen en uit € 136.459 aan tegoeden bij bankinstellingen.

Specificatie liquide middelen

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
Kas	2.793	6.406
Bank	136.459	133.217
Totaal	**139.252**	**139.623**

Rondom de liquide middelen zijn de regels van Schatkistbankieren van toepassing. In paragraaf 3.2.3.2 is het desbetreffende overzicht ingevoegd.

3.4.2.4 Overlopende activa

Specificatie overlopende activa

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	719.398	996.469
Totaal	**719.398**	**996.469**

De overlopende activa groot € 719.398 bestaat voor € 151.276 nog te ontvangen creditrente met betrekking tot Schatkistbankieren. Het overige deel groot € 567.822 bestaat voornamelijk uit diverse reeds vooruitbetaalde kosten, licentiekosten, verzekeringspremies en abonnementen die betrekking hebben op 2024.

3.4.3 Vaste passiva

3.4.3.1 Reserves

Omschrijving	Stand 31 december 2022	Resultaat-bestemming	Vermeerderingen 2023	Verminderingen 2023	Stand 31 december 2023
Algemene reserve					
Algemene reserve	1.348.347	-	-	-	1.348.347
Algemene reserve GHOR	87.926	15.037	-	-	102.963
Totaal	**1.436.273**	**15.037**	**-**	**-**	**1.451.310**
Bestemmingsreserves					
Ingroeireserve kapitaallasten	2.433.746	-	4.976.000	3.426.423	3.983.323
Reserve frictiekosten	550.962	-	-	265.000	285.962
Bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19	249.500	-	-	249.500	-
Reserve doorontwikkeling VB	24.620	-	-	24.620	-
Bestemmingsreserves GHOR	93.848	-	-	-	93.848
Totaal	**3.352.676**	**-**	**4.976.000**	**3.965.543**	**4.363.133**
Totaal	**4.788.949**	**15.037**	**4.976.000**	**3.965.543**	**5.814.443**
Rekeningsaldo					
Nog te bestemmen resultaat	-401.920	401.920	1.939.693	-	1.939.693
Totaal	**-401.920**	**401.920**	**1.939.693**	**-**	**1.939.693**
Verrekening 2022 met gemeenten	**-**	**-416.957**	**416.957**		**-**
Totaal reserves	**4.387.029**	**-**	**7.332.650**	**3.965.543**	**7.754.136**

Algemene reserve
Saldo per 31.12.2023 is € 1.348.347. De algemene reserve is een reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. De daarin vastgelegde middelen dienen als weerstandscapaciteit. De stand van de weerstandscapaciteit per ultimo 2021 is € 1.348.347.

Algemene reserve GHOR
Saldo per 31.12.2023 is € 102.963. Het resultaat 2022 (€ 15.037 positief) is conform besluit van het algemeen bestuur toegevoegd aan de algemene reserve GHOR.

Ingroeireserve kapitaallasten
Saldo per 31.12.2023 is € 3.983.323. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is de eerder vastgestelde systematiek van de ingroeireserve door het bestuur herbevestigd. Verder heeft het algemeen bestuur besloten om het jaarlijks genormeerd bedrag aan kapitaallasten te verhogen met € 400.000. Daarnaast heeft het algemeen bestuur in december 2023 besloten om de ingroeireserve in 2023 eenmalig te verhogen met € 750.000 ter compensatie voor de hogere (toekomstige) kapitaallasten als gevolg van de fors hogere inflatiecijfers. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex om schommelingen in de kapitaallasten te voorkomen. De ingroeireserve kapitaallasten is bepaald voor de kapitaallasten inventaris (nieuw), voertuigen, beroepskleding en machines, apparaten en installaties (dus exclusief kapitaallasten inventaris (oud), grond/terreinen en gebouwen). Jaarlijks worden de werkelijke kapitaallasten onttrokken aan de ingroeireserve kapitaallasten. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks gedoteerd aan de ingroeireserve kapitaallasten. De dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt voor 2023 € 4.976.000. De onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt € 3.426.423.

Reserve frictiekosten
Saldo per 31.12.2023 is € 285.962. Uit de herschikking van de reservepositie is in 2020 een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd voor een bedrag van € 2,3 miljoen. In 2018 is een traject van organisatieontwikkeling ingezet waarbij in 2019 de verdere aanpak van de noodzakelijke reorganisatie is vormgegeven. De reorganisatie brengt personele verschuivingen met zich mee welke in 2020 en verder vorm hebben gekregen. Om de hiermee samenhangende frictiekosten op te vangen is een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd. Het algemeen bestuur heeft besloten om voor 2023 € 265.000 te onttrekken aan de reserve frictiekosten.

Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19
Saldo per 31.12.2023 is nihil. Het algemeen bestuur heeft bij vaststelling van de jaarrekening 2020 ingestemd met de vorming van een bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19 voor een bedrag groot € 592.792. Een deel van de uitgestelde activiteiten COVID-19 (voor een totaalbedrag van € 261.292) is in 2021 ingehaald waardoor een deel van deze bestemmingsreserve is vrijvallen. De overige activiteiten (deel opleidingen en trainingen warm) zijn deels ingehaald in 2022 (€ 82.000) en deels ingehaald in 2023 (€ 249.500).

Reserve doorontwikkeling Veiligheidsbureau
Saldo per 31.12.2023 is nihil. Deze reserve is gevormd uit de reserves van het programmabureau, Bevolkingszorg en GHOR conform besluit van het algemeen bestuur van 15 juni 2018. De reserve doorontwikkeling Veiligheidsbureau is conform besluit algemeen bestuur vrijgevallen in 2023.

Bestemmingsreserves GHOR
In deze reserves is in 2023 niet gemuteerd. Het totaal ervan bedraagt ultimo 2023 € 93.848. Een bedrag van € 72.848 hiervan betreft een reserve voor netcentrisch werken; de overige € 21.000 betreft een reserve voor huisvesting van de GHOR.

Nog te bestemmen resultaat
Saldo per 31.12.2023 is € 1.939.693 positief (Veiligheidsregio Zuid-Limburg € 1.699.245 positief en de GHOR € 240.448 positief). De resultaatbestemming van het rekeningsaldo 2022 is verwerkt conform besluit van het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2022.

Voorzieningen

Overzicht van de voorzieningen

Omschrijving	Stand 31 december 2022	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Stand 31 december 2023
Voorzieningen				
Voorziening Verlofsparen	201.831	368.971	-	570.802
Voorziening FLO	1.625.154	2.847.114	2.467.250	2.005.018
Voorziening onderhoud panden	6.126.520	581.000	725.073	5.982.447
Voorziening WW-verplichtingen	103.776	-	44.549	59.227
Totaal voorzieningen	**8.057.281**	**3.797.085**	**3.236.872**	**8.617.494**

Voorziening verlofsparen
Saldo per 31.12.2023 is € 570.802. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier een voorziening voor gevormd worden. Deze vakantie-uren verjaren niet.

De bronnen van verlofsparen zijn:
- het verlof uit de overwerkvergoeding
- de bovenwettelijke vakantie-uren gekocht uit het IKB
- de bovenwettelijke vakantie-uren
- de bovenwettelijke vakantie-uren bij onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst
- het verlof uit de voormalige verlofspaarmogelijkheid.

Het totaal saldo uren verlofsparen bedraagt per 31 december 2023 11.874 uren. Deze uren zijn financieel gemaakt met het gemiddeld uurloon inclusief werkgeverslasten.

De werknemer met een voltijdsdienstverband mag op 31 december van een kalenderjaar maximaal 3.600 uren verlof hebben. Hieronder vallen de verlofspaaruren, de wettelijke vakantie-uren, de bovenwettelijke vakantie-uren en andere (compensatie)verlofuren.

Voorziening FLO
Saldo per 31.12.2023 is € 2.005.018. Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2020 is geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende toekomstige lasten in de meerjarenbegroting. Derhalve is met ingang van 2020 een voorziening gevormd. De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes van het uitgangspunt van budgetneutraliteit. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening op dit moment gelijk is aan de reeds beschikbaar gestelde middelen via het besluit van de bestemmingsreserves. De voorziening FLO is gevormd ten laste van het resultaat over 2020 (stand 1 januari 2020 € 4,1 miljoen). De last wordt onttrokken aan de voorziening FLO. Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van de jaarlijkse lasten die samenhangen met het functioneel leeftijdsontslag.

De FLO-overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. In april , juli 2023 en januari 2024 heeft er een herijking plaatsgevonden van de FLO-kosten door een extern bureau, voor de periode 2024-2044. Uit deze herijking blijkt dat een deel van de FLO-kosten t.o.v. eerdere berekeningen naar achteren is geschoven. De totale FLO-lasten voor de periode 2024 tot en met 2044 worden per 31 december 2023 ingeschat op 28,6 miljoen. Naar periode zijn deze FLO-lasten als volgt toe te wijzen: < 1 jaar 2,2 miljoen, 1-5 jaar 10,1 miljoen en > 5 jaar 16,3 miljoen.

In 2023 is een reguliere toevoeging van € 1,95 miljoen (2022: € 1,88 miljoen) en een onttrekking voor de werkelijke FLO-lasten 2023 van € 2,5 miljoen verantwoord. De reguliere toevoeging, die gefinancierd wordt uit de bijdrage gemeente FLO, wordt jaarlijks geïndexeerd met de loonindex. Daarnaast heeft er, conform besluit algemeen bestuur, in 2023 een extra dotatie plaatsgevonden in de voorziening FLO van € 900.000.

Doordat de toekomstige gemeentelijke bijdragen meegerekend kunnen worden, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO-regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten.

Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we reserveren voor de FLO-regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO-regeling. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt dit in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

Voorziening onderhoud panden
Saldo per 31.12.2023 is € 5.982.447. De onderhoudsplannen zijn in 2023 geactualiseerd. Gebaseerd op de geactualiseerde meerjarige onderhoudsplannen is in 2023 de jaarlijkse dotatie van € 581.000 verricht ten gunste van de voorziening groot onderhoud gebouwen.

De voorziening is gevormd ten behoeve van de egalisatie van het groot onderhoud van de kantoor- en opleidingsgebouwen in Margraten en de kazernes in Beek, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht Zuid, Margraten, Bocholtz en Sittard Middenweg. In 2023 zijn uitgaven gedaan voor het groot onderhoud voor een bedrag van totaal € 725.073.

Voorziening WW-verplichtingen
Saldo per 31.12.2023 is € 59.227. Een voorziening WW-personeel is in 2015 gevormd om de WW-verplichtingen van ontslagen werknemers op te kunnen vangen. In deze voorziening worden ook individuele overeenkomsten met medewerkers gecalculeerd/gestort op het moment dat de verplichting ontstaat.

3.4.3.2 Vaste schulden
Saldo per 31.12.2023 is € 23.252.079. In 2023 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. Ter financiering van de Kazerne Sittard Middenweg zijn op 28 december 2010 vier geldleningen bij de BNG aangegaan voor een totaalsom van € 7.500.000 met opnamedata tussen 1 april 2011 en 1 oktober 2012. Ultimo 2016 is een geldlening ad € 10.000.000 afgesloten voor de consolidatie van vlottende schuld en de vaste financiering van onderhanden zijnde en van nieuwe investeringen.

In 2020 zijn twee nieuwe geldleningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 16.000.000 ter financiering van de aankoop kazernes Beek, Vaals en Maastricht Zuid en voor de revitalisering stookhuis.

De aflossingsverplichting < 1 jaar bedraagt € 2.136.879.

Specificatie onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hofdsom per 31 december 2022	Aflossingen 2023	Rente 2023	Pro resto hoofdsom per 31 december 2023
Geldleningen							
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,04%	222.276	13.932	10.635	208.344
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,25%	760.513	24.031	47.153	736.482
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	70.350	1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.759.784	28.753	85.699	1.731.031
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.764.336	28.356	87.691	1.735.980
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.238.775	98.534	60.576	1.140.241
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	4.000.000	1.000.000	22.675	3.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	9.333.334	333.333	56.262	9.000.001
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	4.800.000	600.000	841	4.200.000
Totaal	**34.928.326**			**25.379.018**	**2.126.939**	**441.882**	**23.252.079**

3.4.4 Vlottende passiva

3.4.4.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Het saldo per 31 december 2023 bedraagt € 6.435.658.

In december 2022 is een kasgeldlening aangetrokken van € 5.000.000. Deze lening werd gebruikt ter financiering van de kosten voor de opvang in Oekraïne en voor de kosten van noodopvang voor asielzoekers. De kasgeldlening is in januari 2023 afgelost en heeft daarom een kortlopend karakter.

De afwikkeling van de crediteuren van € 10.353 verloopt normaal, evenals de schulden aan openbare lichamen van € 4.819.291.

Specificatie netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
Overige kasgeldleningen	-	5.000.000
Overige schulden	6.435.658	8.330.958
Totaal	**6.435.658**	**13.330.958**

3.4.4.2 Overlopende passiva

Specificatie overlopende passiva

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.579.515	848.880
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.522.540	1.227.667
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	14.487.830	10.542.214
Totaal	**20.589.885**	**12.618.761**

De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen- voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel betreft overlopende BDuR-gelden € 930.455, CTB-gelden € 848.880 en het voorschotbedrag gelden opvang Oekraïne ter grootte van € 2.800.180.

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen, betreft o.a. de loonkosten voor vrijwilligers over de maanden november en december ter waarde van € 471.057.

De overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen betreft met name de vooruit gefactureerde (en reeds ontvangen) gemeentelijke bijdrage 1e halfjaar 2024 groot € 14.454.212.

Verloopoverzicht	BduR	CTB	Oekraïne
Saldo begin boekjaar	-	848.880	-
Ontvangen bedragen	1.347.848	-	6.000.000
Vrijgevallen bedragen	417.393	-	3.199.820
Saldo einde boekjaar	**930.455**	**848.880**	**2.800.180**

3.4.5 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De jaarlijkse huurverplichting van de kazernes niet in eigendom bedraagt € 1,6 miljoen.

3.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.5.1 Algemeen

Op verzoek van verschillende gemeenten is gevraagd om daar waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar een technische begrotingswijziging door te voeren. De technische begrotingswijziging zorgt ervoor dat in de begroting 2023 de laatste stand van zaken financieel is aangepast met de genomen bestuursbesluiten. Het beoogd effect is om bestuursbesluiten vroegtijdig te verwerken in de begroting ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid. In 2023 zijn twee technische begrotingswijzigingen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze twee vastgestelde technische begrotingswijzigingen komen tot uitdrukking in de begroting 2023 na wijziging. De doorgevoerde technische begrotingswijzigingen zijn budgetneutraal waardoor deze zonder zienswijzetraject zijn vastgesteld door het algemeen bestuur.

3.5.2 Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	-	-	691	417
Totaal	**53.539**	**51.975**	**57.229**	**56.955**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2023 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2023 door het algemeen bestuur.

De bijdrage gemeente FLO bedraagt € 1.947.114 (2022: € 1.879.454) en wordt elk jaar geïndexeerd conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september lopende jaar. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt de bijdrage gemeente FLO in mindering gebracht op de totale gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage gemeente FLO al eerder te verlagen.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2023 en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2023, € 6.815.856.

De extra BDuR gelden bedragen voor 2023 € 1.347.848. Hiervan is in 2023 besteed een bedrag van € 417.394. Het restant is als vooruit ontvangen opgenomen voor een totaalbedrag van € 930.454. Door krapte op de arbeidsmarkt is het werven van nieuw personeel, die ten laste van de extra BDuR gelden zouden komen, verlaat en doorgeschoven naar 2024.

3.5.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**264**	**404**	**292**	**305**
Lasten				
Personeel	3.800	4.515	4.257	3.627
Opleiding, vorming en training	241	217	263	238
Kantoor	440	664	444	343
Automatisering	483	499	505	451
Huisvesting	119	170	121	103
Voertuigen	143	83	45	59
Materialen	313	83	91	330
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**5.539**	**6.231**	**5.726**	**5.151**
Dotatie voorzieningen	10	-	-	8
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**-**	**-**	**8**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	79	25	25
Mutatie reserves	**-195**	**-79**	**-25**	**-25**
Resultaat	**-5.090**	**-5.748**	**-5.409**	**-4.829**

Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De kosten personeel zijn lager uitgevallen dan begroot doordat het werven van nieuw personeel vanuit de extra BDuR gelden verlaat is vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. De overige exploitatiekosten van het programma C&R liggen in lijn met de vastgestelde begroting. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor het programma C&R.

3.5.4 Programma Brandweerzorg

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**12.453**	**1.400**	**27.942**	**31.909**
Lasten				
Personeel	25.737	27.894	26.956	27.632
Opleiding, vorming en training	1.437	1.951	1.953	1.609
Kantoor	171	119	81	153
Automatisering	24	17	16	23
Huisvesting	13.953	4.279	28.155	30.187
Voertuigen	907	842	963	936
Materialen	866	871	756	759
Kapitaallasten	4.356	4.337	4.428	4.423
Lasten	**47.451**	**40.310**	**63.308**	**65.722**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	196	196
Totaal	**-**	**-**	**196**	**196**
Dotatie voorzieningen	3.517	1.923	3.528	3.752
Onttrekking voorzieningen	-	3.396	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**-1.473**	**3.528**	**3.752**
Dotatie reserves	4.332	4.072	4.976	4.976
Onttrekking reserves	3.476	4.372	3.797	3.797
Mutatie reserves	**856**	**-300**	**1.179**	**1.179**
Resultaat	**-39.371**	**-37.137**	**-40.269**	**-38.940**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 25,9 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2023 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 25,9 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in het tweede halfjaar een forse toename zien. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft betrekking op de voorziening verlofsparen voor het programma brandweerzorg.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

3.5.5 Bedrijfsvoering (overhead)

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**377**	**141**	**224**	**704**
Lasten				
Personeel	6.274	6.249	7.261	7.331
Opleiding, vorming en training	-	-	-	9
Kantoor	1.455	904	1.883	1.954
Automatisering	2.369	2.615	2.455	2.545
Huisvesting	-	-	-	-
Voertuigen	168	177	168	167
Materialen	46	51	52	51
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**10.312**	**9.996**	**11.819**	**12.057**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**-**	**10**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	59	-	100	37
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**-**	**100**	**37**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	775	144	144
Mutatie reserves	**-514**	**-775**	**-144**	**-144**
Resultaat	**-9.480**	**-9.090**	**-11.551**	**-11.246**

De exploitatiekosten van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting. De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor bedrijfsvoering.

3.5.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
Mutaties in de voorzieningen	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Voorziening FLO	2.485	1.908	**577**	-	2.847	**-2.847**	-	2.847	**-2.847**
Voorziening onderhoud panden	823	-	**823**	-	581	**-581**	-	581	**-581**
Voorziening WW-verplichtingen	88	15	**73**	-	-	**-**	-	-	**-**
Voorziening verlofsparen	-	-	**-**	-	200	**-200**	-	369	**-369**
Totaal	**3.396**	**1.923**	**1.473**	**-**	**3.628**	**-3.628**	**-**	**3.797**	**-3.797**

De mutaties in de voorzieningen liggen in lijn met de vastgestelde begroting na wijziging. In 2023 heeft een hogere dotatie plaatsgevonden in de voorziening verlofsparen dan begroot. De werkelijke dotatie aan de voorziening verlofsparen kan pas per 31 december van enig boekjaar bepaald worden. De dotatie aan de voorziening verlofsparen is rechtmatig tot stand gekomen conform besluit algemeen bestuur.

3.5.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
Mutaties in de reserves	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Ingroeireserve kapitaallasten	4.337	4.072	**265**	3.426	4.976	**-1.550**	3.426	4.976	**-1.550**
Reserve frictiekosten	775	-	**775**	265	-	**265**	265	-	**265**
Reserve doorontwikkeling VB	79	-	**79**	25	-	**25**	25	-	**25**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	-	**-**	250	-	**250**	250	-	**250**
Reserve sociaal plan	35	-	**35**	-	-	**-**	-	-	**-**
Totaal	**5.226**	**4.072**	**1.154**	**3.966**	**4.976**	**-1.010**	**3.966**	**4.976**	**-1.010**

De werkelijke dotaties en onttrekkingen aan de reserves wijken ten opzichte van de begroting na wijziging niet af. De dotatie en onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten wordt gezien als een structurele mutatie in de reserves. De dotaties en onttrekkingen in de overige reserves wordt gezien als incidentele mutaties in de reserves.

3.5.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2023 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorzien. Deze is in 2023 aangewend voor € 196.000. Bij de herijking van de FLO kosten die ultimo juli heeft plaatsgevonden is het inzicht van de belastingdienst meegenomen dat over de werkgeversbijdrage netto FLO-spaartegoed (NFST)- met terugwerkende kracht tot 1-1-22 een eindheffing van 52% (RVU-boete) verschuldigd is. Dit betreft 52% van het totale bedrag dat aan werkgeversbijdrage NFST is uitbetaald in 2022. Dus zowel de reguliere maandelijkse bijdrage als een afkoop bij ontslag/overlijden als de eindcheck

3.5.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
Incidentele baten en lasten	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Brandweerzorg						
Hoogwaterramp	-	-	**-**	-	-	**-**
Oekraïne / Crisis noodopvang asielzoekers	23.825	23.825	**-**	25.870	25.870	**-**
Extra storting voorziening FLO	-	900	**-900**	-	900	**-900**
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallaste	-	750	**-750**	-	750	**-750**
Incidentele dekking overhead en coördinatie CC	2.590	-	**2.590**	4.440	-	**4.440**
Onvoorzien	-	196	**-196**	-	196	**-196**
Bedrijfsvoering (overhead)						
Rente schatkistbankieren	-	-	**-**	484	-	**484**
Totaal incidentele baten en lasten	**26.415**	**25.671**	**744**	**30.794**	**27.716**	**3.078**

In 2023 heeft een extra dotatie aan de voorziening FLO voor een bedrag van € 900.000 en een extra dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten van € 750.000 plaatsgevonden. Deze extra dotaties hebben plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 25,9 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2023 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 25,9 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord.

In 2023 hebben we een incidentele dekking voor overhead en coördinatiekosten COA ontvangen over 2022 (€ 1,3 mln.) en 2023 (€ 3,1 mln.). Eind 2023 is de afrekening opgemaakt voor de dekking 2023 die hoger is uitgevallen dan begroot in de 2e technische begrotingswijziging.

3.5.10 Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het structureel begrotingssaldo gepresenteerd. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. In principe zijn alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Een uitzondering hierop zijn de mutaties in de ingroeireserve kapitaallasten. De onttrekkingen en toevoegingen in deze bestemmingsreserve zijn structureel van aard. De afwijkingen begroting incidenteel sluiten aan met het totaaloverzicht incidentele baten en lasten.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving (x € 1.000)	**2021**	**2022**	**2023**
Saldo baten en lasten	-1.036	-255	2.950
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	916	-147	-1.010
Begrotingssaldo na bestemming	**-120**	**-402**	**1.940**
Incidentele storting voorziening FLO	-1.000	-	-900
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	191	-	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	90	-	-
Eenmalige uitkering CAO		-686	-
Incidente storting voorziening groot onderhoud panden		-682	-
Hoogwaterramp		335	-
Onvoorzien			-196
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2022			1.290
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2023			3.150
Rente schatkistbankieren			484
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	35	99	-
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	547	514	265
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	255		-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	261	82	250
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB		195	25
Incidentele stortingen ingroeireserve kapitaallasten		-300	-750
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**379**	**-443**	**3.618**
Structureel begrotingssaldo	**-499**	**41**	**-1.678**

Het structureel begrotingssaldo 2023 is € 1.678.000 negatief (2022: € 41.000 positief). Onderstaand beschrijven wij de voornaamste oorzaak van dit negatieve structureel begrotingssaldo.

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeentelijke bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging is in 2023 niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage na toepassing van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023. Hierdoor ontstaat een structureel tekort op de loonkosten bij VRZL. Dit structureel tekort kent per 31 december 2023 een omvang van € 1.629.029.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van deze structurele impact. Door de ontvangst van incidentele middelen heeft VRZL in samenspraak met het AB besloten deze structurele impact in 2023 niet met deelnemende gemeenten af te rekenen.

Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en tevens ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao lasten ten bedrage van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel, en dit voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens zal dat ertoe leiden dat het weerstandsvermogen van VRZL fors verbeterd wordt.

In paragraaf 2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een specifieke duiding van de structurele Cao kosten uitgebreid beschreven.

3.5.11 Begrotingsrechtmatigheid

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	**Begroting na wijziging**			**Realisatie 2023**			**Begrotingsafwijking**		
Begrotingsrechtmatigheid (x € 1.000)	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	292	5.726	**-5.434**	305	5.151	**-4.846**	-13	575	**588**
Brandweerzorg	27.942	63.504	**-35.562**	31.909	65.918	**-34.009**	-3.967	-2.414	**1.553**
Bedrijfsvoering (overhead)	224	11.819	**-11.595**	704	12.057	**-11.353**	-480	-238	**242**
Algemene dekkingsmiddelen									
Bijdrage gemeente	47.775	-	**47.775**	47.775	-	**47.775**	-	-	**-**
Bijdrage gemeente FLO	1.947	-	**1.947**	1.947	-	**1.947**	-	-	**-**
Bijdrage Rijk BDUR	6.816	-	**6.816**	6.816	-	**6.816**	-	-	**-**
Bijdrage Rijk BDUR extra gelden	691	-	**691**	417	-	**417**	274	-	**-274**
Mutaties voorzieningen	-	3.628	**-3.628**	-	3.797	**-3.797**	-	-169	**-169**
Mutaties reserves	3.966	4.976	**-1.010**	3.966	4.976	**-1.010**	-	-	**-**

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting.

De algemene dekkingsmiddelen liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het algemeen bestuur.

Bij het programma brandweerzorg zien we een overschrijding van zowel de baten als de lasten. Deze is volledig toe te schrijven aan de extra kosten en dekking van deze kosten inzake de opvang Oekraïne en noodopvang asielzoekers.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 169.000) betrekking op de voorziening verlofsparen. De werkelijke dotatie aan de voorziening verlofsparen kan pas per 31 december van enig boekjaar bepaald worden. De dotatie aan de voorziening verlofsparen is rechtmatig tot stand gekomen conform besluit algemeen bestuur.

De mutaties in de reserves zijn door het algemeen bestuur geautoriseerd en conform het AB besluit verwerkt.

3.5.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het voor de Veiligheidsregio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het zogenaamde algemeen bezoldigingsmaximum. De onderstaande verantwoording volgt het verantwoordingsmodel WNT 2023 zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De heer Klaassen is in dienst bij GGD Zuid-Limburg en voor 50% van zijn tijd werkzaam bij de Veiligheidsregio. In 2022 heeft de heer Klaassen werkzaamheden verricht voor de Veiligheidsregio voor de periode 1 januari tot en met 30 juni 2022. Bij de Veiligheidsregio kwalificeert de heer Klaassen als leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking. GGD Zuid-Limburg belast voor het vervullen van de leidinggevende functie door de heer Klaassen bij de Veiligheidsregio een deel van de loonkosten van de heer Klaassen door aan de Veiligheidsregio. Over 2022 is hier in totaal voor € 54.000 doorbelast. Hoewel de heer Klaassen zelf geen bezoldiging ontvangt, kwalificeert dit deel van de loonkosten conform de geldende wet- en regelgeving technisch als bezoldiging. In 2023 heeft de heer Klaassen geen werkzaamheden meer verricht voor de Veiligheidsregio Zuid Limburg.

3.5.12.1 Bezoldiging topfunctionarissen

3.5.12.1.1 Leidinggevende topfunctionarissen

Definitie:
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Onderstaande tabel biedt een weergave van de topfunctionarissen. Dhr. Houben en dhr. Winkens zijn beiden in dienst van VRZL en derhalve is hun daadwerkelijke bezoldiging weergegeven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat Dhr. Houben in 2023 zijn 40-jarig ambtsjubileum heeft gevierd en derhalve een gratificatie heeft ontvangen.

Dhr. Klaassen is tot en met 30 juni 2022 in dienst geweest bij VRZL als directeur. Per 1 juli 2022 is er bij VRZL sprake van een tweehoofdige directie. We hebben dhr. Klaassen hier opgevoerd om de opvolging van deze post weer te geven. In de volgende jaarrekening zal hij niet meer benoemd worden in dit overzicht.

Gegevens 2023 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid Manager C & R Manager bedrijfsvoering	**F.C.W. Klaassen** Directeur
Aanvang functievervulling in 2023	01-01-23 31-12-23	01-01-23 31-12-23	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.207	143.609	-
Beloningen betaalbaar op termijn	22.753	21.884	-
Subtotaal	*193.960*	*165.493*	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	
Totale bezoldiging	**193.960**	**165.493**	**-**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	

Gegevens 2022 Bedragen x € 1 Functiegegevens	L.W.M. Houben Directielid Commandant Brandweer	P.E.J. Winkens Directielid Manager C & R Manager bedrijfsvoering	F.C.W. Klaassen Directeur
Aanvang functievervulling	01-01-22	01-01-22	01-01-22
in 2022	31-12-22	31-12-22	30-06-22
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.789	135.906	54.000
Beloningen betaalbaar op termijn	22.511	24.780	-
Subtotaal	*184.300*	*160.686*	*54.000*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	54.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Totale bezoldiging	**184.300**	**160.686**	**54.000**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.

3.5.12.1.2 Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt het Bestuur (algemeen bestuur en dagelijks bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet (WNT). Alle bestuursleden hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Basten - Boddin	AB
E. Geurts	AB
W.J.F. van der Rijt - Van der Kruis	AB
A. Krijnen	AB
N.H.C. Ramaekers - Rutjens	AB
R. Wever	AB/DB
T.P. Dassen - Housen	AB/DB
S.C.J. Scheepers	AB
W.A.G. Hillenaar	AB/DB
M.A.H. Clermonts - Aretz	AB
R. de Boer	AB
J.Th.C.M. Verheijen	AB/DB
M.F.M. Leurs - Mordang	AB/DB
H.M.H. Leunessen	AB
D.M.M.T. Prevoo	AB
W. Houben	AB

3.5.12.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3.5.12.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

3.5.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat

Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt € 1.939.693 positief (inclusief GHOR, € 240.448 positief) Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2023.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2023	Rekening 2023
Positief resultaat over 2023 inclusief positief resultaat GHOR	**1.939.693**
Positief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	1.699.245
Positief resultaat GHOR	240.448

Toevoeging aan de algemene reserve

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29.In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, **€ 782.288** toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.

Teruggave deelnemende gemeenten VRZL

Voorgesteld wordt om **€ 1.157.405** te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

3.6 FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De financiële rechtmatigheidsverantwoording voor het boekjaar eindigend op 31 december 2023 van de Veiligheidsregio Zuid Limburg wordt hiermee gepresenteerd. In deze verantwoording wordt inzicht geboden in de naleving van de rechtmatigheidscriteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium, en het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze criteria zijn essentieel voor het waarborgen van de rechtmatigheid van de opgenomen baten en lasten, evenals de balansmutaties in de jaarrekening. Deze zijn overeenkomstig met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en van toepassing zijnde gemeentelijke verordeningen en relevante wet- en regelgeving. Het interne controleplan dat hierbij gehanteerd is, is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 18 november 2022, waarbij specifieke aandacht is voor de relevante wet- en regelgeving.

Grensbedrag voor de verantwoording is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 1% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves, wat neerkomt op € 918.990.

Conclusie

Het dagelijks bestuur concludeert dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig zijn tot stand gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen. Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt verwezen naar de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de afspraken met het Algemeen Bestuur, waar aanvullende informatie over de financiële rechtmatigheid is opgenomen. Hier beschrijft het dagelijks bestuur ook de acties die worden ondernomen om toekomstige afwijkingen te voorkomen.

3.7 SISA-VERANTWOORDING

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024

JenV	Verstrekker								
A18	A2	Uitkeringscode							
Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger							
	Besluit veiligheidsregio's artikelen 8, 1, 8, 2 en Veiligheidsregio's								
		Aard.commode.Ri Indicator: A2071 17.233.249	Besteding (jaar T)	Indicator		Indicator		Indicator	Indicator
Veiligheidsregio's		Naam Kostensoort	Indicator	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Indicator	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023)	Indicator	Indicator	Indicator
	1	Meerkosten coördinerende gemeente	Aard.commode.Ri Indicator: A18071	13.199.819	Aard.commode.Ri Indicator: A18072	17.920.601	Aard.commode.Ri Indicator: A18073		
	2	Hotels/centra							
	3	Overige specifieke meerkosten							
	4	Overige Meerkosten							
		Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Som indicator 02							
	1	Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18004 13.199.819	Nee	Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18005		Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18006	Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18007		

3.8 TAAKVELDEN

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Taakvelden		Baten		Lasten		Saldo	
		Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	224	220	11.919	12.094	-11.695	-11.874
0.5	Treasury	0	484	442	442	-442	42
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	3.966	3.966	4.976	4.976	-1.010	-1.010
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-1.940	0	0	0	-1.940
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.190**	**2.730**	**17.337**	**17.512**	**-13.147**	**-14.782**
1	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	61.638	63.299	48.491	48.517	13.147	14.782
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**61.638**	**63.299**	**48.491**	**48.517**	**13.147**	**14.782**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23.825	25.870	23.825	25.870	0	0
Totaal taakvelden		***89.653***	***91.899***	***89.653***	***91.899***	***0***	***0***

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

5 BIJLAGE

5.1 BIJDRAGE GEMEENTEN 2023

Gemeente	Bijdrage gemeenten	Bijdrage gemeenten (GHOR)	Bijdrage gemeenten (regulier) totaal	Bijdrage gemeenten (FLO)	Totaal
Beek	1.163.638	31.399	**1.195.037**	48.629	**1.243.666**
Beekdaelen	2.464.831	71.331	**2.536.162**	102.994	**2.639.156**
Brunssum	2.027.577	54.727	**2.082.304**	84.733	**2.167.037**
Eijsden-Margraten	1.874.117	51.227	**1.925.344**	78.319	**2.003.663**
Gulpen-Wittem	1.263.799	28.097	**1.291.896**	52.829	**1.344.725**
Heerlen	6.982.142	171.943	**7.154.085**	291.825	**7.445.910**
Kerkrade	3.382.647	89.877	**3.472.524**	141.365	**3.613.889**
Landgraaf	2.433.319	73.697	**2.507.016**	101.669	**2.608.685**
Maastricht	10.676.087	237.790	**10.913.877**	446.280	**11.360.157**
Meerssen	1.239.862	36.908	**1.276.770**	51.805	**1.328.575**
Simpelveld	762.631	20.722	**783.353**	31.870	**815.223**
Sittard-Geleen	7.454.320	181.453	**7.635.773**	311.565	**7.947.338**
Stein	1.575.348	49.198	**1.624.546**	65.818	**1.690.364**
Vaals	923.485	19.944	**943.429**	38.605	**982.034**
Valkenburg a/d Geul	1.431.974	32.367	**1.464.341**	59.858	**1.524.199**
Voerendaal	932.000	24.657	**956.657**	38.950	**995.607**
Totaal	**46.587.777**	**1.175.337**	**47.763.114**	**1.947.114**	**49.710.228**

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Accountantsverslag

CONCEPT

XX april 2024

DRAFT

1. Samenvatting

Voorgenomen strekking controleverklaring en status controle

De voorgenomen strekking van de controleverklaring is goedkeurend.

De voorgenomen strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 is goedkeurend. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol accountantscontrole 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen.

Als gevolg van de aanpassing van de Gemeentewet verstrekt de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 geen oordeel meer over de jaarrekening als geheel. De wetgeving die het mogelijk moet maken om verantwoording over de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties (de zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording) in de jaarrekening 2023 op te nemen is echter onvolledig aangepast. Hierdoor ontbreekt een sluitend wettelijk kader voor:

1. het opstellen van een jaarrekening met daarin een rechtmatigheidsverantwoording; en
2. de accountantscontrole van de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van het getrouwheidsoordeel in de controleverklaring bij de jaarrekening als geheel.

Ongeacht het feit dat onze inhoudelijke controlewerkzaamheden ten aanzien van de balans en de staat van baten en lasten zijn afgerond, kunnen wij als gevolg van de hiervoor genoemde onvolledige wetsaanpassing vooralsnog geen controleverklaring verstrekken. Naar verwachting gaat de benodigde wetsaanpassing niet alsnog op korte termijn worden doorgevoerd.

In reactie hierop wordt door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) een zogeheten Audit Alert opgesteld, waarin de consequenties op de verantwoording en op de controle van de jaarrekening door de accountant worden uiteengezet. Tevens worden de verschillende mogelijke scenario's ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording uiteengezet alsmede de impact hiervan op de controleverklaring. Deze Audit Alert wordt naar verwachting op korte termijn gepubliceerd. Na publicatie kunnen wij de jaarrekeningcontrole afronden en de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Zuid-Limburg verstrekken.

DRAFT

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen (SiSa) zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Waar de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 enkel een getrouwheidsoordeel verstrekt, wordt verwacht dat de accountant ten aanzien van de verantwoorde specifieke uitkeringen een oordeel verstrekt over de rechtmatigheid. Omdat dit oordeel specifiek wordt verstrekt voor de verantwoording van de specifieke uitkeringen en dus geen onderdeel vormt over de jaarrekening als geheel, is dit oordeel in een separate paragraaf van de controleverklaring opgenomen, geheten “Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten”.

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Onafhankelijkheid

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Onafhankelijkheid (objectiviteit) is naast vakbekwaamheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Nederlands recht, waaronder de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM Netherlands Accountants N.V. (hierna: RSM) kennen wij aantal waarborgen dat specifiek is opgezet om onze onafhankelijkheid te borgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften en de daarbij behorende waarborgen beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht, hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van Veiligheidsregio Zuid-Limburg en, voor zover bij ons bekend, heeft er zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en Veiligheidsregio Zuid-Limburg, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Wij hebben de aard van de door ons uitgevoerde non-assurance dienstverlening geëvalueerd en geconcludeerd dat er geen sprake is van werkzaamheden die niet zijn toegestaan op basis van de van toepassing zijnde onafhankelijkheidsregels.

DRAFT

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten. De rapporteringstolerantie is overeenkomstig het controleprotocol.

Een fout wordt als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, de (economische) beslissingen en/of acties die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen, zouden hebben beïnvloed. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten en onzekerheden die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole worden gesignaleerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie (materialiteit) en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het controleprotocol accountantscontrole 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur in het controleprotocol accountantscontrole 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg voorgeschreven.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten	1% van de totale lasten	€ 918.000	€ 50.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 2.754.000	€ 50.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

DRAFT

Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

Onderstaand zijn de fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden schematisch weergegeven. Wij hebben één fout groter dan de rapporteringstolerantie in de jaarrekening vastgesteld. Het ongecorrigeerde controleverschil is op de navolgende pagina tekstueel nader toegelicht. Het ongecorrigeerde controleverschil overschrijdt individueel en gezamenlijk de goedkeuringstolerantie niet en is derhalve niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Er is sprake van één ongecorrigeerd controleverschil. Het controleverschil heeft geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Overzicht fouten en onzekerheden	
Fouten	
	€
Onjuiste periodetoerekening overige personeelskosten (€ 77.000 feitelijk + € 145.000 geëxtrapoleerd)	222.000
Totaalbedrag fouten	**222.000**
Onzekerheden	
	€
	-
Totaalbedrag onzekerheden	**-**

DRAFT

2. Belangrijkste controlebevindingen

Nadere toelichting van ongecorrigeerd controleverschil

Als gevolg van onjuiste periodetoerekening van overige personeels-kosten bestaat een fout ter grootte van in totaal € 222.000.

Onjuiste periodetoerekening overige personeelskosten

Wij hebben een afwijking in de overige personeelskosten geconstateerd als gevolg van onjuiste periodetoerekening van facturen die periode-overstijgend zijn, zoals bijvoorbeeld opleidingskosten voor een geheel schooljaar. Omdat het begrotingsjaar gelijk is aan het kalenderjaar dienen deze kosten naar rato aan het begrotingsjaar te worden toegerekend. Op basis van de gecontroleerde documenten is gebleken dat een gedeelte van deze kosten geen betrekking heeft op 2023. De hierbij geconstateerde feitelijke afwijking bedraagt € 77.000. Omdat wij bij onze controle gebruikmakend van steekproeven een oordeel te vormen over een gehele populatie, dienen wij de geconstateerde fout te vertalen naar de gehele populatie, het zogeheten extrapoleren. De geëxtrapoleerde fout bedraagt € 145.000, waarmee de totale fout € 222.000 bedraagt

Wet normering topinkomens (WNT)

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd.

In het kader van de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording hebben wij het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 toegepast.

DRAFT

Overige bevindingen

Investeringen bepakking in 2023 in relatie tot meerjareninvesteringsplan

De investeringen inzake bepakking bedragen in 2023 € 783.000 overschrijden de investeringsplanning voor bepakking, maar passen binnen de toegestane 10% overschrijding voor investeringen.

Als onderdeel van de begroting 2024 is in de loop van 2023 een geactualiseerd meerjareninvesteringsplan vastgesteld. In dit meerjareninvesteringsplan is een bedrag ter grootte van € 126.000 begroot voor investeringen in bepakking. De feitelijke investeringen in bepakking bedragen € 783.000 in 2023. Hoewel het geplande investeringsniveau voor de categorie bepakking hiermee wordt overschreden, past deze overschrijding binnen de in de financiële verordening bepaalde 10% overschrijding, omdat deze 10% overschrijding op totaalniveau voor de betreffende jaarlaag van het meerjareninvesteringsplan dient te worden beschouwd. Vorenstaande is zowel ambtelijk als bestuurlijk bevestigd. In casu bedraagt het totaal gevoteerde investeringskrediet voor 2023 circa € 8.900.000, waardoor een overschrijding van het investeringskrediet, dan wel een verschuiving tussen categorieën van maximaal € 890.000 is toegestaan, zonder dat hiervoor een begrotingswijziging behoeft te worden vastgesteld. Vorenstaande betekent dat de investeringen in bepakking in 2023 hebben plaatsgevonden binnen de daarvoor overeengekomen kaders.

Geen rentetoerekening in 2023

Omdat de rentebaten de rentelasten in 2023 overstijgen, heeft geen rentetoerekening plaatsgevonden.

Over voorgaande jaren is door Veiligheidsregio Zuid-Limburg rente toegerekend aan de programma's c.q. taakvelden. In 2023 is sprake geweest van een omvangrijk saldo middelen uitgezet in 's Rijks schatkist. Over dit saldo heeft Veiligheidsregio Zuid-Limburg een rentevergoeding ontvangen die de rentelasten over 2023 overstijgt. Wanneer de rentebaten hoger zijn dan de rentelasten is het niet toegestaan om rente toe te rekenen aan de programma's c.q. taakvelden. Uit dien hoofde is in de jaarrekening 2023 geen rente aan de programma's c.q. taakvelden toegerekend.

Verstrekken van vergelijkbare separate opdrachten aan één partij

Waar vergelijkbare separate opdrachten veelal aan één leverancier worden gegund, adviseren wij om deze in de vorm van een raam-overeenkomst aan te besteden.

Als onderdeel van onze werkzaamheden ten aanzien van aanbestedingen dat de bestedingen inzake verlichting bestaan uit diverse separate opdrachten die vergelijkbaar van aard zijn. Omdat dit separate opdrachten betreffen, behoeven deze per opdracht niet te worden aanbesteed. Omdat deze opdrachten veelal aan één leverancier worden gegund ontstaat de indruk van een preferred supplier. Wij adviseren om dergelijke opdrachten van vergelijkbare aard aan te besteden in de vorm van een raamovereenkomst.

DRAFT

GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio)

Op basis van de Wet veiligheidsregio's is Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk voor de uitvoering van haar wettelijke taken en bevoegdheden. Onderdeel van deze wettelijke taken en bevoegdheden is het instellen en in stand houden van de GHOR. Met GGD Zuid Limburg is in het verleden overeengekomen dat de operationele verantwoordelijkheid voor de GHOR wordt belegd bij de afdeling Acute Zorg van GGD Zuid Limburg. Hiermee samenhangend is overeengekomen dat een gedeelte van de inkomsten vanuit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) wordt doorgeleid aan de GHOR en dat diverse doorbelastingen plaatsvinden inzake onder meer inzet van functionarissen van Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Omdat de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Wet veiligheidsregio's belegd blijft bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg, consolideert uw organisatie het totaal van baten en lasten, alsmede het vermogen in de jaarrekening van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Naar wij hebben begrepen zijn inmiddels afspraken gemaakt met GGD Zuid Limburg over het vanaf 2025 operationeel onderbrengen van de GHOR bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Wij hebben vernomen dat in lijn met ons advies, vorenstaande reeds in de begroting 2025 van Veiligheidsregio Zuid-Limburg is verwerkt.

In aanloop naar de overdracht van de GHOR adviseren wij om tijdig schriftelijke afspraken te maken over de wijze waarop de overdracht plaatsvindt, onder meer ten aanzien van bijvoorbeeld activa die voor de GHOR worden gebruikt, maar momenteel juridisch eigendom zijn van GGD Zuid Limburg.

Wij adviseren om tijdelijk schriftelijke afspraken te maken over de overdracht van de GHOR per 2025.

DRAFT

RSM Netherlands Holding N.V.
Bekkerweg 10
Postbus 6005
6401 SB Heerlen
T 045 405 5555
rsmnl.com

RSM Netherlands Holding N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Holding N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255762.

© RSM International Association, 2024

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

MEMO

Aan	Gemeenteraden inliggende gemeenten Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Van	Dagelijks Bestuur | Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Datum	29 maart 2024
Betreft	Voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024

Aanleiding

In het AB van 1 december 2023 heeft VRZL een update gegeven van de autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL in relatie tot de gemeentelijke bijdrage. Vanwege het feit dat VRZL incidentele middelen heeft ontvangen in 2023 heeft het AB ermee ingestemd dat de financiële effecten van deze ontwikkelingen niet in rekening werden gebracht bij de deelnemende gemeenten VRZL, maar dat deze eenmalig vanuit deze incidentele extra middelen gefinancierd werden.

Onderstaand de samenvattende tabel inzake de bedragen die VRZL **niet** als bijdrage van de deelnemende gemeenten VRZL heeft gevraagd in boekjaar 2023:

	Bijdrage structurele CAO Loonkosten 2023	Bijdrage incidentele Energiekosten 2023	Bijdrage incidentele dotatie voorziening FLO	Bijdrage incidentele bijdrage boete RVU FLO		Totaal niet gevraagde bijdrage gemeenten boekjaar 2023
Bijdragen deelnemende gemeenten VRZL die niet gevraagd worden voor boekjaar 2023	€ 1.391.802	€ 694.199	€ 900.000	€ 197.000		€ 3.183.001

Ten aanzien van de Cao loonkosten heeft VRZL aangegeven dat dit een structureel effect heeft en alleen in 2023 eenmalig vanuit de incidentele extra middelen gefinancierd kan worden. Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en ook is ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao lasten ten bedrage van € 1.629.029. Dit op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel. Dit wordt nu voor zienswijze aangeboden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Historie

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten aangezien de Cao stijging niet volledig wordt gecompenseerd vanuit de stijging van de loonindex van 3,6%.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde definitieve werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging naar € 1.629.029 wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

	2022	2023	Verschil
Totaal Salariskosten VRZL	€ 31.483.981	€ 34.191.011	€ 2.707.030
CPB Kerngegevenstabel MEV	Werkelijke loonindex 2023 3,6%		€ 1.078.001
			€ 1.629.029

Voorstel

In te stemmen met het vergoeden vanaf 2024, van deze structurele bijdrage gemeenten regulier voor deze structurele Cao-loonkosten, op basis van de bestuurlijk vastgestelde verdeelsleutel. In bijlage 1 wordt de impact per gemeente weergegeven van deze structurele bijdrage.

Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens zal dat ertoe leiden dat het weerstandsvermogen van VRZL fors verbeterd wordt.

BIJLAGE 1

Onderstaand de impact op deelnemende gemeenten structurele bijdrage Cao loonkosten vanaf 2024:

Gemeente	Structurele bijdrage CAO loonkosten vanaf boekjaar 2024
Beek	40.685
Beekdaelen	86.169
Brunssum	70.891
Eijsden-Margraten	65.524
Gulpen-Wittem	44.199
Heerlen	244.152
Kerkrade	118.271
Landgraaf	85.060
Maastricht	373.374
Meerssen	43.343
Simpelveld	26.664
Sittard-Geleen	260.668
Stein	55.066
Vaals	32.298
Valkenburg aan de Geul	50.079
Voerendaal	32.587
Totaal	**1.629.029**

2025

Begroting 2025
VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DEEL A – BELEIDSBEGROTING 4

1 PROGRAMMAPLAN 5
1.1 Concern 5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 9
1.3 Brandweerzorg 18

2 PARAGRAFEN 23
2.1 Algemeen 23
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 30
2.4 Financiering 31
2.5 Bedrijfsvoering 35
2.6 Verbonden partijen 42
2.7 Wet open overheid 44

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING 45
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting 46
3.2 Overzicht van baten en lasten 50
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie 51
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 51
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente 52
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2025-2027 53
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000) 54
3.8 Geldleningen 55
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 56
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2025-2027 58

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2025 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2025-2027. De begroting 2025 heeft de begroting 2024 als uitgangspunt.

In de begroting 2025 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.

Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio’s krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio’s). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio’s door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico’s).

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten. Dit heeft tot gevolg dat op basis van de werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april 2023 benoemde financieel risico voor gemeenten VRZL ultimo 2023 een structurele omvang kent van € 1.629.029 per december 2023. Vanuit de incidenteel beschikbare middelen in 2023 is VRZL de gemeenten voor 2023 tegemoet gekomen en heeft conform besluit van het AB besloten deze structurele impact voor 2023 niet af te rekenen met de deelnemende gemeenten VRZL.

Hierbij tekenen wij expliciet aan dat VRZL dit alleen voor 2023 heeft kunnen doen, wat betekent dat wij de deelnemende gemeenten vragen om vanaf het jaar 2024 wel de structurele bijdrage regulier te verhogen met het bedrag van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel en dit voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken. Dit zorgt voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat niet toekenning zal leiden tot een structureel tekort voor VRZL vanaf 2024 en verder.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2024 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio verplicht deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken het programma Brandweerzorg en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweerzorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan tóch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

Dit jaar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen vanaf 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2024 € 1,7 miljoen hebben gekregen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag zou in 2025 verder oplopen naar ca. € 2,1 miljoen. Dit is echter nog niet zeker aangezien in 2024 de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken wordt en er een mogelijke herijking plaats gaat vinden ten aanzien van de beschikbare middelen.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:

1. Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').
2. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).
3. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

In 2022 is VRZL gestart met een leiderschapsprogramma. Alle leidinggevenden van directie tot en met het niveau van ploegchef nemen de komende jaren deel aan dit programma. Het helpt ons om onze organisatie nog professioneler, vitaler en wendbaarder te maken. Daarbij verwachten we van onze medewerkers dat ze lef en initiatief tonen en dat ze eendrachtig samenwerken binnen diezelfde organisatie.

1.1.2 Waar staan we voor?

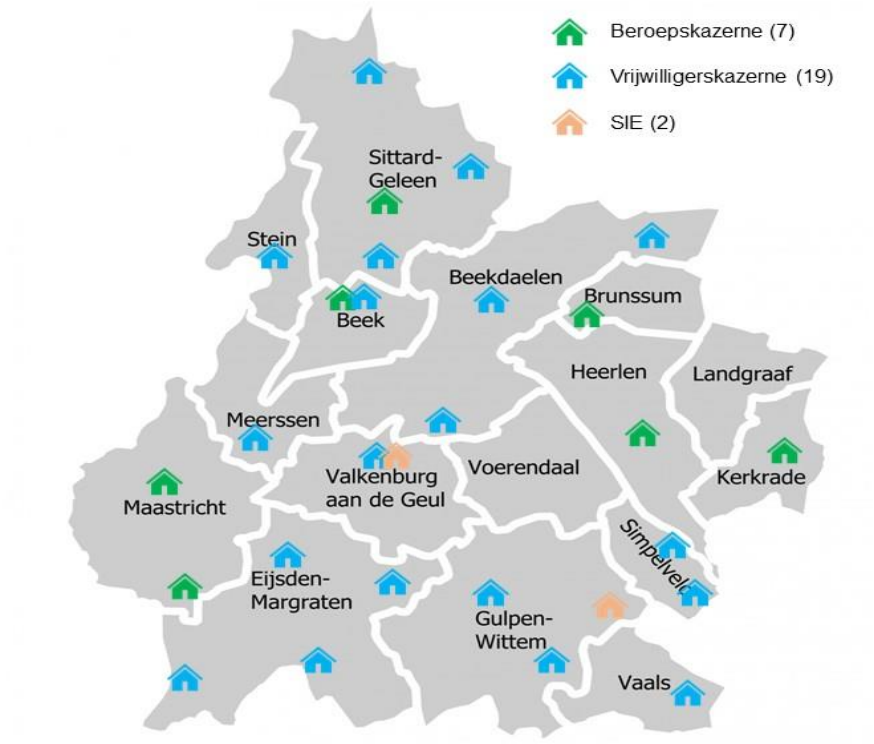
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Totaal baten	**89.873**	**65.726**	**68.631**	**70.950**	**73.117**	**75.193**
Totaal lasten	**70.873**	**49.303**	**52.145**	**54.265**	**55.493**	**56.715**
Overhead	12.057	12.990	13.950	14.800	15.475	16.200
Onvoorzien	196	10	10	10	10	10
Totaal	**12.253**	**13.000**	**13.960**	**14.810**	**15.485**	**16.210**
Mutatie voorzieningen	**3.797**	**2.877**	**2.990**	**3.089**	**3.179**	**3.273**
Mutatie reserves	**1.010**	**546**	**-464**	**-1.214**	**-1.040**	**-1.005**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting
De begroting 2025 is gebaseerd op de begroting 2024.

De begroting 2024 heeft VRZL wel aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2024 en deze vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2025 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de nota reserves en voorzieningen welke het AB heeft vastgesteld d.d. 14 oktober 2022. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft waarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- GHOR;
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC.

Wij zijn een betrouwbare partner die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's;
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement, operationele informatievoorziening, risico- en crisiscommunicatie, operationele voorbereiding (planvorming), en opleiden, trainen en oefenen; een goed kwaliteitszorgsysteem monitort daarbij waar we ons constant kunnen verbeteren.

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) valt per 1 januari 2025 als team onder het programma C&R van de veiligheidsregio. De dagelijkse aansturing vindt dan plaats door de manager C&R. De GHOR, beleidsmatig aangestuurd door de directeur publieke gezondheid (DPG) als adviseur van het openbaar bestuur en van de voorzitter veiligheidsregio, vervult een onafhankelijke coördinatie-, aansturings- en regiefunctie voor de zorgorganisaties in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop. De onafhankelijkheid gericht op het publieke belang van veiligheid en gezondheid is noodzakelijk omdat de geneeskundige keten hoofdzakelijk privaat georganiseerd en gefinancierd wordt; privaat-publieke vermenging dient voorkomen te worden.

De GHOR geeft in de "witte" kolom invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Strategie & Governance (o.a. beleidsontwikkeling);
- Risico- en crisisbeheersing (o.a. evenementenadvisering);
- Opleiden, Trainen en Oefenen;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketencontinuïteit;
- Risico- en crisiscommunicatie;
- Evaluatie en maatregelen;
- Omgevingsveiligheid.

Vanaf 2025 zal de samenwerking met de andere teams binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding intensiever vormgegeven worden met aandacht voor het behoud van de verbinding met de “witte kolom”.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

Algemeen
Crisisbeheersing en rampenbestrijding is in de komende jaren volop in beweging. Enerzijds zijn er de meer traditionele risico’s in onze regio waar we op voorbereid moeten blijven en bij moeten acteren. Dat er steeds meer nieuwe risico’s bijkomen, waarbij ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, zorgt voor een dynamische agenda. Anderzijds moeten wij ons voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. Dit vraagt om een andere kijk op voorbereiden en een breed inzetbare crisisorganisatie, waar we de komende jaren mee aan de slag gaan.

Langdurige crises
De reguliere crisisstructuur (GRIP) is bedoeld voor flitsrampen. In de praktijk is gebleken dat deze structuur slechts beperkt te gebruiken is voor langdurige crises: de crisisfunctionarissen worden langdurig belast en hebben een lange hersteltijd nodig. Tevens worden onze reguliere werkzaamheden ernstig vertraagd. We willen als VRZL beter voorbereid zijn op langdurige crises, met behulp van een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Dynamisch risicoprofiel
De wereld om ons heen verandert continue en in een steeds sneller tempo. Hierdoor veranderen ook onze risico's sneller. De Wet veiligheidsregio's schrijft veiligheidsregio's voor om een maal per 4 jaren een risicoprofiel op te stellen, waarin de risico's waar een veiligheidsregio mee te maken kan krijgen, zijn beschreven en afgewogen. De huidige wereld vraagt echter een snellere systematiek om deze risico's af te wegen en ons hier ook op voor te bereiden. Daarom gaan wij ons risicoprofiel door ontwikkelen naar een dynamisch risicoprofiel met een actueler risicobeeld.

Netwerkmanagement
Een van de vele inzichten die de COVID-19 pandemie, de Hoogwaterramp 2021 en de vluchtelingencrisis ons gebracht hebben, is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega’s te kennen. Met name de internationale component speelt daarbij een grote rol voor Zuid-Limburg (zie hierover ook de paragraaf EMRIC). Door intensief te investeren in netwerkmanagement zijn we tijdens een crisis sneller en beter in staat elkaar te vinden en effectief samen te werken. Dat geldt niet alleen voor de crises waar VRZL voor aan de lat staat, maar ook voor crises of situaties waar VRZL een coördinerende en verbindende rol heeft. Juist door een breed netwerk te hebben kunnen we ook beter op de hoogte zijn over nieuwe risico's vanuit de kennis en kunde van de partijen uit ons netwerk.

Burgerparticipatie
Burgers en maatschappelijke groepen beschikken vaak over ervaring, gebiedskennis en expertise die relevant zijn voor de werkzaamheden van VRZL. Het is onze wens om deze, samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, te benutten in de vorm van waardevolle burgerparticipatie.

Bevolkingszorg en evenementen
Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Sinds 1 februari 2024 is de spreidingswet van toepassing. Bij het opstellen van deze teksten was er nog geen zicht op de gevolgen daarvan voor de veiligheidsregio. De vorming van een nieuw kabinet kan nog van invloed zijn op de werking van deze wet. Het ligt in de lijn der verwachting dat de veiligheidsregio, en met name bevolkingszorg, ook in 2025 nog een deel van haar tijd zal besteden aan crisisnoodopvang en aan Oekraïense vluchtelingen.

Informatiemanagement
Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor crisismanagement is onmisbaar. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R en wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio (van strategisch belang). Het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie. Informatiemanagement heeft zowel betrekking op onze 24/7-informatiepositie als op de snelle en correcte beeldvorming bij complexe incidenten.

Binnen informatiemanagement moeten en willen we de lat hoger leggen: doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld en proces van duiding en aanlevering van informatie.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
In 2025 bieden wij wederom een complete oefenkalender aan opleidingen, trainingen en oefeningen aan. Dit doen we voor functionarissen binnen de crisisteams en binnen Bevolkingszorg. Naast de jaarlijkse oefendagen voor de verschillende crisisteams, besteden wij in de komende jaren extra aandacht aan de voorzitters van deze crisisteams. Zij hebben immers een belangrijke rol om een team te sturen. Ook blijven wij onze plannen, zoals rampbestrijdingsplannen en multidisciplinaire informatiekaarten regelmatig beoefenen.
Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL en de planvorming is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties, om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. We gaan hierbij op zoek naar nieuwe of innovatieve manieren om de basis-skils van onze crisisteams te trainen. Dit zijn vaardigheden die zowel bij de klassieke rampen of crisis kunnen worden ingezet, maar ook bij een langdurige of een onbekend crisistype.

Risico- en crisiscommunicatie
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust moeten zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's.

Zij hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren, waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid. VRZL ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief.

Naast de risicocommunicatie informeert VRZL de bevolking over wat deze geacht wordt te doen in het geval van crises, en duidt zij incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat VRZL vooruitdenkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

We willen adequaat kunnen blijven inspelen op de toegenomen vraag naar duidelijke communicatie in een zich snel veranderende wereld, waarbij crises elkaar steeds meer opvolgen en/of versterken en andersoortige maar ook langdurige crises zich steeds vaker voordoen.

Kwaliteitszorg en professionaliteit
De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces van de onderlinge samenwerking. VRZL staat landelijk bekend als een voorbeeld van best practice bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP-incidenten binnen de VRZL worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang.
Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie Justitie en Veiligheid een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2025 gecontinueerd.

Daarnaast willen we Kwaliteitszorg in deze beleidsperiode zowel binnen VRZL als veiligheidsregio-overstijgend verder ontwikkelen. De contourennota vermeldt dat de veiligheidsregio's er tot nu toe niet in zijn geslaagd om samen een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. Dit is een gezamenlijke uitdaging voor de veiligheidsregio's, waar VRZL graag aan bijdraagt. We zijn aangesloten bij diverse landelijke netwerken en denken mee over de inrichting en agenda's hiervan. Hiermee volgen we de ontwikkelingen nauwgezet en maken we optimaal gebruik van de gebundelde expertise.

Euregio Maas-Rijn Incidentbestrijding en Crisisbeheersing (EMRIC)
Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten tussen de VRZL en de partners in Duitsland en België binnen het gebied van de Euregio Maas-Rijn.

Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweerzorg, technische en specialistische hulpverlening, spoedeisende medische hulpverlening, infectieziektebestrijding en informatie-uitwisseling tussen de diverse crisisorganisaties en tussen de meldkamers. Sinds 1 januari 2024 maakt Ambulancezorg Limburg onderdeel uit van EMRIC.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote crises en rampen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel, dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld, en daar op aansluitend het Zorgrisicoprofiel, dat in gezamenlijkheid met de zorgpartners is opgesteld.

De GHOR maakt organisatorisch vanaf 2025 onderdeel uit van VRZL en is ondergebracht bij het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR worden derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien met de ons nu bekende risico's. Hier bereiden we onze organisatie op voor, maar ook spelen we snel en adequaat in op veranderingen. Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staat ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp 2021 en de vluchtelingencrisis hebben laten zien dat we binnen de VRZL in staat zijn in te spelen op deze veranderingen, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. Om die stap voorwaarts te realiseren zetten we de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht in.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:
- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energietransitie

Daarnaast zal er invulling worden gegeven aan de geformuleerde opdrachten bij de beschikbaarstelling van de extra BDUR middelen.

Langdurige crises
In 2024 is een brede projectgroep van start gegaan om een inrichting en voorbereiding op toekomstige langdurige crises te ontwikkelen. Deze projectgroep zal in 2025 verder werken aan implementatie van de gerealiseerde deelresultaten en aan verdere ontwikkeling en uitrol van de strategie mentale weerbaarheid. Deze mentale weerbaarheid is een belangrijk onderdeel om als organisatie en crisisteams een langdurige crisis aan te kunnen. Ook gaan we een 'flexibele schil' opstarten. Hierbij willen wij onze capaciteit binnen en buiten de organisatie breder inzetten bij een langdurige crisis. Denk hierbij aan het inzetten van ons brede personeelsbestand bij een langdurige crisis.

Dynamisch risicoprofiel
In het kader van doorontwikkeling van ons risicoprofiel naar een dynamisch risicoprofiel gaan we aan de slag met een systematiek rondom data-analyse, creëren van kennisnetwerken en risicoanalyses.

Netwerkmanagement
We gaan nadrukkelijker deelnemen in relevante regionale en landelijke netwerken, met name netwerken die zich richten op de genoemde geprioriteerde risico's. Ook zullen we een nadrukkelijkere rol op ons nemen in het bij elkaar brengen en faciliteren van thematische netwerken.
Voor het intensiveren van de EMRIC-samenwerking: zie paragraaf EMRIC.

Burgerparticipatie
Het in VRZL vastgelegde beleid om te komen tot een waardevolle burgerparticipatie is uitgebreid gedeeld met gemeenten in de regio. In de huidige beleidsplanperiode worden de plannen per gemeente ingevoerd door de gemeenten. Om ook de gewenste doorontwikkeling van de crisisorganisaties binnen de gemeenten zelf te ondersteunen, verleent VRZL advies en delen we best practices tijdens netwerkoverleggen.

Bevolkingszorg en evenementen
Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio. Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

- Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
- Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
- Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
- Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de huidige beleidsperiode gerealiseerd worden.

Informatiemanagement
Informatiegestuurd werken
We willen altijd weten wat er speelt in de (Eu)regio, dit geven we vorm door informatiegestuurd te werken onder de noemer van informatiegestuurde veiligheid. Als VRZL en samen met de vijf andere zuidelijke veiligheidsregio's in Zuid-6 verband, werken we ook in 2025 aan de doorontwikkeling van informatieproducten en werkwijzen voor de versterking van de 24/7-informatiepositie binnen crisisbeheersing.

Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, vormt een belangrijke basis voor onze informatiepositie die verder geborgd en versterkt moet worden. De visie voor VIK 2025 is dat dit binnen de veiligheidsregio als ontwikkelplatform zal worden gepositioneerd. Dit met als doel om centraal de organisatie te kunnen ondersteunen en mee te kunnen denken met collega's en teams met een ontwikkelvraag.

De toenemende vraag voor (en opdracht om) aansluiting bij het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2) leidt tot het zetten van stappen in de vormgeving en professionalisering van ons datamanagement en netwerkmanagement. Zodoende kunnen we als VRZL ook in de toekomst mee blijven gaan in de nieuwe ontwikkelingen.

Verzamelen en duiden van informatie
In 2025 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en partners, om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie. Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop (landelijke) ontwikkelingen zal kennen waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de extra BDUR-middelen.

Operationele informatievoorziening
Operationele Informatievoorziening richt zich op het voorzien in de informatiebehoefte van de primaire processen binnen het programma brandweerzorg: incidentbestrijding en risicobeheersing. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen.
Op dit gebied zal met name ingezet worden op rol- en incidentafhankelijke informatie. We behalen een sterkere informatiepositie door nog meer de samenwerking op te zoeken op het gebied van informatiedeling en een intuïtief en innovatief applicatielandschap. Op de plekken waar data aan het werk gezet kunnen worden, organiseren we dit; bijvoorbeeld bij het dynamische brandweerrisicoprofiel, rapportages, en een slim navigatiesysteem voor de collega's met een warme functie. Dit alles draagt bij om de juiste besluiten te nemen als de tijd schaars is.

In het kader van de gemeenschappelijke meldkamer zullen we ook in 2025 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, om ervoor te zorgen dat het informatiemanagementproces op de meldkamer voor beide veiligheidsregio's dezelfde uitgangspositie heeft .

MOV en MOTO
Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) zal geïntensiveerd worden met betrekking tot de eerdergenoemde geprioriteerde thema's: toenemende maatschappelijke onrust, effecten klimaatverandering en de energietransitie. De collega's van MOV en MOTO participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Hiernaast zal de reguliere planvorming op basis van het risicoprofiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) geüpdatet worden. Na vaststellen van adequate operationele voorbereiding zullen deze thema's middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen.

Risico- en Crisiscommunicatie
Op het gebied van risico- en crisiscommunicatie participeren we ook in 2025 in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. We zetten in op het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren. Ook investeren we in het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies en in het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties. We investeren continu in het versterken van de communicatie en het opleiden en trainen van de functionarissen die daaraan bijdragen.

Kwaliteitszorg
In de beleidsperiode 2024-2027 zijn ambities van C&R op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.

Kwaliteitszorg wordt in deze beleidsperiode ook breder uitgerold in de organisatie, zie hiervoor het onderdeel bedrijfsvoering.

EMRIC
Het samenwerkingsverband, ondersteund door het EMRIC-bureau, voert het EMRIC Meerjarenplan 2024-2028 uit. EMRIC geeft invulling aan het verder versterken van de (eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma’s en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)
De GHOR heeft net als de andere onderdelen binnen C&R te maken met langdurige crises en veranderde crisistypen. De coronacrisis heeft het belang van zorgcontinuïteit en ketencontinuïteit van zorg duidelijk zichtbaar gemaakt. Alle individuele zorginstellingen dienen in voorbereiding op een ramp of crisis de zorgcontinuïteit op orde te hebben. Daarnaast is het essentieel dat de ketencontinuïteit van zorg binnen de verschillende sectoren, maar ook tussen de verschillende sectoren te allen tijde goed geborgd is. Dit geldt niet alleen voor de sectoren binnen de acute zorg (ziekenhuizen, RAV, huisartsen(posten), GGD, etc.) maar ook voor de sectoren binnen de langdurige zorg (VVT, GHZ, GGZ, etc.). De onafhankelijke rol van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), optredend vanuit het publiek belang en met de verbindende rol tussen zorg, veiligheidspartners en het openbaar bestuur is hierbij van groot belang. Dit is gebleken tijdens de coronacrisis, maar geldt ook voor andere crisistypen en flitsrampen. Van belang is dat de zorgcontinuïteit van zorginstellingen georganiseerd en geborgd wordt en dat de ketencontinuïteit van zorg binnen en tussen de verschillende sectoren voor, tijdens en na een ramp of crisis gemonitord wordt en geborgd blijft.
De GHOR werkt nauw samen met de zorgpartners in Zuid-Limburg om gezamenlijk voorbereid te zijn. Dit gebeurt onder andere door het gezamenlijk opstellen van een Zorgrisicoprofiel en het flexibeler maken van de crisisorganisatie.

Er wordt meer geïnvesteerd in landelijke en (Eu)regionale samenwerking en in informatieduiding en -deling om makkelijker en sneller een crisis gezamenlijk aan te pakken.

De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Om het groeiend aantal evenementen van de juiste advisering te voorzien wordt er ingestoken op meer onderzoek en productontwikkeling van evementenadvisering. Dit gebeurt zowel via eigen regionaal onderzoek als via landelijk onderzoek (Anaphem).

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Baten	305	600	600	700	700	800
Baten	**305**	**600**	**600**	**700**	**700**	**800**
Lasten						
Personeel	3.627	4.017	4.200	4.350	4.500	4.650
Opleiding, vorming en training	238	333	350	375	400	425
Kantoor	343	960	750	800	850	900
Automatisering	451	673	750	800	850	900
Huisvesting	103	150	155	160	165	170
Voertuigen	59	166	150	175	200	225
Materialen	330	110	115	120	125	130
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	**5.151**	**6.409**	**6.470**	**6.780**	**7.090**	**7.400**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	8	-	-	-	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**8**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	25	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-25**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-4.829**	**-5.809**	**-5.870**	**-6.080**	**-6.390**	**-6.600**

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.
Daarvoor moeten we de risico's in onze regio goed kennen en analyseren. En is samenwerking met publieke partners zoals politie, ambulancedienst, de provinciale- en rijksoverheid, Duitse en Belgische autoriteiten en hulpdiensten, Rijks Waterstaat, het Waterschap Limburg en de Water Maatschappij Limburg belangrijk. Maar ook met private partners zoals de energieleveranciers, telefonie- en internetproviders. Zo kunnen we risico's snel signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of aan de slag gaan in 2025:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2025 richten zij ons op de volgende twee speerpunten:

1. **Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing:** De "Visie op inrichting Risicobeheersing" is opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2025 zal deze visie verder geïmplementeerd worden.

Speerpunten van de deze visie zijn:

a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.
b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen.
c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.
d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.
e. Met het dynamisch brandweerrisicoprofiel is een basis gelegd voor het verder realiseren van een verbinding tussen het brandweerrisicoprofiel en het lokale veiligheidsbeleid. Output van gesprekken hierover vormen terugkerend input voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Daarmee scherpen we de schaarse inzet van mensen en middelen op die risico's die er toe doen.

2. **Implementatie van de Omgevingswet:** Op 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet van kracht geworden. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.
    a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.
    b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.
    c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.
    d. In 2025 hebben we een jaar ervaring opgedaan met de omgevingswet en hebben we met gemeenten en provincie doorleefd in hoeverre we hier klaar voor waren. De opgedane leerervaringen worden opgepakt en verwerkt.

Incidentbestrijding

Het bewaken en borgen van de continuïteit in paraatheid en slagkracht van onze repressieve organisatie is ons primaire product. Daarnaast zullen we in 2025 verder gaan met het implementeren van de ambitie incidentbestrijding zoals vastgesteld in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL. Speerpunten hierbij zijn Gebiedsgerichte Opkomsttijden, het landelijk Kader Uitruk op Maat met een minimale bezetting van 4 mensen (waaronder een bevelvoerder) en het behoud van vrijwilligheid en onze backbone van beroepskazernes.

Belangrijke thema's in 2025 zijn:

- Het verder uitwerken en implementeren van een programma behoud vrijwilligheid, diversiteit en flexibiliteit staan hierbij centraal.
- Het behouden/creëren van een goede uitgangspositie op de krappe arbeidsmarkt.
- We zijn een lerende organisatie die zich wil verbeteren daartoe zal gewerkt worden aan een verdere verbetering en implementatie van de evaluatiesystematiek voor het mono optreden van de brandweer bij incidenten.

- Heroriëntatie op de inrichting van Incident Bestrijding.
- Het inrichten van een toekomstbestendige piketorganisatie.
- Het afronden van het wervingstraject voor vrijwilligers voor de dagopleiding manschap rekening houdend met hun inzet geschiktheid voor de Service Centra op de beroepskazernes.

Meldkamer
Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en VRLN. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstelling en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema's:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2025 wordt verder gewerkt aan het borgen van actuele informatie.
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Dit is in 2025 onderdeel van het opleidingsprogramma.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2025 wordt samen met Kaderstelling onder andere gewerkt aan de voltooiing van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL.

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema's vorm te geven.

Vakbekwaamheid
Er zal in het begrotingsjaar uitvoering gegeven worden aan ons regulier werk. Dit betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen. Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor onze medewerkers. Dit gebeurt binnen het "Kader blijvende vakbekwaamheid". Ook zal er ingezet worden op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties en verdere stabilisatie van het instructeursbestand.

In 2025 wordt verder het realistisch oefenen van de landelijke werkwijze hulpverlening (van THV naar HV) voor het repressieve personeel afgerond en zal de voorbereiding voor de volgende periode van realistisch oefenen worden voorbereid en vormgegeven. Hierbij zal optimaal gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden van digitale leeromgeving en -hulpmiddelen.

Daarbij zal in 2025 een nieuwe audit van het opleidingscentrum plaatsvinden. Naar aanleiding van deze audit en haar resultaten, gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut, zullen de ontwikkelpunten "omarmd" worden. Deze zullen vervolgens ook vertaald worden in nieuwe actiepunten die we meenemen in de herziening van het brandweeronderwijs, een landelijk thema voor de komende jaren. Dit doen wij door middel van certificering van ons gerenommeerd opleidingscentrum zodat we invulling kunnen geven aan het "de lerende organisatie".

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen de diverse thema's coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2025 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsplan in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de daadwerkelijke implementatie van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, de verkenning op behoud van vrijwilligheid, de implementatie van het zogenaamde concept Uitruk op Maat en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten.

De volgende thema's komen daarbij aan bod:

Thema: lerende organisatie:
Ingezet wordt op de implementatie van mono-evaluaties en de daarbij behorende kennisregie, een management of change procedure binnen Brandweerzorg en het opstellen en implementeren van operationele- en bedrijfsvoering technische (dat wil zeggen aan de service centra gelieerde) procedures. En het borgen van de PDCA cyclus (bij werkzaamheden, beleid en projecten). Met name de check en act fase worden beter uitgevoerd.

Thema: werken op basis van data:
Ingezet wordt op "data gedreven" werken. Daarmee wordt enerzijds bedoeld het vergaren van data voor beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie (kengetallen, trend ontwikkeling, prestatieverantwoording) en anderzijds operationele data vergaring zoals realtime dekkingsplan, telemetrie data digitale verkenning en open source intelligence (OSINT) ter ondersteuning van de operaties op straat.

Thema: verbinding in- en extern:
Wil Kaderstelling in haar kracht staan dan is het van belang dat Kaderstelling binnen VRZL weet wat er speelt zowel formeel als informeel in de organisatie. Daarom zijn medewerkers van Kaderstelling regelmatig aanwezig op de kazernes en bij andere teams binnen VRZL. Gezien de vele landelijke ontwikkelingen is het verder belangrijk dat Kaderstelling vertegenwoordigd is in landelijke netwerken van Brandweer Nederland. Net zo belangrijk is echter dat Kaderstelling de samenwerking opzoekt met andere veiligheidsregio's, private partijen, andere netwerkpartners en de brandweerorganisaties in België en Duitsland.

Thema: robuust en duurzaam:
Kijkend naar alle ontwikkelingen wordt de komende periode bij alles wat we doen ingezet op een duurzame en robuuste organisatie van de brandweerzorg. Alleen zo draagt Kaderstelling bij aan een professionele, wendbare en vitale organisatie.

Thema: (on)voorzienbare projecten:
Voorzienbare projecten in de periode 2025 zijn onder andere de implementatie van de ambitie van Incidentbestrijding, de implementatie van de landelijke visie meldkamer 2025 en de gesprekken met de gemeente op basis van het brandweerrisicoprofiel. Daarnaast worden uiteraard projecten op basis van het Meerjareninvesteringsplan opgepakt. Het gaat dan onder meer om het vernieuwen of nieuwbouw van een aantal kazernes, aanschaf van nieuwe tankautospuiten en vervanging en verduurzaming van het kleine wagenpark (naar hybride/elektrisch waar mogelijk). Ook vanuit innovatie worden projecten opgepakt. Een voorbeeld daarvan is de verkenning op de aanschaf van een blusrobot en een team digitale verkenning.

Medewerkers van Kaderstelling kunnen binnen projecten verschillende rollen vervullen (onder andere projectleider, deelnemer, of procesbegeleider). Maar er zullen onvermijdelijk nog meer ontwikkelingen en daarmee projecten op ons afkomen, die we nu nog niet kunnen voorzien. Ook deze worden uiteraard opgepakt.

Persoonlijk leiderschap binnen het programma Brandweerzorg

Alle ontwikkelingen om de ambities Brandweerzorg te realiseren maken dat qua veranderbereidheid en onzekerheid, veel van alle medewerkers en leidinggevenden binnen VRZL wordt gevraagd. Vooral van de leidinggevenden wordt daarbij een voorbeeldrol gevraagd om vernieuwend en persoonlijk leiderschap te tonen. Dit type leiderschap is gebaseerd op meer gedeelde verantwoordelijkheid, eigenaarschap en vertrouwen waarbij besluitvorming lager in de organisatie wordt belegd. Medewerkers krijgen meer ruimte om zelf proactief oplossingen aan te dragen. Leidinggevenden faciliteren hun teams, tonen waar nodig leiderschap, dragen de organisatie brede missie, visie en de afdelingsambitie van IB uit en coachen collega's ten behoeve van hun ontwikkeling en daarmee die van de organisatie. Alleen zo kunnen we als professionele, vitale en wendbare organisatie de ontwikkelingen die op ons af komen, het hoofd bieden.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Overige inkomsten	31.909	1.750	1.750	1.750	1.900	1.900
Baten	**31.909**	**1.750**	**1.750**	**1.750**	**1.900**	**1.900**
Lasten						
Personeel	27.632	31.068	32.299	32.712	33.464	33.643
Opleiding, vorming en training	1.609	1.100	1.200	1.250	1.275	1.300
Kantoor	153	333	300	325	350	375
Automatisering	23	111	100	100	100	100
Huisvesting	30.187	4.166	4.300	4.350	4.500	4.650
Voertuigen	936	1.000	1.030	1.060	1.100	1.200
Materialen	759	682	700	725	750	775
Kapitaallasten	4.423	4.434	5.746	6.963	6.864	7.272
Lasten	**65.722**	**42.894**	**45.675**	**47.485**	**48.403**	**49.315**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	196	-	-	-	-	-
Totaal	**196**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	3.752	2.777	2.890	2.989	3.079	3.173
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.752**	**2.777**	**2.890**	**2.989**	**3.079**	**3.173**
Dotatie reserves	4.976	4.374	4.505	4.640	4.780	4.923
Onttrekking reserves	3.797	3.542	4.969	5.854	5.820	5.928
Mutatie reserves	**1.179**	**832**	**-464**	**-1.214**	**-1.040**	**-1.005**
Resultaat	**-38.940**	**-44.753**	**-46.351**	**-47.510**	**-48.542**	**-49.583**

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing.

Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2024.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 750.000	50%		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 600.000	75%		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
6.	Omgevingswet	€ 150.000	75%		€ 112.500		
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					
9.	Verlofsparen	€ 600.000	75%	€ 450.000			
				€ 2.704.029	**€ 387.500**	**€ 275.000**	**€ 425.000**

- **CAO ontwikkelingen 2023:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten aangezien de Cao stijging niet volledig wordt gecompenseerd vanuit de stijging van de loonindex van 3,6%.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde definitieve werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging naar € 1.629.029 wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

	2022	2023	Verschil
Totaal Salariskosten VRZL	€ 31.483.981	€ 34.191.011	€ 2.707.030
CPB Kerngegevenstabel MEV	Werkelijke loonindex 2023 3,6%		€ 1.078.001
			€ 1.629.029

Voor 2024 en verder is het gezien de bovenstaande ontwikkeling niet haalbaar om dit zonder aanvullende middelen op te vangen.

VRZL blijft zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Vanuit de extra beschikbare middelen in 2023 is VRZL de deelnemende gemeenten voor 2023 tegemoet gekomen en heeft conform besluit van het AB besloten deze structurele impact voor het jaar 2023 niet af te rekenen.

Hierbij tekenen wij expliciet aan dat VRZL dit alleen voor 2023 heeft kunnen doen, wat betekent dat wij de deelnemende gemeenten vragen om vanaf het jaar 2024 wel de structurele reguliere bijdrage, op basis van peildatum december 2023, te verhogen met het bedrag van € 1.629.029, op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel.

Dit zal voor zienswijze worden aangeboden aan de deelnemende gemeenten VRZL, gelijktijdig met de jaarrekening stukken. Dit zorgt voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden het niet toekennen van deze middelen zal leiden tot een structureel tekort voor VRZL vanaf 2024.

Het niet toekennen van deze structurele meerkosten kan ertoe leiden dat in eerste aanleg dit tekort in mindering wordt gebracht op de algemene reserve totdat deze uitgeput is. Dit heeft gevolgen voor onze weerstandcapaciteit en het weerstandsvermogen en daarnaast zijn de gemeenten conform de GR verplicht exploitatietekorten af te dekken indien VRZL daar geen dekking voor heeft.

- **Technologische ontwikkelingen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen.

- **Milieu eisen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 750.000	50%		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 600.000	75%		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot hogere wervingskosten en eventueel meer salariskosten.

- **Omgevingswet:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
6.	Omgevingswet	€ 150.000	75%		€ 112.500		

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (Woo)**:

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering.
Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.
De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

In het jaar 2023 is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
9.	Verlofsparen	€ 600.000	75%	€ 450.000			

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd. Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2023 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2023
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	1.451
Omschrijving	**31 december 2023**
Weerstandsvermogen	0,38

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Vaste schulden	23.252	21.115	18.968	15.310	14.140	27.958
B	Netto vlottende schuld	4.051	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	22.974	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-				-
E	Uitzettingen	29.606	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	139	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	719	500	500	500	500	500
H	Totale baten	89.873	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**22,05%**	**32,66%**	**28,15%**	**22,07%**	**19,82%**	**37,65%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leni	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Vaste schulden	23.252	21.115	18.968	15.310	14.140	27.958
B	Netto vlottende schuld	4.051	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	22.974	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	29.606	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	139	150	150	150	150	150
G	Overlopende activa	719	500	500	500	500	500
H	Totale baten	89.873	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**22,05%**	**32,66%**	**28,15%**	**22,07%**	**19,82%**	**37,65%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Eigen vermogen	5.814	6.785	6.579	5.263	4.118	3.004
B	Balanstotaal	66.649	65.000	65.000	65.000	65.000	75.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**8,72%**	**10,44%**	**10,12%**	**8,10%**	**6,34%**	**4,01%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
A	Totale structurele lasten	59.957	65.180	69.095	72.164	74.157	76.198
B	Totale structurele baten	59.079	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.226	4.374	4.505	4.640	4.780	4.923
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.426	3.542	4.969	5.854	5.820	5.928
E	Totale baten	89.873	65.726	68.631	70.950	73.117	75.193
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**-1,87%**	**-0,44%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**	**0,00%**

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor VRZL minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de VRZL zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door VRZL te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van VRZL en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen dienen af te sluiten.

Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2023 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden.
Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2024 en 2025 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat. Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2024 en 2025 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Aangezien voor het jaar 2027 nieuwbouw gepland staat van bestaande kazernes zullen we tijdig nieuwe langlopende leningen afsluiten.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2025	2e kw. 2025	3e kw. 2025	4e kw. 2025	2025
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	69.095	69.095	69.095	69.095	69.095
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	5.666	5.666	5.666	5.666	5.666
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150	-10.150
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.666	5.666	5.666	5.666	5.666
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	15.816	15.816	15.816	15.816	15.816

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2025	2026	2027	2028
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Aflossingen	2.147	3.658	1.170	1.182
3	Renterisico (1+2)	2.147	3.658	1.170	1.182
4	Renterisiconorm	13.819	14.433	14.831	15.240
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	11.672	10.775	13.661	14.058
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	69.095	72.164	74.157	76.198
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	13.819	14.433	14.831	15.240

2.4.3 Renteschema

	Renteschema	2025
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	411
b	De externe rentebaten	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	**411**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**411**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**411**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**411**

Liquiditeitenbeheer
In 2023 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2024 en 2025 zo zal zijn.

Vaste geldleningen
Ultimo 2022 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren
Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van uw organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.382**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**150**	**150**	**150**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.232	1.232	1.232	1.232
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	69.095			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	69.095			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.382			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT en Automatisering (I & A)
- Huisvesting en Facilitaire Zaken (H & F)
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2025 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2025 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen: Onder de directie vallen drie programmalijnen namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweerzorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Het interne controleplan zal er ook in 2025 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden

Informatisering en automatisering
In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?
Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg
Waar Kwaliteitszorg tot en met 2023 alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, is vanaf 2024 ingezet om Kwaliteitszorg een organisatie breed onderdeel te maken. Dit wordt gecontinueerd in 2025.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?
VRZL heeft de afgelopen jaren grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen
Bedrijfsvoering kent één bedrijfsvoeringsfilosofie. Deze filosofie geeft antwoord op de vraag: Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweerzorg en C&R is deze filosofie opgesteld die de komende jaren in- en uitgevoerd wordt.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Team Personeel en Organisatie (P & O)

Team P&O staat in 2025 een aantal stevige uitdagingen te wachten. Het voorziene tweede loopbaanbeleid voor brandweermedewerkers die tegen de twintig jaar restrictie aanlopen, vraagt aandacht en capaciteit. In 2026 moeten de eerste medewerkers die vanaf 2006 bij incidentbestrijding in dienst zijn getreden een tweede loopbaan uitvoeren.

Vitaal en veerkrachtig P&O beleid

We willen een professionele, vitale en veerkrachtige organisatie zijn. Aandacht voor onze medewerkers is alleen daarom al belangrijk. Door een inspirerende en veilige werkomgeving te bieden en bij te dragen aan het huidige en toekomstige (werk)geluk van medewerkers, blijven we een gewilde werkgever. Als organisatie zetten wij hiervoor een aantal instrumenten in. Voorbeelden hiervan zijn: een loopbaanbalie waar medewerkers terecht kunnen met loopbaanvraagstukken, het High Potential Beleid waarmee beoogd wordt High Potentials te begeleiden in hun carrière vraagstukken, Strategische Personeelsplanning, studytube, onze digitale leeromgeving en het beleid m.b.t. gespreksvoering uitgaande van het voeren van ‘het goede gesprek” met de medewerker.

Krapte is een serieus probleem op de arbeidsmarkt, waarbij in onze regio de potentiële beroepsbevolking al jaren structureel harder daalt en ouder is dan in de rest van Nederland. Daarnaast neemt de omloopsnelheid van kennis alsmaar toe en zijn jongeren veel meer op zoek naar zingeving. Ze willen bij een organisatie werken die waarde creëert. De afgelopen jaren is sprake geweest van een veelheid aan vacatures. Enerzijds veroorzaakt door het vertrek van medewerkers vanwege andere carrière mogelijkheden en anderzijds door formatiegroei van de organisatie VRZL

In 2024 heeft het team P&O samen met communicatie extra ingezet op employer branding. In 2025 zal moeten blijken hoe deze inspanning zijn vruchten afwerpt.

Strategische personeelsplanning

In 2023 is er ruimte geweest om strategische personeelsplanning nieuw leven in te blazen. Deze planning kent een cyclus van 3 jaar. Dat wil zeggen dat eens in de 3 jaar een analyse wordt gedaan van het gewenste personeelsbestand (bepaald door in- en externe ontwikkelingen die de organisatie gaan raken) t.o.v. het zittende personeelsbestand en het bepalen van speerpunten om deze GAP te beperken. De in 2023 benoemde speerpunten worden in een periode van 3 jaar (2024/2025/2026) opgepakt en behandeld. Zo borgt VRZL dat de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen verbonden worden

Piketorganisatie

Veel van onze medewerkers vervullen ook een operationele piketrol. Een piketorganisatie is een constructie die bestaat uit hulpverleners van verschillende disciplines. In een kantoorfunctie bijvoorbeeld dragen ze een pager. Wanneer de pager een signaal geeft, ruilen ze hun kantoorfunctie in voor een rol in de piketorganisatie om gezamenlijk een incident te bestrijden. Ook ’s avonds, ’s nachts en in de weekenden staan deze collega’s paraat. Door alle in- en externe ontwikkelingen staat er steeds meer spanning op de kwaliteit en continuïteit van de piketorganisatie. In de lopende beleidsplanperiode onderzoeken we hoe we deze nog beter kunnen inrichten.

Organisatie ontwikkeling

VRZL kent een aantal organisatie ontwikkelingen (wo: extra middelen BDUR gelden, overgang GHOR, bestuurlijke discussie huisvesting). Deze ontwikkelingen vragen om een herijking van de organisatie en organisatie documenten. Dit is van belang om een toekomstbestendige organisatie te kunnen blijven.

VRZL als lerende organisatie

VRZL is een lerende organisatie. Het team P&O heeft op basis van uitgesproken ambities in de programma's op dit onderdeel een online academie in de organisatie geborgd. Deze academie ondersteunt het leervermogen over de gehele breedte van de organisatie en wordt doorontwikkeld op basis van de vraag vanuit de organisatie.

Bedrijfsvoering pakket

Het nieuwe bedrijfsvoering pakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het huidige HRM pakket. Naast de processen van Financiën en Inkoop zijn per 2025 ook de P&O processen ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Dit systeem is zodoende toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering.

Team ICT en Automatisering (I & A)

Team I&A faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. ICT en Automatisering zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen.
   De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst. Binnen VRZL zijn de bedrijfsprocessen pas gedeeltelijk uitgeschreven en actueel. De directie wil de aandacht eerst richten op de kritische processen.
   Zo kunnen we in de kortste tijd de grootste resultaten behalen om onze informatiebeveiliging te verbeteren. Met het aantrekken van extra capaciteit verwachten wij in '24 grote stappen te kunnen zetten om het juiste ambitieniveau te realiseren.

2. Digitale werkplek: Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide op een andere plek worden geservicet. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2024 voeren we vernieuwingen in. Er is in 2023 hard gewerkt om een nieuw digitaal werkplek concept op te tuigen (*VRZL Online*). Dit concept draait om eenvoud, samenwerking en toekomstbestendigheid. Een deel van de organisatie is reeds gemigreerd naar deze werkplek. In 2024 dient de rest van de organisatie gemigreerd te worden waarbij er vanuit één domein wordt gewerkt. Daarnaast staat het samenwerkingsconstruct met PIT op de agenda. PIT dient te verzelfstandigen en hier ligt een kans om een nieuw type samenwerkingsverband met PIT aan te gaan. Dit zal eind Q2 '24 tot besluitvorming leiden door het bestuur.

Team Huisvesting en Facilitaire Zaken (H & F)
Team H&F I&A faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. Functionele huisvesting en bijbehorende facilitaire ondersteuning zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, is met name huisvesting een onderwerp dat de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Huisvesting: Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Eind 2024 wordt er besluitvorming verwacht in deze bestuurlijke dialoog waarbij er een focus ligt op het eigenaarschap en duurzaamheid van al het vastgoed zijnde in gebruik door VRZL. De haalbaarheidsstudie voor de vervanging en/of mogelijke renovatie van de kazernes Kerkrade en Heerlen is in 2025 afgerond. In lijn met dit traject is ook Kazerne Gulpen-Wittem onder de aandacht. Dit alles zal in lijn zijn met het nieuwe huisvestingsbeleid. Kernwoorden in deze zijn; duurzaamheid, flexibel, functioneel en uniformiteit.

   Midden ’24 dient er een nieuw fysiek werkplekconcept uitgewerkt te zijn waarbij in de tweede helft van ’24 de eerste activiteiten om deze tot uiting te brengen opgestart dienen te zijn.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. In 2024 wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Wet open overheid, waarbij enerzijds procedures voor binnenkomende informatieverzoeken worden gestroomlijnd. Anderzijds en in navolging van landelijke ontwikkelingen, zal werk worden gemaakt van het uit eigen beweging openbaar maken van aangewezen categorieën informatie.
De aanpassingen aan de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg, die in 2023 en middels een uitgebreid traject met de gemeenteraden zijn behandeld, zullen dit jaar bovendien hun beslag krijgen.

Communicatie:
Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de ‘merken’ Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals Samen veilig rondom Chemelot. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)
Het team F&I gaat zich de komende periode verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma’s C&R en Brandweerzorg. In combinatie met een nieuw bedrijfsvoeringspakket zal in de komende periode de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie.

Daarnaast gaan we met dit nieuwe ERP systeem over tot de implementatie van het Purchase-to-Pay systeem welke voorziet in een bestelsysteem, contract-managementsysteem en de digitale afhandeling van het gehele inkoopproces. Het nieuwe ERP systeem is toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering en zal leiden tot efficiëntere processen en tot lagere kosten.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook verder worden vormgegeven en doorontwikkeld.

In de complexe financiële omgeving van VRZL met tal van teams, kazernes en programma's is dat een echte uitdaging.

Kwaliteitszorg
In de huidige beleidsperiode 2024-2027 zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied, zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Bijdrage gemeenten	47.775	52.079	54.233	55.860	57.535	59.261
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	2.096	2.209	2.308	2.350	2.400
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.829	7.000	7.200	7.400	7.600
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	417	1.672	2.139	2.432	2.432	2.432
Totaal	**56.955**	**62.676**	**65.581**	**67.800**	**69.717**	**71.693**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Overige inkomsten	704	700	700	700	800	800
Baten	**704**	**700**	**700**	**700**	**800**	**800**
Lasten						
Personeel	7.331	9.100	9.400	9.700	10.000	10.300
Opleiding, vorming en training	9	-	-	-	-	-
Kantoor	1.954	1.000	1.250	1.500	1.600	1.750
Automatisering	2.545	2.700	3.000	3.250	3.500	3.750
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Voertuigen	167	120	200	250	275	300
Materialen	51	70	100	100	100	100
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**12.057**	**12.990**	**13.950**	**14.800**	**15.475**	**16.200**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	37	100	100	100	100	100
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**37**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Dotatie reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	144	286	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-144**	**-286**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-11.246**	**-12.114**	**-13.360**	**-14.210**	**-14.785**	**-15.510**

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

VRZL heeft aangegeven uit de gemeenschappelijke regeling Parkstad-IT (PIT) te willen treden en in plaats daarvan, met ingang van 1 juli 2024 een klant- leverancier- relatie aan te gaan, waarbij:

- afspraken in ieder geval een looptijd van 4 jaar zullen krijgen, zodat wordt aangesloten bij de geest van de uittredingsregeling in artikel 9 van de gemeenschappelijke regeling Parkstad IT en Parkstad IT zodoende niet met onvoorzienbare tekorten wordt geconfronteerd;
- in de te sluiten overeenkomst passende afspraken zullen worden vastgelegd over de tijdige afbouw van personeel, het ontbinden van contracten en andere mogelijke financiële gevolgen, zodat partijen – mocht dat onverhoopt aan de orde zijn – over 4 jaar met beperkte financiële impact afscheid van elkaar kunnen nemen.
- VRZL vertrouwt evenwel op de toezeggingen dat Parkstad-IT werkt aan een werkomgeving die aansluit bij haar specifieke behoefte tegen een marktconforme prijs. In welk geval de samenwerking onverminderd voortgezet kan worden.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt per 1 januari 2025 organisatorisch deel uit van VRZL;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2025 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2027 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.
- Begrotingswijzigingen die in 2023 zijn goedgekeurd door AB zijn hier meegenomen.
- Geen rekening gehouden met CNO en Oekraïne

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het nieuwe MJB 2024-2027 is vastgesteld en krijgt daarin een plek.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2025 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2025 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweerzorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2025 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2025, financiële parameters begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2027.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd.
- Een eventuele herrekening van de gemeentelijke bijdrage zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd, in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De VRZL gebruikt voor de meerjarenraming geen index percentage.
- Basis voor de begroting 2025 vormt de vastgestelde begroting 2024.
- De uitkomsten op basis van de bestuurlijke dialoog Huisvesting kennen een financiële component die in deze begroting (nog) niet zijn meegenomen.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Onderstaand benoemen wij enkele autonome ontwikkelingen waarop VRZL geen invloed heeft maar die een financiële component kennen die niet vanuit de bestaande begroting gefinancierd kunnen worden.

- **CAO lonen:**
  Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

  Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023.

Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023. In de maand december hebben wij hier opvolging aan gegeven door het AB mee te nemen in de cijfers tot en met de maand oktober 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de definitieve impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten vanwege de Cao stijging die niet volledig wordt vergoed vanuit de stijging van deze loonindex.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde definitieve werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging naar € 1.629.029 wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

- **Omgevingswet**: Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht geworden.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (WOO):** De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

  De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL. Het Rijk heeft immers financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Bijdrage gemeenten	47.775	52.079	54.233	55.860	57.535	59.261
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.947	2.096	2.209	2.308	2.350	2.400
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.816	6.829	7.000	7.200	7.400	7.600
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	417	1.672	2.139	2.432	2.432	2.432
Overige inkomsten	32.918	3.050	3.050	3.150	3.400	3.500
Totaal baten	**89.873**	**65.726**	**68.631**	**70.950**	**73.117**	**75.193**
Lasten						
Personeel	31.259	35.085	36.499	37.062	37.964	38.293
Opleiding, vorming en training	1.847	1.433	1.550	1.625	1.675	1.725
Kantoor	496	1.293	1.050	1.125	1.200	1.275
Automatisering	474	784	850	900	950	1.000
Huisvesting	30.290	4.316	4.455	4.510	4.665	4.820
Voertuigen	995	1.166	1.180	1.235	1.300	1.425
Materialen	1.089	792	815	845	875	905
Kapitaallasten	4.423	4.434	5.746	6.963	6.864	7.272
Totaal lasten	**70.873**	**49.303**	**52.145**	**54.265**	**55.493**	**56.715**
Overhead	12.057	12.990	13.950	14.800	15.475	16.200
Onvoorzien	196	10	10	10	10	10
Totaal	**12.253**	**13.000**	**13.960**	**14.810**	**15.485**	**16.210**
Dotatie voorzieningen	3.797	2.877	2.990	3.089	3.179	3.273
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.797**	**2.877**	**2.990**	**3.089**	**3.179**	**3.273**
Dotatie reserves	4.976	4.374	4.505	4.640	4.780	4.923
Onttrekking reserves	3.966	3.828	4.969	5.854	5.820	5.928
Mutatie reserves	**1.010**	**546**	**-464**	**-1.214**	**-1.040**	**-1.005**
Resultaat	**1.940**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Activa					
Materiele vaste activa	40.000	41.000	45.000	47.500	55.000
Financiele vaste activa	-	-	-	-	-
	40.000	**41.000**	**45.000**	**47.500**	**55.000**
Passiva					
Reserves	6.360	5.896	4.682	3.642	2.637
Voorzieningen	8.309	8.307	8.316	8.312	8.523
Vaste schulden	21.115	18.968	15.310	14.140	27.958
	35.784	**33.171**	**28.308**	**26.094**	**39.118**
Financieringstekort	***4.216***	***7.829***	***16.692***	***21.406***	***15.882***

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

		Baten				**Lasten**			
Taakvelden		2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
0	**Bestuur en ondersteuning**								
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	700	700	800	800	14.060	14.910	15.585	16.310
0.5	Treasury	-	-	-	-	411	392	302	288
0.10	Mutaties reserves	4.969	5.854	5.820	5.928	4.505	4.640	4.780	4.923
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**5.669**	**6.554**	**6.620**	**6.728**	**18.976**	**19.942**	**20.667**	**21.521**
1	**Veiligheid**								
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	67.931	70.250	72.317	74.393	54.624	56.862	58.270	59.600
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**67.931**	**70.250**	**72.317**	**74.393**	**54.624**	**56.862**	**58.270**	**59.600**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal taakvelden		***73.600***	***76.804***	***78.937***	***81.121***	***73.600***	***76.804***	***78.937***	***81.121***

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2024 *bijdrage gemeenten regulier*	49.186.194	47.906.146	1.280.048
Afrekening index 2023 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	1.154.838	1.154.838	-
Extra structurele bijdrage CAO stijging	1.629.029	1.629.029	-
Geraamde index 2025			
loonindex 2/3 basis MEV 2024 (5,4%)	1.880.277	1.833.965	46.312
prijsindex 1/3 basis MEV 2024 (1,6%)	274.402	267.643	6.759
	54.124.740	**52.791.621**	**1.333.119**
Begroting VRZL 2024 *bijdrage gemeenten FLO*	1.932.079	1.932.079	-
Afrekening index 2023 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	39.468	39.468	
Loonindex basis MEV 2024 (6,3%) over 2024	124.207	124.207	-
Loonindex basis MEV 2024 (5,4%) over 2025	113.170	113.170	-
	2.208.924	**2.208.924**	**-**
Piket *bevolkingszorgpiket OVD-BZ* (geen index)	**39.500**	**39.500**	**-**
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	**69.100**	**69.100**	**-**
Totaal begroting 2025	**56.442.264**	**55.109.145**	**1.333.119**

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2025-2028

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028
Beek	1.319.443	55.167	35.984	1.726	1.412.320	1.452.736	1.495.622	1.539.963
Beekdaelen	2.794.539	116.843	80.226	3.655	2.995.262	3.076.848	3.167.680	3.261.593
Brunssum	2.299.060	96.126	61.747	3.007	2.459.940	2.531.315	2.606.042	2.683.304
Eijsden-Margraten	2.125.007	88.849	57.975	2.779	2.274.611	2.339.679	2.408.749	2.480.162
Gulpen-Wittem	1.433.417	59.933	31.697	1.875	1.526.921	1.578.223	1.624.814	1.672.985
Heerlen	7.918.117	331.065	194.334	10.356	8.453.872	8.718.019	8.975.385	9.241.479
Kerkrade	3.835.661	160.373	101.760	5.017	4.102.810	4.223.146	4.347.818	4.476.718
Landgraaf	2.758.592	115.340	82.922	3.608	2.960.462	3.037.269	3.126.933	3.219.638
Maastricht	12.108.923	506.287	273.770	15.838	12.904.817	13.332.187	13.725.769	14.132.699
Meerssen	1.405.643	58.771	41.489	1.838	1.507.742	1.547.644	1.593.332	1.640.570
Simpelveld	864.734	36.155	23.189	1.131	925.210	952.091	980.198	1.009.258
Sittard-Geleen	8.453.735	353.459	205.737	11.057	9.023.988	9.307.745	9.582.521	9.866.615
Stein	1.785.833	74.668	55.256	2.336	1.918.093	1.966.241	2.024.287	2.084.301
Vaals	1.047.466	43.796	22.730	1.370	1.115.362	1.153.283	1.187.329	1.222.530
Valkenburg aan de Geul	1.624.127	67.906	36.633	2.124	1.730.791	1.788.199	1.840.989	1.895.569
Voerendaal	1.056.823	44.187	27.671	1.382	1.130.062	1.163.585	1.197.935	1.233.450
Totaal	**52.831.121**	**2.208.924**	**1.333.119**	**69.100**	**56.442.264**	**58.168.212**	**59.885.405**	**61.660.835**

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2024				2025			2026		
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	1.348	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**
Algemene reserve GHOR	103	-	-	**103**	-	-	**103**	-	-	**103**
Ingroeireserve kapitaallasten	3.983	4.374	3.542	**4.815**	4.505	4.969	**4.351**	4.640	5.854	**3.137**
Reserve sociaal plan	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve frictiekosten	286	-	286	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**5.814**	**4.374**	**3.828**	**6.360**	**4.505**	**4.969**	**5.896**	**4.640**	**5.854**	**4.682**
Voorziening verlofsparen	571	200	-	**771**	200	-	**971**	200	-	**1.171**
Voorziening FLO	2.005	2.096	2.170	**1.931**	2.209	1.977	**2.163**	2.308	2.065	**2.406**
Voorziening onderhoud panden	5.982	581	1.000	**5.563**	581	1.000	**5.144**	581	1.000	**4.725**
Voorziening WW-verplichtingen	59	-	15	**44**	-	15	**29**	-	15	**14**
Totaal voorzieningen	**8.617**	**2.877**	**3.185**	**8.309**	**2.990**	**2.992**	**8.307**	**3.089**	**3.080**	**8.316**

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2023	Aflossing 2024	Aflossing 2025	rente 2025	Aflossing 2026	Aflossing 2027	Aflossing 2028	Pro resto hoofdsom per 31 december 2028
Geldleningen											
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,04%	208.344	14.634	15.372	9.763	16.147	16.961	17.815	127.415
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,25%	736.482	25.533	27.128	44.434	28.824	30.625	32.539	591.833
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	-	70.350	1.500.000	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.731.031	30.159	31.633	83.173	33.180	34.803	36.505	1.564.751
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.735.980	29.771	31.257	85.140	32.817	34.454	36.173	1.571.508
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.140.241	103.451	108.613	51.736	114.033	119.723	125.698	568.723
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	3.000.000	1.000.000	1.000.000	11.600	1.000.000	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	9.000.001	333.333	333.333	54.167	333.333	333.333	333.333	7.333.336
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	4.200.000	600.000	600.000	720	600.000	600.000	600.000	1.200.000
Totaal	**34.928.326**			**23.252.079**	**2.136.881**	**2.147.336**	**411.083**	**3.658.334**	**1.169.899**	**1.182.063**	**12.957.566**

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2024 - 2027:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Gronden en terreinen					
Gebouwen en renovaties	4.256.219	0	0	18.000.000	0
Installaties	1.040.000	40.000	200.000	0	323.000
Inventaris en inrichting	480.000	225.000	580.000	482.500	206.000
ICT en automatiseringsapparatuur	403.005	242.110	92.525	361.382	246.115
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	510.000	4.808.000	0	1.147.000	8.040.000
Kleine Voertuigen	1.080.000	3.875.000	200.000	65.000	500.000
Bepakking	1.316.224	0	331.000	236.000	92.000
Haakarmbakken	290.000	15.000	0	0	0
Vaartuigen	0	250.000	0	0	0
Verbindingsmiddelen	636.000	436.900	45.000	54.000	1.184.000
Adembeschermingsapparatuur	254.000	1.140.000	0	204.000	0
Oefenmiddelen	143.931	11.200	154.000	69.000	20.000
Duiken/OVR	89.970	44.000	91.000	184.000	50.000
Brandweermateriaal overig	273.200	133.000	3.300	105.000	7.000
Beroepskleding	1.770.000	1.260.000	110.000	210.000	310.000
Totaal investeringen	**12.542.549**	**12.480.210**	**1.806.825**	**21.117.882**	**10.978.115**

Kapitaallasten 2025 – 2028:

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Gronden en terreinen	22.541	22.280	20.897	22.506
Gebouwen en renovaties	940.817	930.849	869.489	1.321.792
Installaties (oud)	170.755	156.085	154.060	0
Installaties (nieuw)	182.327	185.638	186.182	185.894
Inventaris en inrichting (oud)	0	0	0	0
Inventaris en inrichting (nieuw)	252.580	269.421	313.908	354.792
ICT en automatiseringsapparatuur	202.161	258.195	255.712	251.301
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.851.165	2.151.133	2.124.795	2.206.403
Kleine Voertuigen	250.119	717.400	737.242	738.325
Bepakking	521.403	498.454	521.487	545.541
Haakarmbakken	150.052	150.161	148.279	147.772
Vaartuigen	1.632	25.000	25.000	25.000
Verbindingsmiddelen	318.824	311.605	286.997	244.634
Adembeschermingsapparatuur	141.518	218.561	212.112	231.315
Oefenmiddelen	81.193	67.892	96.051	70.383
Duiken/OVR	69.432	68.939	59.490	74.789
Brandweermateriaal overig	46.113	52.995	52.209	62.885
Beroepskleding	543.707	878.284	800.332	788.973
Totaal kapitaallasten	**5.746.339**	**6.962.892**	**6.864.242**	**7.272.304**

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2025-2027

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		6.470	6.470		6.780	6.780		7.090	7.090		7.400	7.400
Programma Brandweerzorg	-	48.565	48.565		50.474	50.474		51.482	51.482		52.488	52.488
Totaal lasten programma's	-	55.035	55.035	-	57.254	57.254	-	58.572	58.572	-	59.888	59.888
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		600	600		700	700		700	700		800	800
Programma Brandweerzorg		1.750	1.750		1.750	1.750		1.900	1.900		1.900	1.900
Totaal baten programma's	-	2.350	2.350	-	2.450	2.450	-	2.600	2.600	-	2.700	2.700
Saldo van baten en lasten programma's	-	-52.685	-52.685	-	-54.804	-54.804	-	-55.972	-55.972	-	-57.188	-57.188
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		14.050	14.050		14.900	14.900		15.575	15.575		16.300	16.300
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	14.060	14.060	-	14.910	14.910	-	15.585	15.585	-	16.310	16.310
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		65.581	65.581		67.800	67.800		69.717	69.717		71.693	71.693
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		700	700		700	700		800	800		800	800
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	66.281	66.281	-	68.500	68.500	-	70.517	70.517	-	72.493	72.493
Totaal saldo baten en lasten		-464	-464	-	-1.214	-1.214	-	-1.040	-1.040	-	-1.005	-1.005
Storting in reserves		4.505	4.505		4.640	4.640		4.780	4.780		4.923	4.923
Onttrekking uit reserves	-	4.969	4.969	-	5.854	5.854		5.820	5.820		5.928	5.928
	-	464	464	-	1.214	1.214	-	1.040	1.040	-	1.005	1.005
Totaal structurele lasten		73.600	73.600		76.804	76.804		78.937	78.937		81.121	81.121
Totaal structurele baten	-	73.600	73.600	-	76.804	76.804	-	78.937	78.937	-	81.121	81.121
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

VEILIGHEIDSREGIO
Zuid-Limburg

Jaardocument 2023 Meld- en Coördinatiecentrum (MCC)

Maastricht, maart 2024

Inhoud

1. Bestuur en vaststelling 3

1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid 3

1.2 Opstellen en vaststellen jaardocument 2023 4

1.2.1 Opstellen 4

1.2.2 Vaststellen 4

2. Inleiding 5

3. Resultaat MCC 2023 6

4. Jaardocument MCC 2023 7

4.1 Balans MCC 2023 7

5. Rekening van baten en lasten MCC 2023 8

5.1 Exploitatie MCC 2023 8

6. Financiële toelichting 9

6.1 Toelichting balans en exploitatie 2023 MCC 9

6.1.1 Vaste activa 9

6.1.2 Langlopende leningen 9

6.1.3 Voorziening groot onderhoud 9

6.1.4 Vlottende activa / passiva 9

6.1.5 Rekening courant 10

6.1.6 Resultaat 2023 MCC 10

7. Voorstel tot resultaatbestemming 2023 MCC 11

8. Bijlagen 12

1. Bestuur en vaststelling

1.1 Rechtspersoonlijkheid en verantwoordelijkheid

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling waarvan instandhouding geschiedt door de gemeenten in Zuid-Limburg. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het concept jaardocument. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het jaardocument.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2023) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.F.H. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is als volgt samengesteld (per 31 december 2023):

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C.E. van Basten-Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt-van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer A.P. Krijnen	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw P. Dassen-Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts-Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw S.C.J. Scheepers	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.F.H. Leurs-Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.2 Opstellen en vaststellen jaardocument 2023

1.2.1 Opstellen

Het concept jaardocument 2023 is door het dagelijks bestuur opgesteld en besproken in de vergadering van 28 maart 2024.

Voorzitter, *W.A.G Hillenaar*	*Secretaris,* *L.W.M. Houben*

1.2.2 Vaststellen

Het jaardocument 2023 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 5 juli 2024.

Voorzitter, *W.A.G. Hillenaar*	*Secretaris,* *L.W.M. Houben*

2. Inleiding

Het Meld- en Coördinatiecentrum (MCC) te Maastricht is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Meldkamer Limburg gehuisvest waar 24 uur per dag door brandweer, politie en ambulancezorg intensief wordt samengewerkt om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie eenheid Limburg en het programma C&R van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg ondergebracht in het MCC.

In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties zoals Regionaal beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en de bijbehorende actiecentra zijn onder een dak gerealiseerd, zodat een optimale en integrale afstemming plaats kan vinden van alle processen rondom melding en alarmering, opschaling en afschaling, leiding en coördinatie en informatiemanagement.

In het kader van het traject 'samenvoegen meldkamers' en de realisatie van het transitieakkoord is in 2016 de opgave samenwonen Meldkamer Limburg uitgevoerd. Verder is vanaf 1 januari 2020 het beheer van de meldkamers, zo ook Meldkamer Limburg, ondergebracht bij de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Onderstaand wordt u het jaardocument 2023 van het MCC aangeboden. De financiële administratie van het MCC is door de Politie als penvoerder verzorgd.

Het betreft het laatste jaardocument MCC. Dit vanuit het feit, dat per 1 januari 2024 de samenwerking MCC is beëindigd en de Politie het MCC-gebouw heeft overgenomen. Het algemeen bestuur heeft bij de besluitvorming hieromtrent de, al eerder vastgestelde, begroting 2024 ingetrokken.

Na definitieve vaststelling zal deze jaarrekening MCC 2023 de basis vormen voor de financiële afwikkeling met alle partners. De kaders en randvoorwaarden hiervoor zijn opgenomen en getekend door alle betrokken partners in de overeenkomst tot beëindiging van de samenwerking betreffende MCC Maastricht.

Enno Soeren, directeur politie eenheid Limburg,
Petro Winkens, plv. Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg

3. Resultaat MCC 2023

Er is een positief exploitatieresultaat in 2023 gerealiseerd van € 418.660,91.

4. Jaardocument MCC 2023

4.1 Balans MCC 2023

BALANS	31 december 2023	1 januari 2023
ACTIVA.		
Vaste activa		
Materiele vaste activa		
Gebouwen, installaties en inventaris	4.148.766	4.493.611
Vlottende activa		
Debiteuren	-	-
Nog te ontvangen/ vooruitbetaald	-	-
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		
Rekening courant Politie	-	-
Totaal vlottende activa	-	-
TOTAAL ACTIVA	**4.148.766**	**4.493.611**
PASSIVA.		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Egalisatiefonds	2.237.662	1.708.518
Resultaat 2023/2022	418.661	447.226
Voorziening groot onderhoud gebouw	560.795	510.795
Totaal eigen vermogen	3.217.118	2.666.539
Vlottende passiva		
Crediteuren	751	-
Nog te betalen	6.646	4.407
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd van korter dan 1 jaar		
Rekening courant Politie	924.251	1.822.665
Totaal vlottende passiva	931.648	1.827.072
TOTAAL PASSIVA	**4.148.766**	**4.493.611**

5. Rekening van baten en lasten MCC 2023

5.1 Exploitatie MCC 2023

	Jaarrekening 2022	*Begroting 2023*	*Jaarrekening 2023*
Opbrengsten:			
Bijdrage Nationale Politie	710.660	738.400	738.400
Bijdrage Veiligheidsregio	258.980	270.100	270.100
Bijdrage Veiligheidsregio t.b.v. Burgernet	11.260	11.500	11.500
Bijdrage Meldkamer Limburg (huisvesting)	506.600	526.000	526.000
Overige baten / voorgaande jaren	-	-	-
Totaal der baten	**1.487.500**	**1.546.000**	**1.546.000**
Lasten:			
Personeelskosten	170.340	195.400	175.311
Rentekosten	164.928	260.000	170.757
Huisvestingskosten	617.841	852.900	683.190
Automatisering / verbindingen	58.270	169.700	48.156
Operationeel	-	-	-
Beheers- en administratie kosten	28.895	68.000	49.926
Totaal der lasten	**1.040.274**	**1.546.000**	**1.127.339**
Saldo (resultaat 2022 / 2023)	**447.226**	**-**	**418.661**

6. Financiële toelichting

6.1 Toelichting balans en exploitatie 2023 MCC

6.1.1 Vaste activa

Tot en met het jaar 2021 zijn de investeringen met betrekking tot het MCC voor een bedrag van in totaal € 10.402.816 geactiveerd. In het jaar 2022 en 2023 hebben er verder geen investeringen plaatsgevonden in afwachting op de uitvoering van het project visie huisvesting MCC (2022) en de beëindiging van de samenwerking MCC te Maastricht d.d. 31 december 2023.
Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de boekwaarde per ultimo 2023 en ook van de mutaties inzake de materiële vaste activa wordt verwezen naar de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2023 (Staat C).
De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn conform de richtlijn HAP (Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie). De afschrijvingskosten over 2023 bedragen € 344.846 en zijn in de exploitatie-cijfers van 2023 opgenomen. Ultimo 2023 bedraagt de boekwaarde van de activa € 4.148.765.

6.1.2 Langlopende leningen

Op dit onderdeel van de balans is het zogenaamde egalisatiefonds van zowel de partners als ook van de politie verantwoord. Dit egalisatiefonds is ingericht in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2007.
De specificatie van de mutaties in 2022 en 2023 in genoemd egalisatiefonds voor partners en politie hebben onder meer betrekking op:

Omschrijving	**Totaal**	**Partners**	**Politie**
Saldo t/m ultimo jaar 2022	€ 1.708.518	€ 717.578	€ 990.940
Bij: exploitatieresultaat 2022	€ 447.226	€ 187.835	€ 259.391
Bij: bijschrijving rente 2023	€ 81.918	€ 34.405	€ 47.513
Subtotaal egalisatiefonds 31-12-2023	€ 2.237.662	€ 939.818	€ 1.297.844
Bij: exploitatieresultaat 2023	€ 418.661	€ 175.838	€ 242.823
Reëel saldo egalisatiefonds 31-12-2023	€ 2.656.323	€ 1.115.656	€ 1.540.667

De betreffende verwerking van de bijschrijving rente 2023 is in het boekjaar 2023 verwerkt. De bijschrijving van het exploitatieresultaat 2023 wordt pas in het boekjaar 2024 verwerkt c.q. toegevoegd aan het egalisatiefonds, na goedkeuring van het jaardocument 2023.

6.1.3 Voorziening groot onderhoud

Met betrekking tot het MCC is een groot onderhoudsplan voor het pand (zgn. bouwkundig deel) opgesteld. Daarnaast is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt voor de technische installaties (E- en W-installaties). Op basis van voornoemde plannen (horizon 10 jaar) wordt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud van € 50.000 als voldoende geacht. In 2023 zijn er geen kosten ten laste van deze voorziening geboekt.
Het saldo van de voorziening groot onderhoud MCC bedraagt per ultimo 2023 € 560.795.

6.1.4 Vlottende activa / passiva

Per balansdatum (31 december 2023) zijn 2 facturen opgenomen alsnog te betalen voor een totaalbedrag van € 6.646,36. Beide posten hebben betrekking op de beëindiging van de samenwerking MCC te Maastricht d.d. 31 december 2023 (advocaatkosten en notariskosten).
Ook bij de post crediteuren staat er per balansdatum 31 december 2023 een bedrag open van € 750,57 m.b.t. tv-aansluitingen voor januari 2024. Deze kosten zijn in januari 2024 betaald en gecorrigeerd naar de entiteit van de politie. Dit i.v.m. de overdracht van het pand MCC naar de politie per 1 januari 2024.
Bij de post debiteuren staat er per balansdatum geen bedrag open.

6.1.5 Rekening courant

De politie is naast penvoerder van het MCC ook de financier van het onderhavige gebouw met installaties/inventaris. Het saldo van de rekening courant per ultimo 2023 per partner/ politie bedraagt € 924.251 en is dan ook de sluitpost van deze balans.

6.1.6 Resultaat 2023 MCC

Over het jaar 2023 is een positief exploitatieresultaat behaald van € 418.661. Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting 2023 van de exploitatiecijfers behorende bij het jaardocument van het MCC.
Voor een nadere specificatie en toelichting op balans en exploitatiecijfers 2023 wordt verwezen naar de door de Politie opgemaakte toelichting bij het Jaardocument 2023 voor het MCC (zie bijlage).

7. Voorstel tot resultaatbestemming 2023 MCC

Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat 2023 van € 418.661 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2024 plaatsvinden.
Vanuit het feit, dat per 1 januari 2024 de samenwerking MCC is beëindigd, zal het positief exploitatieresultaat 2023 het laatste exploitatiesaldo zijn welk toegevoegd kan en zal worden aan het egalisatiefonds. Het egalisatiefonds maakt onderdeel uit van de eerdergenoemde financiële afwikkeling met alle partners.

Een nadere specificatie van het verloop en het saldo van het egalisatiefonds in 2023 is bij de administratie aanwezig.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Toelichting jaardocument 2023 MCC.

20240229

Toelichting Jaardocument 2023 (lasten).

Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.

(Realisatie 2023: € 1.127.339,09)
(Begroting 2023: € 1.546.000,00)
(Realisatie 2022: € 1.040.273,67)

	2022	2023	2023	2023
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Personeel	€170.340,14	€195.400,00	€175.310,58	-€20.089,42

De loonkosten van de manager en huismeester MCC zijn licht lager dan begroot voor 2023.

	2022	2023	2023	2023
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Rente en soortgelijke kosten	€164.927,88	€260.000,00	€170.757,22	-€89.242,78

De investeringen van het MCC zijn door de Nationale Politie, Eenheid Limburg als penvoerder in zijn geheel voorgefinancierd. De rente wordt doorbelast naar de partners en in rekening gebracht door de Politie. De realisatie over het jaar 2023 kan als volgt worden gespecificeerd:

Boekwaarde netto-investeringen per 01-01-2023	€ 4.493.611,14
Investeringen in 2023	€ 0,00
Totaal te financieren bedrag in het jaar 2023	€ 4.493.611,14

Verschuldigde rente over 2023 (o.b.v. een gemiddeld rente-percentage van 3,8%).

Totaal van de berekende rente over boekjaar 2023	€ 170.757,22

	2022	2023	2023	2023
	Realisatie	**Begroting**	**Realisatie**	***Resultaat***
Huisvesting	€617.840,95	€852.900,00	€683.189,55	-€169.710,45

De lagere realisatie huisvestingskosten zijn voornamelijk ontstaan door het niet vervangen en dus lagere afschrijvingskosten van meubilair/inventaris ad € 87.604, een lager energieverbruik ad € 35.982 en lagere schoonmaakkosten ad € 17.435.

Afschrijvingen (Begroot €392.985,00-Realisatie €305.380,10)

Voormeld bedrag is als volgt gespecificeerd/verantwoord in de jaarrekening 2023:

Afschrijvingskosten Grootboekrekening	Economische categorie 01-01-2023	Boekwaarde 01-01-2023	Investering 2023	Afschrijving politie (58%)	Afschrijving partners (42%)
4040000	Casco huisvesting	€3.746.886,86	€0,00	€94.483,39	€68.419,01
4040000	Verbouwingen	€136.416,26	€0,00	€5.735,57	€4.153,34
4040005	Installaties huisvesting	€557.433,30	€0,00	€76.763,32	€55.587,24
4040010	Meubilair / Inventaris	€893,34	€0,00	€138,17	€100,06
	Totaal	**€4.441.629,76**	**€0,00**	**€177.120,45**	**€128.259,65**

Energie (Begroot € 98.000-Realisatie € 62.018,30)

Stadsverwarming. - In overeenstemming met de leverancier is in 2021 de warmte opwekinstallatie Maastricht door de politie overgenomen. In 2023 zijn er geen kosten doorbelast m.b.t. de aankoop van deze installatie. Dit resulteert in een onderschrijding op de post stadsverwarming ad € 15.000.
Elektra. - De raming 2023 van kosten elektriciteitsverbruik is gebaseerd op de realisatie over 2022. In de begroting van het boekjaar 2023 is op de post elektra rekening gehouden met een hernieuwde prijsstijging van energie. Doordat de energiemarkt zich in 2023 vrijwel heeft gestabiliseerd is er een onderschrijding gerealiseerd op energie van € 20.892.

Duurzame goederen (Begroot € 10.000-Realisatie € 0,00)

Duurzame goederen. - Betreft kosten voor aanschaf vervanging/aanvulling van meubilair en inventaris welke niet worden geactiveerd. Voor het MCC zijn in 2023 geen uitgaven tlv dit budget geboekt.

Onderhoud (Begroot € 158.000-Realisatie € 151.270,18)

Onderhoud preventief. - Betreft normaal (preventief/correctief) onderhoud voor het pand MCC. Door het uitstellen van de benodigde investeringen i.v.m. eventueel toekomstige aanpassingen in het MCC is bij dit onderdeel is een lichte overschrijding (€ 11.055) t.o.v. het begroot bedrag gerealiseerd.
Onderhoud storingen. - Betreft onderhoud voor het pand MCC dat betrekking heeft op storingen. Bij de post dagelijks onderhoud storingen is er een onderschrijding te zien (€ 8.625) t.o.v. het begroot bedrag.
Specialistische advisering technisch beheer. – Betreft specialistisch advies door derden m.b.t. technisch beheer en onderhoud huisvesting. Op deze post is een flinke onderschrijding zichtbaar van € 30.040. In verband met de herziening construct MCC zijn er ook in 2023 minimale kosten gemaakt in deze rubriek.
Overige kosten. – Voor de rubrieken bijkomende werken, onderhoud mjop, specialistische advisering technisch beheer en ongeplande vraagstukken is een overschrijding gerealiseerd van € 9.159. Deze overschrijding heeft vooral betrekking op meerjarig onderhoud wat door de jaren heen is uitgesteld i.v.m. beoogde verbouwing MCC in 2021.

Schoonmaak (Begroot € 98.000-Realisatie € 80.565,21)

Schoonmaak. - Betreft reguliere schoonmaak, glasbewassing/gevelreiniging.
In het tweede helft van het boekjaar 2023 is er een lichte daling (€ 5.600) waarneembaar m.b.t. de doorbelaste schoonmaakkosten waardoor er een onderschrijding wordt gerealiseerd op deze post van € 14.308.
Afvalverwijdering. - Betreft de vaste, maandelijkse kosten voor inzameling van gescheiden afval, papier, gft en restafval. Bij deze post is een lichte onderschrijding te zien ad € 2.127.

Overige zaken en diensten (Begroot € 45.915-Realisatie € 33.955,76)

De kosten in deze categorie liggen in grote mate in lijn der verwachtingen. Alleen in de categorie overige kosten huisvesting zijn geen kosten gerealiseerd tov het begroot bedrag van € 10.315. Dit is ook de verklaring van de onderschrijding in deze rubriek.

Toevoegingen aan voorziening (Begroot € 50.000-Realisatie € 50.000)

Ter zake groot onderhoud is in het verleden een onderhoudsplan gemaakt van de kosten van meerjarig groot onderhoud. In 2022 is evenals voorgaande jaren € 50.000 toegevoegd aan deze voorziening. In 2022 zijn geen kosten ten laste van deze voorziening geboekt.

	2022	2023	2023	2023
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Verbindingen en automatisering	€58.270,21	€169.700,00	€48.156,00	-€121.544,00

In verband met de herziening construct MCC zijn er in deze rubriek nauwelijks aankopen en geen investeringen gedaan. Dit is dan ook de reden van de hoge onderschrijding ad €121.544 in de rubriek verbindingen en automatisering.

Afschrijvingen (Begroot €115.057-Realisatie €39.465,48)

Voormeld bedrag is als volgt gespecificeerd/verantwoord in deze jaarrekening

Afschrijvingskosten	Economische categorie	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Afschrijving
Grootboekrekening	01-01-2023	01-01-2023	2023	politie (58%)	partners (42%)
4060000	Automatisering/ Verbinding	€51.981.38	€0,00	€22.889,98	€16.575,50
	Totaal	**€51.981,38**	**€0,00**	**€22.889,98**	**€16.575,50**

In verband met de wel begrote maar uitgestelde investeringen is er bij deze post een positieve afwijking zichtbaar van € 75.592 t.o.v. de begroting 2023. Deze onderschrijding bij de post afschrijvingen is ook voor een groot deel verantwoordelijk voor het hoge exploitatieresultaat in deze rubriek.

Duurzame goederen (Begroot €8.000-Realisatie € 0,00)

Ook bij de post duurzame goederen zijn er in 2023 geen enkele uitgaven zichtbaar.

Overige zaken en diensten (Begroot €46.643-Realisatie €8.690,52)

In verband met de eventueel naderende aanpassingen in het MCC zijn in 2023 in deze categorie geen uitgaven m.b.t. tot software, hardware, supplies en kosten dataverkeer gerealiseerd. Enige kosten in 2023 zijn gemaakt in de categorie overige kosten verbindingen en automatisering (televisie en internetaansluiting). Deze categorie draagt hiermee bij aan het restant van het positieve exploitatieresultaat.

	2022	2023	2023	2023
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Beheer	€28.894,49	€68.000,00	€49.925,74	-€18.074,26

In de categorie beheer is een onderschrijding ad € 19.197 waarneembaar in de categorieën huren en lease en overige zaken en diensten.

Huren en lease (Begroot €15.000-Realisatie € 3.505,38)

In 2023 zijn de kosten van huur en lease printers berekent op basis van daadwerkelijk aanwezige printers in het MCC. Mede door het stimuleren van het thuiswerken in 2022 is het verbruik van de printers ook in 2023 aanmerkelijk lager dan voorgaande jaren.

Catering (Begroot €20.750-Realisatie €20.279,17)
De doorbelasting van de verstrekkingen koffie/thee/water zijn ook in 2023 op basis van de daadwerkelijk aanwezige koffieapparaten (5 stuks) berekent. De verstrekking koffie/thee/water is in 2023 nagenoeg hetzelfde als het begrote bedrag voor 2023.

Externe deskundigheid (Begroot €20.000-Realisatie €22.093,63)
In verband met de overname van het MCC door de politie zijn de advocaatkosten alsook de notariskosten als nog te betalen kosten opgevoerd in deze categorie. Dit resulteert in een lichte overschrijding ad € 2.094 van het begrote bedrag voor 2023.

Vergaderkosten (Begroot €500-Realisatie €0,00)
In het boekjaar 2023 zijn geen vergaderkosten gemaakt.

Overige zaken en diensten (Begroot €11.750-Realisatie €4.047,56)
Door het blijven stimuleren van thuiswerken in het boekjaar 2023 is ook een onderschrijding zichtbaar in de categorie overige zaken en diensten. Deze categorie bestaat vooral uit kantoorbenodigdheden, papier, en representatiekosten. De papierkosten zijn doorbelast op basis van daadwerkelijk aanwezige printers in het MCC. Zie ook de post huren en lease.

Toelichting Jaardocument 2023 (baten).

Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.

(Realisatie 2023: € 1.546.000,00)
(Begroting 2023: € 1.546.000,00)
(Realisatie 2022: € 1.487.500,00)

	2022	2023	2023	2023
	Realisatie	Begroting	Realisatie	*Resultaat*
Overige Bijdragen	€-1.487.500,00	€-1.546.000,00	€-1.546.000,00	€0,00

Overige bijdragen (Begroot €1.546.000-Realisatie €1.546.000)
De bijdrage zijn conform begroting gerealiseerd.

Toelichting Jaardocument 2023 (resultaat). **Meld- en Coördinatiecentrum (M.C.C.), kpl. 51009960.**

(Realisatie 2023: € 418.660,91)
(Begroting 2023: € 0,00)
(Realisatie 2022: € 447.226,33)

Resultaat MCC 2023.

	2022	2023	2023
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Totaal Lasten	€1.040.273,67	€1.546.000,00	€1.127.339,09
Totaal Baten	€-1.487.500,00	€-1.546.000,00	€-1.546.000,00
Resultaat	€-447.226,33	€0,00	€-418.660,91

Totaal Lasten- Er zijn in 2023 voor € 418.660,91 minder kosten uitgegeven dan de vooraf vastgestelde begroting ad € 1.546.000. Dit is voor een gedeelte toe te wijzen aan de lagere personeelskosten (€ 20.089) en lagere rentekosten (€89.243) i.v.m. uitgestelde investeringen. Daarnaast zijn er vooral door het blijven stimuleren van thuiswerk veel lagere huisvestingskosten (€ 169.710) en ook uitgestelde aankopen c.q. investeringen in de categorie verbinding en automatisering (€ 121.544). Ook in de categorie beheer is een onderschrijding ad € 18.074 waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid.

Totaal Baten- De bijdragen van de partners zijn in overeenstemming met de vooraf vastgestelde begroting 2023.

Voorgesteld wordt om het bedrag van het positieve exploitatieresultaat 2023 ad € 418.660,91 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC op basis van de afgesproken verdeling. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2024 plaatsvinden.

TOELICHTING BALANS M.C.C. OVER HET JAAR 2023.

1. Resultaat 2023

Het MCC heeft over 2023 een positief exploitatieresultaat behaald van € 418.660,91. Voor de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar bovenstaande toelichting exploitatiecijfers 2023 en de toelichting op het resultaat.

2. Vaste activa

Voor een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van de boekwaarde en ook van de mutaties inzake de materiële activa wordt verwezen naar de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 2023 (Staat C). De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn conform waarderingsgrondslagen van de Nationale Politie.

In 2023 zijn er geen nieuwe investeringen opgenomen.

Aangezien de politie penvoerder is van het MCC, is het actief in zijn geheel verantwoord op een aparte entiteit buiten de administratie van de Nationale Politie. De Nationale politie heeft daarnaast haar aandeel (deelneming) in het MCC (58%) opgenomen in de balans van de Nationale politie.

Voormelde bedragen zijn als volgt gespecificeerd/verantwoord in dit jaardocument:

Afschrijvingskosten	Economische categorie	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Boekwaarde
Grootboekrekening	01-01-2022	01-01-2023	2023	2023	31-12-2023
4040000	Casco huisvesting	€ 3.746.886,86	€ 0,00	€ 162.902,40	€ 3.583.984,46
4040000	Verbouwingen	€ 136.416,26	€ 0,00	€ 9.888,91	€ 126.527,35
4040005	Installaties huisvesting	€ 557.433,30	€ 0,00	€ 132.350,56	€ 425.082,74
4040010	Meubilair/ Inventaris	€ 893,34	€ 0,00	€ 238.23	€ 655,11
4060000	Automatisering/ Verbinding	€ 51.981,38	€ 0,00	€ 39.465,48	€ 12.515,90
	Totaal	**€ 4.493.611,14**	**€ 0,00**	**€ 344.845,58**	**€ 4.148.765,56**

3. Afschrijving vaste activa

De afschrijvingskosten 2023 bedragen € 344.845,58.
De oorspronkelijke aanschafwaarde per 31/12/2023 bedraagt € 7.924.107,90 (vaste activa) en de cumulatieve afschrijving per ultimo 2023 bedraagt € 3.775.342,34. De boekwaarde van de materiele vaste activa bedraagt per 31 december 2023 € 4.148.765,56.

4. Langlopende leningen

Op dit onderdeel van de balans is het zgn. egalisatiefonds van zowel de partners als ook van de politie verantwoord. Tot de instelling van dit egalisatiefonds is besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van 23 maart 2007. Voor een nadere specificatie wordt kortheidshalve verwezen naar de bijgevoegde Staat van Reserves en Voorzieningen en onderstaande tabel.

Ten aanzien van de verantwoording van het egalisatiefonds op deze plek heeft in het verleden overleg plaatsgevonden met de (toenmalige) externe accountant (Deloitte) van de voormalige Regio Politie Limburg-Zuid.

De specificatie van de mutaties in 2022 en 2023 in het egalisatiefonds van partners en politie zijn nader gespecificeerd in onderstaande tabel. Daarbij is het meevallend exploitatieresultaat over 2023 ten bedrage van € 418.660,91 nog niet meegenomen in het balanssaldo per 31 december 2023 van het betreffende egalisatiefonds.

Egalisatiefonds			
Omschrijving	**Totaal**	**Partners (42%)**	**Politie (58%)**
Saldo t/m ultimo jaar 2023	€ 1.708.517,54	€ 717.577,38	€ 990.940,16
Bij: exploitatieresultaat 2022	€ 447.226,33	€ 187.835,06	€ 259.391,27
Subtotaal egalisatiefonds	€ 2.155.743,87	€ 905.412,44	€ 1.250.331,43
Bij: bijschrijving rente 2023 (o.b.v. 3,4%)	€ 81.918,27	€ 34.405,67	€ 47.512,60
Saldo egalisatiefonds per 31-12-2023	**€ 2.237.662,14**	**€ 939.818,11**	**€ 1.297.844,03**

5. Voorziening groot onderhoud

Het onderhoudsplan wordt uitgevoerd op basis van een MJOP van de Politie. Op basis daarvan wordt een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud van € 50.000 als voldoende geacht. In 2023 zijn er geen kosten ten laste van deze voorziening onderhoud geboekt.
Het saldo van de voorziening groot onderhoud MCC per ultimo 2023 bedraagt € 560.795,06.

6. Vlottende activa / passiva

Per balansdatum (31 december 2023) zijn 2 facturen opgenomen alsnog te betalen voor een totaalbedrag van € 6.646,36. Beide posten hebben betrekking op de beëindiging van de samenwerking MCC te Maastricht d.d. 31 december 2023 (advocaatkosten en notariskosten).
Ook bij de post crediteuren staat er per balansdatum 31 december 2023 een bedrag open van € 750,57 m.b.t. tv-aansluitingen voor januari 2024. Deze kosten zijn in januari 2024 betaald en gecorrigeerd naar de entiteit van de politie. Dit i.v.m. de overdracht van het pand MCC naar de politie per 1 januari 2024.
Bij de post debiteuren staat er per balansdatum geen bedrag open.
.

7. Rekening courant

De politie is naast penvoerder van het MCC tevens de financier van het onderhavige gebouw. Het saldo van de rekening courant partners/ politie is dan ook de sluitpost van deze balans en kan op basis van de thans voorliggende cijfers als volgt worden berekend:

Rekening courant overzicht 2023			
Omschrijving	**Totaal**	**Partners (42%)**	**Politie (58%)**
Investeringen (oorspronkelijk) t/m het jaar 2023	€ 10.402.816,34	€ 4.369.182,86	€ 6.033.633,48
Bij: investeringen in 2023	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Af: afgeschreven investeringen	€ -2.478.708,44	€ -1.041.057,54	€ -1.437.650,90
Subtotaal oorspronkelijk investeringsbedrag	**€ 7.924.107,90**	**€ 3.328.125,32**	**€ 4.595.982,58**
Af: cum. Afschrijvingskosten t/m 2023	€ -3.775.342,34	€ -1.585.643,78	€ -2.189.698,56
Totaal Activa 31-12-2023	**€ 4.148.765,56**	**€ 1.742.481,54**	**€ 2.406.284,02**
Af: voorziening groot onderhoud per 31-12-2023	€ -560.795,06	€ -235.533,93	€ -325.261,13
Af: saldo egalisatiefonds per 31-12-2023	€ -2.237.662,14	€ -939.818,10	€ -1.297.844,04
Af: crediteuren /nog te betalen kosten 31-12-2023	€ -7.396,93	€ 3.106,71	€ -4.290,22
Af: exploitatieresultaat 2023	€ -418.660,91	€ -175.837,58	€ -242.823,33
Financiering rekening courant 31-12-2023	**€ 924.250,52**	**€ 388.185,22**	**€ 536.065,30**

Maastricht, 29 februari 2024.

gemeente Brunssum

Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Postbus 35
6269 ZG MARGRATEN

Datum 4 juni 2024
Uw kenmerk /
Ons kenmerk 202403170/202404343

Onderwerp Zienswijze Jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Beste leden van het Stafbureau Veiligheidsregio Zuid-Limburg,

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 4 juni 2024 ingestemd met de jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Verder heeft de raad de Jaarstukken 2023 van het Meld- en Coördinatiecentrum voor kennisgeving aangenomen.

De gemeente maakt hierbij wel een kanttekening. Als gevolg van mondiale ontwikkelingen baren de fors gestegen loonkosten en prijzen de gemeente Brunssum zorgen. U zult begrijpen dat niet enkel de Veiligheidsregio Zuid-Limburg hier tegenaan loopt maar ook uw deelnemende gemeenten individueel. Aangezien de individuele gemeenten niet zonder meer alle prijsstijgingen één op één gecompenseerd zien vanuit de Rijksoverheid, kunnen wij het ons niet permitteren dat u als Veiligheidsregio Zuid-Limburg uw kostenstijgingen wel één op één aan ons doorberekend. Wij roepen u dan ook nadrukkelijk op een maximale inspanning te leveren om de geconstateerde prijsstijging op te vangen binnen uw eigen bedrijfsvoering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 juni 2024.

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

Burgemeester

Gemeentesecretaris

Telefoon
(045) 527 85 55
E-mail
gemeente@brunssum.nl
Website
www.brunssum.nl

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

Bankgegevens
IBAN NL68BNGH0285001523
t.n.v. Gemeente Brunssum
KVK-nummer
14129999

parkstad stadsregio limburg

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 22 april 2024
Registratiekenmerk : 202403170
Gemeentebladnr. : 2024/36
Afdeling opsteller : Bestuurszaken
Naam opsteller
Bereikbaar onder
Portefeuillehouder : Wilma Rijt, van der
Raadsvergadering d.d. : 4 juni 2024
Uiterlijke datum : 4 juni 2024

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. **Aanleiding**

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL) zal in haar vergadering van 5 juli 2024 beslissen omtrent de vaststelling van de Jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024, de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de jaarstukken 2023 van het Meld- en Coördinatie Centrum (hierna: MCC). Alvorens deze stukken ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd, krijgen raden van deelnemende gemeenten de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de genoemde financiële stukken van de VRZL. Deze zienswijzen zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming van de stukken. De gemeenteraad is bij brief d.d. 5 april 2024 (bijlage 1) verzocht om voor 29 juni 2024 een eventuele zienswijze in te dienen. De jaarstukken 2023 MCC zijn ter informatie aan de gemeenteraden verzonden.

b. **Huidige situatie/probleemstelling**

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). De stukken van de VRZL bestaan uit twee programma's. Deze zijn hieronder samengevat, waarna afzonderlijke samenvattingen van de genoemde financiële stukken volgen. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen. Een volledig inhoudelijk overzicht van de programma's kunt u vinden in de bijlagen.

1. Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het beheersen van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op incidenten. Hierbij gaat het om incidenten zelf, maar ook om de dreiging of aankondiging van een gebeurtenis en de (mogelijke) impact op de openbare orde en veiligheid. Het programma bestaat uit een tweetal onderdelen. Allereerst activiteiten gericht op voorbereiding en coördinatie (Bevolkingszorg, Risico- en Crisiscommunicatie, Informatiemanagement, Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding, Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen en Kwaliteitszorg). Deze activiteiten zijn gericht op de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Ten tweede activiteiten van de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR), met o.a. Risicobeheersing, Planvorming en professionaliteit, Informatiemanagement, Kwaliteitszorg en Ketenmanagement. De activiteiten van de GHOR zijn gericht op de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote incidenten en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied.

2. Brandweerzorg

In 2021 en 2022 is een bestuurlijke dialoog gevoerd over de toekomst van de brandweerzorg. Bij burgemeesters en gemeenteraden is tijdens meerdere sessies informatie ingewonnen voor de inrichting hiervan. Het resultaat van deze

sessies is verwerkt in de ambities van het programma Brandweerzorg. Als uitkomst van deze gesprekken is onder meer het dekkingsplan vernieuwd. In het dekkingsplan staan de voor de brandweer geldende opkomsttijden beschreven. Met andere woorden: hoe snel is de brandweer ter plaatse? Het plan omvat de voorzieningen en maatregelen die de brandweer nodig heeft om aan de opkomsttijden te voldoen. Beschreven staat waar kazernes en materieel het beste kunnen staan en hoeveel menskracht beschikbaar moet zijn in relatie tot de risico's. Als in een gebied veel mensen wonen of sprake is van een verhoogd risico, zoals bijvoorbeeld bij een ziekenhuis, moet de brandweer ook snel ter plaatse kunnen zijn. Met de vaststelling van het meerjarenbeleidsbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 is de dialoog afgerond.

Jaarstukken 2023 VRZL

Het jaar 2023 stond in het teken van twee grote crises en hebben een enorme impact gehad op de taken van de VRZL. Het gaat hierbij om de opvang ontheemden Oekraïne ten gevolge van de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). 2023 stond ook in het teken van de definitieve afhandeling van de Hoogwaterramp van 2021. De Oekraïne-crises kende een enorme administratieve inspanning. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen. Dit geldt ook voor de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Vanwege de hoge instroom van asielzoekers is er een voortdurende hogere vraag ontstaan voor opvanglocaties. VRZL heeft dit gecoördineerd namens de deelnemende gemeenten en dit heeft een extra claim gelegd op de eigen capaciteit en ging gepaard met hoge kosten.

Het jaar 2023 is door VRZL afgesloten met een positief jaarresultaat. Dit positief jaarresultaat bestaat uit een component resultaat VRZL en een component resultaat GHOR en is in het jaardocument 2023 VRZL terug te vinden in paragraaf 3.3.13 op pagina 81. Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt € 1.939.693 positief (inclusief GHOR, € 240.448 positief). Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2023.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2023	Rekening 2023
Positief resultaat over 2023 inclusief positief resultaat GHOR	**1.939.693**
Positief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	1.699.245
Positief resultaat GHOR	240.448

De voorgenomen strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 is goedkeurend (zie p. 4 van het concept accountantsverslag in bijlage 3 voor meer toelichting). Na het publiceren van het genoemde Audit alert zal de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 worden verstrekt. De gemeenten worden voorgesteld kennis te nemen van het concept jaardocument 2023 VRZL en het voorstel nog te bestemmen resultaat bestaande uit:

- Toevoeging aan de algemene reserve
- Teruggave deelnemende gemeenten VRZL

Structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024

In het AB van 1 december 2023 heeft de VRZL een update gegeven van de autonome ontwikkelingen met een financiële impact op de VRZL in relatie tot de gemeentelijke bijdrage. Vanwege het feit dat de VRZL incidentele middelen heeft ontvangen in 2023 heeft het AB ermee ingestemd dat de financiële effecten van deze ontwikkelingen niet in rekening werden gebracht bij de deelnemende gemeenten VRZL, maar dat deze eenmalig vanuit deze incidentele extra middelen werden gefinancierd.

Ten aanzien van de Cao-loonkosten heeft de VRZL aangegeven dat dit een structureel effect heeft en alleen in 2023 eenmalig vanuit de incidentele extra middelen kan worden gefinancierd. Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en ook is ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao-lasten ten bedrage van € 1.629.029. Dit op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel. Dit wordt nu voor zienswijze aangeboden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Het voorstel is om de structurele bijdrage gemeenten regulier voor de structurele Cao-loonkosten vanaf 2024, zijnde €1.629.029, op basis van de bestuurlijk vastgestelde verdeelsleutel, te vergoeden (bijlage 4).

Onderstaand de impact op deelnemende gemeenten structurele bijdrage Cao loonkosten vanaf 2024:

Gemeente	Structurele bijdrage CAO loonkosten vanaf boekjaar 2024
Beek	40.685
Beekdaelen	86.169
Brunssum	70.891
Eijsden-Margraten	65.524
Gulpen-Wittem	44.199
Heerlen	244.152
Kerkrade	118.271
Landgraaf	85.060
Maastricht	373.374
Meerssen	43.343
Simpelveld	26.664
Sittard-Geleen	260.668
Stein	55.066
Vaals	32.298
Valkenburg aan de Geul	50.079
Voerendaal	32.587
Totaal	**1.629.029**

Begroting 2025 VRZL

Er zijn geen majeure wijzigingen die afwijken van het eerder vastgestelde Meerjarenbeleidsplan 2024 tot en met 2027. Er wordt verder gebouwd aan een solide basis voor de toekomst. Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor. Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

Jaarstukken MCC 2023

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg gehuisvest, waar de brandweer, politie en ambulancezorg 24 uur per dag (24/7) intensief samenwerken om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie Limburg en het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding ondergebracht in het MCC. In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties bij rampen en crises zoals Regionaal Beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en bijbehorende actiecentra zijn onder één dak gerealiseerd zodat er een optimale en integrale afstemming plaatsvindt.

Er is een positief exploitatieresultaat in 2023 gerealiseerd van € 418.661. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat 2023 van € 418.661 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2024 plaatsvinden. Vanuit het feit, dat per 1 januari 2024 de samenwerking MCC is beëindigd, zal het positief exploitatieresultaat 2023 het laatste exploitatiesaldo zijn welke kan en zal worden toegevoegd aan het egalisatiefonds.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De Jaarstukken Meld- en Coördinatiecentrum 2023 voor kennisgeving aan te nemen. De gemeenteraad is verzocht om vóór 29 juni 2024 een eventuele zienswijze in te dienen aan het Dagelijks Bestuur. Na raadsbesluit op 4 juni 2024 wordt de zienswijze direct aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg medegedeeld. In de vergadering van

het Algemeen Bestuur van 5 juli 2024 worden de zienswijzen bij de besluitvorming betrokken. In de statuten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is bepaald dat besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.

b. Kaders

1. *eerdere besluitvorming (BBV nr.)*
   Niet van toepassing.
2. *traject tot dusverre*
   Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio heeft bij brief van 5 april 2024 de stukken voor een zienswijze toegezonden.
3. *rol/ bevoegdheden college van B en W*
   Het college adviseert de raad aangaande een zienswijze. De raad besluit.
4. *algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)*
   Artikel 68 Wet gemeenschappelijke regelingen (begrotingen dienen voor zienswijze aan de raden van deelnemende gemeenten te worden voorgelegd).
5. *past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?*
   Het past in de strategische visie.
6. *relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen*
   Het aandeel van gemeente Brunssum in de afrekening resultaat 2023 ad. € 1.157.405,- bedraagt (bij benadering) €50.347,- voordelig. Voorgesteld wordt om deze mee te nemen in de 2e Berap 2024, samen met de bijstelling doorwerking index 2023 ad. € 70.891.

c. Argumenten en overwegingen

<u>Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg</u>

- *Toevoeging aan de algemene reserve*
  De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).
  Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, € 782.288 toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.
- *Teruggave deelnemende gemeenten VRZL*
  Voorgesteld wordt om € 1.157.405 te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

<u>Structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024</u>

Voorgesteld wordt om in te stemmen met het vergoeden vanaf 2024 op basis van de bestuurlijk vastgestelde verdeelsleutel. In bijlage 1 wordt de impact per gemeente weergegeven van deze structurele bijdrage.
Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen worden toegekend, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens zal dat ertoe leiden dat het weerstandsvermogen van VRZL fors wordt verbeterd.

<u>Begroting 2025 VRZL</u>

Er is sprake van een overzichtelijke begroting 2025 VRZL. Conform afspraken heeft de VRZL een duidelijke programmabegroting opgesteld.
De begroting gaat uit van ongewijzigd beleid en vastgestelde afspraken. In de begroting 2025 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst”. Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de

praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio's). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

d. Opties en keuze

Het is aan de raad om te oordelen of het geven van een zienswijze op de financiële stukken wenselijk is. Als besloten wordt tot het indienen van een zienswijze dan neemt het Algemeen Bestuur deze mee in de besluitvorming.

Bijlagen

1. Jaarbericht 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Concept jaardocument 2023 VRZL (voor zienswijze)
3. Concept accountantsverslag 2023 VRZL (ter informatie)
4. Voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 (voor zienswijze)
5. Conceptbegroting 2025 VRZL (voor zienswijze)
6. Jaardocument 2023 MCC (ter informatie)
7. Toelichting jaardocument MCC 2023 (ter informatie)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/36
Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202403170

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/36;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 april 2024, afdeling bestuurszaken;

Besluit:
Bijgevoegde zienswijze in te dienen omtrent de jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 juni 2024.

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier